

NAGYATÁDI HIRLAP.

NAGYATÁD ÉS VIDÉKÉNEK TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

A »NAGYATÁD ÉS VIDÉKE GAZDAKÖRENEK« HIVATALOS KOZLONYE.

Előfizetési árak: egész évr 8 kor., félvre 4 kor., negyedévre 2 kor., egyes szám ára 20 fillér.
Megjelenik minden csütörtökön

FELELŐS SZERKESZTŐ:

SZMODICS SZILÁRD.

Szerkesztőség: Nagyatád, Fűrdő-utca 67. szám
Kiadóhivatal: Nagyatád, Széchenyi-ter 23. szám.
Az előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalba küldendők.

Gondolatok a párvíadiáról.

Irtá: Wlassics Gyula dr. v. b. t. t. a közigazgatási bíróság elnöke.

A büntető törvénykönyvek »párvíadal« fejezete a legnagyobb cáfolat azon theoretikusok ellen, kik azt állítják, hogy a büntető törvénykezésben a »legalitás« elve győzedelmeskedik.

Ez a fejezet a világ minden törvényhozásában épen ellenkezőleg azt állítja, hogy a büntető törvénykezés terén az »opportunizmus« bőven érvényesül.

Párvíadiáról csaknem mindennap hallunk, de ha a bűnügyi statisztikát nézzük, azt tapasztaljuk, hogy a párvíadatok legsekélyebb része kerül bűnvádi eljárás elé. Ez az opportunizmus tüntengése.

Vagy nem feltűnő-e, ha százakra menő párvíadatok közül nálunk átlag 20-22 lesz évenként büntető eljárás tárgya. A »hivatalos társadalom« és a »nem hivatalos társadalom« összeütközése ennek az oka. A hivatalos társadalom, más szóval: az állam-pálcá tör a törvényben kifejezett nemzeti akaratban a párvíadal fölött. A nem hivatalos társadalom, tehát a »societas« a maga felfogásában egyénenként, de csoportos szervezeteiben is nemcsak védi, de oly jogosultságra emeli, hogy a párví-

adal a »societas«-ban élő ember elengedhetetlen feltételként jelentkeznie. Ez az írott törvény és a társadalmi előítéletben nyilvánuló szokás között tátongó antagón felfogás teljesen kétségessé teszi a párvíadal fejezet terén a törvényben kifejezett »nemzeti akarat« komolyságát. Teljesen lerontja a büntető eljáráshoz fűzött államfentartó célok komolyságát. De egyúttal nagy tanulságot is szolgáltat, mert mindenkinek »ad oculos« bizonyítja be azt, hogy társadalmi erő győzedelmeskedik az állami erő fölött, a társadalom világnézete az írott jog fölött, pedig végkövetkeztésében az állam se más, mint a szervezett társadalom. Azonban inkább sértjük meg az állam törvényét, — inkább szenvedjük a legsúlyosabb büntetéseket, mintsem hogy megsértsük a társadalmi elvet.

És ebből származik: hogy az állami hatalom is simul a társadalmi felfogás erejéhez és épen nem veszi komolyan a legalitás követelményeit. Inkább a párvíadal üldözésénél az opportunizmus tág köpenye alatt nyugodni hagyja a legtöbb esetben az állami akarat érvényesülését. Itt szabályilag egyenesen az opportunizmus elve lesz és nem a legalitásé. Míg ennek rendszerint ellenkezőképpen kell állania. Az opportunizmus csak mint kivétel bír bizonyos föl-

tételek mellett létjogosultsággal a bűnvádi per területén. Azt talán senki sem állíthatja, hogy az államhatalom szervei épúgy rosszalják a párvíadalt, miként ez a rosszalás a törvényben jut kifejezésre. Ellenkezőleg lehetőleg kikerülnek a felelősségre vonást. Midőn a katonai állás kötelezősége teszi a fegyveres elégtételt, midőn az országyűlés tagjai nyíltan az országnak törvényhozásra rendelt tanácsában innepélyesen kijelentik, hogy egyik, vagy másik apró személyeskedéért fegyverrel fognak elégtételt venni, midőn miniszterek arra az időre, míg párbajoznak, »lemondás«-alakjában» engedelmet kérnek a fegyveres elégtételre, midőn a bevégzett bűncselekmény után a legtöbb kiválóbb állású egyén kegyelmet, sőt pertörést is nyer: talán senki sem állíthatja, hogy az államhatalom ténylezői komolyan örködnék a törvény parancsához fűzött érdek fölött. A törvény tekintélye, a törvény iránt tartozó tisztelet értéke az értéktelenségig süllyed, mert a tilalom játékszerével állunk szemben. Mindebből azt a következtetést vonom le, hogy a meddig a hivatalos társadalomnak a törvényben kifejezett nemzeti akarat parancsa és a nem hivatalos társadalmi felfogás etikája között kellő összhang nincs, addig a párbajveszély kiírthatlan.

Nagyatádi Hirlap tárcája.

Az árverés.

Irtá: Pogány Mihály.

Leitner ur, a Krausz és társa cég-főnöke leveleket díktál. A levelek, hol kérlek, hol fenyegetőztek. Kérlek ahol remény volt arra, hogy az adós jószántából fizetni fog, és fenyegetőztek, ahol sejtetni lehetett, hogy per nélkül nem fog fizetni a kliens. A többség az utóbb említett fajthoz tartozott, mert a bört, amivel a Krausz, Leitner és Társa cég is kereskedett nem szeretik fizetni az emberek. A bört nem olyan, mint egyből hitlere vásárolt tárgy, hogy kopik, romlik, de mégis csak megvan. Ha kéri az árát, hát ha haragosan is, de rá néz az ember. De a bört? Azt a vagyonos ember nem igen rendeli a Krausz, Leitner és Társa cégtől, egyrészt azért, mert a vagyonos embernek rendesen van szőlője, másrészt meg a rendelt bört árát azon nyomban meg is fizeti. Érthető tehát, hogy a Leitner ur által tollba mondott felszólítások mind kistisztviselőknek, meg, másod és harmadrangú kormármárosok címére küldettek el.

A levelek telve voltak a legkülönbefebb fenyegetőzésekkel, a melyeket olvasva, kétségteleül ijedten szaladtak a kis falusi vendéglősök a pénzesfiókhoz, hogy eloldják a pénzt a nagy budapesti cégnek, amely kész elárvereztetni az egész korcsmát. Pedig Leitner urnak eszébe se jutott volna, hogy a fenyegetéseit bevállalja. Spitz a város seplős könyvető, aki tizenkét év óta körmől az irodában, de folyton felmondani készül és hihetőleg ma, ujabb tízenöt év múltán, még mindig ott ül. Spitz folyton nevelett a Leitner ur haragos levelein. Tudta jól, hogy a pert — annak módja szerint megindíttatja a cég ügyvédjével, de amikor az árverés kiüzésére kerül a sor, akkor megcsallja a lelket valami gúggyesség és egy ideig halasztja a kegyetlen rendszárlát, míg végre elhatározza magát és kiadja az utasítást:

A rimaszombati vasúti vendéglős ismét küldött ötven koronát a tartózsára. Az árverést fel kell függeszteni.

Ha Spitznek jó kedve van, akkor megkockáztat egy alapszusi kérdést:

— Igazán Leitner urnak olyan jó szíve van. Nem árverelt senkit, pedig a Kitzl-cég, a Strasser-cég, meg a többiek

mind, ugy árvereltetnek, mintha élvezetük telne benne. Igazán nem értem, Leitner ur kérem.

Leitner ur ekkor, mint már huszonöt-szor, tette, valahányszor Spitz beugratta, felpatlant és elmondja ujra, meg ujra, hogy miért nem árvereltet.

— On nem ért engem, Spitz ur? — kezd a kövér kezeivel idegesen hadonázva. — On nem érti, hogy miért nem árvereltetek? Mondja barátom, tudja maga mi az az árverés? Láttott maga már árverelni? Nem? No, lássa. Én láttam, mikor az én apámál árverelték, én láttam, mikor az apám az árverés után így szól hozzám: Ne sirj fiam, nincs semmink és mindenünk megmaradt. Akkor nem értettem, ma értem. Láttott már maga árverelni oly helyen, ahol szívesen megfizették volna a tartozást, de de nem volt miből? Láttott már maga ugy árvereltetni, hogy a szigorú hitelező megcsózik az árverésről és a végrehajtó elátkozza azt a percelt, amikor végrehajtó lett? Én ösmertem egy végrehajtót, ki az árverés előtt pár nappal elment az adósokhoz, és figyelemztette őket, hogy fizesse nek valamit a tartózsára, mert különben meg kell tartani az árverést. Ugyanez a végrehajtó volt

Ennek a társadalmi etikai felfogásnak harmonikus kimunkolásában van létjogosultsága a párbajellenes szövetkezetnek.

Amde nem apró törvényhozási intézkedések indítványozásában, vagy éppen a szigorú büntetésekben kell keresni a panacset, hanem kizárólag csak abban, hogy a társadalmi felfogás alakuljon át. És pedig ki kell bátrann mondani, hogy a legelőkelőbb társadalmi körök felfogásának jut a döntő szerep. Bármely demokratikus gondolkodás vezessen is valakit, el kell ismernie, hogy az alsó, sőt a középosztálynak felfogása itt döntő szerepe nem juthat. A párbaj az előkelőség előítélete, az előkelőségnek kell tehát szakítani az előítélettel.

Miként a felső tízezer előítélete a társadalmi utánzás törvényei szerint átszivárgott az alsóbb rétegekre, úgy követni fogják ezek az előítélt kiáltásban is. Alulról fölfelé ennek nincs pályája. Socialdemokrata köröktől a nemesi kaszinókig megakad az előítélt kiáltását célzó törekvés, ellenben, ha felülről indul meg — akadálytalanul győzelmeskedik lefele.

Ezért vallom és hirdetem büntetőjogi előadásaimban is, míg a tanszéken foglaltam helyet, hogy monarchikus országokban a legfelsőbb körökből kell anathemával sújtani a párviald. Angliában nem azért szűnt meg a párviald, mert örültek nyilvánította a liga a párbajvívót, — de azért, hogy a párbajvívónak nem volt helye az udvarnál. Mikor Franciaországban XIV. Lajos állott a liga élére — a párbajmániája megszűnt grassálni. Amit Franciaországban a legszigorúbb büntetésekkel nem voltak képesek elérni, — azt sikerre vezette az a tett, hogy a liga élére a király állott. Alig hunyta be a királyi szemeit, — a szigorú büntetések dacára újra fölélért a barbár társadalmi szokás!

Ezért a társadalmi mozgalmaknak nem lehet egyébb főtekrévése, mint az, hogy a társadalmi mozgalmakban éljen a legelőkelőbb körök álljanak. Ha majd a párbajvívás nem csak állami büntetéssel, de társadalmi hátrányokkal lesz összekötve, ha az előkelő körök felfogását oly átalakulás fogja megstilizálni, hogy párbajvívó társadalmi hátrányokat szenved, ha az előkelő felfogás az lesz, hogy egyenesen a legfelsőbb körökből zárják ki a párviald tetteket: akkor beszélhetünk a párbajellenes ligák győzelméről — addig csak a kitartás és lankadatlanul működő küzdelem az osztálygyőzelem. Az emberi társadalom evolúciója egyszer mégis csak szakít a középkor és durva hagyományával. Talán egyszer csak a társadalomban is utat tör az a mit a törvényben az organizált társadalom már elismer: hogy a párviald durva igazságtalanság, hogy az nem próbája a bátor ember becsületérzésének, mert egyfelől az ártatlan is áldozatul esik és másfelől bátorság van becsület nélkül is.

Olcso a szarvasmarha.

Drága a hus.

Csináljunk próbavágást!

Általános a panasz. — A gazda panaszkodik, hogy nem tudja eléggé értékesíteni szarvasmarhaállományát, mert drága a takarmány s ha eladni akar, oly kevés olcsó árú igérnek jószágáért, hogy sehogyan sem találja meg számítását.

A gazdasszony meg arról panaszkodik, hogy a nagy drágaság miatt nem elég a konyhapénze, mert egy kilogramm húst 1 kor. 20 — 1 kor. 50 fillért kell fizetnie, mely miatt, vagy adóságot kell csinálnia, ha húst akar enni, vagy le kell mondania családjával együtt a husfoggyasztásról, ha azt akarja, hogy elég legyen a konyhapénze.

De a mészárosok is panaszkodnak, hogy reáfizetnek üzletükre.

Kinek van most igazán oka a három panaszkodó közül a panaszra?

Azt hiszik a gazdának is, a gazdasszonynak is, legkevésbé azonban a mészárosoknak.

Egy időben, egy évvel ezelőtt már beszéltek itt ott a hus mérédrága voltáról, akkor mi is fel akartuk zavarnak emelni a husrágaság ellen, de mészárosaink a hus árát hirtelen fesszálították.

Azóta azonban a hus ára időközönként egy-két fillérrel emelkedett úgy, hogy most ismét ott vagyunk, hol egy évvel ezelőtt voltunk: a hus mérédrága.

Kénytelenek vagyunk most közönségünk érdekében zavarnak felelni s kifejezni adni azon kívánságunknak, hogy próbavágás után döntessék el, vajon méltányos-e közönségünk azon kívánsága, hogy a hus ára csökkenessenek, avagy sem?

Azt hiszik az a legegyszerűbb módja annak, hogy a panaszokból felek megnyugodjanak:

Semkisen kívánja, hogy az üzletember veszítsen üzletén, de viszont mindenki jogát követelheti, hogy meggyőződést szerezhessen arról, vajon megkapja-e pénzért a megfelelő ellenértéket.

A próbavágás igazolja a mészárosok eljárását, de egyszersmind megnyugtítja a közönséget.

HIREK.

— Az iskolaév bezárása. A helybeli polgári iskolákban az iskolaév f. hó 27-én zárátott le. A záróünnepélyen szép számmal jelent meg Nagyatád közönsége, kifejezett adván mintegy ez iskola iránt való melegt érdeklődésének. A záróünnepségen az ifjúság gyönyörűen énekel s a tanulók közül többen szépen szavaltak.

— Tízötöd testületünk nyári mulatsága f. hó 11-én lesz megtartva: a meghívók a napokban szemlétnek. Közönségünk ezúttal is nagy várakozással néz a mulatság elé, mert tízötödünk mulatságának jó híret már az előző években tartott mulatságok sikere

az, aki inkább maga vette meg sok szegény ember apró-cseprő holmiját, semhogy szét-hordják, elkütyavetjék. Szombati napon valóságos bucsujárás volt a lakásán. Forintonként koronánként vitték meg neki az emberek a tartozásukat.

Spitz ur itt elköhögte magát, mert kétszeresen is valószínűtlennek tartotta Leitner ur szavait; egyszert, hogy legyén olyan jószívu vgrehajto, másrészt, hogy akad-jának emberek, akik ama jószívu vgrehajto-nak megfizessék a tartozásukat. Ez, szerinte nagyon valószínűtlen dolog volt és valahányszor Leitner ur elmondta nézelet az árverelésről, ennél a pontnál mindig szét elköhögte magát. Leitner végigmérete a keserű kedélyt kőnyvel és nagyobb hűvel folytatja:

— Őg úgy látszik sohasem volt fiatal és sohasem tapasztalta, hogy az ember nem mehet mindig a kitűzött úton, mert teleritk róla az eleje vetődő események. Ki tudja, nem lett volna-e beolím is arányban szigorú, kiméletlen ember, ha egyszer nem szán a főnököm nekem egy igen kellemetlen szerepet. — Akkor Stein és Társa cégnél voltam alkalmazva. Hetenkint kétszer kijártam Budafokra, kivittem a számlaöveleteket, a

pincemester leitatott szomorodnival és én az Eskü tér helyett rendszeren a Lánchídnál támolyogtam fel a hajóból. Ez volt a foglatkozásom a boritékíráson kívül. Egy napon azonban híre jött az, irodába, hogy egy adósunk, valami vidéki korcsmáros, feljött Budapestre és itt korcsmát nyitott. Által-más módon be lehetne rajta hajtani a követelést. A címet hamarosan megmondta a bejelentőhivatal, az adósoknak enge rettenése ellenlése és most már csak arra volt szükség, hogy megtudjuk, kinek a nevére szól az italmérési engedély. Ha az asszony, vagy valami rokon nevére, akkor kár a fáradságért. Ezt meg kellett tudni és Stein ur, az én akkori főnököm, egy igen elmes és egyben igen egyszerű módot talált ki. A markomba nyomott két forintot és azt mondta: menjek el abba a korcs-mába, vacsorázni. Ha vacsoráztam, mondta, ereszkedjek szoba a csapolegénygel, tets-szem magam, mintha nagyon jövedű volnék és nézzem meg ügyesen a falra függesztett italmérési engedélyt.

Csöndes, igen csöndes kis utcában volt az a korcsma. Olyan csöndes volt az az utca, hogy szinte a vidéken éreztem magam. Sok esztendő múlt el azóta, sok mindent

elfelejtettem, amit átéltem, de arra az estére emlékszem. A korcsmában nem volt egyetlen vendég sem. Egy öreg, őszhajú csapolegény mérte volna a bort, ha lett volna kinek. Keresztül mentem a söntésen, be a fehértértekü vendégzobába. Hat fehérabrosz-as asztal és mellettük senki, de senki. Azaz, hogy igen. A hatodik asztalnál, amely egy ajtó mellett állt, hármán ültek. Egy sapadt állású, kékesfekete haju lány, egy szoborszerűen hideg tekintetű asszony és egy hát esztendőnek látszó fiúcska. Mintha sirboltba léptem volna véletlenül, olyan bor-zongás futott rajtam végig. Az arcomba vá-gott a szegénység, a nyomor, a vagyonhi romlás hideg lévegője. A leány kozzám lé-pett és megkérdezte, mit akarok. Felelni akartam, de az ajtó mögöl, amely mellett az 6 asztaluk állott, sziveltacsaró férfizo-gás hallatszott. Megdöbbenve ugrottam föl, a leánynak egy egy pillantása azonban visz-szakényszerített a helyemre. A leány valami nyugodt fölénygel és öntudattal mozgott körülöttem, mint aki tudja magáról, hogy több az esze és az ereje mint az egész környezeté-nek. Bocsánatot kért tőlem és bement abba a szobába, ahonnan a zokogás hallatszott. Rosz-szul csukódott az ajtó és bár behuza maga

megalapozta. A mulatságot kedvezőtlen idő esetén a nagylemben okvetlen megtartják, — s legfeljebb a tüzijáték marad másnapra.

Változás szerkesztőségünkben. Örömei hozzuk olvasóink szíves tudomására, hogy Katona Géza polg. isk. tanár lapunk szerkesztőségébe, mint társszerkesztő belevett.

— **Halálozás.** Gundy Géza, a nagyatádi takarékpénztár köztisztviselőben álló pénztárnokát súlyos csapás érte. Ugyanis jó felesége született Lőrincz Kornélia f. hó 27-én elhunyt. E mélyen lesújtó gyászestéről következő jelentést adta ki a mélyen suított családnak: Alulírottak mély fájdalomtól elelve tudatják szerető hitvesnek, jó édesanyjának és testvérek Gundy Géza született Lőrincz Kornélia unokájának hó 27-én, életének 52-ik évében rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult holt testmei folyó hó 29-én d. u. 4 órákor fogtak a nagyatádi róm. kath. sírkertben szent nyugalomra heljézetni. Engesztelő órák még áldozat f. hó 30-án reggel fél 8 órákor fog a nagyatádi róm. kath. templomban az Urnak bemutatni Nagyadát 1909. június 27. Áldás és béke örömlár Gundy Géza férj. Gundy Géza ifj. Gundy Mihály. Gundy Erzsébet. Gundy Ilona. Gundy Kornélia. Gundy Árpád és Feri. gyermekeit. Lőrincz Lajos. Lőrincz Emma. Füzessy Ágoston. Lőrincz Janka. Szilárd Kálmán testvérei és sógorai.

— **Tűz.** Mult hó 25-én tűzirtásra zavarta meg Nagyadát csendjét. Mesés gyorsasággal felszerelt tüzoltóságunk villám gyorsasággal vágatott: a Petőfi utcába, hométt a tüzet jelezte, azonban oly jelentéktelen kis szalmakazal égett, hogy mire kiértek, a tüzet már jókálizálták.

Néptakarékpénztári Hitelszövetkezet. Folyó hó 23-án tartotta alakuló közgyűlését a «Néptakarékpénztári Hitelszövetkezet». A nagyszámú megjelent tagok igazgatóinak Steiner Miksa, aligazgatójának Mager István, ügyésznek Grünbaum Nándor, értekezői voltak meg. Az igazgatók tagjaival Bienenfeld Izidor, Kertész Adolf, Fleiner

után, mégis nyugta maradt. Jól hallhattam, amint szelid, szemrehányó, de határozott hangon mondta: Apám! A zokogás megszűnt és én kerestem a szeme pillantását, a mikor visszajött. Szembe néztem vele bátran, erősen. Mintha azt akarta volna mondani:

Nincs itt titok, nincs itt rejtelem. Szegények, nyomorultak vagyunk. Minek is jótélt vendégnek ide, ahol a balsors a házigazda. Néhány pohár bort ittam. A csapás legény behozta a szobáig, de az asztalomra a leány tette. Olyan fehér volt a keze és oly gyönyörű, karcsu olyan fogtát a poharat, hogy amikor letette elem, önkéntelenül mélyen lehajtottam fejem. Olyan volt ez a mozdulat, mintha mélyeséges hódolattal meg akartam volna csókolni az ujjait. A második pohár bornál már a tengerembe hajtottam a fejem, de a rettentés csöndben, amely megélt a szobát, még a pusztas is netizen ment meg a kis fiúcska is oly csöndes volt, oly természetellenes csöndes. Az asszony pedig olyan mozdulatlanul állt és oly mereven nézte egy könyv lapjait, mintha fölleségecs tartana ezen a világban minden mozdulatot.

Nem bírtam tovább, valami föjtögette a torkomat. Talán rossz volt a bor, talán sirni szerettem volna. Elmentem. Mikor a zavarral lévő ember bizonytalan lépéseivel kereszttel botorkáltam a sötétben, az utcára

Ignác, Dani János, Sáfár Péter, Pfeifer Imre, Feiglók Zsigmond, Marai József, Horváth István, Maurer János, Steiner Sándor, Mezey Géza, Zavaugli József, Molnár Ignác, Bosnyák Antal, Polák György, Hauser Ignác, Novacek István, Karbuczy József és Klein Jaques, szövetkezeti tagok választották meg. A felügyelő-bizottság tagjaivá lettek: Reich Jenő (elnök) László Vilmos, Erdős Herman, Fazekas Ferenc, Katona Géza és Kovács Miklós, szövetkezeti tagok. A szövetkezet f. évi július hó 1-én működését már megkezdte.

— **Gazdálkodás esernyők.** A polgári leányiskola osztályvizsgálata után a polg. leányiskola helyiségében két esernyő találott. Igazolt tulajdonosa átvetheti azokat a polg. fiúiskola szolgálatánál.

— **Meghívó.** Az „Ifjúsági kör" f. évi július 4-én este a Weisz-féle Kossuth kávéház kerthelyiségében zártkörű foglalt-estélyt tart. Belepti díj nincs. Egy foglalt 40 fillér.

— **Bíróválasztás.** Lapunk zártkörű vesz-zük a hírt, hogy a f. hó 30-án megiegt pótbíróválasztás alkalmával 35 szülőbbséggel Dombi György választott meg Nagyadát község bírájává.

— **Kitiltott iskolai tanszerek.** Dr. Gu-lyás Ferenc, Somogyvármegye kir. tanfelügyelője értesítette az összes somogyi népoktatási tanintézeteket, hogy a kultuszminiszter a C. Abel Klingér-féle földgömböt és a Vincenz v. Haart-féle bécsi falterekét, mivel a magyar közjogba ütköző hibákat tartalmaznak, a hazai összes tanintézetekből kitiltotta.

— **Fényes esküvő.** F. hó 30-án esküdt örök hásság László Vilmos Vágó Erzsébet urleányának. Az egyházi esküvőt dr. Borsodi József rabbi végezte, aki szép beszéd kíséretében áldotta meg az új párt.

— **A Gésák hazája.** Jun. hó 26-án körülbé érkezett Zombory Gyula keltezato, aki mint vándortanár két év óta járja hazánkat s a messze Keleten szerzett közvetlen tapasztalatait hordja szét az iskolák ifju-

nyító ajtó mellett szemembe ötlött az italmegérsi engedély. Hiszen ezért jöttem, jutott az eszembe és hirtelen odafordulom, hogy jól megneztem. Elolvastam, a férj nyev volt, tehát holnap lehet árvereltetni. E pillanatban forró vérhullám töltött az agyam felé. Erzetem, hogy valaki néz. Visszafordultam. A leány ott állt a hátam mögött.

Pillanása nem volt ijedt, hanem mélyeséges bámmalt fel és szemrehányó. Hat ezért jöttél te is, hát ezért a teletés, ezért mutatd a szemed nézésével a részvétet, hogy belophasd magad a bizalmunkba, hogy. Nem folytathatta az a gyönyörű két szem, amit mondani akart, mert a fiúcska megjelent a vendégszoba. ajtajában és panaszos hangon szólt:

Margit apuska megint sir. Kibuktam az ajtón, mint egy részeg és mentem, után le, után fel, keresztül-karval, egészen reggelig. Láska Spitz ur, ha árvereltetni akarok, mindig eszembe jut az az este, a zokogás az ajtón túl, az a kis, csöndes fiúcska és az az öreg, szótalan csapás leány.

— **És a leány, a leány?** — kérdezte Spitz önkéntelenül is gúnyos mosolyra torzítva el arcát.

— A históriát, azt hiszem, — szólt Leitner — igen sokszor elmondtam már, de a végét még sohasem. A leány, Spitz ur, az én feleségem.

ságának és időnként kaszinók urításaságának. Nálunk — az iskoláé befejeződven csak a kaszinóban tartott Zombory nagyon élvezetes és tanulságos előadást. A japánok társadalmi életéről, igazságszolgáltatásáról, közigazdaságáról s népeveléséről, szerzett közvetlen tapasztalatait oly élethűen adta elő, hogy hallgatóságai valóságban Japánban képzelte magát. Sajnos csak kicsi közönség hallgatta végig Zombory élvezetes előadását, de ezen kicsi közönség lelkeiben felejtethetetlen emléket hagyott hátra a Kelet Ázsiát utazó.

— **A zongora vásárló közönség figyelmebe.** Azoknak, a kik zongorát, vagy pianót vásárolnak, fontos érdeke az, hogy minden tekintetben megnyugtató garanciák kapjanak a zongora, vagy pianó tartósságára és kitűnő minőségére nézve. Mint ilyen elsőrendű céget leginkább ajánljuk olvasóink figyelmébe Keresztély mint zongdatermét (Budapest, VI. Váci-körút 21.) a hol saját gyármányain kívül a világ összes gyármányai a legideálisabb kiszolgálás mellett szerethetők be. Mindennem felvilágosítással készséggel szolgál a cég és árjegyzéket ingyen s bérmentve küld.

— **Uri leányok otthona.** Dr. Kőrösi népművészien berendezett leány-otthona, mely a felső leányiskola, leánygyűmázium és az országos zenakadémia szomszédságában, Budapestben, Liszt Ferenc-tér 9. sz. gyönyörű palotában van, minden tekintetben a legelőkelőbb kulföldi intézménstok példáját követi. Vezetője és tulajdonosa dr. Kőrösi Manó fővárosi ügyvéd özvegye, a ki az anyja szeretetével és a nevelő éberségével viseli gondját növendékeinek. A higiénia legmodernebb eszközeivel védi a növendékek egészséget, tanulmányaikban pedig jeles tanárnok vezetik és támogatják őket. Az intézetnek továbbképző tanfolyama is van, melynek célja: iskoláit végzett leányok műveltségének továbbfejlesztése. A részletes letelekrl tájékoztató nyújt az intézet prospektusa, a melyet szívesen megküld mindenkinek aki azt ezen cím alatt kéri: dr. Kőrösi Manó né leány-otthona, Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 9.

— **Francia újságok.** A legtöbb francia újságot nem hivatásos újságírók, hanem üzletemberek, vállalkozók vezeték. Már most véleményüket akként változtatják, a mint épen anyagi érdekük megkívánja: Ismeretes például, hogy a „Figaro" a Dreyfus-por tartama alatt ötször változtatja pártállását. Az egyes pártok, de különösen a nacionalisták és klerikálisok bőkezűen támogatják sajtójukat. Francia lapoknak a színházakból is elég szög jövedelmük van. A színház rovata szánt közleményeket, sok legutóbbsz ur darabok kritikáit is a színházi irodák csinálják meg és azután elküldik a lapoknak, a melyeknek azután soronként fizetnek meg a közlésért. Csak néhány lap közül komoly bírálatot és hoz lelkiismeretes képművészeti híreket, de ezek a lapok is néhány sort mindig fenntartanak: hátha valamelyik szobrász, vagy festő egy kis öndicséretet akar — természetesen kellően megfizetve — elhelyezni. A Párisban mindennap megjelenő újságok száma a 100-at meghaladja. A legtöbb példányban a „La petit Parisien" jelenik meg. Ez a lap legutóbb is „Közgyőzőnég" igazolta, hogy naponként 1,500.000 példányban jelenik meg.

— **Hány 48-as hónapd él még?** A vidéki honvédegyesületektől beérkezett jelentések szerint az országban még mintegy nyolcezer nyugdíjas negyvennyolcas hónapd él. Tábormok már csak egy van: Gör-

egy Arthur fővezér. Ezenkívül él még tizen-nyolc törzstiszt, hatszáztízhet tiszt és 7192 altiszt és köztiszt. Mivel azonban a tetszetesebb volt 48-as honvédek közül a legtöbbben nem veszik igénybe a nyugdíjat, bátran állíthatjuk, hogy még mindig körülbelül tízezer 48-as honvéd van életben azokkal a nemzetőrökkel együtt, akik csak néhány havi szolgálatra kötelezték magukat.

Könyvek ritkasága a középkorban.

Közl.: B.

A tudomány terjedésének leg-szükségesebb eszközei a könyvek. Korunkban, tekintettel a könyvpiac gazdagságára, ez ellen nem lehet pa-nasz. Még csak 50, 60 esztendővel ezelőtt is, a könyveknek elég tekintélyes áraik voltak, ugyanígy, hogy kisebb kaliberű könyvtárak is csak vagyonosabb családoknál voltak láthatók.

Mit szólunk akkor a középkor-ról? Arról az időről, midőn a háborúk egymást érték? «Inter arma silent musae»

Elvitáztatatlan tény, hogy ekkor a tudomány és művészet ápolása egyedül a régi kolostorok, zárdák lakóira szorítkozott, kiknek büszkeségük volt szerzetesházuk hatalmas könyvtára, melynek legértékesebb példányait, föltáirsait, csodálatos türelemmel és művészettel másoltatták. Innét van, hogy a könyvtárak igazi büszkeségei az incunabulumok és manuscriptumok legnagyobb részei szerzetesházakban találhatók még most is.

De néhány példát hozok fel a multból.

«Lupus, ferrieres-i apát Franciaországban, 855-ben két szerzetest küldött III. Benedek pápához, hogy engedné meg Quincilianus Instituti-óit és Cicerónak, a szónokról szóló könyvét lemásolni, mivel ezen könyvek-ből egy tökéletes példány sem található egész Franciaországban.»

«Nagy Károly, szent Svithin zárdának korlátlan vadászjogot adott, hogy a szerzetesek bűrökre tehessenek szert könyveiknek bekötéséhez.»

«János winchesteri püspök 1299-ben, kinek mindenféle tudományokból 17 könyve volt kincstárában, nagy zálogot jelölt ki, egy zárdájának kölcsönzött, magyarázattal ellátott biblijáért, és azonfelül a szerzetesek naponta egy misét ígérték a kölcsönzőnek.

Ha valaki egy zárdának könyvet adott, az oltár előtt történt. A perjel és convent Rochesterben évenként átkot mondottak arra, ki Aristoteles physikájának latin fordítását tölik ellopni, vagy czímét kitörlni, kivágni bátorkodnék.

Az oxfordi egyetem könyvtára 1300 előtt meglehetősen kisértányú volt, a könyvek a templomkarban (korúsbán) láncokon, vagy szekrényben fűgtek. Még 1446-ban kiadott rendeiben, hogy senki semféle tanulmányt ne tarsson magánál 2 óránál tovább.

De nemcsak Angliában voltak oly ritkák a könyvek. Párisban a 14 szá-zad elején csak négy klasszikus volt a királyi könyvtárban: Ciceró, Ovidius,

Lucanus és Boetius. A többiek ima-könyvek, néhány egyházatya commentára, azután a gyógyászat, csil-lagászat, kéz és földjóslat körébe va-gó arab könyv latin fordítása.

(Folyt. köv.)

Regény-csarnok.

Az elátkozott tiszt.

— Indiai történet. —

Írta: G. A. WELS.

A rendőrség szemmel tartotta a gaz-fickókat a kelő pillanatban rajtuk ütött. A rablótól véres fejfel kergettek szíjjel, kettő sulgos sebbel került a börtönbe.

Talán tényleg nem is volt ez más, mint nem szoktalan ruhátámadás, de lelke-mben felmádat az elátkozás gondolata s nem mert Evichéz cenzul közeledni. Levélben kimentem magam és elveszítve fényes reményemet a nagy örökségre, jelentkeztem a miniszteriumban s haladék nélkül hajóra ülve, elindultam szolgálatom közben fele-teni egy szerelmes óra rettentos követke-ményeit.

A TENGHER SZÖRNYÉTEGE.

Kéngelmes, modernül berendezett pom-pas gőzösré váltottam jegyet, hogy a többi járatokat megelőzve, néhány nappal már előbb elérjem a fantasztikus álmok világát, a Keletet. Még visszagondolni sem szerettem az elhagyott szárazföldre, hol elveszténi éreztem lelkeim nyugalmát. A társaság rend-külül előkelő emberekből állott, de nekem első pillanatban feljött egy német bankár és felesége. Mintha gonosz szellemek ját-szóltak volna velem; az asszony ugyanazt a babonás kék szemeket hordta, mint az olasz lányka, kinek a nevét nem is tudtam, vagy mint volt menyasszonyom, Evie. A férje puffadt arcú, kellemetlen ember, és úgy nézett körül állaonon kigyószemeivel, hogy nemcsak én, de mindnyájan hamarosan meggyűlöltük.

A hajón igen kellemes társas-életet éltünk, mint az óceánhajókog szokás s az utazás első hete után jó barátságban éltünk valamennyien, kivéve a bankárpárt, mely túlfelégen félrevonult tőlünk. En pedig különben is valamely érzéstől nyugtalanítva, ker-ültem őket.

Talán így is lett volna el egészen az ut, ha egy véletlen közbe nem jön. Hirtelen vihar támadt és mikor épen ott akartam hagyni a fedélzetet, észrevettem, hogy a német asszony elgondolkozva áll a középső részen és észre sem veszi, hogy egy óriási hullám közeledik. Nem habozhattam, a hullámhegy képes lett volna lesodorni a fedél-zetről; odaugrottam és minden magyarázás nélkül, mire idő nem volt, egy árbc mellé rántottam s azt átölelve, megváltam a hullám átcsapását. Csuromvízesez letünk, de az asszony megmenekült. Midőn férje értesült a dologról, rendkívül hálás köszönetet mon-dott s etől kezdve jó barátságba jutottunk. Szívesleg német emberek voltak és mint kiderült, csupán attól féltek, hogy az angol társaság esetleg nem fogadja szívesen őket.

Csak hogy nem maradt a dolog ennyi-ben. Attól a perctől kezdve, hogy a viharban átöleltem az asszonyt s így tartottam pár percig, nem tudtam varázsa alól szabadulni. S ez is így leheletl némileg, éreztem forró keze szorításából, meleg nézéséből s el, kel-tett következnie a pécnek.

Ngári éj volt. Forró délvői éjszaka. Nagy heverő székeken ültünk a felső fedél-zeten, a társaság már nyugodni tért, férje pedig új barátával sörözött az étkezőben. Egy német tisztre akadt, ki győzte a sört, tehát most is ázzal iddoggalta a fekete, nehéz angol sört.

A fiatal asszony ábrándozva nézett a sötét kék égbolddoztra, fehér keze nyugod-tan pihent kezében, néha-néha ajkamhoz vontam s forrón megcsókoltam a fehér kezeiket.

Miért is nem engedett oda ahullámok-nak sugta mintegy maga elé.

Hogy mondatil illyen a legszebb fiatal asszony, kit valaha hordott hátán az oceaán? (Folytatjuk.)

Társaszerkesztő: KATONA GÉZA.

Nyitjéte*)

Fogadják mindazok hálás köszönetem nyilvánítását, kik felejtethetlen jó feleségem elhunyna alkalmával az én és gyermekeim fájdalmát részvétükkel enyhíteni igyekeztek.

Gundy Géza.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelő-séget a szerkesztő.

22311909: ügyszám.

Hirdetmény.

Alőírott Dr. Mike Imre nagyatádi kir. közjegyző ezennek közírre teszem, hogy Dr. Neubauer Ferenc nagyatádi ügyvéd által képviselt Krivárics József és érdektársai nagyatádi lakosok -felkérésére, az általuk -Kálai Lajos motorgyáros budapesti (VI. Gyár-utca 28. szám) lakosnak eladott, de általa át nem vett (1) egy darab (8) nyolcz lőerejű „Kil-max” nyers olajmotor lokomobil, közbenjöl-tőmmel a kereskedelmi törvény 347. illetve: 351, 352. szakaszai alapján nyilvános árve-résen eladatihi fog. Ezen árverésnek Nagy-atádon, Csördás Imre kövcsmester házá-nál (Zrinyi-utca) leendő megatársára hatáma-pul 1909. évi július hó 6-ik napjának délutáni 3 óráját tűzöm ki, mely határidő-re venni-szándékozókak oly figyelmeztetés-sel hívom meg, hogy a fenti „Kilmax” nyers olajmotor a legtöbbet igérőnek készpénz fizetés ellenében, esetleg becsláron alul is el fog adatni. Az árverési feltételek iródá-mban Nagyatád, (Kossuth-utca 24.) a hiva-latos órák alatt megtekinthetők.

Nagyatád, 1909. június hó 26.

(P. H.)

Dr. MIKE IMRE
kir. közjegyző.

Nagyatádon a Föld-utcában levő

67-ik ház számu

szabadkézből eladó.

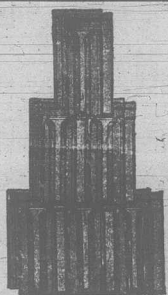
Bővebb felvilágosítást a közszégi jegyző ad.

Egy szobafestő

tanoncz felvétetik

HORVÁTH BÉLA szobafestőnél
Nagyatádon.

Hirdetések jutányos áron
e lap kiadóhivatalában.

Szabadalm. Bohn fée termézetes vörös fedélcserép.

BOHN zsombolyai cserepe.

Legjobb minőségű fedélcserép legolcsóbb árak mellett.

Tessék árjegyzéket kérni.

Tessék árjegyzéket kérni.

Képviselek kerestetnek.

BOHN téglagyár, Zsombolyán.

CZERKON IMRE URI ÉS NŐI CIPÉSZ * NAGYATÁD.

A pécsi

országos ki-
állításán elis-
merő oklevél-
tel kitüntetve.

AJÁNLJA saját készítményű lábeliát a legjobb és legmodernebb kivitelben.
ELVÁLLAL hibás és fájós lábakra mérték szerint minden alaku cipők el-
készítését.

RAKTÁRON TART: Uri, női és gyermek kész árut egyszerűtől a legfinomabb
kivitelig.

Rendelések és javítások gyorsan és pontosan eszközöltenek.

A pécsi

országos ki-
állításán elis-
merő oklevél-
tel kitüntetve.

Vasuti menetrend 1909. évi május hó 1-től.

Az aláhuzott percek az éjszakai időszakot jelentik: d. u. 6 órától, reggel 6 óráig.

Budapest—Ujdombóvár—Zágráb—Fiume.

	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.
Budapestről —	7 ⁰⁰	8 ⁴⁵	2 ⁵⁰	—	4 ¹⁰	9 ⁰⁰	10 ⁴⁵
Ujdombóvárra —	10 ⁰⁰	1 ⁴⁷	6 ⁰⁷	—	7 ²²	12 ¹⁷	3 ⁰⁷
Ujdombóváról —	10 ¹⁰	2 ¹⁰	—	6 ²⁵	7 ³²	12 ¹⁷	3 ²²
Kaposvárra —	10 ³⁰	3 ¹⁴	—	7 ²⁰	8 ⁰⁰	12 ³⁴	4 ¹⁰
Kaposvárról —	10 ³⁷	3 ²²	—	7 ²⁸	8 ¹⁰	12 ³⁶	4 ²⁴
Somogyiszobbra —	11 ⁴⁵	4 ⁴⁵	—	8 ³⁶	8 ⁵⁸	—	5 ³⁷
Somogyiszobbról —	11 ⁴⁶	4 ⁵⁰	—	8 ³⁷	8 ⁵⁹	—	5 ⁴⁰
Gyékényesre —	12 ¹⁹	5 ⁴⁶	—	9 ²²	9 ³²	2 ¹⁷	6 ²⁸
Gyékényesről —	12 ²⁰	6 ¹⁵	—	—	9 ⁴⁷	2 ²⁵	6 ³⁶
Zágrábra —	—	2 ¹⁷	8 ⁵⁷	—	11 ³⁴	4 ⁰⁵	9 ⁵⁵
Zágrábról —	—	2 ³⁷	10 ³⁵	—	11 ⁴⁴	4 ¹²	10 ³⁰
Fiumébe —	—	7 ⁵²	7 ⁰⁵	—	4 ³⁵	9 ⁵⁵	6 ³²

Fiume—Zágráb—Ujdombóvár—Budapest.

	Vissza	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.
Fiuméből —	—	6 ⁰⁰	10 ⁴⁰	10 ⁴⁰	9 ²⁵	7 ⁵⁵	—
Zágrábra —	—	12 ¹²	6 ⁴⁰	4 ⁴¹	6 ⁴⁵	1 ³⁷	—
Zágrábról —	—	12 ²⁴	7 ⁴²	4 ⁴⁸	7 ³⁰	2 ¹⁸	—
Gyékényesre —	—	—	2 ⁰⁰	10 ³²	6 ³³	10 ¹⁵	4 ⁰⁰
Gyékényesről —	—	5 ⁰⁰	2 ¹⁸	11 ¹³	6 ⁴³	10 ³⁰	4 ¹⁶
Somogyiszobbra —	—	6 ⁰³	—	12 ²⁰	7 ¹⁵	11 ¹⁵	4 ⁴⁸
Somogyiszobbról —	—	6 ¹³	—	12 ³²	7 ¹⁵	11 ¹⁶	4 ⁴⁰
Kaposvárra —	—	7 ³⁶	3 ⁴⁰	1 ¹⁰	8 ⁰⁵	12 ³¹	5 ⁴⁰
Kaposvárról —	—	8 ¹¹	3 ⁴¹	1 ²⁰	8 ⁰⁶	12 ³⁹	5 ⁴⁰
Ujdombóvárra —	—	9 ²⁰	4 ¹²	2 ²⁴	8 ³⁷	1 ³⁸	6 ¹⁰
Ujdombóváról —	—	10 ³⁰	4 ²²	3 ³⁸	8 ⁴⁷	2 ³⁸	6 ²⁰
Budapestre —	—	6 ¹⁰	7 ³⁰	9 ⁰⁰	12 ¹⁵	8 ¹⁵	9 ³⁵

Oda Somogyiszob—Balatonszentgyörgy. Vissza

Sz. v.	Vv.	Vv.		Vv.	Vv.	Vv.
7 ³⁰	12 ¹⁰	6 ⁰⁰	Somogyiszob	7 ⁰⁰	4 ¹⁷	11 ⁰⁷
8 ⁰⁸	12 ¹⁷	6 ³⁰	Szeged	6 ⁴⁵	4 ⁰²	10 ⁵²
8 ²⁴	12 ⁴⁰	6 ⁴⁵	Szeged-Bogát	6 ²¹	5 ⁴²	10 ³⁵
8 ⁴²	1 ⁰⁶	7 ¹²	Bőhönge	6 ⁰³	3 ³⁴	10 ¹⁷
9 ⁰⁰	1 ³²	7 ⁴³	Mesztegyne	5 ³⁰	2 ⁴⁴	9 ³⁰
9 ²⁰	1 ⁴²	7 ⁵⁴	Gyúta	5 ¹¹	2 ²⁸	9 ²⁵
9 ⁴⁵	2 ⁰⁶	8 ²⁵	Marcali	4 ⁵⁰	2 ¹⁰	9 ¹³
10 ⁰¹	2 ²²	8 ⁵⁰	Kéthely	4 ¹⁰	1 ⁴⁴	8 ⁴³
10 ¹¹	2 ³¹	9 ⁰⁰	Balatonszajlak	3 ⁵⁰	1 ³⁰	8 ²⁰
10 ²⁴	2 ⁴⁴	9 ¹⁵	Balatonszentgyörgy	3 ⁴⁷	1 ¹⁸	8 ¹⁷
10 ³⁶	2 ⁵⁴	9 ²⁵	Balatonszentgyörgy f. 1. sz. ó.	3 ³²	1 ⁰⁶	8 ⁰⁵
10 ⁴⁶	3 ⁰³	9 ³⁵	Balatonszentgyörgy	3 ²³	1 ⁰⁵	7 ⁵⁵

Oda Somogyiszob—Barcs. Vissza

Sz. v.	Vv.	Vv.		Vv.	Vv.	Vv.
—	—	9 ⁴⁰	Somogyiszob	—	6 ³⁰	4 ⁰⁸
—	—	10 ¹⁴	Nagyatád	—	6 ³⁸	3 ⁴³
—	—	10 ²⁴	Simongát	—	6 ⁰⁵	3 ²⁵
—	—	10 ³¹	Erzsébetpuszta	—	5 ³⁰	3 ¹⁰
—	—	10 ⁴⁷	Lábad	—	5 ⁴⁰	3 ¹⁰
—	—	11 ¹⁷	Görgeteg	—	5 ²⁸	2 ⁵³
—	—	11 ⁴¹	Visonta-Csokonya	—	4 ⁵⁸	2 ⁴⁴
—	—	11 ⁴⁸	Csokonya 8. sz. őrház	—	4 ⁴⁶	2 ¹²
—	—	12 ⁰⁵	Somogytarnóca	—	4 ³²	2 ⁰⁰
—	—	12 ²³	Barcs	—	4 ⁰⁸	1 ⁴⁰
—	—	12 ³⁰	Barcs	—	4 ⁰⁰	1 ³⁰

Alapított
1854.**ROTTER BERNÁT, NAGYATÁDON.**Alapított
1854.**LAKATOS és LEMEÁRUGYÁR.****MAGYAR KIR. LÖPORÁRUDA.****Gazdasági és varrógépek gyári raktára.**Horgonyzott acéltüskés kerítés sod-
rony, sodronyfonatok és sima hu-
zalok, kerítések céljaira: „Hungá-
ria“ sodronyfonatok.**Mindennemű takaréktűzhelyek
a legegyszerűbbtől, a legdi-
szesebb kivitelig.****Épületvasalások. Vasgerendák.****Szab. bácskai ekék és alkatré-
szek. Gazdasági vetőmagvak.**„Cornélia“ és „Sophiána“ perme-
tezők és alkatrészek. I. kékkő és
raffiaháncs.**Építkezési anyagok nagy raktára.****Mauthner-féle konyhakertészeti és virágmagvak.****Jegyzői nyomtatványok nagyraktára.****KÖNYVNYOMDA.
KÖNYVKÖTÉSZET.****BENYÁK JÁNOS**
NAGYATÁD.**KÖNYV-, PAPIR-, ÍRÓ-
ÉS RAJZSZER-
KERESKEDEÉS.****RAKTÁRON TARTOK:**Imakönyveket egyszerű és finom
kivitelben. Uzleti, jegyzeti és zsebköny-
veket. Író, fogalmi, itató és ivlelőpapírt.Rajzpapírt és kartont egész ívekben
és felvágva.Egyszerű és finom dobozlelőpapírt
fényképalbum emlékkönyv stb. nagy vá-
lasztékban, nemkülönben mindennemű
írókészletek és rajzszerek.**ELVÁLLALOK:**Gazdasági, ügyvédi és pénzügyi
nyomtatványok, művek értesítők, gyász-
lapok, eljegyzési és esketési meghívók
a legizlésebb kivitelben.Értesítések, körlevelek, lelőpapírok,
a legdivatosabb béli meghívók, névjegyek
szóval mindennemű alaku és kivitelű
nyomtatványok pontos és izléses elké-
szítését jutányos áron.**Könyvkötészeti munkák kifogástalanul a legolcsóbb áron
készíttetnek.****Lelelőpapírok nagy választékban.****Hirdetések jutányosan felvétetnek a kiadóhivatalban.**

Nyomatott Benyák János könyvnyomdájában Nagyatádon 1909.

NAGYATÁDI HIRLAP.

NAGYATÁD ÉS VIDÉKÉNEK TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

A »NAGYATÁD ÉS VIDÉKE GAZDAKÖRÉNEK« HIVATALOS KOZLONYA.

Előfizetési árak: egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor., egyes szám áru-20 fillér.
Megjelenik minden csütörtökön

FELELŐS SZERKESZTŐ:
SZMODICS SZILÁRD.

Szerkesztőség: Nagyatád, Fűrdő-utca 67. szám
Kiadóhivatal: Nagyatád, Széchenyi-tér 23. szám.
Az előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalba küldendők.

Munka és jutalom.

Mindannyian emberek vagyunk. A sors és a végzet minden élő lényt visszatartatatlannul egy irányba vezet. Szegény és gazdag nap-nap után a végmegsemmisülés felé közeledik. Ki erre, ki amarra baktat, az utirány azonban, míg ember lesz a föld hátán, mindig egy marad s ez a végpusztulás utiránya, amely uton a végeredményben biztos, kikerülhetetlen halál, az örök megsemmisülés tragikus ténge vár reánk.

Az élet alapigazsága tehát tényleg arra oktat és buzdít minden élő embert, hogy azt a kis csöppnyi életet, amelyet a nagy mindenség világegyetemében betölthetünk, úgy éljük le, hogy önmagunk, utódaink, felebarátaink iránt való emberies kötelességeinket ne mulasszuk el véghezvinni. Mert a ki ebben a nyomorult kis életben a kötelességet hiven teljesítette, az akkor tényleg elmondhatja, hogy nem élt hiába!

A kötelesség teljesítésében igaz, hogy teherviselések is vannak. Ki ilyen, ki olyan terhet hord az élet rögös útján. Az is igaz, hogy a sors az élet köteles terheit nem egyenlő arányban osztotta ki az emberek között, és éppen azért sok szerencsétlen

ember idő előtt összeroppan az aránytalanul megosztott teher alatt.

Egyik-ember kevesebb teherrel, kevesebb munkával vígan, könnyedén átfuttyórészi az életet s mégis biztos, nyugodt a megélhetése és nem kevés gyöngyöre volt az életben. A másik születése révén él mindvégig nyugodt életet. El kell ismerni azonban, hogy a világon a legtöbb ember keserves és fárasztó munkával keresi meg-kenyerét és a legtöbb esetben az élet teherviselése égbekiáltóan aránytalanul osztott ki a sors által. Azt sem szabad azonban elfelejteni, hogy ez nem új dolog, ez örököl fogva így van s mindörökké így is marad.

A cél egyébb nem lehet, mint-hogy az örökösön fennálló két szélsőség között egy középutat teremtsünk, hogy a mindenkori nyomorúság évezredek láncolata a becsületes, a dolgozó és embertársai iránti kötelességet hiven teljesítő munkában élő ember sorában megszakadjon és hogy a szegény ember boldogulása, megélhetése, gazdasági helyzete kedvezőbb legyen.

Minden józaneszű ember beláthatja azt, hogy többé-kevésbé lényeges különbség van ember és ember között.

A szellemi munkával foglalkozó egyének között ép oly különbségek

vannak, mint a fizikai munkát végző emberek tehetsége és képességei közötti. Az igazság és a józan ész követelménye tehát az, hogy a különböző szolgálatok bére, fizetése is különböző legyen. Nem volna rendjén, ha ép olyan fizetést kapna a lusta, renyhe, mint a menhíjt kap a becsületes, a dologtevő munkás.

A munka ellenértéke azután a jutalom. Minél nagyobb az az erő, a mellet valamely dolog előállításához felhasználunk, annál nagyobb jutalomra számíthatunk. De nemcsak a testi erő jön számításba, hanem a szellemi is.

Helytelen arra hivatkozni, hogy ez, vagy az az ember alig csinál valamit, mégis milyen nagy a fizetése. A látszat az, mintha csakugyan munka nélkül élné, de csak az ahoz nem ért szemében. A ki tudja azt, hogy a vasuti főnök, mikor karkötőjét felteszi, milyen felelősséget vesz magára, ha tudja, hogy hány ember élete függ kockán az ő éberségétől, vagy hanyagságtól, az egyáltalán elismeréssel van végzett munkájáért. A vasuti főnök a vonatnak nemcsak tisztelget, hanem, a mikor a pályán végig néz, egyáltalán azt is észreveszi, helyén van-e a vonatot váró személynél, a váltók rendben vannak-e, általában nincsen-e olyan akadály, mely a vo-

Nagyatádi Hirlap tárcája.

KELET KÖLTÉSZETÉBŐL.

Fördítette: Zombory Gyula.*

JAPÁNDALOK.

I.

Cseresznyefavirág
Hulldogáljon te read,
Lepje be ruhádat,
Fedje be arcodat,
Mindent csak a szádát
Azt be ne takarja,
Hogy a forró csókomb
Elcsattanjon rajta.

II.

Sárga lepke röpköd körülöttem
Mikor láttam, jaj de megörültem,
Rá gondoltam, szép sárga arcádra
Nincs több olyan az egész országba.
Most is látlak, pedig messze járok,
Itt is vannak asszonyok, meg lányok,
De olyan nincs, mint te, olyan édes,
Olyan karcsu, olyan vig, beszédes.

* A japánok versformája nincs, hosszú prózáját úgy kell a mi versformánkba gyúrn.

Hajlónád vagy, lengő gyaprot hajjal,
Feldiszlve barackfa virággal;
Az ajkad szép piros cseresznye
Alig várom, tapadjon enyimre.

III.

A »GESÁK« DALAIBÓL.

Isi busi csin csin haja **)
A gesának nincsen baja,
Ölelésből, csókból kijut része,
Más egyébbel minek is törődne?
Nappal, éjjel mindig egy a gondja,
Hogy karjával, mint a repkény,
Szeretőjét hével körül fonja.

Bolond élet, bolond álom
Mindig a bolondját járom,
Virágok közt járok-kelek,
Virág nélkül nem-éhetek.

Ha a tavasz s nyár elmúltott,
Virágszirom mind lehullott,
Nem lesz puszta életem világa,
Betőlő a szerelem virága.

** A fele heje-heja kifejezés.

Bronte.

(CASTELLO DI MINIACE.)

Irta: Gróf Vay Péter.

Scgla és Charybdis között szerencsésen átvitorláztunk! A reggeli nap Taormina márvány oszloppait ragyogva világította be, a derült nyári égboltra viols fellegetek lehelt a fehér Aetna és a Jóni tenger sötétlen kékel messze a végtelenig, midőn jachtunk Ulysses hajdani ölében horgonyt vetett.

Csupa fény és meleg árny mozaikszereű összekeverve és az egész káprázatos partvidék, amelynek sötét narancs se erdei rózsálgosait, ezüstös olajbérkeit fanokkal és nyμφákkal népesítette be régen mult idők naïv fantáziája halandókat, nem tartott érdemesnek ilyen paradicsomra.

Pár órával később Randazzo falaihoz értünk a rozoga postakocsi uton, Bronte felé, hová látogatónba mentem a kastély urához. Az aránylag rövid idő alatt a kép csodálatosan változott és mint az Etna-lejtől megkerültük völgye, alig pár mérföldt távol ságra már-már az ég, más a nap sugar: itt kézzer lábnyi magasan a tenger színe felett.

natnak a pályaudvarra való befutását nem engedné meg?

Ezt pedig az avataltan mind nem venné észre. Még számtalan példát lehetne felhozni annak bizonyítására, hogy a végzett munka lehetőleg arányban áll a jutalommal. És a ki a megelhetés ezen különös berendezését kifogásolja, az vegye figyelembe azt, hogy még a teremest is hibáztatjuk, pedig annak tökéletes berendezése minden emberi tudást felülmúl. A világi rendjének kiegészítő része az emberi munka is, így a munka értéke, a jutalom is ezen rendnek szolgálatában áll, melyet megváltoztatni embernek nem adatott meg!

Egy esztendő megmentése.

Bármiképen is zajong körüliünk minden, idősebbi egy olyan tervvel foglalkozni, a mely most kerülni felszínre és az utánunk következő nemzedékre vonatkozik. Foglalkozunk kissé a jövőendő nemzedékkel is, dolgozunk ne csak az azonnali szükségletekért: a mai napért.

Egy fővárosi iskolások elnökeihez egy felterjesztés érkezett, a melynek az a tartalma, hogy mentünk meg egy esztendő gyermekeink életéből. Most ért véget az iskolaév, tehát most idősebbi arról beszél. Az az év, a melynek megmentéséről szó van, a szegény gyermekek játékeve. Az iskolakötelezettség jelenleg a hatodik életévé kezdődik. Az a pedagógus, a ki ezt a felterjesztést tette, azt állítja, hogy ebben a rohanó korban, a mikor a sietségtől és az életközdelemről mindenki veszedelmesen ideges, a gyermek a hatodik életévében még teljesen fejletlen. Testileg, lelkiileg az. Nagyon is szüksége van még egy esztendő játéka, mozgásra, fejlődésre. Ez esztendő alatt annyira kifejlődik, hogy az életközdelemmel szemben jobban meggyökeresedik. Kezddék tehát a tanulási kötelezettség a hetedik esztendőnél.

Nagyon rossz kifogás az, hogy nem lehet az egyént megfosztani az egy évvel előbb való érvényesüléstől, nem lehet elven-

ni a munkakezdéstől egy esztendőt. A ki egy évvel később végzi iskolát, az egy évvel elkészik az érvényesüléstől.

Ha az iskolakötelezettség a hetedik életévben kezdődik, akkor játszva végezheti el a gyermek az első és második osztályt egy év alatt. A tananyag aránylag oly kicsiny, hogy a kifejlődött gyermek megerőltetés nélkül végezheti el a második és első osztályt egyszerre.

Igy lehet megmenteni a gyermeknek egy esztendőt a legrádjabb idejéből a nélkül, hogy elvesztene egy évet a munkakezdéstől és érvényesülési idejéből.

A terv oly nagyfontosságú annyira belemélyül a felszínre nemzedék jövőjébe, hogy minden pedagógusnak, a ki komolyan fogja fel hivatását, kötelessége ezzel a kérdéssel behatóan foglalkozni. Az argumentumokat pro és kontra mérlegelni kell és mindent fontolóra kell venni, mielőtt döntene.

Nálunk úgy félnek a tanügyi reformoktól, mint körülbelül a katonaiaktól. Akármilyen üdvösnek is lássák valamilyen újítás, félreesszik, éppen azért, mert utjában. A *«scop»*-ot senki sem meri levágni.

Tartunk töle, hogy e kérdés fölött is napirendre fogunk térni, éppen azért, mert minden fel arra mutat, hogy üdvös. Mert nálunk sürgősen megvalósítanak mindent, a mi talán senkinek sem kell, a mit senki sem óhajtott, ellenben mindent ad, a melynek megvalósítását mindenki várja.

(M. E.)

HIREK.

Ilyenkor, elején a nyárnak,
Az emberek nyaralni járnak;
Személyi hírek rovatában
Látod leginkább: ime, nyár van.
X. — Mond a hír, — a nyárra
Elutazott a birtokára.
És Y. — szól a rovat —
Marienbádba látogat.
Z. ur — és ilyen van nem egy —
Nyaralni Illavára megy.

egész részletesen le volt írva a vakmerő támadás, mely alkalommal valóságos kiscsata folyt le a kastély közelében.

Csodálatos a szicíliaiak temperamentuma, mely rendesen sok természetesen telgelen és még több rayaszág vegyülete. Náluk a bűn és erény fogalma összekeveredik homályos kaosszá, és vakbuzgóságuk belevet a legsötétebb babona vallásatlanságába.

A széles országot két oldalán régen kiült, megkövesedett lárvaéreg terjed; a szintén sziklák egész a közeli völgyig lenyúlnak, hol a zavaros Symactus pántlikázva tör magának utat.

És a méla vidék még mind komorabban válik, sötétebbé a fak is elmaradnak és mindössze Rocca-Calanda, meg Maletta tópart körvonalai vetnek sötét foltot a távoli látkörbe.

Az alkony már rég letűnt, mikor végre Maniace udvarán berobogtunk. A kilátástól ablakok derengő fényt hoztak a holdas éjbe és a nyitott oszlopok kapujában, falkájában, város órság világánál, a híres Castello hajdani pompájában ragyogott. Története ennek az ellagott kastélynak nagyon érdekes, és magát széphangzása nevét Michael bizanci

Ki most szállok vonatra, rólam,
Nem szól hasonló röpke szófam,
A holmimat szép-csendesen,
Hogy meg ne tudja senkisé,
Boróndé fűzöm s lassan, szépen,
Egy vén hordár kíséretében,
Bakon gunnyasztó konfiss átkozó
Kiballagok a pályaházhoz.

Füttgént a gőzös, s utam
Napsütte táj felé suhan.

Merre kigyóznak a sinek,
Nincs köze hozzá senkinek,
Hogy hol fogok pihenni,
Ne is kérdezzé senki.
Járatlan renetegben,
Hová utatlan ut vezet,
A halálán is csöndesebben,
Pihenni nékem élvezet.

Magamban járni, kelni,
És senkre se lenni,
Embert se látni, hirt se kapni,
Egész világtól elszakadni,
Csak csügni édes álmon:
Ez az én nyaralásom!

— **Egyházmegyei hír.** A veszprémi megyés püspök Török Árpád lábodi házi kaplánt a vasvári plébánia vezetésével bízta meg. Török Árpád helyébe a püspök Lábodra házi kaplannak Nagy Istvánt nevezte ki.

— **Új ügyvéd.** A június végén tartott ügyvédi vizsgálaton Dr. Jelinek Ármán ügyvédi vizsgáját sikerrel letette. Gratulálunk.

— **Eljegyzés.** Frisch Lajos vasúti hivatalnok jegyet váltott Resli Fannika polg. isk. tanítónővel. Gratulálunk.

— **Fagylalt estély.** Az „Ifjúsági kör” f. hó 4-én a Weisz-féle Kossuth kávéházban jól sikerült fagylalt estélyt rendezett. A rendezősek ez alkalommal nagyon szépen feldisznított kethelyiségben fogadta a publikumot s bár az idő egy kissé hűvös volt, mindazonáltal zsufozásig megtöltötte azt. Az ifjúság iránt megújultkozó eme kitüntető pártfogásért ez uton mond köszönetet a megjelent közönségnek az előnökök.

— **Megunta az életét.** Német Jánosné szül. Mihókovich Erzsébet 28 éves nagykörpádi lakos öngyilkossági szándékkal f. hó

császár híres hadvezérével Georgius Miniace-tól veszi, ki e helyen ezerharminckettőben döntő csatát nyert a szaracenusokon.

Egy századdal később Margit királyné bencésrendű apátságga alakította át a jelenkénti erődöt és a monda még ma is el Bronte lakosai között, hogy az ájtatos királyné ékszerrel a szomszéd barlangban vannak elrejtve.

Az első, nevezetesebb apát a híres P. de Blois testvére Biensene volt, de rajta kívül a kronikák sok más méltó utódról tesznek említést, kik életüket a félig barbár nép művelődésének szentelték.

Ira beato Guialmo-ról sok csodás legenda örökölt meg a kegyelet; sirja a kastély templomában van. A szépen faragott, primitív felfügga emlék egyszerűen barát-köztönsben mutatja a hős apátot, ki Maniacet csodálatos módon védte meg a pogányok támadása elől.

A egyszerű falak legérdekesebb lakója azonban mégis a hírdett. Borgia volt, de ászketikus celláját csakhamar a Vatikán loggiájával cserélte fel, hol mint VI. Sándor pápa fejezte be változatos életét.

1693-ik szomorú emléki földrendés az egész csöndes vidéket megsemmisítette a

Aztán más a világ is, sőt maga a kör — és a kis város szűk utcái áthaladva, amint finom faragású oszlopok norman, vagy góthikus ablakaiból kíváncsi szemek nézik az idevetődött utazót — az általános benyomás, a diszlet ugyan az, amilyen akkor lehetett, amikor Nagy Károly erre járt.

Az iménti mitológikus hangulat, a Virgilustól megénekelte sziklák emléke elhomályosul, a szürke láva-paloták, sötét sikátorok között, hol a nagy vaslakatos tölgykapuk, mintha megörizték volna a feudális középkor nyomasztó légkörét is. Mert híres erőd volt Randazzo akkor nagyon és a hajdani Palazzo Ducale előtt még ott meredeznek a vaslándzsák, hová a bűnösök fejét szúrták.

A városban túl kezdődik az úgynevezett Bronte hercegség területé és a határon régi szokás szerint maga a szives házigazda fogad.

Első percze szinte meglepnek a Bronte egyenruhás (kék és vörös) puskás compieri, kik löhátton követnek, elfeledvén, hogy Szicília fihrdett „Brigantaggio”-s vidéken járók. Csak alig pár éve akarták magát az öreg herceget (a jelenlegi házúr atyját) fogásába ejteni. Az újságokban, emlékszem

5-én a nagygyűlési üradalom kútjába vetette magát s meghalt Dr. Wiesner Géza hatóságai kiküldött Dr. Schwartz Mihály járársorvos kíséretében a helyszínre kiszállva megállapította, hogy az öngyilkosság oka életunság volt. Nevezett nő ugyanis régebb idő óta rossz viszonyban élt férjével, és hiúságban a civakodás napirendjén volt. E viszony igen elkeserítette az anyuig is áldott állapotban levő nőt s hozzátartozói előtt is többször említette, hogy öngyilkossággal fog véget vetni életének. Igéretét be is váltotta s eldobta magát fiatal életét.

Művészestély. Nagy Pista, a budapesti «Népszínház» volt első tenoristája, nyugdíjaztatása előtt bucsuzó körúti alkalmával közönségünkbe is ellátogatott s f. hó 8-án a Forró-féle «Mátyás Király» szállóban művészestélyt tart. Közönségünk szíves figyelmébe ajánljuk a jóhírű tenoristát, ki magyarországi körúti alkalmával mindenütt a legjobb emlékeket hagyta hátra s már azért is megérdemli közönségünk pártfogását, mert hosszú időn keresztül szolgálja a magyar színművészetet. Belépő díj személyenként egy korona. Kezdeté fél 9 órákor.

Külfüzetett cselede. Ritka szép ünnepély színhelye volt múlt hó 27-én gr. Somsich Ador kivadári uradalma. Egy hí és 56 éven, tehát majdnem egy emberöltőn át ezen uradalomban dolgozó munkást a nagyméltóságú földművelésügyi miniszter 100 korona jutalommal és díszes oklevéllel tüntette ki. A jutalmat a miniszter képviselőjében Tallián-Andor főszolgabíró nyújtotta át az egész cseledetség jelenlétében a külfüzetettnek. Tallián-Andor közszereplésén a főszolgabírarnak magas szármagánál szívet lelkét mélyen megindító gyönyörű beszéddel intézett az ünnepeltet, továbbá kitartásra buzdítván őt, egyjuttat munkás társainak mintaképét állította oda a külfüzetett cseledé, Szvoboda Jánost. A főszolgabíró beszéde után gr. Somsich Ador kivadári földesúr intézett néhány lelkes-buzdító szó cseledétséghez, kitartásra, szorgalomra serkentvén őket, biztosította munkáikat további jóakarat támogatásával. A megható ünnepélyt lakoma követte, amelyet a nemes gróf adott egész cseledétségének.

Egy hírneves szanatórium ismertetése. Az idei szezonban mind tömegesebben keresik fel az annyira kedvelt, gyönyörű fekvésű és eredményes gyógykezelésről hírneves PARK-SZANATORIUMOT. Ez a szanatórium közvetlen a főváros közelében, DUNAHARASZTIN; (Pest megye) fekszik és kiválóan ajánlható azoknak, a kik MORGANISTÁK, ALKOHOLISTÁK, vagy IDEG-BETEGEK. Dacára annak, hogy a lakosztályok a legmodernebb elegantiával és a legkényelmesebben vannak berendezve és minden vendég betegsége természetéhez képest dietikás étkezést folytat, az igazgatóság nagyon szolid árak mellett veszi fel a jelentkező betegeket. Mindenki, a kinek ilyen gyógykezelésre szüksége van, forduljon bizalommal az igazgatósághoz, melynek pontos címe: PARK-SZANATORIUM IGAZGATÓSÁGA, DUNAHARASZTI (Pest megye) és díjtalanul kap prospektust és felvilágosítást.

A világ legszebb kávéháza. Ez a név joggal illeti meg a pazar fényűvel berendezett FRANCAIS kávéházat, a mely Budapestén az Andrásy-úton, a főváros legszebb látványosságai. Videkiek, ha Budapestre jönnek, el nem mulasztják e kávéházat felkeresni és annak pompájától el vannak ragadtatva. Esténként elsőrendű cigányzene szórakoztatja a közönséget és pártját ritkító ételeket és italokat szolgáltatnak fel, igen szolid árak mellett.

Negyven milliónál több fedéscserépet gyártanak évente a Bohn-féle teglagyárak a szab. Bohn-féle természetes vörös fedéscserépekből, melyek kiváló minőségűek fogva közkezdésszerűek és nagy keresletnek örvendenek.

Magyar lányok. Fiatal leányoknak való olvasmányokat, regényt ismeretterjesztő cikkeket, novellát, verset hoz hetenként ez a képes lap, amelyet Tulsek Anna szerkeszt és Singer és Wolfner ad ki. Java magyar írók, jeles tollu pedagógusok szólnak meg itt. Egyfelől, hogy szórakoztassák a magyar leányközséget, másfelől hogy az otthoni fiatal közt átvegyék az iskola nevelő szerepét. Ismeretterjesztő cikkei a női kézművesség körébe vágának, állandó rovat van a kézműmunka, kertészet, házi foglalkozások szá-

mára. Mutatványszám kérésre ingyen. Előfizetési ára negyedévre 3 korona. Kiadói: Budapest, VI. Andrásy ut. 10.

Az én újságom. Apró embereknek készült ez az újság. Ovék minden szava, minden sora. Friss ide és vidám, mint maga a gyermeklélek. Mese, vers, történeti elbeszélés, kép, mulatótató apróság kedves tartalommal követik egymást lapján. Szerkesztője: Pósa Lajos a magyar gyermekvilág régóta kedvelt, szeretett Pósa bácsija. Az én újságomat Singer és Wolfner adja ki. Mutatványszám kérésre ingyen. Előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér. Kiadói: Budapest, VI. Andrásy ut. 10 szám.

Új Idők. Ami érdekli a magyar irodalmat műhelyből kikerül, mindezt azonnali frissen megszerzi az «Új Idők». Munkatársai közt a szerkesztő Herczeg Ferencen kívül ott találai a toll, a rajz és esszé java reprezentációt. Regény, novella, vers, társadalmi és művészeti cikke, minden ami megjelenik hasábjain, az irodalmi finomság jegyében készül. Illusztratív része csupa ötlet, mindig szórakoztató. Nincs közérdekű esemény, amelyről eredeti felvételekkel ne adna számot. Aktualitásával illy módon egy-egy hét látképe élénken illusztrál krónikása. Negyedévenként két eredeti regényt kezd és szíves utatpárt ad mellékletül. Ezek a tulajdonosok tették magas színvonalon álló hetilappá. Ennek révén kedvelt ismerős immár tizenöt év óta, a magyar urifamilia szalonjában. Előfizetési ára negyedévenként 4 korona. Előfizetni lehet a kiadói hivatalban (VI. Andrásy-ut. 10.) vagy bármely könyvkereskedésben.

Futó rózsák.

Abból az alkalmából, hogy szerző köztünk időzött. Szerk.

Most, hogy néprajzi körutamat kedves szülő meggyébe is elvezetett s a szép Nagyatádtól ligetét keresztül kasul jártam, az abban díszelgő faroszsák Japánba vitték gon-

büszke Castello di Maniace, mint kálya-vár dűlt össze. Hajdani nagysága összes emlékei csupán a templom keleti része maradt meg, éppei a szent sirja felett, ahol maig százával tédrelnék vasárnaponként a messze-földről jövő hívek.

Egyéb artizkuski építészeti emlék alig maradt meg, kivéve a magas portale, szépen faragott díszítésével.

A kastély azóta Ismét felépült: jobbra hajdani alakjában és amint őt áll a magányos dombtetőn, meredek bástyáitól kerítve, tornyán javán lobogó zászlójával, szinte azt hisszük, hogy bemehosodott fedele felett nyomtalanul folytak le a századok. Még a kis virágos kert is olyan terraszzerűen nyílik egész a fodros folyó partjáig, mint amikor a bástyák ápoltak tarka virágait és szíre hiányzanak a csendes, sötét ciprus alkék körül a fehér csúhá szótalan alakok.

De ha multja híres volt Maniaca-nak, jelenéhez nem kevesebb érdekessé emlék fűződik és öreg betűs annalezeiben egy-egy sárguló lapot, mintha a legújabb korig tele akart volna írni a történelem, a hajdani fejezetek méltó folytatásul.

Mert hiszen ez az egész nagy kiterjedésű föld, kastélyával együtt az a bizonyos

«Bronte hercegség» amelyet Lord Nelson. k. adományozott IV. Ferdinand, amidőn a hős admirális országába visszavezette az elűzött király, Nelson különben sohase láthatta meg új bírtokát, hanem hajójával Palermóból jérva, meghívta összes munkáit, tisztjét és megvendégelte őket úgy, hogy a hajdani fejedelmi lakomáról még beszélnék az unokák.

Brontel ma a népszerű tengerügyi örökösé «Lord Bridport» bírja, kinek távollétében a valóságos kis ország kormányzását fia vezeti.

Ha az angol nép kitűnő kolonizálónak bizonyult, ez a pár százézer hold uradalom csak egy példával több, hogy meggyőződjünk, munkával és kitartással mit lehet elérni, tekintetbe véve, hogy az általános jóvedelem az utolsó évek alatt meggyeszerződött.

A napos hegyoldalakat nagybőrűa narancs és olajerdőkkel illették be, emellett körülbelül 500 hold szőlő termése kizárólag a londoni piacon kelt el. A szőlő aztán hetekig el szokott tartani, általános vigásd, dal közt, és a hagyományos kecskedudor ritmikus hangjai mellett táncol olgánkor árva naggya. A vörös bojtos, csenőgős ösvérek egész karavánokban szállítják tömlökben az édes mustot, míg a szedők kartyi-

dekhez hasonlóan emelik fejükre a tele kosarat; aztán mielőtt új sorba kezdenek, el járnak egy-egy nemzeti tarantellát, és a verőfényes dombok vigan viszhangzának rik-kantásaikkal. . . . Evvel . . .

A nap hamar telik ennyi munka között, ehhez majdnem feledés, jobban mondva patriarkális viszony köti az urat néphez. A pár száz százmásnak az uradalom ad lakást, élelmet, s mikor naplementekor csoportosan térnek vissza a kaszárnyaszerű épületek udvarára, egyforma fekete karbona-riszéri köpönyegben úgy néznek ki, mint valami festői hadsereg a 30 éves háború korában. Este aztán hazatérnek távoli rándulásokról vagy vadászatról, mintha egy barátjuknak érkezne, — amint simára beret-vált inasok a tágas hall ajtajait kinyitják.

Az asztalokon az újonnan érkezett angol és francia újságok hevernek, a falakon ismerős képek, itt egy szobor, amott egy csomó kedves emlék, apró csecc-becce azzal a leleményes változatossággal össze-hágyva, ami egy házat olyan alkalossá tud tenni és hozzá olyan jól tud velünk felejtetni, hogy hazulról távol vagyunk.

A legtöbb tárgyhoz történelmi emlék is fűződik, a levéltárban páratlan régi olasz,

4
dolataimat. És jogosan. Hiszen ez a futó rózsá a snipponok virága, onnan honosult be Európába.

Háladatos kedves virág; a hol egyszer megkapaszkodott, gyökereket, ottthont vert, ott aztán tenjeszik is dusan, ugy, hogy egy egész várost belehet vele korszoruzni egy évtized alatt. Ott van például Tokió külvárosa Jonisó, a hol 40 ezer szabad Gésa lakik, (más aztán senki), ezeknek az apró kis rózsás házaik ugy bevannak futva rózsával, hogy az utánuk kiabáló Gésát, mosolygó szemével, festett buja arcával alig bírjuk megtalálni a töméntelen rózsá között.

Telhat japánvirág a rózsá is, a minthogy a grizantín is, a tulipán is, a jáczint is, a szegfű is, a rezeda is, csupa illat, csupa bódulat, csupa szív, mert a hol egy kis talp alattnyi föld maradt üresen, azt beülteti a japán virággal, a piacokat pláne az állam, mert a japán módfelel szereti a virágot, jobban mint a feleségét, a kit tulajdonképen nem is szeret, hozzá csak vágyó köti.

S mikor az ember (az európai) ezt ott megtudja, észleli tapasztalja, akkor eszébe jut az embernek a magyar költő azon állítása, hogy, aki virágot szereti rossz ember nem lehet. Dehogy nem lehet. Van Japánban futó rózsá, grizantín elég, meg is ölegeti a japán őket reggelinként, de gyengédteien, szeretetlen az «asszonyi eszköz» (banyó szvacsuk) a kik aztán sirdogolók és boldogtalanok.

Mi is szeretjük a virágot, ha nem szeretnénk, a nagyatádi liget nem lenne olyan páratlanul szép, akár csak a tokiói magasútkitár, de már azért mi csak jobban szeretjük az asszonyt, vagy együtt a kettőt, a virágot a női keblen, és így is van ez jól. Van virág nálunk is elég igaz, hogy nincs annyi mint Japánban, de boldogtalan asszony juno van annyi, mint ott.

Zombory Gyula.

görög és latin kéziratokat őriznek. Ott van Nelson végrendelete is, minden egyes lap végezen világosan mutatva a balkezzel írt aláírást.

Szépek a római és görög leletek is, jobbra az uradalom területén ásták, végre velencei őrök, keleti bronzok és XIV. századbeli fegyverek egészlik ki az eklektikus berendezést. És amint a sárka ernyőkön átszűrődő gyertyafény megtörik az ebedi régi kardovai bőr granzózásein, mi terített asztal mellett ébészélgünk Bulfour utolsó politikai sikereiről, Sargeut bízz githanájáról és hogy kinek van chance-a a derbyre vagy a Reszke testvérek vissza jönné-e a jövő covent-gardeni szezonra, néha néha majd azt hinném, hogy a Parklane vagy Piccadilly valamelyik pompás partijában vagyok, ha nyitott ablakomnál me láttnám az öreg Etna hótakart kráterét, amint hamarosan fújja a holdas-éjbe kénes füstjét és csak jobban meggyűződöm, hogy «havólság» heva-tovább «elavult» fogalom.

Regény-csarnok.

Az elátkozott tiszt.

— Indiai történet. —

Írta: G. A. WELS.

— Jó volna meghalni, kapitány.

— Meghalmi? Élni, élni, édes, szép

asszonykám.

— Hisz ön a tulvilági életben?

— Ha magával lehetnék ott, tudnék

hinni.

— Oh, kapitány, én ugy érzem, mi már találoztunk valahol valami boldogabb életben.

Feléje hajlottam a nyugvó széken, szemem szemelemtáns néztek felém, másomra közeledtek ajkam felé, két rózsaszín ajkak, félg nyitva várta a csókot s e pillanában pokoli öröms hallatszolt a hajó fala mellől. Odarohantam az első tiszt már előtlem sietett arra: a részeges konghasolaga állott remegve egy helyben s a hajó párkányára támaszkodva állott az ocean szörnye: a tengeri kigyó! Óriás pikkelyes test, izgatós karmok, kigyónyak s egy borzalmas fej, melyből felénk villogott a kigyó keggelen, metsző szeme. Az első tiszt és én egyszerre sülöttük el a szörnyetegről revolverünket, a dum-dum löveg lesiklott a pikkelyekről és a szörnyeteg nyugodtan visszacsuszkedett a vízre. Az első tiszt megkért hogy ne szóljak senkinek, mert az utasok megrettenének.

Nem is kellett volna figyelmeztetni, mert a mint megálltam a két kigyószemet, többé a hajón senki szavamot nem hallotta. Kabinomba zárkoztam és az első tiszt értelemre taláta rosszullétemet, odaküldte az ételeket. A szép asszony, a szerelmes fiatal asszony, hiába várta a csókot.

GYILKOS SZEKRENY.

Megerkezésem nagy örömet keltett bajtársaim között. De csak rövid ideig tartozkodtam a központban. Simlában, a mint a határól híre jött, hogy újabb elenséges törzsek tánnak fel. Egy csapattal engem is elküldöttek e törzsek megfektetésére és én e kiküldetésnek szinte örömdem. Ijra katonai voltam: vakmerő, bátor, knek fegyver van a kezében és nem gondol kísérteties átkokra, hanem fegyverrel véd és öl. Élet és halál ura voltam a kis táborban és nem is gondoltam a varázsló atkára.

Egy nap előörsem elfogtak a határon valami menekülő törzsfőnököt s mivel elismekelt, egy golyóval átküldték első homába. De holmiát elhagzták a táborba, természetesen, elfogott szolgáival együtt. A bagázsában volt egy hatalmas szekrény, a mi róll-láttuk, hogy bizonyosan valami európai hajótöröttnek holmja közül való, mit a benszülőétek elraboltak.

Midőn a táborban fel akartam nyitlani, egyik emberem odarohant és könyörgött, hogy ne nyuljunk hozzá. Elmondta, hogy az elfogott szolgák egyike beszélt el, hogy e szekrény kincseket rejt magában, s a ki hozzányul, az halottá válik. A nagy szellem védi e szekrény kincsét. Nevelet elküldtem a fiut, de a szekrénygel nem boldogultak. Házamba állítottam, hogy másnap majd jobban megvizsgáljuk a furfangos závart. Az elfogott szolgák egyike, valami ázsiai zsi-vány, nem tetszett nekem. A szeme rettentés volt. Az én üldöző szempárom. Erős őrzetet adtam mellé, másnap pedig utnak akartam inditani Simlába, hadt költése felé.

generális, ha neki jól esik. Én csak sürgős esetekben tettem ezt meg.

Késő estig időztem a magamhoz vett alantás tisztessel a tábor szélén, élvezni a vadon éjelét. Válogatott óreim jártak éjelenként a tábor, a gépposta állandóan készenlétben és fényoszoróval vizsgáltuk gyakran a környéket.

(Folytatjuk.)

Társzerkesztő: KATONA GÉZA.

Gabona-piacz.

Rotter Bernát nagykereskedő jelentése. Arak 50 kilogrammonként értendőnek.

Nagyatád, 1909. július 8-án.

Buza	—	K. 13.— 13.50
Rózs	—	„ 8.80 9.—
Árpa	—	„ 7.50 8.—
Zab	—	„ 10.— 10.50
Tengeri	—	„ 8.— 8.50

611. sz. 1909. vhtó.

Árverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a kaposvári kir. törvémszéknél 1909. évi 3999 p. számú végzése következtében dr. Spuler János ügyvéd által képviselt Tichy és Nische javára 264 kor. s jár. erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás utján felillogalt és 1860 kor-ra becsült követelőző ingóságok u. m. rőfös árúk, kendők, 50 drb. pokrócz nyilvános árverésen eladnak.

Mely árverésnek a nagyatádi kir. járás-bíróság 1909. évi V. 286 5 számú végzése folytán 264 kor. tőkebevételek ennek 1909. évi március hó 31. napjától járó 6 %, kamatai, és eddig összesen 59 kor. 85 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig. (Nagyatád, (Széchenyi-ter) 18.) leendő megtartására

1909. évi július hó 12-ik napjának d. e. 9 órája

határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igénylőnek, szükség esetén becsárón alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságok mások is le- és felillogaltattak és azoknak kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Nagyatád, 1909. évi június hó 28. napján.

SZABÓ JÓZSEF

kir. bír. végrehajtó.

Nagyatádon a Földő-utcában levő

67-ik számú ház

szabadkézből eladó.

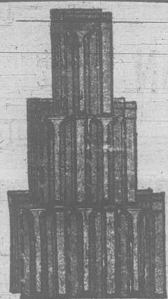
Bővebb felvilágosítást a községi jegyző ad.

Egy szobafestő

tanoncz felvétetik

HORVÁTH BÉLA szobafestőnél Nagyatádon.

Hirdetések jutányos áron a lap kiadóhivatalában.

Szabadalm. Bohn féle természetes-vörös fedélcserép.

BOHN zsombolyai cserepe.

Legjobb minőségű fedélcserép legolcsóbb árak mellett.

Tessék árjegyzéket kérni.

Tessék árjegyzéket kérni.

Képviselők kerestetnek.

BOHN téglagyár, Zsombolyán.

CZERKON IMRE URI ÉS NŐI CIPÉSZ * KESZ CIPŐ RAKTÁRA NAGYATÁD.

A pécsi országos kiállításán elismerő oklevéllel kitüntetve.

AJÁNLJA saját készítményű lábelit a legjobb és legmodernebb kivitelben.
ELVÁLLAL hibás és fájos lábakra méretk szerint minden alakú cipők elkészítését.
RAKTÁRON TART. Uri, női és gyermek kész árut egyszerűtől a legfinomabb kivitelig.

A pécsi országos kiállításán elismerő oklevéllel kitüntetve.

Rendelések és javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vasuti menetrend 1909. évi május hó 1-től.

Az aláhuzott percek az éjszakai időszakot jelentik; d. u. 6 órától, reggel 6 óráig.

Budapest—Ujdombovár—Zágráb—Fiume.									
	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.		
Budapestről	7 ⁰⁰	8 ⁴⁵	2 ⁵⁶	—	4 ¹⁰	9 ⁰⁰	10 ⁴⁵	Fiuméből	—
Ujdombovárra	10 ⁰⁰	1 ⁴⁷	6 ⁰⁷	—	7 ²²	12 ⁷	3 ⁰⁷	Zágrábra	—
Ujdombovárról	10 ¹⁰	2 ¹⁰	—	6 ²⁵	7 ³²	12 ¹⁷	3 ²²	Zágrábról	—
Kaposvárra	10 ⁵⁶	3 ¹⁴	—	7 ²⁰	8 ⁰⁹	12 ⁵⁴	4 ¹⁶	Gyékényesre	—
Kaposvárról	10 ⁵⁷	3 ²²	—	7 ²⁸	8 ¹⁰	12 ⁵⁶	4 ²⁴	Gyékényesről	—
Somogyszobbra	11 ⁴⁵	4 ⁴⁵	—	8 ³⁰	8 ²⁵	—	5 ²⁷	Somogyszobbra	—
Somogyszobbról	11 ⁴⁶	4 ⁴⁶	—	8 ³¹	8 ²⁶	—	5 ⁴⁰	Somogyszobbról	—
Gyékényesre	12 ¹⁹	5 ⁴⁶	—	9 ²²	9 ³²	2 ¹⁷	6 ²⁸	Kaposvárra	—
Gyékényesről	12 ²⁰	6 ¹⁵	—	—	9 ⁴⁷	2 ²⁵	6 ³⁶	Kaposvárról	—
Zágrábra	—	2 ¹⁷	8 ⁵⁷	—	11 ³⁴	4 ⁰⁰	9 ⁵⁵	Ujdombovárra	—
Zágrábról	—	2 ³⁷	10 ³⁵	—	11 ⁴⁴	4 ¹²	10 ³⁰	Ujdombovárról	—
Fiumébe	—	7 ⁵⁰	7 ⁰²	—	4 ⁵⁰	9 ⁰⁰	6 ⁵²	Budapestre	—

Fiume—Zágráb—Ujdombovár—Budapest.									
	Vissza	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.		
Fiuméből	—	6 ⁰⁰	10 ⁰⁰	10 ²⁰	9 ²⁵	7 ⁵⁰	—		
Zágrábra	—	12 ¹²	6 ⁴⁰	4 ⁴¹	6 ⁴⁵	1 ⁵⁷	—		
Zágrábról	—	12 ²⁴	7 ⁴²	4 ⁴⁸	7 ²⁰	2 ¹⁸	—		
Gyékényesre	—	2 ⁰⁸	10 ¹⁰	6 ³³	10 ¹⁵	4 ⁰⁶	—		
Gyékényesről	—	5 ⁰⁰	2 ¹⁸	11 ¹³	6 ⁴³	4 ¹⁶	—		
Somogyszobbra	—	6 ⁰³	12 ⁰⁰	7 ¹⁵	11 ¹³	4 ⁴⁸	—		
Somogyszobbról	—	6 ¹³	12 ⁰²	7 ¹⁵	11 ¹⁶	4 ⁴⁰	—		
Kaposvárra	—	7 ³⁰	3 ⁴⁰	1 ¹⁹	8 ⁰⁵	12 ³¹	5 ³⁰	—	
Kaposvárról	—	8 ¹¹	3 ⁴¹	1 ²⁰	8 ⁰⁶	12 ³⁶	5 ⁴⁰	—	
Ujdombovárra	—	9 ²⁰	4 ¹²	2 ²⁴	8 ¹⁷	1 ³⁶	6 ¹⁰	—	
Ujdombovárról	—	10 ⁰⁰	4 ²²	3 ³⁸	8 ⁴⁷	2 ²⁸	6 ³⁰	—	
Budapestre	—	6 ¹⁰	7 ³⁰	9 ⁰⁶	12 ¹⁵	8 ¹⁵	9 ³⁵	—	

Oda Somogyszob—Balatonszentgyörgy. Vissza									
Sz. v.	Vv.	Vv.		Vv.	Vv.	Vv.			
7 ⁵⁰	12 ¹⁰	6 ³⁰	Somogyszob	7 ⁰⁰	4 ¹⁷	11 ⁰⁷	—		
8 ⁰⁰	12 ²⁰	6 ³⁰	Szeged	6 ⁵⁵	4 ⁰²	10 ⁵⁰	—		
8 ²⁴	12 ⁴⁰	6 ⁴³	Szeged-Bogát	6 ²¹	3 ⁴²	10 ³⁵	—		
8 ⁴²	1 ⁰⁶	7 ¹²	Bőhönnye	6 ⁰³	3 ²¹	10 ¹⁷	—		
9 ⁰⁰	1 ¹²	7 ⁴³	Mesztegnye	5 ³⁰	2 ⁴⁴	9 ³⁰	—		
9 ³⁰	1 ⁴²	7 ²⁴	Győta	5 ¹¹	2 ²⁸	9 ²⁵	—		
9 ⁴³	2 ⁰⁵	8 ²⁵	Marcali	4 ⁵⁰	2 ¹⁶	9 ¹³	—		
10 ⁰¹	2 ²²	8 ³⁰	Kéthely	4 ¹⁹	1 ⁴⁴	8 ⁴³	—		
10 ¹¹	2 ³¹	9 ⁰⁰	Balatonszallás	3 ⁵⁰	1 ³⁰	8 ²⁰	—		
10 ²⁴	2 ⁴⁴	9 ¹⁵	Balatonszentgyörgy	3 ⁴⁷	1 ¹⁸	8 ¹⁷	—		
10 ³⁶	2 ⁵⁴	9 ²⁵	Balatonszentgyörgy f. 1. sz. 6.	3 ³²	1 ⁰⁶	8 ⁰³	—		
10 ⁴⁵	3 ⁰³	9 ³⁵	Balatonszentgyörgy	3 ²³	12 ²⁵	7 ⁵⁵	—		

Oda Somogyszob—Barcs. Vissza									
Sz. v.	Vv.	Vv.		Vv.	Vv.	Vv.			
9 ⁴⁰	6 ²³	—	Somogyszob	9 ⁴⁰	6 ²³	—			
10 ¹⁴	6 ⁵²	—	Nagyatád	10 ¹⁴	6 ⁵²	—			
10 ²⁴	7 ⁰³	—	Simongát	10 ²⁴	7 ⁰³	—			
10 ³¹	7 ¹⁰	—	Erzsébetpuszta	10 ³¹	7 ¹⁰	—			
10 ⁴⁷	7 ²⁴	—	Lábod	10 ⁴⁷	7 ²⁴	—			
11 ¹⁷	7 ⁵⁰	—	Görgeteg	11 ¹⁷	7 ⁵⁰	—			
11 ⁴¹	8 ¹⁴	—	Visonta-Csokonya	11 ⁴¹	8 ¹⁴	—			
11 ⁴⁸	8 ²²	—	Csokonya 8. sz. őrház	11 ⁴⁸	8 ²²	—			
12 ⁰⁵	8 ⁴⁰	—	Somogytárnóca	12 ⁰⁵	8 ⁴⁰	—			
12 ²³	8 ⁵⁸	—	Barcsitelep	12 ²³	8 ⁵⁸	—			
12 ³⁰	9 ⁰⁵	—	Barcs	12 ³⁰	9 ⁰⁵	—			

Alapított
1854.**ROTTER BERNÁT, NAGYATÁDON.**Alapított
1854.**LAKATOS és LEMEZÁRUGYÁR.****MAGYAR KIR. LŐPORÁRUDA.****Gazdasági és varrógépek gyári raktára.**

Horgonyzott acéltüskés kerítés sodrony, sodronyfonatok és sima huzalok, kerítések céljaira: „Hungária” sodronyfonatok.

Mindennemű takaréktűzhelyek a legegyszerűbbtől, a legdiszebb kivitelig.

Épületvasalások. Vasgerendák.

Szab. bácskai ekék és alkatrészek. Gazdasági vetőmagvak.

„Cornélia” és „Sophiána” perme-
tezők és alkatrészek. I. kékkő és
raiffaháncs.

Építkezési anyagok nagy raktára.**Mauthner-féle konyhakertészeti és virágmagvak.****Jegyzői nyomtatványok nagyraktára.****KÖNYVNYOMDA.
KÖNYVKÖTÉSZET.****BENYÁK JÁNOS**
NAGYATÁD.**KÖNYV-, PAPIR-, ÍRÓ-
ÉS RAJZSZER-
KERESKEDEÉS.****RAKTÁRON TARTOK:**

Imakönyveket egyszerű és finom kivitelben. Üzleti, jegyzet és zsebkönyveket. Író, fogalmi, itatós és ivlevélpapírt. Rajzpapírt és kartont egész ivekben és felvágva.

Egyszerű és finom dobozlevélpapírt fényképalbum emlékkönyv stb. nagy választékban, nemkülönben mindennemű írókészletek és rajzszerkeket.

ELVÁLLALOK:

Gazdasági, ügyvédi és pénzügyi nyomtatványok, művek értesítők, gyászlapok, eljegyzési és esketési meghívók a legizlesebb kivitelben.

Értesítések, körlevelek, levélpapírok, a legdivatosabb bál meghívók, névjegyek szóval mindennemű alaku és kivitelű nyomtatványok pontos és izléses elkészítését jutányos árban.

Könyvkötészeti munkák kifogástalanul a legolcsóbb áron készíttetnek.

Levélpapírok nagy választékban.**Hirdetések jutányosan felvételnek a kiadóhivatalban.**

Nyomatott Benyák János könyvnyomdájában Nagyatádon 1909.

NAGYATÁDI HIRLAP.

NAGYATÁD ÉS VIDÉKÉNEK TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

A „NAGYATÁD ÉS VIDÉKE GAZDAKÖRÉNEK» HIVATALOS KOZLONYA.

Előfizetési árak: egész évre 8 kor, félre 4 kor., negyedére 2 kor., egyes szám ára 20 fillér.
Megjelenik minden csütörtökön

FELELŐS SZERKESZTŐ:
SZMODICS SZILÁRD.

Szerkesztőség: Nagyatád, Fűrdő-utca 67. szám.
Kiadóhivatal: Nagyatád, Széchenyi-ter 23. szám.
Az előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalba küldendők.

A tanítók szociális nevelése

Örömmel és meglepéssel lehet tapasztalni, hogy a tudás vágya az intellektuális egyéneknek mennyire ki van fejlődve, kapcsolatban a hazafias érzéssel.

A Magyar-Gazdaszövetség szociális előadásain jelenlevő tanítóképző-intézeti tanárok és tanárnők, akik sokan, a saját bevallásuk szerint eddig alig foglalkoztak a szociális gondolat tartalmi igazságaival, mind végig nagy figyelemmel és mély rokonszenvvel kísérték a szociális irányú előadásokat.

Hiszzen ez természetes is, mert az új nemzedéket csakis új emberek irányíthatják. Ezért végtelen fontossága a tanítói pályára. A városi és falusi tanítósnak kezére van bízva egy egész kor felkultúrájának kialakítása. A legerősebb szervezést s a legmiveltebb iszt igénylő munka.

Az ábécé kora lejárt. A kultúra a legerőszebb falusi néprétegeket a nagy kérdések körébe vonta. A kasztrendszer, mely a tudományt és technikai haladást kisajátította, megszűnt és a társadalom legelső rétegei is megmozdultak, sőt emelkednek és részt kérnek a tudomány, műve-

zet; jog és szabadság közkincseiből.

Itt van a nemzeti érdek kiszögegelése. Itt kell foglalkozni az eddig elfeledett, kevésbé becsült tanítóság sorsával, itt kell az ő erejükkel becsülni, itt kell jogaikat méltányolni.

A tanítók helyzetét megjavították. Igaz, hogy e javítás nem teljes, de reménysugara annak, hogy a javítás munkája, mely megkezdődött, nem fog abban maradni, hanem folytatódik, mert e javítás nem befejezett, csak megkezdett munka.

Ezzel szemben a tanítótól fokozottabb munkásságot, nagyobb odaadást kíván a társadalom.

Megkövetelik tőle, hogy a nép számára közgazdasági, szociális előadásokat, szabad tanítást tartson. Elvárják, hogy aktív szerepet vívjon ki a társadalmi élet minden mozzanatában, hogy a népek necsak a szellemi, de az anyagi életét is kormányozza, vezesse. Mert ha az újabb idők szociális irányzata minden oldal törekvéseinek központjába a népet állította, akkor a néptanító is természetesen szociális faktorként lett, ki hűen és igazán teljesítve hivatása kötelességeit, valódi áldása lehet népének és hazájának egyaránt.

A tanítónak ott kell tehát lenni

mindenkor és mindenütt, a hol a népről van szó, már pedig manapság minden a „nép” érdekében történik. Ott kell állni és meggyőződéssel védeni és támogatni a népet, mert ez a jelszava: „Istenért és a népért”

Meg kell tehát reformálni ez irányban a tanítóképzést. Az önképzőkörök, melyek a tanítóképzők kebelében létesültek, nem pótolhatják többé a szakszerű szociológiai oktatást és nemcsak arra kell képesíteni azt a tanítót, hogy az iskolán belül, hanem hogy kívül az az élet-árjai közepette is megállja helyét, hogy nemcsak akarjon, de tudjon is tenni és működni: „Istenért és a népért”

Haladjunk a korral!

Igen, ne legyen a nép az, a mi volt még ötven évvel ezelőtt, hanem legyen felvilágosodott, tisztán látó kultúr nép. A magyar népek már vesztelutóit ösreje, józansága és okossága csak biztosíték arra, hogy a komoly, céltudatos, a haza javára szolgáló tanítás és felvilágosítás nem lesz érdemtelen munka. És néhány évtized múlva már a külföldön sem fognak bennünket „Balkán átlam”-nak, „csikósok és kanászok”-nak titulálni.

A modern, szociális népnevelés tehát elsősorban a tanítók állaira

Nagyatádi Hirlap tárcája.

Az ezred réme.

Irtó: Szász József.

Csikorgó hideg az idő. Fagyos szél száguld végig az utcákon, utközben fel-felkap egy csomó friss havat, s visítva rohan vele tovább. Ember alig jár, még a sarki kávéházban is kevesen vannak. Odabenn pedig jó meleg idő lehet: nagyon-homályosak nagy ablakai.

A szélső ablak kerek asztalánál közös hadseregbeli kapitány ül. Jól ismerik a városban: Komorovcsák Jánosnak hívják. Kemény tekintetű, széles vállú férfi. Nagy fekete bajuszának egyik ága ég felé meredez, a másik föld felé kívánczik.

Azon a helyen ül esztendő óta minden délután. Jaj annak, aki helyét elfoglalja s különösen jaj a pincérnek, aki elfoglalja. Valami tíz esztendő előtt egy szerencsétlen vászonban utazó úgnőnk ült a helyére, amin olyan nagy indulatba jött a kapitány ur, hogy a vékony dongájú legénylőrgarmatlanul kilódította a kávéházból, a pincért pedig néhány-pofon kíséretében, utána küldötté.

Se betegség, se vihar nem tudta viszatartani a kávéházból. Megivott rendesen

négy üveg-sört, elszitt két virginát s nagy fásfelhőket ergelve, kinézett az utcára.

Mit néz, mit vigyáz: jól tudja a garizon legénysége. Nem is menne arrafelé Darius minden kincsért se, még ha útja arra is vinné. Inkább elkerül a hatodik utcába, semhogy az «ezred rémével» találkozzék. Így nevezték maguk között Komorovcsák kapitányt, mert nevét rendszeren kimondani három esztendő alatt se tanulták meg.

Miért féltek, miért rettegtek tőle, erről száz-meg száz történetet beszélnek. Talán nem is igaz valamennyi. Minden beszélnek azonban az volt a veleje, hogy Komorovcsák kapitány gonosz lélek, aki áldozt, sanyargatja az embereket.

Most negyedik üveg sörét itta már ki, második virginát is majdnem egészen elszivta. Vízis szemekkel tekintett ki az utcára, de nagy bosszúságára egy lelket se látott. Haragjában az időt átkozta s szidta a katonákat, akik még az időtől is megijednek. Eppen fizetni készült, mikor a sarkon egy hörthorgas baka alakja tűnt fel. Fejét vállai közé huzta, kezét szellős köpönyege zsebébe mlyesztette. A kapitány rögtön felismerte.

— Hisz ez Öllös Géza, a professzor ur dörmögő, ugyan mit keres ez ilyenkor az utcán?

Öllös Géza végzett tanár volt és ön-

kéntes Komorovcsák kapitány századát, a Valahonnar az Alföldről került a borvátó fővárosba, ahol akkor az ezred felkelt s ahol egy lelket se ismert. A kapitány nem szerette az uri katonát: az önkéntest. Öllös Gézát pedig valósággal gyűlölte. Miért? Ennek csak ő a megmondhatója. A mint a szemé elé került, úgy pocskéra szidta, hogy sokszor áig ismert magára.

Az önkéntes gyantalanul közeledett az ablak felé. Mikor odaért, ösztönösen felbe tekintett a kávéházból. Egyszerre csak halt ember lett szegény. Maga előtt látta az ezt eddig remét, akiről azt beszéltek társai, hogy beteg, fekszik lakásban. Tovább akart menni, de nem vitte a lába, köszönni akart, de nem mozdult a keze. Ugy állott ott, mintha a földre verték volna.

A kapitány ur vérárgasszát tekintettel méregette végig a hadfit. Borzadtó méreg kavarghatott benne, mert bajuszának mind a két ága rettenetesen rángatózott. Intett a megremélt emberek, aki ekkorára magához tért, bement a kávéháza.

— Hol csavarog tanár ur? főmért rá. Vagy ha már csavarog, miért ilyen bái cipőben, s ilyen magas gallérta?

Az önkéntes zavarában a bái cipőkre tekintett, de csak azt a bakancsot látta a lábán, melyet októberben az őrmesterőt kapott. Még a szeg is benne volt a talpában.

Egy jókórban lévő teljes új fűszerüzlet berendezés eladó.

Bővebbet Krammer Sándor.

nehezkedik. És ha e munkájuknak igyekecsenek megfelelni, a magyar társadalom azt nem fogja közömbösen nézni, az őszinte nemzeti hála nem fog elmaradni.

Gazdasági harcok.

Ipar és kereskedelem a magyar társadalom körében még mindig nem részesül abban a becsülésben, amelyre annyi okkal részesül. Nyugaton ipar és kereskedelem a társadalmi életben is domináló szerepet visz, mert az ország vezető körei jól tudják, hogy az ország gazdasága, hatalma, tekintélye kereskedelmének fejlettségétől függ. Nálunk, ahol még mindig képielenek ennek appreciálására, az ipari és kereskedelmi foglalkozás még mindig nem tarják «ur» foglalkozásnak és tételizt ezi a káros és körös elvakultságukat még felekezeti szempontokkal is, mintha nem éppen társadalmunk egyoldalú felépítése idézte volna elő azt a sajátságos és csakis nálunk létező képtelen helyzetet, hogy a kereskedelmi és főképpen nagyipari foglalkozást egy bizonyos felekezethez tartozásal azonosítsák, mintha a külföld kereskedelme nem tanúsítaná, hogy a kereskedelem terén való érvényesülés csakis a komoly, céludatos, szorgalmas és kitartó munkával párosult nagy műveltséggel és ügyességgel lehetséges, függetlenül a felekezeti viszonyoktól. Tartsuk mindenkor szem előtt a német birodalomnak az ipar és kereskedelem felvirágztatása által elért nagy hatalmat és népességének jólétét. A német viszonyok e tekintetben még különösen élezi szolgáltatónak tanuságul, mert Németország kedvező előfeltételek hiánya, azaz nagyrészt terméketlen vagy gyenge hozamú talaja dacára, csakis a népesség hivaló tulajdonságainak és ez utóbbiak kelto szervezés mellett történt felhasználásának, névszerűen a lakosság céludatosságának, intelligenciájának, fegyelmelzettségének, szorgalmának, erélyének és takarékságának köszöni nagyságát. Ott nem hogy lenéznek, hanem különös nagybecsülésben részesítik a keres-

kedelemnek és iparnak arra méltó képviselőit, akiknek kiváltságai, mint például egy Thyssen, Rathenau, Balin, Dernburg stb. el-sőrangú társadalmi szerepet visznek, sőt ezek közül az utóbbi jelenleg a kormányának is tagja. Ez a szerencsétlen felfogás gátja annak is, hogy nálunk egészségesen alapon nyugvó ugynevezett polgárosztály fejlődjön ki (ezzel a kifejezéssel csak a szokások felosztás kedvéért élünk és nem az osztály-szerű tagozódás kiállítás végett) és innen van, hogy nálunk ma két szélsőség: az arisztokracia és a munkásság a két konszolidált társadalmi osztály, míg a polgárság, tehát a lakosság zöme, képtelen jelentősé-gének önudatára ébredni és magának azt a szerepet biztosítani társadalmunkban, amely érvényeinél fogva annyi joggal megilletné. Kereskedőinket és iparosainkat illetné meg ezen a téren a kezdeményezés kötelessége, mert a túlzott szerényég csak az ellenfelek bátorságát fokozza.

Nem hallgatjuk el ehelyett azt az utóbbi években sajnos tapasztalt s mindinkább fejlődő megkülönböztetést, amelyet az ipari körökben a saját javukra, de a kereskedelmi osztály hátrányára szívesen alkalmaznak, értékesbnek és előkelőbbnek jelezve a termelő ipart a forgalmazó közvetítő kereskedelménél. A kereskedelmi és ipari érdekképviseletnek már többször panaszkodott a széttagoltság mellett csak a közös ellenfelek malmára hajtának a vizet, ha még magunk között is akármelyikünk rovására törekednek a saját tekintélyünket öregbíteni.

Nagyon természetes, hogy mi nem az osztályellentéteket fokozzát, hanem ellenkezőleg a nemzet egyesítését várjuk a kereskedők és iparosok önrészes felépítésétől. Az egységes magyar társadalom hiánya kuforrása nemcsak számtalan társadalmi bajnak, hanem politikai és gazdasági elmaradottságunknak is, mert a mai osztályellentétek aláírják az egyöntetű eljárást, holott csakis ilyen módon lennének képesek külső ellenfelelünkkel, vagyis inkább versenytársunkkal szemben győzelemhez jutni!

Tűzoltóink mulatsága.

Múlt vasárnap folyt le tűzoltóinknak mulatsága, amely iránt közönségünk már előre nagy várakozással volt. Kétségessé tette a mulatság sikerét az a kedvezőtlen időjárás, ami Medárd napról fogva már uralkodik s a nyár helyett esős ési idővel kellemtelenkedik. Vasárnap reggel is a legszebb idő mutatkozott, délután azonban a felhők tulajdonságos szolgálatkészséggel öntözték a tanc részben csinosan felszidított helyet. Estére kelve mégis, bizonyára tűzoltóink s a táncos fiatalok fohászkodásának engedve, — az időjárás megemberelte magát és szépre változott. Közönségünk már 8 óra tájban tömegesen vonult a Korona szálloda felé s csakis az évenként megjelenni szokott vendégek maradtak el a megbízhatatlan időjárás miatt. Nagyjatokban hullámzott az utcán is a „közönség”, a tűzijátékot várva. Tűzoltóságunk tűzjátékának szépsége s érdekessége évről-évre fokozódik, ami a mostanának sikere is igazol. A testület buzgólkodása s a sok költség, amit a mozarakba, röpentyükbe, forgókba, görögützékbe stb. fektetett, — annál inkább szép és szórakoztató látványt eredményezett, mert a tűzijáték egyes csoportjai — változatosan voltak s a legszebb rendben következtek s ugyasolva valamennyi kifogástalanul működött. Közönségünk körében csakis az élméréses kifejezéseit lehet hallani.

A tűzijáték után a fiatalok vette ki a táncból a részét, oly lelkesen, hogy viradtig se lett volna vége a táncnak, — de a felhők már sokallották, hogy néhány óraoszár szüneteljen, s e feltételekben a szünetelést alaposan pótolták, bőséges vizet bocsátván amugy is agyonázott vidékünkre, s végét vetve a mulatságnak. A mulatság, mint értesülünk, anyagilag is szép eredménnyel járt.

HIREK.

— Személyi hír. Dr. Téry Odón belügy-miniszeri tanácsos f. hó 10-én városunkban időzött. Ez alkalommal Dr. Bienenfeld Mór

még a patkó is csörömpölt a sarkán. Erről szólni azonban nem mert a kapitány urak.

— Micsoda tanár maga odahaza?

— Matematikát s a fizikát adom elő, jelentem alásan.

— No, az gyönyörűséges lehet. Szeretném most megmutatni, micsoda tanárjuka van a fizikából s a matematikából. Most pedig egy-kettő, forduljon vissza a kaszányába, én is mindjárt ott leszek s majd ott meghallja a többi!

Inkább ment volna a pokolba, mint a kaszányába. Ezer ördög kínzását szevessebben elviselte volna, mint Komorovcsák kapitány egyszerű szidását. De elment, mert ezt a parancsot kapta. A regláának pedig engedelmeskedni kell.

Mi történik vele: ezen nem igen volt ideje gndkolozni. Nyugomban volt az ezred réme. Fekete bajuszát fehérre lepte a hó, fehér volt még a szemöldöke is. Szeme azonban félelmes sötétlen villogott:

— Tud-e vinni, professzor ur? dörgött az önkéntesre.

— Mindent tanulam, de ezt nem, kapitány ur.

— Nem? Ugy meg kell tanulnia. Micsoda katona maga? ha még fegyvert se tud forgatni és micsoda tanár, ha még ezt se tanulja meg? Mától fogva a szuronyvívást fogja minden nap gyakorolni. Megértette?

Ezzel előhozott két háromméteres dorongot s előhívott egy izmos szakaszvezetőt. A dorongok vége ronggyal volt be-takarva, mintha azáltal nem fájna annyira az ütés.

— A tanár ural gyakorolja a szuronyvívást. Ne sajnálja, csak üssön rá, éppen úgy, mint a cigány trombitásra szokott. A tanár ur is csak olyan katoná, mint a többi. A szakaszvezető a szó szoros értelmében megfogadta a parancsot. Kezébe vette az egyik dorongot, a másikat Olósnak adta aztán nekírohant s kétszer-háromszor úgy mellebe csapta, hogy megtörtöngött. A kapitány azonban talpra parancsolta, s ebben a formában tovább folyt az oktanoktatás. Mikor félóra múlva végeszakadt, szegény Olósnak Géza talán ember sem volt már.

— No látja professzor ur, ezt kell megtanulnia. Ez többet ér a világ mindenféle filozofiaerényénél s nagyon üdvös hatással van az egészségre is. Most menjen, tanuljon, majd holnap folytatjuk ismét a szuronyvívást.

Folytatják is heteken keresztül. Olósnak Géza azonban ekkorra sem tudta megtanulni. Kantot, Schoppenhauert nagyon jól megtanulta, de a szuronyvívást 'sehogy se tudta megtanulni. Hej, de sokat szenvedett azért a kapitány urtól!

Sok rosszhoz hozzászokik az ember.

Olósnak Géza is hozzá kezdett már szokni a szuronyvíváshoz. Észer vette ezt azokban Komorovcsák kapitány s újabb kinzási módon törté a fejét.

Azt hallotta, hogy a professzor kerül minden társaságot, a táncot pedig gyűlöli. Bolondságnak, komoly emberhez nem való-nak tarja. Pokoli ölet villant meg agyában. Esméjének pompáságán ő maga hangos kacajra fakadt.

Mánap keményen ráparancsolt, hogy azokon az esteleken, bálokon, ahová a tisztikar hivatalos, ő is minden alkalommal okvetlen megjelenjen.

— Ön természetesen nem azért les ott, hogy a szép lányok körül legyeskedj, tette hozzá, hanem azért, hogy azokat mulatassa, akiket senki sem mulatalt. Csak aztán vigyázzon, szeggyent ne hozzon a szá-zadra.

Kedvetlenül de mégis elment Olósnak Géza az első mulatságra. Sokan voltak ott, úgy érezte, hogy az ő jelenléte teljesen fölösleges. Meghúzódtott a fényes kivilágított terem egy sarkában, s karjait összefonva elábrándozott.

Miért, hogy neki senkije sincs, miért, hogy őt senki se szereli? Pedig neki is van szíve, jobb, mint a másé, hübb, mint a másé és még sincsen senkije. De ha volna: tengerén hordán, megbecsülne.

fürdőigazgató kalauzolás mellett teljesen megvisgálta fürdőinket, annak berendezését azon célból, vajon a már régóta kértmeztet gyűgyfürdő jelleg megadassék-e számára. Bár nem tudjuk még, hogy milyen impressiókkal távozott a miniszteri tanácsos körünk-ből, mégis hiszünk, és reméljük, hogy úgy a víz minden kétségét felülmúló gyógyhatása, valamint a fürdő példás berendezése és tisztasága következtében az artzi fürdő gyógy-jellegének kimondása a legrövidebb idő alatt bekövetkezik.

— **Eljegyzés.** Szabó Géza fővárosi hír-lapíró eljegyezte Schmidt Károly körörmös leányát, Ellát.

— **Meghívó.** A „Felsőegredsi polgári ol-vasókör” javára folyó évi július hó 18-án Felsőegredesben a „Nyíres” erdőben tiltánjával egybekötött táncmulatság lesz. Belépő díjak: Szélemlyeg 1 kor, családjegy 2 korona. Kezdeté delután 4 órakor.

— **A tuberkulózis pusztítása Somogy-ban.** Megdöbbentő emelkedést mutat a statisztika a tuberkulózis rettenetes pusztításáról. Hovatovább nagyobb mérvet ölt a gyilkos kór és egyaránt követeli az államtól és társadalomtól a vele szemben való védekezést. A belügyminiszternek február hónap-ban kiadott jelentése szinte kétségbejót. Egy hónap alatt 6531 embertársunkat pusztította el a tuberkulózis, mely horribilis nagy számból 117 ezer Somogyvármegyére. Így szám-mérőv pusztítást rég nem mutatott fel a gyilkos kór.

— **A tűzoltó parancsnokság** ez utófi mond köszönet mindazoknak, kik a vasár-napi mulatság sikerét erkölcsi és anyagi tá-mogatással előmozdították s ezzelnel köz-séget nyugtázza a felléptetéseket is. Fel-lírták. Lelbach Keresztély nagyatádi uradal-ma 10 k., Békési Elemér, Dr. Kommen Elek, Dr. Mike Imre, Reich Jenő 5—5 k., Tratt-ner Mátyás, Dombó György, Vasváncsi Ele-mér 4—4 k., Dr. Bodrogi János, Korán Kor-nél 380—380 k., Wimmer Ignác 3 k., Her-bályi Gergely 260 k., Özv. Szetsey István-né, Dr. Szetsey Istvánné, Dr. Weiss Jakab, Dr. Schwartz Mihály, Dr. Neubauer Ferenc 250—250 k., Csere János 220 k., Fodor Rezső, Fleiner Ignác, Klein Jakab, Pauchy

János, Kun János, Ifj. Bertá Gábor, Roter Sándor, Fazekas Ferenc, Horváth Jenő, Her-man Márk, Mészáros Gábor, Molnár Antal, Dr. Jellinek Ármán 2—2 k., Teuchner Gyula, Schwabcs Sándor (Tarany) 180—180 k., Krivács József 160 k., Menyhart Lajos, 150 k., Buzsáky János, Csatos János, T20—120 k., Polgár Imre 116 k., Sáfrán Péter, Stei-ner Miksa, Benyák János, Részony György 1—1 k., Fichon N., Kántor Kálmán, Kovács Gyula, Boronkay László (Kutas), Sipos György (Kutas), Steiner Béla, Hidvégi Lajos, Szgo-vics Gyula, Fiola Péter, Kis Albert, Burics József, N. N., Bohár Károly, Tauszig Dezső, Molnár Pál, Rottler-Bernát, Kovács József, Katona Géza, Szutter Ede, Ángyán Béla, Ru-szsek Ferenc 80—80 fill. Horváth Béla, Ka-lamásznik József, N. N. Kerner Gyula 60—60 fill. Harsányi Antal, Simon Ignác, Dolencz István Pataki József, Bajcsi Péter, Knapp József, Ifj. Nagy József, Ferlind János, Schné-ler Sándor, Vörös Elek, Zavagyl József 50—50 fill. Berény Imre, Búky József 40—40 fill. Pánovics N. 30 fill. Bajcsi István 20 fill.

— **A kereskedelemügyi miniszter fel-hívása a hazai cégekhez a konzuli hi-valatokkal való levelezés ügyében.** Mä-solat. A Kereskedelemügyi m. kir. Minister 42180.IV. 1909. szám. A Rögös külügym-i-niszter ur azzal a kéréssel fordult hozzám, hatékod ad, hogy a hazai cégek a konzuli hivatalokhoz kereskedelmi ügyekben in-tézendő tudakozódásoknál a válasz bérmen-tesítésre ezúttal ne belföldi levelezéjeket mellékeljenek, melyek külföldön csak nehe-zen érkeztethetők, hanem e célra a római posta kongresszuson életbe léptetett nem-zetközi választásdíjszelvényeket (Coupou-repa-uzoim/ernationál) használjanak. A nevezett miniszterium ez alkalommal megjegyezte, hogy a német cégek és a német konzult hiva-tal közötti érintkezésben ez az eljárás már általánosságban alkalmazásban van. A kö-zös külügyminiszter ur e kívánsághoz ké-pést a hazai cégek figyelmébe ajánlom, hogy a jelzett célra lehetőleg a m. kir. postahi-valatoknál darabonként 28 fillérrel beszerez-hető nemzetközi választásdíjszelvényeket hasz-nálják, melyek a legtöbb európai, valamint igen sok tengerentúli államban való forga-

lomban is érvényesek. (Ez iránt különben tájékoztatást nyújt a Pástai Tarifák és Posta-üzleti szabályzatnak III. része (az egyetemes postaeüyesülethez tartozó országok névjegy-zeke).

A közös külügyminiszter ur értesítés-e szerint, a választásdíjszelvények továbbá nem csak ily bérmentesítési célokra, hanem ki-sebbségeknek (költségmegtérítéseknek konzuli illetékeknek stb.) a konzuli hiva-talokhoz juttatására is felhasználhatók.

Ez alkalommal a hazai cégek figgel-mét arra is felkivánom hívni, hogy a konzuli hivatalokhoz intézendő irataikat helye-sen bérmentesítsék, nehogy e hivataloknak büntetési portókiadásokat okozzanak, me-lyekre azoknak nincs fedezetük.

Budapest, 1909 évi június hó 10-én
A miniszter helyett Sterenji s. k. államtitkár.

Alkoholiták, morfinisták és idege-begek figyelmébe. Közvetlen a főváros közepében; gyönyörű vidéken: Dunaharasz-ti (Pest megye) fekszik Tamásy Park-Szanatórium. E sanatórium messze föld-ön hírnevessé vált, mert alkoholisták, mor-finisták és idegbetegek ott tökéletes gyó-gyulást találnak. Napfürdő, dietikus táplá-kozás, elsőrendű orvosi gyógykezelés. Pros-pektus díjmentesen küld a igazgatóság, melynek címe. Tamásy Park-Szanatórium Igazgatósága Dunaharaszti, Pest megye.

Tettenért betörő. Különös módon ké-rült kelepébe a minap egy betörő. Buda-pestben a Sziv-utca 35 számú ház egyik jö-módú lakója vidéken nyal és készségbe-ízte lakása gondviselését kipróbált, hó cse-lédje. Egy már régen keresett betörő azon-ban tapintatos óvatossággal, álkuccsal akart a lakásba behatolni. Ez sikerült is vol-na neki, csak hogy a kulcslyuk belsőjében levő zsenális technikai aparást, az álkuccs érintésére fellármázta az egész házat és a hivatal vendég könyvül szerrel a rendőrség kezére került. Ezen betörést biztosító ké-szülékek Budapestben, a Sas-utca 15 sz. alatt létező cég „Technikai különlegessé-gek vezérképviselete” hozza forgalomba, ezek-nél fesszerésre néhány másodpercet vesz igénybe és mindenütt használható, ahol elő-zszobacseggő van. Csodálatosak a cég elem-

E percben kimondhatatlanul boldog-talannak érezte magát. Szeretett volna el-rohanni, hogy senki se lássa, hogy senkit se lásson.

Kifelé indult.

Az ajtójában egy leánykával találkozott. Szőke haju, kék szemű, karcsú termelt le-ánykával. Nem valami szépség de kellemes jeleiségi, keltőjű tekintete találkozott. A katoná megrázkódott, elkapta szemét a leányról s kifelé menekült. Egy erős kéz azonban vállon ragadt.

Vigázzon, professzor ur, szeggyent ne hozzon a kompánjára!

A kapitány ur volt. Ő szölet hozzá, az ezred réme.

Visszafordult hát a terebbe. Oda állott megint a sarokba, s kereste azt a szőke fejet, azt a kék szemet. Kereste, de a nagy sokaságban nem találta. Tovább akarta fű-zni ábrándjait, miközben hozzája lépett a század kadjája. Csupasz arcú, eleven fü-

— Jöjj bemutatlak néhány hölgynek.

Táncolj, udvarolj, mert különben bajod tesz a kapitánynak.

Gépiesen követte a kadedőt. Bánta is ő akárhová viszi, akárhány mutatja be. Arra gondolt, hogy még kétszáz egynéhány napja van hátra, s aztán ismét szabad ember. Ott táncol, ott mutat, ahol ő akar, nem pedig, ahol a kapitány ur akarja.

Mikor feltékkintett, azt a szőke leány-kát látta maga előtt, akivel előbb az ajtó-ban találkozott. A kadét ravaszul mosoly-gva bemutatla:

— Luiza kisasszony, ime itt van a mi önkéntesünk, Öllös professzor ur.

Öllös zavarában ügyellenül meghajlotta magát, miközben olyasfélét hebegett, hogy rendkívül örül a szerencsének. A leány ész-revette zavarát és biztatóan rámosolygott. Ettől a mosolytól aztán egészen megzava-rodott.

Mikor táncra vitte a leányt, forgott kö-rülötte az egész világ. Nemcsak a táncoló párok, hanem a tükrök, s a terem menye-zete is. A katonabanda valami dallamos ke-rengőt játszott. Olyasfélét, amit egy hónap alatt haz ország szelében-hosszában minde-nütt dalolnak a szerelmeseik.

— Ismeri ezt a dalt, Öllös ur, kérdezte tőle Luiza kisasszony.

Dehogyan ismeri. És ha ismerté volna is, akkor se tudná most. Nem hall, nem lát ő most semmit. Azt se hallotta, mikor a zene elhallgatott. Ügyetlenül forgott tovább, mint valami megbomlott gépezet. Luiza kisass-zony állig tudta megállítani.

A tánc után séta következett. S Öllös lassankint magához tért, zsebkendőjével le-törölte verejtéktől nedves arcát, s beszél-getni kezdett. Eleinte bátorlalanul, később

mikor látta, hogy a lányka érdeklél hall-gatja, egyre bátrabban. Elmondotta, hogy ha megszabadul a katonaiélettől, tanár lesz egy alföldi gimnáziumban. Sokat kell még szenvednie addig, mert nagyon rossz ember a kapitánya.

— Hiszen nem olyan rossz ember a ka-pitány ur, mondotta a leányka.

— Ne kívánja ismerni se a kisasszony, választott sóhajta az önkéntes s még a ke-reszvizet is leszedte Komorovcsák kapitá-nyáról. Elmondotta mindennek, csak becsü-leltesnek nem.

A fáncleren nagy ablakban keresztül lassankint átszűrődött a hajnal világossága. A mulatok lassankint hazazállingoztak. Öllös Géza még folytató Luiza kisasszony-nal beszélgetett, észbe se jutott, hogy jó, volna már hazamennie. Nagyon komoly dolgokat emlegette, mert észre sem vette, mikor Komorovcsák kapitány meg-állított előttük. Csak a hangját hallotta, ak-kor tekintett föl remülten.

— Készülj, Luizácskám! Megyünk haza, — mondotta. Öllös kétségbeesett pillantást vetett a leányra: Komorovcsák ka-pitány ur leányára. Minden benne volt te-kintetében: a rémület és a könyörgés hogy, ne árulja el. Katonásan meghajlotta magát s gyorsan nemkülönki akart. A kapitány ur visszatartotta:

nélküli csengő és lámpaüvegvédő gyűrűi is. Mindezen szenczációs és minden országban szabadalmazott, kitaláltéssel ellátott találmányok ára hihetetlenül olcsó. Viszontelrusítók és ággnyökök szépen kereshetnek.

— **Bába-öszöndíjak.** A pécsi m. kir. bábaképző intézet tárfolyama 1900. évi szeptember hó 1-én kezdődik s magyar és német nyelven öt hónapig azaz 1910 január hó végéig tart. Az egész tanulás költsége a lakást és ellátást is bele érve, mintegy 180 korona, 40 éven felül csak kivételesen veszneg fel olyanokat, kik már tanultak két hónapig és cédulát kaptak, most pedig rendszeres oklevelet óhajlanak szerezni. Szegény tanulók teljes vagy fél összegű ösztöndíjat is kaphatnak, különösen ha olyan községből mennek letelepedni, hol okleveles bába még nincs. Kérvényüket az ilyenek a tanfolyam megkezdése előtt küldjék be az intézetnek, fölszerelve keresztlevéllel és erkölcsi bizonyítvánnyal. A beírás szeptember hó 10-ig tart; e napig a tanulók személyesen jelentkezzenek a m. kir. bábaképző intézet épületében. (Pécs, Kis Makár-utca 14.)

Regény-csarnok.

Az elátkozott tiszt.

— Indiai történet.
Írta: G. A. WELS.

Ennyi óvintézkedés-mellett pár órát eltöltöttünk a néma csendben, mit csak néha zavart meg a fenevadak ordítása.

Jó késő volt, midőn házamba értem. Az ajtó nyitva találtam, az ör lezsurva egy késszurással. Revolveremet kezembe vettem és sipomafiszájához emeltem. De nem futtam bele, mert e pillanatban észrevettem, hogy az ázsiai szolga lép a szobában lévő szekrényhez. Jó, gondoltam, ha felnyitja, még van időm leléni és nem kell a felegtátsával bajlódnom. Még örültem, hogy van golyóm-még leléni rövidesen a gazember. A gazember a szekrényhez lépett, valamit babrált egyik gombján és felnyitotta a fedelet. Egy rémületes ordítás

hangzott és a fickó kettehasadt koponyával, holtan feküdt a szekrény előtt.

Sipomba futtam, az örök jákálával jöttem. Hm, gondoltam, ez egy szövsélg volt. A komponista béne a szekrényben! Másnapra volt száva az ütés és nekem: Ör! állítottam a szekrény mellé.

Másnap reggel fegyveres katonát állítottam a szobába. A gombot megcsavarartam és illó távolból egy lándzsángellel felköttem az ajtót. Az feltártul és valami furlangos gép egy acélruddal lesújtott. Persze a levegőt érte most az ütés.

A szekrényre egy pár sor volt vésvé. Nem értem. Tolmácsunk lefordította: A ki más küncst, leányát érinti, azt lesújtja az átok.

A hideg végig futott rajtam, de nem mutattam és a szekrény lángjánál főték legényeim a reggelit.

A HALÁL TÖRKÁBAN.

A szekrény kalandját egészen elfeledtette velem a benszülött törzsek másnapitamadása. Derekas munkát kellett végez-nünk az áttomos ellenség ellen. Rohamot, mely elpusztította volna tömegesen a fenevadakat, nem csinálhattunk a fák között meghúzódók ellen, egyenként kellett azokat puskacsőre fognunk. Eljelenként a géppuska működött a fényzorók világánál és ilyenkor hajnalt halottuk a ligreske bömblését, a melyeket a vészrag a tábor közelébe csalt. Végre megfizetve visszahúzódtak a törzsek, ismét tétlen, unalmas napok következtek a tábor életére.

Egy nap, fegyverrel vállamon, övömben revolveremmel, kimentem a tábor körülgékre az unalmat elűzni. Veszedelem nem látszott fenyegetni, az éjeli nagy vadak nappali világosságban nem mutatkoznak, ellenség pedig nem mert jelentkezni már huzamosabb idő óta.

Egy sziklás domb oldalán haladtam, midőn borzalmas fityuló sziszegést hallottam hátam mögött. Ösztönszerűleg megfordultam és egy óriás kigyó, a rettenetes indiái kigyó dobta undorító fejét felém. Mielőtt fegyveremet használhattam volna, a

rettenes fenevad rámvetette magát, úgy, hogy tetelétlenül öszestem.

Szerencsére volt még annyi lélekjele-nem, hogy jobb kezemmel megragadtam a bestit, közelén a feje alatt, úgy, hogy nem tudta undorító, tátongoló száját használni. Revolverem övömben volt, de a kigyó szorosan körülölelt, hogy mozdulni sem tudtam. Jobb karom kimerült és éreztem, hogy minden percben bekövetkezhettek, a csuf, szegénytelen vég.

Már bucsuztam az életről, midőn halk énekehang ütötte meg a füleimet és a kigyó letetergőzött testemről és végre elfordította borzalmas szemeit rólam, melyek úgy hasonlítottak az elátkozomhoz.

(Folytatjuk.)

Társszerkesztő: KATONA GÉZA.

266.
1909. évszám.

Hirdetmény.

Alóltrott Dr. Mike Imre nagyatádi királyi közigyőz őzenel közhírre teszem. hogy Dr. Kommen Elek nagyatádi ügyvéd által képviselt Klein Jaquez né született Manheim Izabella, kereskedő neje, nagyatádi lakos felkérésre, nevezett birtokában levő, és a Magyar királyi Államvasutak rendelkezésére bocsátott, de át nem vette következé ingóságok, egymint: egy (1) pár cipő, négy (4) pár házi cipő, egy (1) fűző, egy (1) kesztyű, egy (1) batist blouse, kető (2) costim, egy (1) schlafrock, kető (2) gyermekruha, kető (2) kötény, kető (2) kendőcske, három (3) pár harisnya, egy (1) köppény, kető (2) ingecske, kető (2) ing, négy (4) női nadrág és kető (2) pár keztyű, közbenjöttömme nyilvános árverésen eladni fognak.

Ezen árverésnek Nagyatádon Klein Jaquez, kereskedőnek (Hunyady-utca 13.) szám alatti lakásán leendő megtartására hatánapul az 1909. évi július hó 20. napjának delutáni 3 óráját tudom ki, mely határidőre venni szándékozik oly figyelmeztetéssel hívom meg, hogy a fent felsorolt ingóságok a legutóbbi ígérőnek készpénz fizetés ellenében el fognak adni.

Kelt Nagyatádon, 1909. évi július hó 12. napján.

Dr. MIKE IMRE
(P. H.) királyi közigyőz.

— Professzor ur, ha már egész éjjel volt szives a látogatom mulattatni, most kísérjen haza bennünket.

Halgatva, megtörve ment az utcán, mint valami halálarszánt. Lujza kisasszony hiába igyekezett lelket önteni bele: a professzor vígasztalhatatlan volt. Egyik gondolat a másikat kergette agyában. Mi történik mostan velem? Egész éjjel a kapitány ur leányának udvarolt, s még kegyetlenül össze is szította leánya előtt az apát. Átkozta önmagát, sorsát, mely ilyen veszedelmet hozott rá.

— Ne féljen Öllös ur, beszélni fogok a papával.

Az kell csak neki meg éppen, hogy Komorovcsák kapitány meg tudja, mit beszél a leánynak! Elgondolni is rettenetes, mi történt vele akkor.

Lába alatt csikorgott a megfagyott hó, arcát pirosra festette a hajnali szél. Észre se vette, hogy a járdánál a kocsiutra tévedt, ahol térdig gázolt a hóban. Csak az járt folyton az eszébe, mi lesz vele, hogy tünjek el örökre a kapitány ur elől?

Mikor a kaszárnyába ért, talpon volt már az egész század. A katonák kíváncsan tekintettek ki az ablakon. Várták a kapitányt. Tudni akarták, milyen dolguk lesz aznap, jó-e vagy rossz. Haragszik-e az ezred népe vagy jókedvű? Ennek biztos ismeretét jele a sapkája állása. Ha meglelt huzza szemére, tudja mindenki, hogy keserves lesz a

nap, ha felcsapja fején, úgy megkönnyebbülve lélekezik fel mindenki. Ez annak jele volt, hogy nem haragszik a kapitány.

— Fiuk, nincs semmi baj, kiáltotta egy öreg katoná, aki azt jelentette, hogy jön a kapitány, s félre van csapva fején a sapkaja.

Csakhogy ezt a kiáltást Öllös Géza nem hallotta. Izgatottan járt-kelt szobájában, mint aki várja a végítéletet. A legjobb, amit remélt az volt, hogy Komorovcsák felőrái szidás után rögtön vasra vereli, leküldi az ártombba s ott fejei életnapig.

A kapitány ur azonban rá sem nézett. És ha ránézett, úgy tűnt fel neki, mintha a szembe barátságosan mosolyogna rá.

Nem szól hozzá másnap se harmadnap se. Negyednap aztán behívatta magához az irodába. Sapkáját mélyen a szemére huzta. Nagyron rossz kedvűnek látszott.

— Most következik a hadd-el-hadd! gondolta az önkéntes. Megállott peckesen az ezred réme előtt, meg a lélekélet is visszatartotta. Komorovcsák kapitány elébe állott, s türkészőleg a megrémült professzor szemébe nézett:

— Becsületes ember ön, tanár ur? kérdezte tőle.

Öllös nem-érlette egészen a kérdés cöljé, de azért sietett a válaszzsal:

— Annak tartom magam, kapitány ur.

— Ne felelje el, a mit most nekem

mondott, mert örök életére megkeserülne. Elmehet!

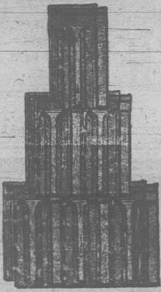
Öllös sarkon fordult, s csodálkozva távozott. Aztán órák hosszan át azon töprengt, hogy mit-akarhat vele ismertet a kapitány ur. Mit eszett ki-ujra, hogy még jobban gyötörje? Sokat gondolkodott, töprengt, de sehogy se tudott rájönni. Rettegve gondolt a holnapra, hogy mi történik vele. És történt is vele olyasmi, amiről soha életében nem álmodott.

Komorovcsák kapitány az ezredes előtt úgy felmagasztalta katonai érengét, hogy a század összenézett csodálkozásában. Delben pedig így szólott hozzá:

— Önkéntes, a leányom megígérte Önnek a bábját, hogy házunkat látogathatja. Engedek látogom óhajának. Szivesen látjuk Önt!

Két forró Rönnyecske csillant meg a professzor szemében. Szeretett volna hozzárohanni ahoz az emberhez, akit ő földözőnek hitt s kezét megcsókolni, miért megadt neki az élet boldogságát.

A kis kadét sehogyse érte meg a kapitány ur viselkedését. Az pedig éppen nem ment fejébe, hogyan került vasárnap delben Öllös professzor ur Komorovcsák kapitány uréhoz ebédre. Csak akkor kezdte érteni, a dolgot, mikor híre kelt a városban, hogy a professzor ur eljegyezte Komorovcsák Lujza-kisasszonyt.

Szabadalm. Bohn féle természetes vörös fedélcserép.

BOHN zsombolyai cserepe.

Legjobb minőségű fedélcserép legolcsóbb árak mellett.

Tessék árjegyzéket kérni.

Tessék árjegyzéket kérni.

Képviselők kerestetnek.

BOHN téglagyár, Zsombolyán.

CZERKON IMRE URI ÉS NŐI CIPÉSZ + NAGYATÁD. KÉSZ CIPŐ RAKTÁRA

A pécsi
országos ki-
állításán elis-
merő oklevel-
tel kitüntetve.

AJANLJA saját készítményű lábelit a legjobb és legmodernebb kivitelben.
ELVALLAL hibás és fájós lábakra mérték szerint minden alaku cipők el-
készítését.
RAKTÁRON TART: Uri, női és gyermek kész árut egyszerűlő a leginomabb
kivitelig.

Rendelések és javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

A pécsi
országos ki-
állításán elis-
merő oklevel-
tel kitüntetve.

Vasúti menetrend 1909. évi május hó 1-ől.

Az aláhuzott percek az éjszakai időszakot jelentik: d. u. 6 órától, reggel 6 óráig.

Budapest—Ujdombovár—Zágráb—Fiume.

	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.
Budapestről —	7 ⁰⁰	8 ⁴⁵	2 ⁵⁵	—	4 ¹⁰	9 ³⁰	10 ⁴⁵
Ujdombovárra —	10 ⁰⁰	1 ⁴⁷	6 ⁰⁷	—	7 ²²	12 ⁷	3 ⁰⁷
Ujdombovárról —	10 ¹⁰	2 ¹⁰	—	6 ²⁵	7 ³²	12 ¹⁷	3 ²²
Kaposvárra —	10 ³⁰	3 ¹⁴	—	7 ²⁰	8 ⁰⁰	12 ³⁴	4 ¹⁶
Kaposvárról —	10 ³⁷	3 ²²	—	7 ²⁸	8 ¹⁰	12 ³⁶	4 ²⁴
Somogyzszobbra —	11 ⁴⁵	4 ⁴⁵	—	8 ²⁸	8 ⁵⁸	—	5 ³⁷
Somogyzszobbról —	11 ⁴⁶	4 ⁴⁰	—	8 ²⁷	8 ⁵⁰	—	5 ⁴⁰
Gyékényesre —	12 ¹⁹	5 ⁴⁶	—	9 ²²	9 ⁵²	2 ¹⁷	6 ²⁸
Gyékényesről —	12 ²⁹	6 ¹⁵	—	—	9 ⁴⁷	2 ²⁵	6 ³⁶
Zágrábra —	2 ¹⁷	8 ⁵⁷	—	—	11 ³⁴	4 ⁰⁵	9 ³⁵
Zágrábról —	2 ³⁷	10 ³⁵	—	—	11 ⁴⁴	4 ¹²	10 ³⁶
Fiumébe —	7 ⁵²	7 ⁰⁶	—	—	4 ⁵⁵	9 ⁵⁵	6 ³²

Fiume—Zágráb—Ujdombovár—Budapest.

	Füzess.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.
Fiuméből —	—	6 ⁰⁰	10 ⁰⁰	9 ²⁵	7 ³⁵	—
Zágrábra —	—	12 ¹²	6 ⁴⁰	4 ⁴¹	6 ⁴⁵	1 ³⁷
Zágrábról —	—	12 ²⁴	7 ⁴²	4 ⁴⁸	7 ²⁰	2 ¹⁸
Gyékényesre —	—	2 ⁰⁸	10 ³²	6 ⁴³	10 ¹⁵	4 ⁰⁶
Gyékényesről —	—	5 ⁰⁰	2 ¹⁸	11 ¹³	6 ⁴³	10 ³⁰
Somogyzszobbra —	—	6 ⁰³	—	12 ⁰⁰	7 ¹⁵	11 ¹³
Somogyzszobbról —	—	6 ¹³	—	12 ⁰²	7 ¹⁵	11 ¹⁶
Kaposvárra —	—	7 ³⁶	3 ⁴⁰	1 ¹⁰	8 ⁰⁵	12 ³¹
Kaposvárról —	—	8 ⁴¹	3 ⁴¹	1 ²⁰	8 ⁰⁶	12 ⁵⁰
Ujdombovárra —	—	9 ²⁰	4 ¹²	2 ²⁴	8 ³⁷	1 ³⁸
Ujdombovárról —	—	10 ²⁰	4 ²²	3 ⁰⁸	8 ⁴⁷	2 ²⁸
Budapestre —	—	6 ¹⁰	7 ⁵⁰	9 ⁰⁵	12 ¹⁵	8 ¹⁵

Oda Somogyzszob—Balatonszentgyörgy. Vissza

Sz. v.	Vv.	Vv.		Vv.	Vv.	Vv.
7 ⁵⁰	12 ¹⁰	6 ⁰⁶	Somogyzszob	7 ⁰⁰	4 ¹⁷	11 ⁰⁷
8 ⁰⁸	12 ²⁷	6 ³⁰	Segesd —	6 ⁴⁵	4 ⁰²	10 ³²
8 ²⁴	12 ⁴⁰	6 ⁴⁵	Segesd-Bogát —	6 ²¹	3 ⁴²	10 ³⁵
8 ⁴²	1 ⁰⁶	7 ¹²	Böhöngye —	6 ⁰³	3 ²⁴	10 ¹⁷
9 ⁰⁰	1 ³²	7 ⁴³	Mesztegye —	5 ³⁰	2 ⁴⁴	9 ³⁰
9 ²⁰	1 ⁴²	7 ⁵⁴	Gyóta —	5 ¹¹	2 ²⁸	9 ²⁵
9 ⁴⁵	2 ⁰⁵	8 ²⁵	Marcali —	4 ⁵⁸	2 ¹⁶	9 ¹³
10 ⁰¹	2 ²²	8 ⁵⁰	Kéthely —	4 ¹⁹	1 ⁴⁴	8 ⁴³
10 ¹¹	2 ³¹	9 ⁰⁰	Balatonujlak —	3 ²⁹	1 ³⁰	8 ²⁰
10 ²⁴	2 ⁴⁴	9 ¹³	Balatonkeresztúr —	3 ¹⁷	1 ¹⁸	8 ¹⁷
10 ³⁶	2 ⁵⁴	9 ²⁵	Balatonberény f. i. sz. ö. —	3 ³²	1 ⁰⁶	8 ⁰⁵
10 ⁴⁶	3 ⁰³	9 ³⁵	Balatonszentgyörgy —	3 ²³	12 ⁵⁵	7 ³⁵

Oda Somogyzszob—Barcs. Vissza

Vv.	Vv.		Vv.	Vv.
9 ⁴⁰	6 ²²	Somogyzszob	6 ³⁰	4 ⁰³
10 ¹⁴	6 ³²	Nagyatád —	6 ²⁸	3 ⁴⁵
10 ²⁴	7 ⁰³	Simongát —	6 ⁰⁵	3 ²⁵
10 ³¹	7 ¹⁰	Erzsébetpuszta —	5 ⁵⁰	3 ¹⁰
10 ⁴⁷	7 ²⁴	Lábod —	5 ⁴⁰	3 ¹⁰
11 ¹⁷	7 ⁵⁰	Görgeteg —	5 ²⁸	2 ⁵⁰
11 ⁴¹	8 ¹⁴	Visonta-Csokonya —	4 ⁵⁸	2 ³⁴
11 ⁴⁸	8 ²²	Csokonya 8. sz. órház —	4 ⁴⁶	2 ¹⁰
12 ⁰⁸	8 ⁴⁰	Somogytárnóca —	4 ³²	2 ⁰⁰
12 ²³	8 ⁵⁶	Barcstelep —	4 ⁰⁸	1 ⁴⁰
12 ³⁰	9 ⁰⁵	Barcs —	4 ⁰⁰	1 ³⁰

Alapított
1854.**ROTTER BERNÁT, NAGYATÁDON.**Alapított
1854.**LAKATOS és LEMEZÁRUGYÁR.****MAGYAR KIR. LÖPORÁRUDA.****Gazdasági és varrógépek gyári raktára.**

Horgonyzott acéltűskés kerítés sodrony, sodronyfonatok és sima huzalok, kerítések céljaira: „Hungária” sodronyfonatok.

Mindennemű takaréktűzhelyek a legegyszerűbbtől, a legdiszebb kivitelig.

Épületvasalások. Vasgerendák.

Szab. bácskai ekék és alkatrészek. Gazdasági vetőmagvak.

„Cornélia” és „Sophiána” perme-
tezők és alkatrészek. I. kékkő és
raffiaháncs.

Építkezési anyagok nagy raktára.**Mauthner-féle konyhakertészeti és virágmagvak.****Jegyzői nyomtatványok nagyraktára.****KÖNYVNYOMDA.
KÖNYVKÖTÉSZET.****BENYÁK JÁNOS**
NAGYATÁD.**KÖNYV-, PAPIR-, ÍRÓ-
ÉS RAJZSZER-
KERESKEDEÉS.****RAKTÁRON TARTOK:**

Imakönyveket egyszerű és. finom
kivitelben. Üzleti, jegyzet és zsebköny-
veket. Író, fogalmi, itatós és ivlevélpapírt.

Rajzpapírt és kartont egész ivekben
és felvágva.

Egyszerű és finom dobozlevélpapírt
fényképalbum emlékkönyv stb. nagy vá-
lasztékban, nemkülönben mindennemű
írókészletek és rajzszerkezetek.

ELVÁLLALOK:

Gazdasági, ügyvédi és pénzügyi
nyomtatványok, művek értesítők, gyász-
lapok, eljegyzési és esketési meghívók
a legizlésebb kivitelben.

Értesítések, körlevelek, levélpapírok,
a legdivatosabb bál meghívók, névjegyek
szóval mindennemű alaku és kivitelű
nyomtatványok pontos és izléses elké-
szítését jutányos árban.

Könyvkötészeti munkák kifogástalanul a legolcsóbb áron
készíttetnek.

Levélpapírok nagy választékban.**Hirdetések jutányosan felvétetnek a kiadóhivatalban.**

Nyomatott Benyák János könyvnyomdájában Nagyatádon 1909.

NAGYATÁDI HIRLAP.

NAGYATÁD ÉS VIDÉKÉNEK TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

A NAGYATÁD ÉS VIDÉKE GAZDAKÖRÉNEK HIVATALOS KOZLÓNYE.

Előfizetési árak: egész évre 8 kor, félre 4 kor, negyedévre 2 kor, egyes szám ára 20 fillér.
Megjelenik minden csütörtökön

FELELŐS SZERKESZTŐ
SZMODICS SZILÁRD.

Szerkesztőség: Nagyatád, Fűrdő-utca 67. szám.
Kiadóhivatal: Nagyatád, Széchenyi-tér 23. szám.
Az előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatába küldendők.

Balkán-szerződések.

A balkán államokkal kötendő kereskedelmi szerződések alkalmából újra kiderült az az éles ellentét, amely nálunk egyfelől a mezőgazdasági és másfelől az ipari és kereskedelmi érdekek közt fennáll.

Nem egyszer fejtettük ki már azt az álláspontunkat, hogy senki sem oly dőre, hogy figyelmen kívül hagyja azt a tényt, hogy hazánk még mindig par excellence agrárius ország, és senki sem zárkózhatik el józanul attól a követelésről, hogy földünk kincsei érdekében éppen úgy, mint gazdasági érdekeiben nagy áldozatoktól sem szabad visszariadnunk. A kérdés azonban, amely itt fölmerül, az, vajon továbbra is csak agrárius akarunk-e lenni, avagy komolyan vesszük-e annyiszor hangoztatott azt a törekvésünket, hogy megteremtjük az önálló magyar ipart és kereskedelmet is, mert ha ezt komolyan vesszük, akkor nem szabad az egyes gazdasági ágak közt szükségképpen keletkező némi ellentéteket mesterségesen kiélesteni, hanem mindent el kell követni azoknak enyhítésére, sőt teljes kiküszöbölésére. Ebben a tekintetben csak hasznos lehetne, ha kereskedelemügyi és földművelésügyi kormányaink fontosabb

intézkedések megtétele és reformjaik kezdeményezése előtt egymással mindenkor előzően oly irányú egyetértő megállapodásra jutnának, amely kizárná, hogy az egyik reszort intézkedései azok gyakorlati kihatásában a másik reszorthoz tartozó érdekek hátrányára szolgáljanak.

A Balkán államokkal kötendő kereskedelmi szerződések, különösen pedig a szerb szerződés, bő alkalmat adna az őszinte színvallásra ebben a kérdésben. Bizonyos, hogy mezőgazdaságunk és állattenyésztésünk kiváló érdekei forognak itt szóban, és természetes, hogy ezeket a legnagyobb mértékben alkalmazzni kell. Amde igen nagy ipari és kereskedelmi érdekeinkről van itt szó, amelyeknek védelme nem kisebb fontosságú.

A német birodalommal még 1905 évi január hó 25-én kötött, de csak az 1908. XXV. tc-be iktatott állategészségügyi egyezmény, nézetünk szerint elég oltalmat biztosít hazai állattenyésztésünk érdekeinek, és lényegileg ez egyezmény biztosítékainál messzebb a szerb és román szerződésben sem szabadna mennünk, ha azokban iparunk és kereskedelmünk javára is akarunk némi kedvezményt biztosítani. Már pedig a magyar cukornak, sörnek, papírnak, gépeknek, szesznek, olajnak és fának, nem kü-

lönben a barna szénnek, valamint a még zsenge textiliparunknak a Balkán államok a természetes kivitelű országai, amelyeket csakis méltányos és hosszú időre meg kötött tarifa szerződésekkel tudunk magunknak biztosítani. Sőt az osztrák ipar érdekeit is méltányolnunk kell, mert mennél szűkebb tere van az osztrák kivitelnek, annál erősebben nehezkedik az Magyarországra, még jobban gátolva az önálló magyar ipar kifejlesztését és fejlődését. Reméljük, hogy kormányunk megfogja találni az arany középutat az ellentétes érdekek kiegyenlítésére. Reméljük ezt annál is inkább, mert elsőrendű politikai érdekeinek is megkívánják, hogy a Balkán államokkal szemben méltányos gazdasági politikát kövessünk, mert csak úgy leszünk képesek az ott érvényesülést kereső külföldi politikai és gazdasági befolyásokat ellensúlyozni.

Számolni kell azonfelül azzal a nagyfontosságu szemponttal, hogy a mezőgazdasági termékek túlzó védelme azoknak árát olyan mértékben felverli, ami legelsőrendű ételmi cikkeknek csaknem elviselhetetlen megrágulását eredményezi. Ez pedig a maga gazdasági és szociális kihatásában ismét a belső békének megzavarására vezet. A gazdák a szükséges és bölcs kompromisszumért

Nagyatádi Hirlap tárcája.

Tücsök-dalok.

Szivemet sokan eljélték,
Te mindig védteél;
Mások csak oldókölni tudtak,
Te gyógygattad lelmezt;
Bár ősz volt, mikor megismertél,
Tavaszon visszatért veled —
Légy áldva, életem virága,
Hű álma — édes valósága.

Ha rád hintet csókjaimból
Mindmegannyi csillag válna,
Örök gögoppant tűzek
Gyúlnának az éjszakába.

Napok, holdak tündöklőve
Hírdetné a mindenségnek;
Nem szeretlek soha senkit
Olyan forrón, mint én téged.

Mondhatatlan vagy lobogtat,
S üldöz a mézők felé,
Ahol ezer virág nyílik
S vigan röpököd lepke, lepke, méh.

Méh leszek, te légy virágom,

Nyílik ki rózsám, énnekem!
Hadd szédüljek szirmaidra,
Hadd hajlak meg kebleden.

Endrődi Sándor.

A Rosenberg cég gyakornoka.

IRTA: CSÁTH GÉZA.

Kende József, a fess és elegáns fővárosi fiatalember egy alaposan megvitattott családi tanács eredményeképpen egy heves-meggyei kis városba utazott, hogy az ottani Rosenberg cégnél, a megye legelső és milliósom gabonakereskedésében a gyakornoki állást elfoglalja. Ez a cég híres volt arról, hogy alkalmazottaiból elsőrendű üzletemberek nevel és Kende ur papája, aki e céggel üzleti összeköttetésben állott, úgy gondolkodott, hogy a fővárosi léha életfől legbiztosabban úgy meentheti meg fiát, ha azt Rosenberg uralnál néhány esztendőre elhelyezi.

A fiatal Kende csakugyan pontosan megérkezett új állomása helyére és miután a szokásos bemutatkozáson átesett, állását nyomban el is foglalta.

Kende szorgalmasan dolgozott az irodában és hasznavehető embernek bizonyult.

Az öreg Rosenbergnek hatalmas terjedelmű birtoka volt és a cséplés alkalmával rendszerint egyik irodai emberét küldte ki a birtokára, a mázsálás ellenőrzése végett. Nehéz munka volt, mert a cséplőgép kora reggeltől késő estig munkában volt és így egész nap a mázsálásnál kellett lenni. A Rosenberg cég emberei mégis szíves-örömmel mentek a csépléshez, mert dupla fizetést járt a munkáért és odakint a birtokon, a palócok között érdekes életmód kínálkozott, a miben városi embereknek nem igen van részük.

A mostani csépléshez az öreg Rosenberg az új gyakornokot, Kendét vezényelte ki. Az őrásági kocsi-kivitte a birtokra és Kende fáradságot nem ismerv, jókedvével végezte odakint is munkáját.

A birtokon nyaralt az öreg Rosenberg veje, egy egyetemi tanár ur is a feleségével együtt. A tanár ur filozófiai tanított az egyetemen és hogy jó filozofus volt, mi sem bizonyítja jobban mint az, hogy negyven éves agglégényi korában feleségül vette az öreg Rosenberg meggyeszerzte hírneves szépségű Annuska leányát vagy egy millió korona hozománygal együtt. A fiatal pár évről-évre a birtokon nyaralt és a legképelelenebb életmódot folytatta. Lehet, hogy azért, mert

leghelyesebben úgy kárpótolhatjuk magukat, ha a mezőgazdasági termékek ipari feldolgozását veszik fel munkakörükbe, amivel nemcsak önmaguknak tennének igen jó és hasznos szolgálatot, hanem az országnak is, amely most nyers terményeit feldolgozás végett kiviszi, hogy a kész iparcikket azután drága pénzen vissza vásárolják az azon meggazdagodó külföldi iparosoktól, nem is szólva a fölösleges vám és fuvar költségeiről, amelyet ugyancsak mi fizetünk meg. De meg lenne ezzel oldva, legalább is sok helyütt, a mezőgazdasági munkásoknak a téli hónapokban való foglalkoztatásának kérdése, amely annál sürgetőbb és égetőbbé válik, amennyel nehezebb lesz a megélhetés, és mennél jobban csökken a kivándorlás révén a munkás kezek száma. Gazdánk a birtokaikon termelt nyers terményeknek ilyen ipari feldolgozásával — bevált külföldi példák mintájára — igen nagy hasznos iparágaknak hazánkban való meghonosításával vagy fejlesztésével, de önmaguknak is óriási jóvedelmet biztosítanak, amely azonfelül sokszor kárpótolhatja őket is, mezőgazdasági munkásaikat is, a rossz termések okozta bajokért és veszteségéért. De különben is iparunknak a Balkán félsziget lévén természetesen kivitelre kerülte: mindent el kell követni ennek mennél biztosabb meghódítására. Ehhez járul még az a szempont, hogy az ipar és kereskedelem felvirágoztatása az államnak is nagy jóvedelmet biztosít, erre pedig most, midőn Bosznia és Herzegovina annexiója olyan súlyos pénzügyi terhet követel, midőn árunknak a török birodalomban bojkottálása iparunknak, kereskedelmünknek és közlekedési vállalatunknak annyi kárt okozott, ami az állam bevételeire is kihatott, fokozott mértékben van szükség. Még inkább kötelessége az államnak önmaga

iránt is minden tőle telhetőt elkövetni avégből, hogy Bosznia és Herzegovina annexiója következtében e tartományokkal belsőbbé vált viszonyok a magyar iparnak és kereskedelmnek válják nagy előnyére, legalább is arányosan oly nagyra, amellyel az már eddigelé is Ausztriára nézve járt, amely két tartomány bevételének közel 90%-át fedezte. Nem a közjogi, hanem a gazdasági kapcsolat adja majd nem az annexiónak reánk nézve igazi értékét, ez az, amire kormányunknak gondolnia kötelessége. Tudjuk, hogy ebben a tekintetben Ausztriával nagy küzdelemünk lesz, de éppen azért, mert az osztrák kormány semmitsem fog elmulasztani, ami az osztrák ipari és kereskedelmi érdekeknek hasznára lesz és ami az osztrák vállalkozást támogatja: fokozott kötelessége lesz kormányunknak, magyar iparosok és kereskedők céljait országreshetben a leghatásosabban növelni, mert a hatalmat csakis a gazdasági erő biztosítja, amely egyben minden jognak is egyedüli biztosítója.

A bortörvény népies ismertetése.

Darányi földmívelésügyi miniszter ismét egy hasznos kis könyvcskével szaporította a földmívelésügyi minisztérium népszerű kiadványainak számát. Az 1908 évi XLVII. tcz. vagysis az új bortörvény, immár ez év január 1. napjával életbe lépett, mégis a legjobban érdekelt magyar szőlőbirtokosok legnagyobb része maig is alig veszi róla másként tudomást, mint hogy tudomással veszi, hogy valamiféle új bortörvényt alkotott a törvényhozás, de hogy ahhoz miként és hogyan alkalmazkodják, az iránt majd csak akkor kezd érdeklődni, ha már az eljáró hatóságokkal kezd meggyűlni a baja. Persze ez a körülmény majd új anyagot fog szolgáltatni arra, hogy a maradi gondolkodású szőlőbirtokos a kormányt szid-

hassa, pedig országos szempontból az ilyen gazdának egyáltalán nem lesz igaza, mert az új bortörvényt igazán a legbecsületesebb gondolkodású és az ország börtörmelességeit szívéből hordozó szőlőtermelők hozzájárulásával alkotta meg a törvényhozás Darányi javaslatai alapján, aki most gondoskodott arról is, hogy a törvény és a vonatkozó végrehajtási rendelet a legvilágosabban megírt módon s igazán mindenki által hozzáférhető módon és alakban jusson az érdekeltek és érdeklődők kezéhez. Magára vessen hát az a bortörmelő, aki ezután is, a törvény nem ismerésével! próbál védekezni, mert a földmívelésügyi minisztérium által kiadott „Az új bortörvény kis kateja” című, mintegy 184 lapra terjedő művecske átolvassza egyszerűen megsemmisíti az ez irányú védekezést, még akkor is, ha valaki azt egyáltalán elfogadja is meg kísérelni! Ez a tartalmas kis törvény magyarázat könnyen megérthető stílusban ismerteti a bortörvénynek s a bortörvény végrehajtására vonatkozó rendeleteknek mindazon rendelkezéseit, a melyek a szőlőgazdák, valamint a bor-adásvételre foglalkozókat érdekli. A kérdés és feleletekben megírt könyv betérdes tárgymutatóval van ellátva, melynek alapján bárki könnyen megtalálhatja a választ arra, amit tudni kíván. Ára 20 fillér. Keltezék, közlési jegyzék, tanítók, valamint kis szőlőgazdák azonban ingyen kaphatják meg, ha elzárnt a m. kir. földmívelésügyi minisztérium könyvtárához, akár levelezőúton is fordulnak.

HIREK.

Kakuk szóllás:

Régi ismerős hang, most is csak a régi, emlékezetem a multba idézi, Kora gyermekévek bútalán szakába — S aztán ifjúságom festő hajnalába — De sokszor hallgattam ezt a méla hangot S sem is feleltem, Mint valami búvós zenei akkordot A szívembe véstem.

«Kakuk... «Kakuk... «Kakuk... Akkor [is így hangzott.

az ember filozofus volt. A tanár urék délbén keltek fel és egy diófa alatt reggeliztek. Aztán megint lefeküdtek és csak négy órát kezdődött az ebéd. Este egy-két órát dolgozott a tanár ur, utána hosszú vacsora következett és aludni csak reggel mentek. A tanár ur különben egy szelid és vén lovon nagyúhá lovagolni is szokot és ez alkalommal megszólította a palóc berecsket, megkérdezvén tőlük, hogy tudják-e mi a szocializmus, milyen ételeket szoktak enni, miképen etetik az ökröket, stb? Mindezt azért tette a tanár ur, mert filozofus volt, a kinek külön elvei voltak és a ki ezen elvek szerint nevelte feleségét is.

Kendét, a mikor ráért, szívesen látták a tanár urék társaságában. A tanár ur filozofiai rejtvényeket adott fel és gyönyörködött benne, hogy a gyónokor hogyan izzad és kilindók azok megfajtásán. Ellenben a tanár ur felesége, a szép asszonyka nagyon szívetreméltó volt és Kende lassanként azon vette észre magát, hogy fülöp szerelmében ebbe a csodálatos asszonykába.

Csöndes csillagos nyári éjszaka volt. Kende épen elvégezte munkáját és aludni tért. Utközben talákozott a szép tanárnéval, aki sétálni indult. Kende tiszteltetjesen köszönt. A szép asszony megszólította:

— Jöjjön Kende ur velem sétálni.

Bár a fiatalember alaposan el volt fáradva, a napi munkától, készséggel felelt:

— Szolgálatára állók nagyságos asszonyom.

És megindultak a «lapos felé», mely a birtoknak legszebb része volt. Némán, hangtalanul mentek egymás mellett. Az asszony a pompás csillagos eget nézte, a fiatalember pedig lopva, mohón nézte a szép asszonyt. Végre is Kende megtörte a csendet:

— Mit csinál ilyenkor a nagyságos ur?

— Dolgozik. Egy bölcséleti munkát ír, a melytől sokat remél. Ilyenkor magamra hagy és én sétára szoktam indulni.

— És nem fél magányosan? Nem fél az északoltól?

— Mitől féljek? Mindegyik bérés ismer, talán már gyermekkorom óta, itt a birtokomkon nem érhet baj. Különbön egyáltalán nem is félek a férfaktól. Nekem a férfakkal szemben egész különleges elveim vannak.

A fiatalember bátorlalanul megkérdezte:

— Milyenek ezek az elvek, ha szabad kérdeznem?

— Hát tudja, ezek furcsa elvek —

szólt pajkosan az asszonyka — tulajdonképen nem is volna szabad ezekről nyilatkoznom, de hát, ha már benne vagyunk a beszélben, hát elmondom.

— Kiváncsivá tesz a nagyságos asszony.

— A férjem nem csak a katedrán, hanem az életben is filozofus. Mi nem éljük azt a házas életet, mint a többi közönséges emberek. A szerelmem, vagy miként a férjem mondja: az állati érzés, nálunk teljesen ki van zárva. Mi egyszerűen jó pajtasok vagyunk, soha egy sértő szót egymásnak nem mondunk, a legteljesebb egyetértés uralkodik közöttünk és ha szerelmemről szó lehet, az részemről legfeljebb az a különös tisztelet, a melyet férjem igazán nem mindennapi szelleme iránt, viséltet.

Kende majd elhűt a bámulattól. Testestől-lelkestől pesti fiatalember volt, a ki azt hitte, hogy a szép asszonyok azért vannak teremve, hogy a szerelmek éljenek. Hirtelen remézet gondolt és így szólt:

— Engedje meg nagyságos asszonyom, hogy értékeltem semminek nyilvánítsam férje filozofiját.

— Miért?

— Szerintem az önök életmódját, jó-

A nagy völgyes erdő adta a vizhangot. Most itt, most meg amott hangzott fel a nóta. Hány is hát a kakuk, ember sohse tudta. Egyik százig szökött, a másik csak hármát. De sokszor megtréfált! Ha kérdeztem: Kakuk hány évig élnek? Az elsőnél megélt.

Elkísértem sokszor az erdő közepéig. Hol az ér mentén kell nefeleics érik. Hol az árnyas, hűvös, vizcsolota téren. Azur százig lepkék cicázta az éren. Össze csókoloztak, összelelköztek Boldogság volt látni. S aztán a virágok aranyézés kelghén Kezdek lakomázni.

Héj, de jó emlékszem! Mitha most is látam . . .

A kakukzó is az most áll a hegyhatán. Csakhogy a mig akkor reményeket kellett. Most a lemondásnak tönkösbe ejtett . . .
— Meg sem merem tőle kérdezni, mint akkor —
— Hány is még az éven? »
Félek igaz lesz, nem tréfál, mint hajdan Szóltan tova reppen.

Zombory Gyula.

Egy fiatal orvos tragikus halála.

Nagy csapás érte a helybeli Izs. hitközség derék alkántörát. Fia, Pollák Armin dr. fiatal orvos, poliklinikai gyakornok és súlyos vérmérgezési tünetek között megbetegedve pár nappal szenvedés után elhunyt. Egy nagyreményűnek jogosító ifju előtt zárlat beörké az élet kapuja, egy élte tavaszán, pályája elején lelt tehetséges fiatal orvos élte-fonala szakadt ketté, mely gúszba ejtve nemcsak a jó szülőket és szerető testvért, hanem mindazokat, akik a boldogult akár személyesen, akár csak hírből is ismerték. Nincs emberi szó, amely vigaszt nyújthatna e nagy csapásért a szenvedőknek, nincs emberi tilt, ami pótolhatná a szegény szülőket ér vesztésükkért, nincs földi lény, aki balzsammal gyógyíthatná be a felszaggatott sebeket, mégis szolgáljon vigaszul a mélyen sújtottaknak az, hogy

létfüket és gazdaságukat nem cseréltem fel egy olyan napzamos, szegény ember sorsával, a kinek szemrevaló fiatal menyéskéje van, a ki ezt az asszonyt a maga józan fellogása szerint szereti és a ki ezt az asszonyt néhanapján, ha összekülbözik vele, esetleg jól el is veri. Ez az ember tökéletes és boldog családi életet él. De a nagyságos asszonyék életmódját a legjobb akarat mellett sem lehet boldognak és tökéletesnek nevezni. Problánál csak meg a másik, a józan filozofia nélküli életet egy igazi férfiú oldalán, biztosan sulba dobna azt a filozófiai, a melyt férje betéje oltott és a melyre semmi szükség sincs.

A szép asszony érdeklődéssel hallgatta a fiatal ember csillogó szemekkel előadott, merész beszédét. Meglátszott rajta, hogy tetszik neki a sokimondó fiatal ember, az azért nem akarta elvetni feladni. Kissé hidegen szólt:

— Lehet, hogy magának igaza van, de csak a maga szempontjából. A mi elveinkhez azonban ön nem tud felelmedni. Azért nem haragszom magára. Sőt azt an indítványt teszem, hogy minden eset kísérlén el-sétálma és egészen bátran, tartózkodás nélkül adja elő az ön elveit Elvégre ez is szórakozás. Most pedig, Kende ur, menjünk haza.

A különös esti séták napról-napra megismétlődtek. Kende valósággal boldog-

gúffitt érez, együtt gúszolavéltk mindenki, akik a boldogultat szerette, becsülte és tisztelte. Legyen a korán elhunyt ifju emlékezeté áldott, pihenése pedig az új — eddigigén lán jobb és boldogabb öthonban könnögy és nyugodt!

— A tüzöltsé mulatság alkalmából pótlólag felülizettek: Özv. dr. Nöthig Jánosné és Musza János—10—10 koronát, amit a parancsnokság ezuttal köszönettel nyugtat.

— **Halálözás.** Novacek Róza, Novacek Matild polg. isk. tanárnő nővére, f. hó 16-án hosszas szenvedés után jobb létre szenderült. Áldás és béke háimvairal

— **Megtalált pénz.** F. hó 19-én országos vásár napján egy ismeretlen egy által elvesztett 137 korona 28 fillér Kertész Adolf vendéglőjében megtalálattott. Tulajdonosa, kellő igazolás mellett átvethet a pénzt a nagyatádi főszoigabírói hivatalnál.

— **Babári est a Tulipánban.** F. hó 16-án Babári hírneves kaposvári zenekara jól sikerült hangversenyt rendezett a Weisz-féle tulipán kertben. A zenéért lelkesedő közönség zsufolásig megtöltötte a kerti helyiséget s vidám hangulatban töltött el néhány kellemes órát a szép magyar nóták mellett. Ejjfel után jart az idő, amikor a publikum oszladónak kezdett.

— **Sértésvész.** Gige községhez tartozó Személnök pusztán nagy mértékben feltépett a sértésvész. A hatóság e végből a sértekek ki-be és áthajását beillottta.

— **Cigányok garázdálkodása.** Baranaj Anna és Baranaj Mária kőbor cigányokk Berkes Vilusz bolthói gazda lakásába álkuless segélyével behatoltak s onnan több féle ruhaneműt elemtettek. A járórt a tetteseket Horvátországban elfogta és az államluk ellopott összes ruhaneművel együtt őrizet alá vette.

— **Tusi kisasszony kalandja.** Balla Tusiról, a Szilágyi Dező szülatársulának volt primadonnájáról a következőket olvassuk egy szegedi lapban: Parázs kis botrány történt a szegedi Kabaré-kávéházban. A botrány főszereplője Balla Tusi kabarézi-

nésző és Báha Jenő szegedi kereskedő. Bába a kávéházban egy barátjával mulatott és részegen magához hivatá Balla Tusit, akit górombán leszádított, mert nem jött hozzá elég gyorsan. A kabaré művésznő erre a konfidens kereskedő arcába csapott egy gúgyatortól. Bába kirántotta szilletes boljából a tört és Balla Tusi felé szurt. A tör okvelten telefurdók a kabaré diva mellébe, ha egy fiatal ember el nem üti Bába kezét. A veszekedést a rendőrorjárat akadályozta meg, Balla Tusi fejlenletlen Bábát becsületelésért mialt, de a tárgyalás előtt vissza-vonta panaszát.

— **Örült a vonaton.** F. hó 17-én a Budapest-Fiume között közlekedő d. u. személynovat utasait reméltbe ejtette egy eddig ismeretlen nevű embeleg tette. A teljes sebességgel robogó vonatból Kutas és Beleg állomások között; a vonat atjátát kinyitva, kiugrott. Az utasok észre vették a halál ugrást aazonal meghúzták a vészféket. A robogó vonat oly hirtelen állott meg, hogy az utasok az egyensúlyt elvesztve erre-arra dőldezték s a csomagok a polczokról leestek. Nagy volt azonban az utasok csodálkozása, mikor látták, hogy az imént kiugrott egyén a kukuricza vetések fele futva, ott állt. A vonat 10 perc késéssel folytatja útját. A hatóság az illető kézrekerítése iránt a nyomozást folgamtatja tette.

— **Az új halottkém.** Egyik délmagyar-gyárogazági megyének oly sziguro főnöke az alispán, hogy a megyei isztviselők az utolsó kishírből a főjegyző valóságos halálós fellemmel gondolkodni. A falusi jegyzők előre reszketnek már, ha híre megy, hogy az alispán meglátogatja falujukat. Az egyik jegyzől nemrég mulatság közben megütötte a guta. Szörnyet halt. Minthogy orvos nincs jelenleg a faluban, sőt a környéken sem, a halottkémek teendőkét a falu kövécsa Nem is akarta említtfogva teljesíteni a halottkém szolgálatot. Az egész kupaunkának most már azon tanakodott, miképen kellene konstálni a jegyző ur halálát. Nem tudtak dönteni, mikor csak egyszerre előáll a kishíró:

— Majd megmondom én kenditeknek, meghalt-e a jegyző ur, vagy sem!

Ezzel odaállt a halott mellé és sakál-árvöltesét ordította be a fülébe:

— Jegyző ur! Jegyző ur! Itt az alispán ur!

A jegyző persze nem mozdult.

— No hát, ha még erre se ébredt fel, akkor meg is van halva a jegyző ur — szolt meggyőződéssel a kishíró.

— **Megunta az életét.** Horváth Czirko György ringaszentkirályi lakos f. hó 19-én d. e. 10-11 óra között felakasztotta magát. Az orvos rendőri hallavizsgálát megejtése végett Dr. Wiesner Géza hatósági kiküldött. Dr. Schwarzt Mihály járóorsós kísérlében a helyszíniére kiszállott és megállapították, hogy az öngyilkosság oka életmáts volt.

— **Az öngyilkosok temetése.** A belügy-miniszter leiratót intézett a vármegye alispánjához, melyben fölthíva az illetékes hatóságok figyelmét, hogy ha valaki nem természetes halálal mult ki, vagy ha ismeretlen egyén holttstétét láltálta, egy a temetést még kétségtelen öngyilkosság esetében is mindig

a kir. ügyészségtől vagy a bíróságtól eszközöljék ki.

— Zseben esült revolver. Mint tudósítónk jelenti, Seidl Ferenc vásárosbéczi postászlóka a napokban, midőn N. Hárságra ment a postáért, biztonság végett egy 6 lövetű forgópisztolyt dugott a nadrágja zsebébe. Menetközben a revolver zsenirozta és amint kiakarta húzni a zsebéből, a revolver nagy dörrenéssel a zsebében esült s a golyó jobb kezétél átfúrta.

— Aki előtt megjelent a Szűz Mária. A szerény Ladamér falucsukának szentelője van, amely alkalmas volna arra, hogy a kisközséget vélellenül vele rokonságzású Lourdes magyar kiadásu párvá tegye, — ha igaz volna. Az történt ugyanis, hogy egy ladaméri parasztlaszonny a mezőről jövet nagy lelkesedéssel mesélte el a szomszédasszonyknak, hogy hát mekkora csoda esett meg ővele. Kukoricakapálás közben megjelent neki a Szűz Mária és ezt mondta, meg azt mondta. Pászor a hír dróttalan táviró gyorsaságával repült szét a környéken, ahol mindenfelé lázas érdeklődést keltett. Máris valóságos bucsujárárgépjáratul meg az új csoda színhelyére. És aki ismerte a magyar nép babonára hajló, csodákkal telített képzeletét és lelke világát, egy csöppet se fogott csodálkozni, ha egy vallási tébelgbe esett asszony víziói nyomán bucsujárások özöne indul meg az új csodahelyre még akkor is, ha az egyház felemeli erélyes tiltakozó szavát ellene.

— Az adófizetések Somogyvármegyében. Solymássy Agoston kir. tanácsos, pénzügyigazgató a napokban terjesztette be jelentését a közigazgatási bizottsághoz a vármegye területén június havában eszközött adófizetésekről. E szerint az egyes adóhivataltal a következő befizetések történtek: az igitálid 4.700, a kaposvárinnál 18.079, a csurgóinnál 5.016, a lengyelitől-inál 5.450, a marczall-inál 5.266, a nagyatádinál 10.523, a szigetvárinnál 18.587 és a tabinnál 2.167 korona. Összesen 67.662 korona, amely összeg 1994 koronával kevesebb, mint a múlt év hasonló időszakában történt befizetés. — Hadmentességi díjban 11.766 koronát fizettek be; a hátralék 25.591 korona.

— Látványosság a fővárosban. Azok az idegenek, a kik Budapestre jönnek, el nem mulasztják felkeresni és megtekinteni Nagy Zsigmond legnagyobb alkalmi lakás és berendezési áruházát, mely a fővárosnak egyik legszebb látványossága és a mely Budapest, VI. Lázár-utca 3. sz. alatt a cég saját házában létezik. Óriási választékban lehet ott találni mahagóni, palisander, jávori és cseresznyefa háló, ebédlő, uriszobák és szalon-garnitúrákat a legjobb minőségben és a legolcsóbb árakkal. Szőnyegei és csillárai páratlanok. Az angol börgyműtárak, rézbútorok és festmények különlegesség-számba mennek. E cég egész Európában híres arról, hogy utólrhetetlenül és komplettil rendez be szállodákat, kastélyokat és urházakat. Olvasóink, ha Budapestre mennek, tekintsék meg e lélegző áruházat.

— Egy hírneves szanatorium ismertetése. Közvetlen a főváros közelében, gyönyörű vidéken: Dunaharaszlin (Pest-megyé) fekszik Tamási «Park-sanatoriuma». E szanatorium messze földön hírnevessé vált, mert alkoholisták, morfinisták és idegbetegek itt tökéletes gyógyulást találnak. Napfürdő, dietikus táplálkozás, elsőrendű orvosi gyógykezelés. Prospektust díjmentesen küld az igazgatóság, melynek címe: Tamási «Park-sanatorium igazgatósága,» Dunaharaszti, Pest-megye.

Regény-csarnok.

Az elátkozott tisz.

— Indiai történet.
— Írta: G. A. WELS.

A kigyó eltávozott rólam és én felugrottam, revolveremet felkapva. Egy fiatal indus leányka állott mellettem, csendesen énekelve és a kigyó énekhangra összetekergőzve gomolygott előtte. Mindenekelőtt két acél dum-dum löveget eresztettem a két szemem közé s csak mikor a bestia döglőten hevert, köszöntem meg a leánykának életem megmentését.

A leányka gyönyörű volt és igaz indiai szépség, mely már egyesítve volt európai vérről. Bizonyára valamely indiai főzést és indiai szépség gyermeke. Karscu, istennő alak, mit bizarr, átlátszó öltönyt fedett még ingerlőbb téve a fejedelmi formákat. En ott messze, keletre-nyugatra élethálára voltam és az a kis indiai leány is tudta és bizonyára nem lepődött volna meg, ha menten kedvesemmé teszem. Rendkívül izgatott a leány szépsége és amint ott évődtem véle a pusztaságban, eszembe jutott, hogy kötni való boldog volnék, ha magamhoz nem ölelném e gyönyörű teremest, ki szinte várja is ezt s szinte megfizetésnek venné. Bizony mondom, nem is voltam utolsó fickó abban az időben s aligha akadt volna nő, ki e pusztaságban megharagudott volna néhány csókért. A lánya szerelmesen simalt hozzám, midőn hátunk mögött morgás hallatszott.

Egy apró, de veszedelmes és kegyetlen indiai medve került elő a bozótból. A leány egy sikoltással a sziklák felé futott fajának ügyességével felfutott a sziklákon. A medve nekem rohant, nem volt mit tennem mást, egy karscu fengósudarára kapaszkodtam és a medve — a lánya. Egy másszótt a bestia, mint egy légtornász. Már lovagló csizmám szarát elkaptam, mire én egy vékony ágra másztam át és egy merész lendülettel a földre vetettem magam. Néhány óriási szökessel eljutottam a földön heverő puskámhoz megigazítottam a závert és mire a medve megint támadásra készült, már célba vettem s egy biztos lövéssel homlokomban találtam. A kis dög ott maradt a földön.

Az indus leányka a szikla tetejéről nézte azt a jelenetet és mikor a dög elte-

rült a földön, hangos örömjongással szaladt le a szikláról hozzám.

— Oh, tahib — mondotta — Te hős vagy, te vitézebb vagy minden férfinnál az én törzsemnek.

Megsimogattam a kipirult, bájos arcocskákat és gondoltam, hogy nem lehetek valami hódító külső, mert a két küzdelem nagyon megviselte tropikus öltöngömet, mely jóformán rongyokban lógott le rólam.

Oh, tahib, te vézél, enged meg, hogy bekötözzelek.

Es ezzel ledobta könnyű öltöngét, hogy kötést tépjen le abból.

Alkonyult. Rózsás sudarak verődtek át a sudar fák koronáin s a leány, ki isteni ártatlanságában ledobta öltöngét, úgy állott ott a rózsás sugarak fényében, mint egy istennő szobra, melynél tökéletesebbet almodni sem lehet.

Mámorosán öleltem magamhoz India virágát és ha e nap kétszer fenyegetett halálos veszedelemmel, most haromszor is közel járt, mert a leányka két lázas, ölelő karjával majdnem megfojtott.

AZ ÖRÖLT.

Mielőtt elválniunk, megkérdeztem a leánykát:

— Hol a te honod, te fehér virágbimbó?

— Látod uram, ott fenn a sziklák között, hol nem jár idegen, ott lakom anyámmal.

— Fel foglak keresni, mert nekad édes, a szemed világít, mint a csillag.

(Folytatjuk.)

Társzerkesztő: KATONA GÉZA.

Kiadó lap tulajdonos:
BENYÁK JÁNOS.

HIRDETÉSEK.

Nagyatádon a Föld-utczában levő

67-ik számú ház

szabadkézből eladó.

Bővebb felvilágosítást a községi jegyző ad.

Egy szobafestő

tanoncz felvételik

HORVÁTH BÉLA szobafestőnél
Nagyatádon.

Hirdetések jutányos áron
e lap kiadóhivatalában.

Sirolin

Ennek az orvosságnak a hatása, amelyet az a káros, vérszűkítő, égő hatás.

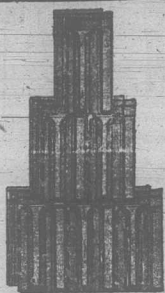
Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza
ellen ezimatan tisz és orvos által naponta ajánlja.

Mintegy értékesen utazókat is kiadnak, kérjen mindenkor
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co, Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszeres-
ben. — Ár 10 pengőért 4.— korona.

Szabadalm. Bohn féle természetes vörös fedélcserép.

BOHN zsombolyai cserepe.

Legjobb minőségű fedélcserép legolcsóbb árak mellett.

Tessék árjegyzéket kérni.

Tessék árjegyzéket kérni.

Képviselők kerestetnek.

BOHN téglagyár, Zsombolyán.

CZERKON IMRE URI ÉS NŐI CIPÉSZ + KÉSZ CIPŐ RAKTÁRA NAGYATÁD.

A pécsi országos kiállításán elismerő oklevéllel kitüntetve.

AJANLJA saját készítményű lábelit a legjobb és legmodernebb kivitelben.
ELVÁLLAL hibás és fájós lábakra mérték szerint minden alaku cipők el-
készítését.
RAKTÁRON TART: Uri, női és gyermek kész-árut egyszerűtől a legfinomabb
kivitelig.

A pécsi országos kiállításán elismerő oklevéllel kitüntetve.

Rendelések és javítások gyorsan és pontosan eszközöltenek.

Vasúti menefrend 1909. évi május hó 1-től.

Az aláhuzott perczek az éjszakai időszakot jelentik: d. u. 6 órától, reggel 6 óráig.

Budapest—Ujdombovár—Zágráb—Fiume.

	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.
Budapestről	7 ⁰⁰	8 ⁴⁵	2 ⁵⁵	—	4 ¹⁰	9 ⁰⁰
Ujdombovárra	10 ⁰⁰	1 ⁴⁷	6 ⁰⁷	—	7 ²²	12 ⁷
Ujdombovárról	10 ¹⁰	2 ¹⁰	—	6 ²⁵	7 ³²	12 ¹⁷
Kaposvárra	10 ⁵⁰	3 ¹⁴	—	7 ²⁸	8 ⁰⁰	12 ⁵⁴
Kaposvárról	10 ⁵⁷	3 ²²	—	7 ³⁵	8 ¹⁰	12 ⁵⁸
Somogyzsozobra	11 ⁴⁵	4 ⁴⁵	—	8 ²⁵	8 ⁵⁸	—
Somogyzsozobról	11 ⁴⁶	4 ⁵⁰	—	8 ²⁷	8 ⁵⁹	—
Gyékényesre	12 ¹⁰	5 ⁴⁶	—	9 ²²	9 ³²	—
Gyékényesről	12 ²⁰	6 ¹⁵	—	—	9 ⁴⁷	2 ²⁵
Zágrábra	2 ¹⁷	8 ³⁷	—	—	11 ³⁴	4 ⁰⁵
Zágrábról	2 ³⁷	10 ³⁵	—	—	11 ⁴⁴	4 ¹²
Fiumébe	7 ⁵²	7 ⁰⁵	—	—	4 ³⁵	9 ⁵⁵

Fiume—Zágráb—Ujdombovár—Budapest.

	Fiume	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.
Fiuméből	—	6 ²⁰	10 ⁴⁰	9 ²⁵	7 ³⁸	—
Zágrábra	—	12 ¹²	6 ⁴⁰	4 ⁴¹	6 ⁴⁵	1 ³⁷
Zágrábról	—	12 ²⁴	7 ⁴²	4 ⁴⁸	7 ⁵⁰	2 ¹⁸
Gyékényesre	—	2 ⁰⁰	10 ³²	6 ⁴³	10 ¹⁵	4 ⁰⁰
Gyékényesről	—	5 ⁰⁰	2 ¹⁸	11 ¹³	6 ⁴³	10 ³⁰
Somogyzsozobra	—	6 ⁰³	—	12 ⁰⁰	7 ¹⁵	11 ¹³
Somogyzsozobról	—	6 ¹³	—	12 ⁰²	7 ¹⁵	11 ¹⁶
Kaposvárra	—	7 ³⁸	3 ⁴⁰	1 ¹⁰	8 ⁴⁶	12 ³¹
Kaposvárról	—	8 ¹¹	3 ⁴¹	1 ²⁰	8 ⁴⁶	12 ⁵⁰
Ujdombovárra	—	9 ²⁰	4 ¹²	2 ³⁴	8 ⁴⁷	1 ⁵⁸
Ujdombovárról	—	10 ⁰⁰	4 ²²	3 ³⁸	8 ⁴⁷	2 ²⁸
Budapestre	—	6 ¹⁰	7 ³⁰	9 ⁰⁵	12 ¹⁵	8 ¹⁵

Oda Somogyzsozobb—Balatonszentgyörgy. Vissza

Sz. v.	Vv.	Vv.		Vv.	Vv.	Vv.
7 ⁵⁰	12 ¹⁰	6 ⁰⁸	Somogyzsozobb	7 ⁰⁰	4 ¹⁷	11 ⁰⁷
8 ⁰⁸	12 ²⁷	6 ³⁰	Szeged	6 ⁴⁵	4 ⁰²	10 ⁵²
8 ²⁴	12 ⁴⁰	6 ⁴⁵	Szeged-Bogát	6 ²¹	3 ⁴⁴	10 ³⁵
8 ⁴²	1 ⁰⁶	7 ¹²	Bőhönnye	6 ⁰³	3 ²⁴	10 ¹⁷
9 ⁰⁰	1 ³⁰	7 ⁴³	Mesztegyne	5 ³⁰	2 ⁴⁴	9 ³⁰
9 ²⁰	1 ⁴²	7 ⁵⁴	Győta	5 ¹¹	2 ²⁸	9 ²⁵
9 ⁴³	2 ⁰⁰	8 ²⁵	Marcali	4 ³⁰	2 ¹⁶	9 ¹³
10 ⁰¹	2 ²²	8 ⁵⁰	Kéthely	4 ¹⁰	1 ⁴⁴	8 ⁴³
10 ¹¹	2 ³¹	9 ⁰⁰	Balatonszallás	3 ⁵⁰	1 ³⁰	8 ²⁰
10 ²⁴	2 ⁴⁴	9 ¹³	Balatonszallás	3 ³⁷	1 ¹⁸	8 ¹⁷
10 ³⁶	2 ⁵⁴	9 ²⁵	Balatonszallás f. 1. sz. ö.	3 ³²	1 ⁰⁶	8 ⁰⁵
10 ⁴⁶	3 ⁰³	9 ³⁵	Balatonszallás	3 ²³	12 ⁵⁵	7 ⁵⁵

Oda Somogyzsozobb—Barcs. Vissza

Vv.	Vv.		Vv.	Vv.
9 ⁴⁰	6 ²³	Somogyzsozobb	6 ²⁰	4 ⁴⁶
10 ¹⁴	6 ³²	Nagyatád	6 ²⁸	3 ⁴³
10 ²⁴	7 ⁰³	Simongát	6 ³⁵	3 ⁵⁵
10 ³¹	7 ⁰⁹	Erzsébetpuszta	5 ⁵⁰	3 ¹⁹
10 ⁴⁷	7 ²⁴	Lábod	5 ⁴⁰	3 ¹⁰
11 ¹⁷	7 ⁵⁰	Görgeteg	5 ²⁸	2 ⁵⁴
11 ⁴¹	8 ¹⁴	Visonta-Csokonya	4 ⁵⁸	2 ³¹
11 ⁴⁸	8 ²²	Csokonya 8. sz. őrház	4 ⁴⁶	2 ¹²
12 ⁰⁵	8 ⁴⁰	Somogytárnóca	4 ³²	2 ⁰⁰
12 ²³	8 ⁵⁸	Barcstelep	4 ²⁸	1 ⁴⁰
12 ³⁰	9 ⁰⁵	Barcs	4 ⁰⁰	1 ³⁰

Alapított
1854.**ROTTER BERNÁT, NAGYATÁDON.**Alapított
1854.**LAKATOS és LEMEÁRUGYÁR.****MAGYAR KIR. LŐPORÁRUDA.**

Gazdasági és varrógépek gyári raktára.

Horgonyzott acéltüskés kerítés sod-
rony, sodronyfonatok és sima hu-
zalok, kerítések céljaira: „Hungá-
ria” sodronyfonatok.

Mindenemű takaréktűzhelyek
a legegyszerűbbtől, a legdi-
szesebb kivitelig.

Épületvasalások. Vasgerendák.

Szab. bácskai ekék és alkatré-
szek. Gazdasági vetőmagvak.

„Cornélia” és „Sopliána” perme-
tezők és alkatrészek. I^a kékkő és
raffiaháncs.

Építkezési anyagok nagy raktára.

Mauthner-féle konyhakertészeti és virágmagvak.

Jegyzői nyomtatványok nagyraktára.

KÖNYVNYOMDA.
KÖNYVKÖTÉSZET.**BENYÁK JÁNOS**
NAGYATÁD.KÖNYV- PAPIR- IRO-
ÉS RAJZSZER-
KERESKEDEŚ.**RAKTÁRON TARTOK:**

Imakönyveket egyszerű és finom
kivitelben. Üzleti, jegyzet és zsebköny-
veket. Író, fogalmi, itatós és ívlevélpapírt.

Rajzpapírt és kartont egész ívekben
és felvágva.

Egyszerű és finom dobozlevélpapírt
fényképalbum emlékkönyv stb. nagy vá-
lasztékban, nemkülönben mindennemű
írókészletek és rajzszerkezetek.

ELVÁLLALOK:

Gazdasági, ügyvédi és pénzügyi
nyomtatványok, művek-értesítők, gyász-
lapok, eljegyzési és esketési meghívók
a legizlésebb kivitelben.

Értesítések, körlevelek, levélpapírok,
a legdivatosabb báli meghívók, névjegyek
szóval mindennemű alaku és kivitelű
nyomtatványok pontos és izléses elké-
szítését jutányos árban.

Könyvkötészeti munkák kifogástalanul a legolcsóbb áron
készíttetnek.

Levélpapírok nagy választékban.

Hirdetések jutányosan felvétetnek a kiadóhivatalban.

Nyomatott Benyák János könyvnyomdájában Nagyatádon 1909.

NAGYATÁDI HIRLAP.

NAGYATÁD ÉS VIDÉKÉNEK TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

A "NAGYATÁD ÉS VIDÉKE GAZDAKÖRÉNEK" HIVATALOS KOZLONYE.

Előfizetési árak: egész évre 8 kor., félre 4 kor., negyedévre 2 kor., egyes szám ára 20 fillér.
Megjelenik minden csütörtökön

FELELŐS SZERKESZTŐ:
SZMODICS SZILÁRD.

Szerkesztőség: Nagyatád, Fűrdő-utca 67. szám
Kiadóhivatal: Nagyatád, Szechenyi-út 23. szám.
Az előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalba küldendők.

A magyar szegényügy.

Ha a magyar szegényügy nagy területén végigtekintünk, úgy első és legerősebb benyomásunk az lesz, hogy hazánkban szegényügyről csak anynyiban beszélhetünk, hogy a szegénység csak úgy és talán még nagyobb mértékben terjed, mint a külföldön, de egységes rendezésről egyáltalában nem lehet szó és a szegényügy egyes részeiben is csak a gyermekvédelem halad a maga jól megalapozott útján.

De ennél a mostoha helyzetnél is szembetűnőbb az a másik, nem kevésbé különös jelenség, hogy egy országban, amely immár egy ezredév óta hoz törvényeket, egynemű elavult porlepte királyi dekretumon kívül a szegényügynek létező egész írott jogforrása a községi törvények rövid két szakasza és egy 1898-ban hozott, de már magában az indoklásban is ideiglenesnek jelzett törvénynek egynéhány szakasza.

Tagadhatatlan, hogy egy ország közállapotának nem az írott törvények kizárólagos ismertetői, de nem férhet kétség ahhoz sem, hogy amely ország közállapotainak mindegyike fontosabb mozzanatát törvény örökíti meg, abban az országban egy intézmény nem is létezik, ha nyomát a törvénykönyvekben nem találjuk. Joggal állíthatjuk tehát, hogy a

magyar törvényhozás magyar szegényügygel eddig nem foglalkozott, sőt állíthatjuk azt is, hogy a szegényügyet eddig hazánkban egyáltalán nem tartották érdemesnek arra, hogy vele az ország egész területére kihatóan foglalkozzanak.

Létezik ugyan egy belügyminis-teri rendelet, amelylyel a kormány a szegényügy rendezését elhárítja magától, de tudomásunk szerint senki sem ellenőrizi azokat a hatóságokat, amelyekre a belügyi kormány az ő tulajdonképeni feladatának teljesítését áthárította.

Hogy a magyar szegényügy rendezésére a mérvadók között talán a legeslegjobb időig mennyire sem gondoltak, az a legfőnyesebben nyilvánlik abból, hogy hazánkban eddig a szegényügy rendezéséhez semmiféle előmunkálatokat sem végeztek, de még az előmunkálatok végzésére utasításokat sem adtak.

Minden más tudományágnak oly fontos segédforrását képező statisztikai évkönyveink ugyancsak nem vesznek a szegényügyről tudomást és ha a szegénység látható tüneteivel lépten-nyomon nem találkoznánk, majdnem föltehetnők, hogy Magyarország szegények egyáltalában nincsenek.

A szegényügynek teljesen elhanyagolt állapota annál feltűnőbb, mert

korunk köztudomás szerint a szociális intézmények jegyében áll. Alig találkoznak oly nyilvános ténnyel, amelynek szociális fontosságát ki ne domborítanák, szociálpolitikai hátterét az indoklásban külön ne méltatnák.

A sok praeventív intézkedéstől nem látjuk a létező bajokat, a nép boldogítását célzó törekvéstől nem látjuk magát a szegénységet. Már pedig, amíg magavát a szegénységgel nem végeznek, amíg annak leküzdésére nem határozzák el magukat, addig nagy stílus szociálpolitikát folytatni olyan anachronizmus, amely komoly következményekben a nagy áldozatokkal hozott szociálpolitikai vívmányokra még végzetes befolyással lehet.

Nem vonjuk kétségbe, hogy a szegényügynek rendkívül fontos részét képező gyermekvédelem Magyarország oly magas fejlődési fokot ért el, hogy a legtöbb államnak mintaképül szolgálhat és hogya teljes egészében még nincs is kiépítve, ha továbbá gyakorlati eredményeiről végleges ítéletet ma még nem is mondhatunk, mégis az az egy biztosra vehető, hogy a magyar gyermekvédelem nagyarányú koncepciója, bármily nagy költségekkel is jár annak teljes keresztülvitele, eredményeiben a létező állapotnak óriási javulását fogja jelenteni. Amde a gyermekvédelem a

Nagyatádi Hirlap tárcája.

Örök kötelék.

Nem fény és vagyon a buvéro,
Mely szívet szível összeköti.
A lánc lazul, ha oltborong
A gond a kis fészék fölött.

Nem a szerelem lángja az,
Mely összekapcsol szíveket.
Gyorsan hűl a tűz a róza hull
S elszál a tarka kikelet.

Csak a lelkeket
Egymáshoz fűzi, mindörök.
Akkor se szűnik, hogy ha már
Porunkra szürke hant görög.

Ha ketten együtt vesznek azt,
Ki nékik szent és drága volt;
Érzik elválaszthatatlannul
Köt-egybe két szívet a holt.

A mig zokognak, kézbe kéz,
S két szív mint ritmikus zene
Együtt dobog: a vérünk is
Mintha egymásha fűlené.

A fájdalom szent láncfűzér,

Ez tart csak össze lelkeket.
Ragugohat fény, dultat vilhar
Széthulnia sohsem lehet.

Feleki Sándor.

A liftben.

Irta: Békffy József.

Rohonczy István, a világiáró magyar mágns még mindig ott állott a szálloda várótermében, holott már rég elolvashatta volna a neki kézbesített leveleket; végre azonban mégis megindult a szobája felé, hogy a klubébezhéz felöltözködjék.

Csak hogy a klub-ebéd hamar kiment az eszéből. Annak a bizonyos levélnek a tartalma minden más gondolatot kizavart az aggából.

Barátjától, B.rchtől kapta, akit ép egy hónapja, hogy Kairóban elhagyott és aki most arról értesít, hogy a Kingsley-család is eutazott London felé, de valami 14 nap Párizsban is megpihennek.

— Így tehát a tengerpart ismét megüresedett, öregem s ha kedved tartja, most visszajohsz megint — hangzott a barát rábeszélő szöszat. — Különbben is bolondság volt megszökní, úgy, mint ahogyyan te tetted.

Keress fel 14 nap múlva itt ezen a helyen s még mindig idejében foghatunk hozzá a tervezett kóborlásunkhoz

Rohonczy összeszorította a fogait s mikor a liftbe szállt, a szeme is összerándolódott.

Tudta, hogy a Kingsley-család tagjai ezzel a rögtönzött elutazással, eredeti ter-
vüktől eltérve, tartózkodásukat megrovidították. S könnyű volt kitalálnia ennek az o'át is. Azért jöttek haza hamarabb, hogy a lángul tervezett házasságát minél gyorsabban lebonyolíthassák.

— Nekem pedig el kell menekülnöm, még mielőtt ők megérkezzenek — látározta el magában a fiatal ember. — Minden további késedelem nélkül visszatérek Kairóba.

Gondolatainak ilyen elfoglaltsága mellett alig vette észre, hogy egy hölgy telepedett le melléje a liftnek egyik homályában fekvő sarkába; de ennek a hölgynek a jelenléte sem adott a gondolatainak más irányt.

Mikor a saját maga hat lábnyi magasságából letekintett rá csak a kalaptáj láthat-
ta meg; ő maga nem is állt le, hanem a már elfoglalt másik sarokban állva maradt; a liftkezelő gyerek becsapta az ajtót, megindította a gépezetet s a kocsi csikorgova a magasabb régiókba szállt.

szegényügy rendezésének bármily fontos, de mégis csak egy részét képezi és a hozzáfűzött reményeket mindaddig nem fogja beváltani, amíg a szegényügy általános rendezésétől kiszakítva az általános rendezés rovására különös protekcióban részesül.

A betegápolás országos állapota a gyermekvédelem mögött már annyira elmaradt, hogy szervezett betegápolásról modern értelemben beszélni egyáltalában nem lehet és az országos betegápolási alap felhasználásával csak a szervezett betegápolás rendkívül szűk kereteit tudták létesíteni.

A szegényeknek azt a legnagyobb osztályát pedig, amely a gyermekek és a kórházi ápolásra szoruló betegek közé nem tartozó többi szegényeket öleli fel, törvényeink jóformán meg sem említik, mert hiszen azok az intézkedések, amelyeknek egy melleslegesen közbeszurt törvényszakas alapján a szegénynek legtöbbje javára már sok-sok év előtt meg kellett volna születniök, ma még csirjékben sem léteznek és még afölött sem vagyunk tisztában, hogy ebben az országban tulajdonképpen ki is tartja kötelességének, hogy ezeket az intézkedéseket megtegye és a házagot végre kitöltse.

Mindezek a mulasztások a magánjótékonságra is kárhozatos hatással voltak. A közsegélyezés fennmaradásával párhuzamosan a magánjótékonság is olyan irányban fejlődött, hogy jótékonságnak majdnem nem is nevezhető. Alig akad ország, amelyben a magánjótékonság a szegényeket annyira lealacsonyított formán nyilatkozzék meg, mint nálunk. A megállapított napra összehívott alalmaznakéretök kellemetlen és úgy a kéregetőre, mint a személtre kinos csoportjai a nagy dobra vert öltöztetések, a fűdőbetegek részére kolduló gyermekek mindmégannyi fattyuhajtásai a magyar szegényügynek.

A mi utainkról.

A régi rómaiak, az ókor világrai, ha egy területet hatalmukba ejtettek, első dolguk volt, hogy annak útait jó karba hozták, hogy a birodalom középpontjával, Rómával minél jobban legyen az összeköttetés. Teték ezt még azért is, hogy az új tartománnyal, bármily távoli esett is az Itáliától, könnyű és gyors legyen a közlekedés, a kereskedelmi forgalom lebonyolítása nehezégekből ne ütközzék. Pedig abban az időben utakat készíteni, azokat jó karba hozni és közlekedésre alkalmasra tenni, az eszközök primitív volta, az őrsíri erők és roppant mocsarak következtében igen nagy fáradság volt s nem egyszer egy-egy nagyobb ut elkészítése egy egész emberéletet vett igénybe.

Azóta sok idő telt el. Az emberség, a műveltség, a tudomány, de különösen a technika terén roppant nagy hódításokat tett, úgy hogy a közlekedési utak jó karba hozatala ma már nem kíván sem oly nagy testi munkát, sem annyi anyagi áldozatot. Hisz látjuk is, hogy a megyei, különösen pedig az állami utak rendben tartására igen nagy gondot fordítanak, ezzel szemben a mellékutak, különösen a kisebb községek összeköttetésére szolgáló, de azért elég forgalmas utak gondozását annál jobban elhanyagolják.

Ami utaink sajnos-általában véve nem sorsolhatók a jobbak közé, csak a Somogyosabb avagy az Ötvös felé vezető utra kell hivatkoznunk, amelyek közül különösen eme utóbbira önjajtuk felhívni intező köreink figyelmét.

Mindannyian ismerjük a Kisatód Ötvös felé vezető rövid úttestnek az uradalomtól egész a csárdáig húzódó részét. Ez a közlekedési vonal az utóbbi időben meglehetősen felendült, most pedig, hogy a dohány

beváltó is e mellé épül, egyike lesz a legforgalmasabb pontoknak. És miről kell meggyőződnie az arra kocsin haladó utasnak? Bizony nem egyszer tapasztalja, hogy különösen esős időben alig használható, mély gödrei és hepe-hupás helyei következtében pedig gyakran a feldúlás veszélye környékezi. Minthogy eme rövid utonál rendbe hozatala nem kíván oly nagy anyagi áldozatot, bizvást reméljük, hogy vezető köreink rövid idő alatt orvosolni fogják az előző mulasztásait.

Az iparos és a társadalom.

Irtó: CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY.

A hangzatos nagyipariparólási mozgalommal kapcsolatosan felvetették azon kérdést: a magyar társadalom előtt, hogy miért vannak a kaszinók, klubok alját zárva az iparos osztály előtt?

Hazánkban ugyancsak merenglet számba megy a finom ápolat és a durva munkától kérgessé vált kezeket egybe tenni. Pedig ha egy kicsit betekintünk Anglia, Németország, avagy Bajorország e nagy iparállamok életébe, úgy teljesen joggal felvetett ez a kérdés:

«Nemest a munka, becsületi szerez a munka?»

Magyarország társadalmában azonban nem ismert a munkát és így nincs is érzéke annak nemességét összehasonlítani, avagy együtt említeni az őt, hét kilenc koronások vérből nemességével. Kórusban tiltakoznak az iparos osztály tolatkodásától az ő szeszélyeik ajtai előtt. Visszaautasítják, mert nincs meg az alapi műveltség, a sima társalgási mód az iparosban. És igazuk van.

Mert tényleg és valóság, hogy iparosaink legnagyobb része nemhogy nem kelhet versengre, de egyáltalában nem is állhat sorompóba a külföld mellett, társadalmi műveltségben. Ezt tudjuk, elismerjük mi magunk is, a kik közöttük élünk, érdekeinknek szerény munkásai vagyunk.

Ámde ezt a szegénységi bizonyítványt a művelt magyar elem indolenciájának köszönheti az iparos osztály.

Élünk. — Korábban indultunk, mi az ahogyan tervezve volt s egyenesen Lendomba jöttünk. Ma reggel érkezünk. És míg a lakásunk rendbe hozatánk, ide szállunk ebbe a hotelba.

— Tessék?

— Na persze, apa meg én. Csak nem gondolta, hogy egymagamba jöttem?

— Azt hittem, hogy sehogy sem fogunk jönni. A tervük, úgy gondoltam, az volt, hogy sokkal tovább maradjanak oda.

Kiss Kingsley lesütötte a szemét.

— Hiszen tudja, sokszor megeshetik, hogy az ember megváltoztatja a szándékát felele kissé zavarodtan.

— És nem teszi meg nekem azt a szívesseget, hogy elmondja, miért távozott tőlünk — tette hozzá.

— De hát az az üzenet! — volt a válasz.

— Micsoda üzenet?

— És az én levelem? Csak nem akarja tán azt állítani, hogy nem olvasta volna el a levelemet, azt az egyet, amelyet elutasítottam előt? két nappal magához intéztem?

— Én magától semmiféle levelet nem kaptam.

— De igen, Miss Kingsley, hiszen — hiszen válaszolt is rá. Maga rám parancsolt,

A lift hirtelen megállt; olyan hirtelen, hogy Rohonczi, aki erre egyáltalán előkészülve nem volt, önkénytelenül lábujjra emelkedett, karjait, mint a repülésre készülő madár, két oldalt kiterjeszté aztán keszesen a másik sarokban ülő utashoz lejtett.

Mielőtt az egysúlyt megtalálta volna, a lift ismét néhány lábat visszacsúszdott s olyan hirtelen állott meg, mint valami acélrugó, el annyira, hogy a társnője előtt tédre bórulni volt kénytelen.

Még rosszabbá vált a helyzete azáltal, hogy az egysúlyt megtartandó, valami támpont után kapott s leültenél bájora társnőjének mindkét karjába befogódzott, még pedig olyan görcsösen, mintha kettő akarta volna törni.

A zavar első pillanatában úgy vette észre, hogy a nagy kalap csinos fehér arcot árnyal s a nő megmarkolatásától szabadtulni igyekezőn, egyene sikolyt hallatott. Ez a sikoltás észre térítette. Felugrott s valami érthetetlen mentegetődzést mormogott.

— Nincsen semmi veszély, asszonyom — kezdte el megmúgyatni hangon — csak épen hogy két emelet közt fennakadtunk s várunk kell, amíg . . .

De megütötte hirtelen elhallgatott,

mikor a nő ijedségét és viseletét észrevette. Még mindig a pad sarkába húzódott, a zsebkendőjét arcára szorította, mely vállainak ideges rángása arra engedett következtetést, hogy zokogását elfojtani igyekszik.

Meglepetésében s azon érzéstől vezetve, hogy őt megnyugtassa s bátorítsa, Rohonczi épen melléje akart ülni, mikor valami nevetésszerű, hang hallatszott a zsebkendő mögött.

Rohonczi mélyen elpirulva talpra ugrott.

— Bocssáon meg, kérem! — és a nevető hang hirtelenében hízlelgőre változott. — Tudom, hogy csunya dolog volt tőlem ez a nevetés, de lássa Rohonczi maga el sem tudja képzelni, milyen furcsa képet nyújtott e percben, amint ugrálva, keringőzőre forgóldott, majd előttem térdre ereszkedett; mindenki valami táncoló medvének nézte volna.

— Miss Kingsley — dadogta Rohonczi. A megismerés első pillanatában a szívverése hirtelen megállt, most meg kalapált, akár a malomkereék. Azt hiszem, ez csak a maga szelleme, mely leszállt az égből. Csak nem lehet valójában saját maga!

— Oh, de biz az! — felelte a lány

A magyar társadalom eljűre, a kékvérű felső tízezer még mindig a régi kasztra dőszben mozog. Ebben nevelkedtek és ebben maradtak meg utódiak is. A magyar társadalmi életben az iparos egy médium. Csakhogy fordított spirálisra rendezték. A mennyiben akkor ébrezték, a mikor szükség van rá, máskor aludni hagyják.

Megismerik, sőt meg is szorongatják vejszínkeztűsen a kérés kezeket, ha jótékony adakozásról és pláne, ha voksról van szó; de a társadalmi életben már tudomás sem vesznek róla.

Le kell rombolni végre azt a kínai falat, mely elszigetelté az iparos osztályt az úgynevezett «crème»-től. Hiszen oly rég hangzatosított frázis, hogy a munka nemest! Nős hát a nemest, ez legyen az uttelve az iparosnak, a társadalmi életbe.

Epen olyan gyémántsem ó, mint más fia e hazának, csak csizsolaalan.

Hozzák helyre a felszázados mulasztást a kékvérű és szellemi arisztokraták, nyissanak utat és tért az ipar képviselőinek a körülbe jutásra, fejlesszék szellemi és társadalmi műveltségüket, hogy ezek révén a legkisebbek is a képzettség, az értelmiség nivójára emelkedhesenek.

Ha ez megtörténik, ha a magyar társadalom öntudatra jön annak, hogy szabad hazánkban egyenlőek vagyunk és teljesíteli kötelezettség, úgy azt hisszük, erős bástyafala lesz ez országnak az iparos osztály, a melynek eddig a megvetésen kívül más sem jutott osztályrészül.

HIREK.

— **Somogyvármegye Főispánja** Dr. Wiesner Géza közg. gyakornokot helyettesíti szolgálatra 6 hetit időtartamra a fengyeltől főszolgabírói hivatalhoz rendelt ki.

— **Vármegyei közgyűlés.** Somogyvármegye törvényhatósága 1909 augusztus hó 2-án Kaposváron évenegyes közgyűlést tart.

— **Ref. egyházmegyei közgyűlés.** A

hogy arra a történetre rá ne merjek térni újból is maga haragudott is rá; mert arra mégis emlékeztettem. Pedig csak meg akartam magyarázni, hogy miért írtam meg azt. Egész Kairó a gróffal hozta kapcsolatba a maga nevét s mind azt erősítették, hogy maga lesz a felesége. Ez a fecsegés és telerrefere nagyon lehangozt. Azt hiszem, Miss Kingsley, hogy maga is jól tudja, hogy mik voltak az én reményeim. Mert habár nem nyilatkoztam is, már egy egész év óta szereltem őnt. Megírtam azt a bizonyos levelet, amelyben megvalóltam szerelmemet, jogot kérvén egyuttal arra, hogy az ön s a gróf közti viszonyról szóló híresztelésnek véget vethessenek, elmondván egyuttal benne azt is, hogy milyen iszonyú félelemmel s aggodalommal várom a választ.

— Sohasem kaptam meg azt a levelet felelete csendesen a lány, anélkül, hogy feltekinteni mert volna.

— Sohasem kapta meg! Akkor hát miképen magyarázhatja meg nekem ezt a választ? — kérde Rohonczy.

— Postán küldte-e el hozzám a levelet vagy valami küldönc által?

— Hát Tomassó, a kis olasz által küldtettem, akit hasonló szolgálatokra már többször is felhasználtam.

— És ő hozta meg a választomat is?

— Persze, hogy ő.

— Ah, úgy látszik nyomra jutottam —

belsősomogyi ref. egyházmegye augusztus hó 5-én tartja meg rendes évi közgyűlést Csurgón Nagy Lajos, esperes egyházi-és Szabó Kálmán világi elnökök előnöklése alatt.

— **Csendélet Kuntelepen.** Három kuntelepi legény f. hó 18-án a rendesnél jóval több-ítokát szedett be s úgy 10 óra fele széles jövedvél indult hazafelé. A korán nyugovóra tért lakosságát óriási kurjongatássalkal felzavarták, migmen-Kösa Kászó ottani lakos háza előtt becsületesítő kifejezésekkel illeték a ház asszonyát. Tovább haladva Márton József kapu oszlopjától fordultak ki Minthogy a sértettek az ittas legényekkel szemben nem kívánták az eljárás folyamataiba tétetni, így az egyszerű olcsón szabadultak meg a büntetéstől.

— **Új csendőrsőrs Bőhőnyén.** Szép lassacskán, ha nem is a megkívánt mérvben, mégis csak szaporítják Somogyban a csendőrsőroket. Csendőrsőrt kapott Bőhőnye is Somogy megyében. Amig a cigányokat általánosanabb nem teszik, addig a csendőrséget eléggé emelni nem lehet.

— **Rendelet.** Az orvvadászat meggátálása céljából a m. kir. belügyminiszter úr 133641 p. c. 1900 sz. leirálával az 1883 XX. t. c. 38 §. értelmében Somogyvármegyeire elrendelte, hogy a vadak szállítása, eladása és vásárlása, csak a vadak jogos birt. szerzésének igazolása, illetve az a. n. származási igazolványok mellett eszközöltessek. Eddig legtöbb helyen a hivatozott törvényszakas ama rendelkezése folytán, hogy a vadat eladó vadászterület tulajdonosa vagy bérleje által kiállított nyilatkozattal, a községi előjárásig. záradékolandó, az volt a szokás, hogy ezt csupán a községi bíró írta alá, sőt, előzetes, kitöltetlen példányra a nevet aláírta, ami visszatérésre adott alkalmat és az ellenőrzést lehetetlenre tette. Ennek meggátálása végett az alispán a következőket rendelte: Tekintettel arra, hogy a községi előjárásigot a bíró és a jegyző képviseli együttesen, azért a jövőben a számadási igazolványt a jegyző és a bíró együttesen írják alá. Miatán az

szólott a leány, miközben szilárd meggyőződés tükröződött az arcán. Tomassó, mint utólag értesülünk, a gróf szolgálatában állott, ki kemény használta fel az olyan szemlelyek ellenőrzésére és megfigyelésére, akiknek cselekedeteiről tudomást akart szerezni. Bizonygy vagyunk felőle, hogy ő sikasztotta el a maga levelét s küldte meg magának ezt a válasziratot.

Rohonczy úgy figyelt a lányka beszédére, mintha álomba merült volna. Majd élesen felkiáltott:

— És kedved azt állítja, hogy nincsen eljegyezve vele?

— Eljegyezve? hiszen gyűlölem! Hiszen nemcsak gonosz és rossz, de aláváló ember is. Sőt mi több, sohasem is volt gróf, szoknie kellett, nehogy cimbitörles miatt a törvényelő kerüljön. A valódi gróf egy olaszországi nyalalóban beteg fektűt. S éppen ez a sok hercehurca volt oka annak, hogy édes apát a hazatérésre rávegyem. Oh István, hogy hihetelt olyan csunya dolgokat én felőlem!

Tíz perccel később, mikor a liftből kiszabadulván, szabadságukat visszanyerték; boldogan, kart-karba öltve mentek be Kingslejek lakosztályába, a hol, a miss kipirult arccal így szólt:

— Apa, apa, nézd, megkerült a meg-szókótt vőlegény!

ily származási igazolványok kiállítását a felsőbb hatóságok ellenőrizni óhajtják, azért eme igazolványok mindig két példányban állítandók ki, úgy hogyannak egyik példánya vázsmadarjon.

— **Balog Tuta végredelele.** Balog Tuta most is szerepel, még halála után is. Baumfeld Lajos dr. ügyvédnek, szegény Balog Tuta védőjének ma kézbesítették az illavai fegyházban elhunyt cigány végredeleletét. A nagy hagyaték nyolc koronából állott, ezt az összeget már Balog Tuta tiszteleges munkálata a fegyházban kereste. A nyolc koronát a volt védőjére testálta Balog Tuta és szép levelet íratott hozzá, megköszönvén meggyász és utóliára, hogy az ügyvéd megmentette az akasztófától.

— **Concert a hajnali órákban.** Nagyatád ifjai és hajadonjai, hogy félre ne értenek, nem valami jó kedvű társaságnak egy átmulatolt éjszaka utáni hajnali zeneadással akarok zengeni. Ki ne élvezné a kora reggeli órákban azt a gyönyörű concertet, amely oly szívetlőpén és fület síkítónan riasztja föl a boldog álmalvó emberiséget? A csordás és kasszák urak oly szép melódiaju nótákkal csalogatják gyönyörű hangot adó hangszereiket hivelket a táborba, hogy szinte kedve fogad az embernek kiugrani meleg párnái közül és elszaladni a falu másik végére. Nem egyszer fél óráig is időznek egy egy ablak alatt, ritka élvezetet nyújtva a szobában karizkódóknak. Ha egy jó kedvű társaság a reggeli órákban egy kicsit kurjongatva megy hazafelé, a rend derek órei csendháborítást terjesztnek tesznek ellenük. Hát ez a szép concert mi, nem csendháborítás?

— **A vér gyógyítása.** Nagyjelentőségű és áldásos haladási mutat a betegségek gyógyításában egy új, gyögyömd, melynek véde-künkön már több kétségbeesett nehéz véde-közöni egészseget és munkaképességet. Ezen új gyögyömd a hematolia, vagyis vérgyógyítás. Megalapította és egyedüli értelmezője Dr. Kovács I. budapesti orvos, kinek rendelőintézele V. Váci-körút 18. sz. alatt van. Dr. Kovács két évtizedre terjedő megfigyeléseiből és tapasztalataiból merítve megállapította, hogy a vér alkalicitása a legjobb védő és a legjobb gyögyömszer és ezen keze-lésével nem egyszer bámulatos, eredményt ért el. A hematolia a képzeltető legjobb eredménynyul jön alkalmazásba görvélgyor, asztma, idült szív-,gyomor-,idegbajoknál és némely súlyos borbetegeknél. Mindazok, akik e felsorolt bajokban szenvednek, teljes bizalommal forduljanak ezen nagyhírű orvoshoz, mielőtt valami gyögyömrődbe, vagy gyögyintézetbe mennének. Maga a kezelés igen egyszerű, kellemes; minden viszonyok között alkalmazható, hivatásbéli zavarokkal nem jár.

— **Látványosság a fővárosban.** Azok a idegenek, a kik Budapestre jönnek, el nem mulasztják felkeresni és megtekinteni Nagy Zsigmond legnagyobb alkalmi lakásberendezési áruházat, mely a fővárosnak egyik legszebb látványossága és a mely Budapest, VI. Lázár-utca 3. sz. alatt, cég saját házában létezik. Óriási vászártekében lehet ott találni mahagoni, palisander, jávor és cseresznye-fa háló, ebédlő, úriszobák és szalon-garnitúrákat a legjobb minőségben és a legolcsóbb árakban. Szőnyegét a csillárai pártalanok. Az angol bőrgarnitúrák, rézburorok és festmények különlegesszám-ba mennek. E cég Európában híres arról, hogy utólréhetetlenül kompletót rendez

be szállódákat, kastélyokat és uriházakat. Olvasóink, ha Budapestre mennek, tekintsek meg e legelső áruházat.

Regény-csarnok.

Az elátkozott tisz.

— Indiai történet. —
Írta: G. A. WELLS.

— Ne jöjj uralom oda.
Miért, hát nem tudnál szeretni?
— Óh, sahib, szerettek, életemet adnám érte, de ha arra jössz, életem nem biztos.

— Nem félek, lángkám, semmitől.
— Fej uralom. Arra köböröl a sátni uton-utakon. Engem is üldözött, de ismerem az ösvényeket és el tudtam kerülni.

— Ne félj, leányom, edes virágimbó, az angol revolver erősebb, mint a sátni te utánad elmegyek a sátni birodalmába is.

Még egyszer magamhoz öleltem az édes gyermeket s visszatértem a tábora zsákmányommal.

Hivattam a tolmácsot és megkérdeztem tőle, hogy mit tud a heggy sátnijának meséjéről.

Uram, az nem mese, én is láttam. Kőborol a bérceken, éjjel a tábor közelébe jön, fenevad nem bántja, ő nagyobb fenevad, mint a tigris. Kegyetlen guilkosságit miatt remegnek tőle a bensülötték és megborzad hírtől a bensülöttök és mert a sátni nemcsak életet követel, hanem szerelmet is. Egy asszonynak gyermeke született tőle, sárga arcú tort jött a világra. Szegény asszony elbujdosott örökre.

Bensülött mese, gondoltam. Eh, hagyjuk, felejtsek el a kalandot. Minek kilkezeni indiai babonákkal is?

Igen ám, de két-három nap múlva már nem találtam helyemet a táborban. Vágytam a lény után. Vágytam örökletes vágygál. Egy lázas éj után elhatároztam, hogyha maga a sátni is el a heggy között, felkeresem.

Revolveremet övembe dugtam, melléje rövid angol késemet s nekivágtam a heggynek, hol a leányka lakott. Félóra ménes után elibem toppant a leány.

— Vártalak, sahib, epedő vágygál, de féltem is, elédbe jöttem, nehogy baj érjen.

Mit mondjak önnek uralom, minek részletezem a dolgot, hiszen mindegy, hogy hol találkoznak a szerelmes párok: csendes, illatos fészekben, vagy a sziklák között. Szeretlek egymást. Örült szerelmemmel szerettük és ajkaink nem tudtak megválni egymástól.

Vége alkonyattában válnunk kellett. Csókok között búcsúztunk el és lesiettem az ösvényen. Egy sikoltásra fordultam meg. Megdermedtem. Egy sátninak állott a bérce, a ki végignézte szerelmünket.

Valami állati szörnyéből készült ruha volt a lábain, hajában tollak. De arca! kidüledt, örült szemek, torz, kegyetlen vigyorgás ajkain és ez az ember nem volt bensülött. Fehér ember volt. A délceg, bátor leány, szerelmében hősön, reárohant a sátni alakra s a mélységbe dobta. Az indus leány, az én szerelmem, a fehér embert, az örültet. Nem tudtam visszafordulni, hazasiettem a táborba és alig tudtam magamhoz térni a borzalomtól.

(Folytatjuk.)

Társzerkesztő: KATONA GÉZA.

634. sz. 1909. v. égh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a kaposvári kir. törvényszéknek 1909. évi 6749 p. számú végzése következtében dr. Neubauer Ferenc ügyvéd által képviselt Bencze József javára 1360 kor. s jár. erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 700 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m:

8 db. 10 nyílvasos árverésen eladtnak. Mely árverésnek a nagyatádi kir. járás-bírósz 1909. évi V. 427/2 számú végzése folytán 1360 kor. tőkekövetelés, és eddig összesen 262 kor. 17 fill.-ben bírólag már megállapított költségek erejéig, Görgölegem felperes lakásán leendő megtartására

1909. évi augusztus hó 6-ik napján d. u. 4 óráig

határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbt igénynek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előírtvárendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyátadon, 1909. évi július hó 20. napján

SZABÓ JÓZSEF
kir. bír. végrehajtó

522. sz. 1909. v. égh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a kaposvári kir. törvényszéknek 1908. évi 12853 p. számú végzése következtében dr. Friedmann Kálmán ügyvéd által képviselt A. Beamt. & Söhne javára 617 kor. 35 fill. s jár. erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2100 kor.-ra becsült következő ingóságok u. m. különféle rőfös árúk 40 drb. től kendő nyílvasos árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a nagyatádi kir. járás-bírósz 1908. évi V. 749/6 számú végzése folytán hátr. 10 kor. 45 fill. tőkekövetelés ennek 1908. évi október hó 31. napjától járó 6% kamattal 1/3 a/o váltódj és eddig

összesen 87 kor. 50 fillérben bírólag már megállapított költségek erejéig, (Nagyátadon, (Széchenyi-tér) 18.) leendő megtartására

1909. évi augusztus hó 2-ik napjának d. e. 9 óráig

határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbt igénynek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előírtvárendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyátadon, 1909. évi július hó 20. napján.

SZABÓ JÓZSEF
kir. bír. végrehajtó

Nagyátadon a Fürdő-utczában levő

67-ik számú ház

szabadkézből eladó.

Bővebb felvilágosítást a közszéki levélző ad.

Egy szobafestő

tanoncz felvétetik

HORVÁTH BÉLA szobafestőnél
Nagyátadon.

Hirdetések jutányos áron
a lap kiadóhivatalában.

Ertesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására adni, miszerint a Zrínyi-utczában levő 335. szám alatti vendéglőmet

f. év augusztus 1-én

339. házszám alá tettem át s azt a fenti napon megnyitom.

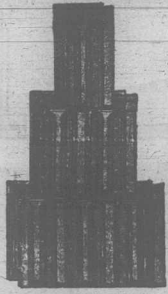
Kérem a n. é. közönség szives támogatását a jövőben is.

Maradtam hazafias üdvözléttel

kész szolgáluk:

ZANYI FERENCZ,

vendéglős.

Szabadalm. Bohn féle termézetes vörös fedélcserép.

BOHN zsombolyai cserepe.

Legjobb minőségű fedélcserép legolcsóbb árak mellett.

Tessék árjegyzéket kérni.

Tessék árjegyzéket kérni.

Képviselők kerestetnek.

BOHN téglagyár, Zsombolyán.

CZERKON IMRE

ÚRI ÉS NŐI CIPÉSZ +
KÉSZ CIPŐ RAKTÁRA

NAGYATÁD.

A pécsi
országos ki-
állításán elis-
merő oklevél-
tel kitüntetve.

AJÁNlja saját készítményű lábelit a legjobb és legmodernebb kivitelben.
ELVÁLLAL hibás és fájós lábakra mérték szerint minden alaku cipők el-
készítését.
RAKTÁRON TART: Uri, női és gyermek kész árut egyszerűitől a legfinomabb
kivitelig.

A pécsi
országos ki-
állításán elis-
merő oklevél-
tel kitüntetve.

Rendelések és javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vasuti menetrend 1909. évi május hó 1-től.

Az aláhúzott percek az éjszakai időszakot jelentik: d. u. 6 órától, reggel 6 óráig.

Budapest—Ujdombóvár—Zágráb—Fiume.

	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.
Budapestről —	7 ⁰⁰	8 ⁴⁵	2 ³⁵	—	4 ¹⁰	9 ⁰⁰	10 ⁴⁵	—
Ujdombóvárra —	10 ⁰⁰	1 ⁴⁷	6 ⁰⁷	—	7 ²²	12 ¹⁷	3 ⁰⁷	—
Ujdombóvárról —	10 ¹⁰	2 ¹⁰	—	6 ²⁰	7 ³²	12 ¹⁷	3 ³²	—
Kaposvárra —	10 ⁵⁶	3 ¹⁴	—	7 ²⁰	8 ⁰⁰	12 ⁵⁴	4 ¹⁰	—
Kaposvárról —	10 ⁵⁷	3 ²²	—	7 ²⁸	8 ¹⁰	12 ⁵⁶	4 ²⁴	—
Somogyzobbról —	11 ⁴⁵	4 ⁴⁵	—	8 ³⁸	8 ³⁸	—	5 ²⁷	—
Somogyzobbról —	11 ⁴⁶	4 ⁵⁰	—	8 ³⁷	8 ³⁰	—	5 ⁴⁰	—
Gyékényesre —	12 ¹⁰	5 ⁴⁶	—	9 ²²	9 ³²	2 ¹⁷	6 ²⁸	—
Gyékényesről —	12 ²⁰	6 ¹⁵	—	—	9 ⁴⁷	2 ²⁵	6 ³⁶	—
Zágrábra —	2 ¹⁷	8 ⁰⁷	—	—	11 ³⁴	4 ⁰⁵	9 ³³	—
Zágrábról —	2 ³⁷	10 ³⁰	—	—	11 ⁴⁴	4 ¹²	10 ³⁰	—
Fiumébe —	7 ³²	7 ⁰⁰	—	—	4 ³⁵	9 ³⁵	6 ³²	—

Fiume—Zágráb—Ujdombóvár—Budapest.

	Társz.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.
Fiuméből —	—	6 ⁰⁰	10 ⁰⁰	10 ⁴⁰	9 ²⁵	7 ³⁵	—
Zágrábra —	—	12 ¹²	6 ⁴⁰	4 ⁴¹	6 ⁴⁵	1 ⁵⁷	—
Zágrábról —	—	12 ²⁴	7 ⁴²	4 ⁴⁸	7 ³⁰	2 ¹⁸	—
Gyékényesre —	—	2 ²⁸	10 ³²	6 ³³	10 ¹⁵	4 ⁴⁵	—
Gyékényesről —	5 ⁰⁰	2 ¹⁸	11 ¹³	6 ⁴³	10 ³⁰	4 ⁴⁶	—
Somogyzobbról —	6 ⁰³	—	12 ²⁰	7 ¹⁵	11 ¹³	4 ⁴⁸	—
Somogyzobbról —	6 ¹³	—	12 ²²	7 ¹⁵	11 ¹⁶	4 ⁴⁰	—
Kaposvárra —	7 ⁵⁶	3 ⁴⁰	1 ¹⁵	8 ⁰⁵	12 ³¹	5 ³⁰	—
Kaposvárról —	8 ¹¹	3 ⁴¹	1 ²⁰	8 ⁰⁶	12 ³⁵	5 ³⁰	—
Ujdombóvárra —	9 ³⁰	4 ¹²	2 ²⁴	8 ³⁷	1 ³⁸	6 ¹⁰	—
Ujdombóvárról —	10 ⁰⁰	4 ²²	3 ³⁸	8 ⁴⁷	2 ³⁸	6 ²⁰	—
Budapestre —	6 ¹⁰	7 ³⁰	9 ⁰⁰	12 ¹⁵	8 ¹⁵	9 ³⁵	—

Oda Somogyzobb—Balatonszentgyörgy. Vissza

Sz. v.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.
7 ³⁰	12 ¹⁰	6 ⁰⁸	—	—	—	—
8 ⁰⁸	12 ²⁷	6 ³⁰	—	—	—	—
8 ²⁴	12 ⁴⁰	6 ⁴⁵	—	—	—	—
8 ⁴²	—	7 ¹²	—	—	—	—
9 ⁰⁰	1 ³²	7 ⁴⁵	—	—	—	—
9 ²⁰	1 ⁴²	7 ⁵⁴	—	—	—	—
9 ⁴³	2 ⁰⁵	8 ²⁵	—	—	—	—
10 ⁰¹	2 ²²	8 ³⁰	—	—	—	—
10 ¹¹	2 ³¹	9 ⁰⁰	—	—	—	—
10 ²⁴	2 ⁴⁴	9 ¹³	—	—	—	—
10 ³⁶	2 ⁵⁴	9 ²⁵	—	—	—	—
10 ⁴⁶	3 ⁰³	9 ³⁵	—	—	—	—
		Somogyzobb	—	—	—	—
		Segesd	—	—	—	—
		Segesd-Bogát	—	—	—	—
		Böhönge	—	—	—	—
		Mesztegnye	—	—	—	—
		Gyóta	—	—	—	—
		Marcali	—	—	—	—
		Kéthely	—	—	—	—
		Balatonujlak	—	—	—	—
		Balatonkeresztur	—	—	—	—
		Balatonberény f. 1. sz. ó.	—	—	—	—
		Balatonszentgyörgy	—	—	—	—

Oda Somogyzobb—Barcs. Vissza

Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.
9 ⁴⁰	6 ²³	—	—	—	—	—
10 ¹⁴	6 ²³	—	—	—	—	—
10 ²⁴	7 ⁰⁰	—	—	—	—	—
10 ³¹	7 ⁰⁰	—	—	—	—	—
10 ⁴⁷	7 ²⁴	—	—	—	—	—
11 ¹⁷	7 ³⁰	—	—	—	—	—
11 ⁴¹	8 ¹⁴	—	—	—	—	—
11 ⁴⁸	8 ²²	—	—	—	—	—
12 ⁰⁵	8 ³⁰	—	—	—	—	—
12 ²³	8 ³⁸	—	—	—	—	—
12 ³⁰	9 ⁰⁵	—	—	—	—	—
	Somogyzobb	—	—	—	—	—
	Nagyatád	—	—	—	—	—
	Simongát	—	—	—	—	—
	Erzsébetpuszta	—	—	—	—	—
	Lábad	—	—	—	—	—
	Görgeteg	—	—	—	—	—
	Visonta-Csokonya	—	—	—	—	—
	Csokonya 8. sz. órház	—	—	—	—	—
	Somogytarnóca	—	—	—	—	—
	Barcstelep	—	—	—	—	—
	Barcs	—	—	—	—	—

Alapított
1854.**ROTTER BERNÁT, NAGYATÁDON.**Alapított
1854.**LAKATOS és LEMEZÁRUGYÁR.****MAGYAR KIR. LÖPORÁRUDA.****Gazdasági és varrógépek gyári raktára.**

Horgonyzott acéltűskés kerítés sod-
rony, sodronyfonatok és sima hu-
zalok, kerítések céljaira: „Hungá-
ria“ sodronyfonatok.

Mindennemű takaréktűzhelyek
**a legegyszerűbbtől, a legdi-
szesebb kivitelig.**

Épületvasalások. Vasgerendák.

**Szab. bácskai ekék és alkatré-
szek. Gazdasági vetőmagvak.**

„Cornélia“ és „Sophiána“ perme-
tezők és alkatrészek. I. kékkő és
raffiaháncs.

Építkezési anyagok nagy raktára.**Mauthner-féle konyhakertészeti és virágmagvak.****Jegyzői nyomtatványok nagyraktára.****KÖNYVNYOMDA.
KÖNYVKÖTÉSZET.****BENYÁK JÁNOS**
NAGYATÁD.**KÖNYV-, PAPIR-, ÍRÓ-
ÉS RAJZSZER-
KERESKEDES.****RAKTÁRON TARTOK:**

Imakönyveket egyszerű és finom
kivitelben. Üzleti, jegyzet- és zsebköny-
veket. Író, fogalmi, itató és ívlevélpapírt.
Rajzpapírt és kartont egész lyvekben
és felvágva.

Egyszerű és finom dobozlevélpapírt
fényképalbum emlékkönyv stb. nagy vá-
lasztékban, nemkülönben mindennemű
írókészletek és rajzszerkezet.

ELVÁLLALOK:

Gazdasági, ügyvédi és pénzügyi
nyomtatványok, művek értesítők, gyász-
lapok, eljegyzési és esketési meghívók
a legizlésebb kivitelben.

Értesítések, körlevelek, levélpapírok,
a legdivatosabb béli meghívók, névjegyek
szóval mindennemű alaku és kivitelű
nyomtatványok pontos és izléses elké-
szítését jutányos árban.

Könyvkötészeti munkák kifogástalanul a legolcsóbb áron
készíttetnek.

Hirdetések jutányosan felvétetnek a kiadóhivatalban.

Nyomatott Benyák János könyvnyomdájában Nagyatádon 1909.

Levélpapírok nagy választékban.

NAGYATÁDI HIRLAP.

NAGYATÁD ÉS VIDÉKÉNEK TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

A "NAGYATÁD ÉS VIDÉKE GAZDAKÖRÉNEK" HIVATALOS KOZLONYA.

Előfizetési árak: egész évre 8 kor., félre 4 kor., negyedévre 2 kor., egyes szám ára 20 fillér.
Megjelenik minden csütörtökön

FELELŐS SZERKESZTŐ:

SZMODICS SZILÁRD.

Szerkesztőség: Nagyatád, Fűrdő-utca 67. szám

Kiadóhivatal: Nagyatád, Széchenyi-tér 23. szám

Az előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalba küldendők.

A vasut.

A törvényhozás tavaly őt, a kereskedelmi kormány 4 vasut építésre adott engedelmet. A magyar kir. államvasutak hálózatán szükséges és két éven belül végzendő építkezési beruházásokra az 1908: XXXI. törvény cikk 110,200,000 koronát, forgalmi eszközök beszerzésére és felszerelésekre pedig 92,330,000 koronát engedélyezett a törvényhozás. Ezek a rendelkezések kiegészítik az 1907 évi 29. cikknek rendelkezéseit, amelyek 90,090,000 koronát engedélyeztek a magyar kir. államvasutak beruházásaira, úgy, hogy a magyar vasuti forgalmi részvénytársaságtól megve t 3175 darab teherkocsi vételárával vagyis 11,692,920 korona a magyar kir. államvasutak beruházásának pótlására. Amikor még hozzászámították azt a 12,806,000 koronát, amelyet az állami vasgyárak kibővítésére és felszerelésének kiegészítésére engedélyezett az 1908 évi 31. cikk. Ez a nagy összeg is azonban csak a legesleg-sürgősebb szükségletek kiegészítésére elegendes és annak legalább még kiegészítése lenne szükséges ahhoz, hogy a folyton növekedő forgalomhozke-

pest némileg türelhető állapotokat teremtsenek. Tudjuk, hogy itt súlyos pénzkérdéssel állunk szemben és hogy annak megoldása nem a kormány jóakarátán mulik, reméljük azonban, hogy a kormány folyton figyelemmel fogja kísérni ezt a nagy kérdést és áldozatok árán is szüntelenül orvosolni fogja a naponként mindinkább érezhetőbbé váló bajokat, mind a személy, mind az áruszállításnál, a póthatáridő folytonos hírdetését, a számtalan balesetet, amelyek rengeteg ember- és pénzüldözabba kerülnek és végül meg fogja szüntetni a vonalon szolgáltatott teljesítőknek még mindig nem orvosolt overworkingját, a baleseteknek az egyik főindokát.

A befektetéseknek és az üzleti kiadásoknak a bevételekkel arányban nem álló növekedése a kereskedelmi kormányt arra indította, hogy a magyar kir. államvasutak mind személyszállítását, mind gyors és tehér-árak szállításának díjszabását felelőmeln készül. A kereskedő világnak igen nehéz a helyzete ezzel a fölemeléssel szemben. A magyar kir. államvasutak kimutatása szerint üzleti fölösege a kiadások folytonos növekedése következtében évről évre csökken (1906-ban: 1047 millió korona fölösleg, 1907-ben: 889 millió

1908-ban körülbelül 70,000,000 koronát meghaladó befektetési tőke kamat szükséglete 115 millió koronát nem tellik ki belőle és tetemes kiegészítésre szorul az állam egyéb bevételeiből, ily körülmények közt logikusnak és méltósnak látszik, hogy azok járuljanak a nagyobb szükséglet fedezéséhez, akik a vasutellátást elvégzik, t. i.: az utazó és szállító közönség. Viszont azonban kétségtelen, hogy a szállítást megdrágítja iparunkat és kereskedelmünket érzékenyen fogja sújtani és nem vigasztal, az, hogy az osztrák és a porosz díjszabás nagyjában nem olcsóbb, mint a miyen a magyar díjszabás lesz. Az osztrák és a porosz ipar inkább bírja el a drágább szállítást, mint a szegény és fejlődésben levő magyar ipar, amelyet minden drágítás létfeltételeiben támad meg. A rendesnél nagyobb fontossággal bírnak ebben az esetben, ha a kormány minden irányban a legkisebb részletekig terjedő, helyese és általános jelleg tekintetében feltétlen megbízható információkkal látnak el az érdekelt ipari és kereskedelmi körök részéről, különösen abból a célból, hogy oly viszonylatokban és oly szállítmányokat illetőleg alkalmazzassék a díjté-

Nagyatádi Hírlap tárcája.

Az asszony becsülete.

Írta: LENGYEL GÉZA.

A kis Margitka nem akarta meginni a tejet... Az anyja büntetésből a sarokba küldte térdelnie. Pityergve indult a kis leány rendeltetési helyére. De az anyja ma nem volt köszívű. Felkapta leányát és dedelőgő szavakkal ültette vissza az asztalhoz. Újra felkeltő nyakába az asztalkendő és kérte, nagyon kérte, hogy igya meg a reggelit.

Az ajiel sem tegnap, sem tegnapelőtt. Meglátszott rajta.

Odament a kisleányhoz és megcsókolta. Felsőjét hidegen köszöntötte és néman ínt neki, hogy kövesse dolgozószobájába.

A becsületes, a tisztá, a makulátlan asszony követte férjét.

A kisleány nem vett észre semmit, benne még embrió a tudat. Ő csak ajtatosan tette össze kacsóit és naivan fohászodott.

Istenkém! nem leszek többé rossz, csak engedd, hogy megbíriam inni a tejetem.

A férj beszélt:

Nem fogunk érzelmes jeleneteket játszani, csak egyszerűen végzünk. Vörösre sirt

szemciddel nem ártatlanságod bizonyított. Tudom mi az: a lelkiismeret utólagos felelőrdése.

— A vád rövid és ismeret értékét. Megcsaltál. Csalásod nagystíli volt, olyan, mint a hírdet zsványé, a ki mindig tudja alibi-ját bizonyítani. Mindig itthon voltál a gyermekeddel, foglalkoztál, engem tengerden hordoztál és megcsaltál. Hol? Mikor? Nem tudom. En is csak úgy hallottam.

Az asszony csodálatos hidegséggel szólott közbe:

— Halló tad? De csak foglaltad érdekel.

— Érdekel? Úgy-e ez előttd "sújság". Nagyon sablonos a magaviseleted. Hiszen "adott alkalmakkor" ezt így szoktátok. De figyelembeztettek, hogy sokkal egyszerűbb és könnyebb lesz mindkettőnkre, ha a többi sablonról elállsz. Mert hiába vetted fel azt a drága csipkés pongyolát, hiába fogod azt esetleg szétlőpni "önkivületi állapotban".

Hiába fogsz sírni átkozódni, esküdözni. Csak hallgass meg engem, lásd én minden cíomat, kerülök.

— De kitérés nélkül élsz. Arról beszélt, a mit hallottál.

— Hallottam. Hármán ültet egy asztalnál. En álltam, kezemben a téllkabátom és vártam a szolgát, hogy átadjam neki. Ők hár-

man kárgyáztak és többen beszélgettek. Az egyik azt mondta.

— Egyike azoknak a "becsületes" asszonyoknak, a ki nem becsületes.

— Bocsánat, ő már nem becsületes, le van leplezve mondja a másik.

— Szegény Bajlajthy, szegény marha! — mondja a harmadik.

Erre oly nyugodtan, mint most te állsz itt, odaálltam eléjük és megszólaltam negyediknek:

— Uram! Ugy látszik, rólam van szó.

Jedten, mint a rajtakapott cirkeltolvajok ugrottak fel. Nem vetniük észre téged. Bocsásd meg nekünk — hisz ismerhetsz bennünket. Lásd, ma este már végeztünk a rossz asszonyokkal és téma csak kell, hát előszedjük a becsületes asszonyokat! —

Ez ezek után az arcátlanok le akartak állítani és kárgyáztak akartak velem. Szó nélkül mentem át a telefonszobába, hívni más barátokat, hogy segédkezzenek becsületes reparálásában, hogy segítsenek nek, kik talán máshol szapultak téged és árvereztek engem a potom áron.

— És a becsületesek ünnepélyes arccal jöttek utánam. Kijelentették, hogy le becsületes, tisztességes asszony vagy. Erkölcsi bizonyítványt állítottak ki a számodra. Ők

telek felemelése, amelyet az államra nézve legnagyobb jövedelmezőség mellett sem sértik az ipar és kereskedelem érdekei. Az ily. általános kihatási s különösen az előreláthatóan a reformáció in pejus jellegével bíró újításoknál fájjaljuk leginkább a kereskedelmi érkekpviseletnek tulságos széttagoltságát. Ily esetekben az egyes kamarák és kereskedelmi egyesülések által összegyűjtött anyag együttes feldolgozása alapján adott egységes vélemény a legkisebb részletekben is, annyi domináló hatással volna, hogy kész lehetlenség lenne előle elzárkózni. Országos, a hivatásbeliek minden egyes tagját annyira közelről érintő kérdésekben mellékes az egyes részletekben való érvényesülése. Egyedül fontos a hazai kereskedelem és ipar általános érdeke.

Alakítsunk Sportegyletet.

Közönségünk már régóta érzé hiányát egy oly egyesületnek, mely a testfejlesztés nemese eszméjének munkájával foglalkozik. Sokasem tudjuk hangzatosan kellőnek ennek a kérdésnek a fontosságát már csak nemzetgazdasági szempontból is. Látnak azt, hogy a nemzetek nagy harcában az a nemzet, az a nép tud érvényesülni, amelynek egészséges fia vannak, mert csak tesiliég és szellemileg fejlett népnek van jövője s csak az ilyen nép tud haladni. Ennek a fontosságát külföldön, a mávelt nyugati országokban már régen felismerték s ez irányban történetek is intézkedések. Sajnos nálunk még nem igen mi csak még a kezdetnél és ennek is a jelegeitén vagyunk. Nálunk nem történetek oly intézkedések, amelyek elrendelnék a tömeg, a nép testi nevelését. Akkor látjuk csak, hogy mennyire el vagyunk maradvá a mávelt Nyugattól ezen a téren is, ha tekintetbe vesszük, hogy az embersport-ot már a társadalmi osztályok legalacsonyabb rétegeibe is el van terjedve. S ezek megértve a benne rejlő eszmét, lel-

kiismeretesen művelik azt. Ezt a célt iparkodik szolgálni nálunk az a néhány egyesület, amely az országnak már majdnem minden vidékén működik. S ezt a célt szolgálna az az egyesület, amelynek megalakítása iránt Nagyatádon is mozgalom indult meg. Iparkodunk minél számosabban közrehozni ezen egyesület megalakulásánál, mert, ha látjuk néhányának a lelkesedését, akkor többen csatlakoznak és a többséggel azán lehet imponálni. Anyag lenne, mellyel eredményeket lehet elérni, csakhogy ennek az anyagnak nincs meg a kellő alkalm a gyakorlásra, az érvényesülésre. Ott a példa, Kaposvár. Kaposváron is rövid öt év alatt négy sport egyesület alakult, amelyek működéséről elég sokszor hallunk igaz, hogy azok is küzdöttek a kezdet nehézségeivel, de tustek rajta. Ez ne idegenítsen el minket. Ott van a «Kaposvári Athletik Club», mely szegényesen kezdte s ma már hatalmas egyesületté nőtte ki magát. Egyútesen munkálkodjunk és alapítsuk meg társadalmi különbség nélkül azt az egyesületet, amely hivatala van Nagyatádon az embersportot elterjesztési és Nagyatádot e téren is méltón képviselni. S ha meg lesz alakítva az egyesület, csak egy kis lelkesedés kell s a vár siker nem fog elmaradni. És büszkék lehetünk arra, hogy a testnevelés nagy munkájából méltóan kivettük részünket és teljesítettük kötelességünket a Haza iránt. Legyen a jelszavunk: «Viribus Unitis».

R.-r. R.-a.

Meghalt Schnitzler Andor!

Néhány szó és mégis megremegett a lelkünk, megdöbbenve kérdeztük önmagunktól, nem csalnak-e szemünk, nem hallucináció-e az, amit írva látunk, amit beszélnek.

Nehezünkre esik elhinni, hogy ez az ifjú lélek, akit annyira szeretünk, örökre eltűnt közülünk, s mikor megrázó valóságként megbizonyult előtűnik és szomorú hír, kisorsul szemünkéből a köny.

Meghalt az az ifjú, aki, míg élt nemese szívéből csak szeretetet áraszt-

ott környezetére. Most ott fekszik ő holtan a ravatalon, mely felett özvegy édesanyja és testvérei édes ábrándjait szétfótlászták, egyedül reményük megsemmisülését siratják.

Szegény megboldogult szerette az embereket. Már pedig nincsen még egy oly érzés, mely annyira visszhangot keltene, mint a szeretet, mert a legnemesebb érzésem vissza-
vöröve az idegenek lelken visszacsugározza melegt az áldott szívre, ahonnan kiáradt. — Ez volt kulcsa Schnitzler Andort körülölelő általános nagy szeretetnek.

Most már vége mindennek. Meghalt szegény. Megrázó tragikum nyilvánult az ő korai halálában. Kitartó, nehéz munkájával küzdötte fel magát oda, a hol már-már élvezhette volna fáradozásainak jutalmát, ha mind ennek véget nem vetett volna a keggelmet nem ismerő halál.

Sajnáljuk a jó barátot, megkönyezünk és mégis megtudnánk nyugodni a végzetben, de kétségbeest bennünket a korai halála, mert a Mindenható Isten remítő szótát látjuk benne hozzánk gyarló emberekhez. — Híjjuk a törekvésüket, hiábavaló munkátok, parányok vagytok, kiket az élet boldog tereiről egy gyenge lehellettel a megsemmisülésbe sodrok. Remegjétek!

S mi gyarló emberek lelkünkben megremegeve olvassuk e remítő szótát a drága halott szenvedéstől eltorzult vonásaiból, de feltámad bennünk az emberi dacz és megadja a választ!

Megöhlhette őt a halál, de mi, gyarló emberek életet adunk neki, mi megjutalmazzuk küzdelmeiért, mit tőle a végzet megtagadott, mert élni fog szeretet halotjának a mi emlékezéseinkben, a mi csak egyetlen ismerősének szíve dobogni fog.

M.

dekamált nekem a feleségem tisztaságáról. Illyenkor a férj tisztában lehet a feleségével.

Reggel volt a párbaj. Legjobb szerettem volna zsebkendővégről löni és az ellenfélnek adni az első lövés jogát. Dehogy. Szép távolról löttünk. Én előzva, ő — a ki három helyett állt ki — nevetve és a legvégbe. Következett a kard — végmérkőzés. És én, a boszútól líhegő férj, nem bírtam felemelni a karomat. Gyenge voltam. Valami láz gyötört. Ott álltam, mint egy gyáva kutya, a ki abban reménykedik, hogy fegyvertelensége megmenti.

Ugy vittek el az orvosok. Aztán otthon — nekem már máshol van az otthonom — éreztem helyzetem valódi kufaságát.

Balajthy elhaltatott. Felhajtotta az asztalon álló pohár vizét. Ez a pohár víz meggyőzte volna Judit hívesi becsületéről. A víz friss volt, nem volt harmadnap. Az asszony minden reggel friss vizet tett férje asztalára. Várta az urát.

— Én is fogok szólni, de rövidebben — szólott az asszonyka.

— Szükségtelen.

— Beszélni akarok. Ne jöj meg, nem védem magam, mert az szerintem szükség-

telen.

— Egy szót sem.

— Beszélni fogok és te végig fogsz hallgatni. Megkövetelem, parancsolom.

A férj felállt. Az asszony a ajtóhoz. Menni készülsz?

— Igen.

— Eredj.

— És hogy az ajtó nyitva volt, látták mindketten Margitkát, a mint igyekedett pödörni a círmos cica sokágu bajuszát.

Judit odafutott a gyermekhez és azt a csókot lehete homlokára, melyről azt szokták mondani, hogy minden benne van.

— Judit! — szólott Balajthy — az a gyermek jórészt az engem is. És a körülmező gyermekéletek, hogy valami jó helyet keressék számára.

Az asszony szemei szikráztak a férje szavai hallatára. Karjaiba kapta kis lányát és vadul kiáltotta:

— Természetes jogom van hozzá. Még a törvény sem veheti el tőlem.

A férj egy darabig hallgatott. Majd megszólalt csendes, megtört hangon.

— Judit, én elmegyek. Nem úgy megyek el, a hogy gondoltam.

— Eredj.

Balajthy e'indult. És a mikor becsukódott mögötte az ajtó, az asszony büszkesége felváltódott könnyekre, keserű, asszonyi könnyekre.

A férj pedig lassan-lassan halálra le a lépcsőn. A hány lépcső, annyi pihenés, gondolat.

— Az asszony győzött. A ki győz, annak igaz van. De itt a világ! A kik tegnap eszködtek a becsületért, holnap újra megfeszítik. Eh! A világnak semmi köze az én asszonyomhoz! Én elmegyek, de megfojtom, a ki bántja.

— És haladt tovább a lépcsőn. Leért. A konflis, a mely hozta, még várt rá. Balajthy gondolkodni kezd.

— Nagydös ur, mehetünk? — szólalt meg a kocsis.

— Nem.

— És Balajthy kifizette a kocsis. Megy vissza a lépcsőn. Most is sürin megáll.

— Mivel állítsak be? Mit mondjak? Igen! Kezel csókokat Juditnak.

Bent a előszoba ajtaján. És hogy be akar menni a feleségéhez, olyan állapot veszt rajta erő, a melyben a félénk idegen jut, mikor valami nagy ur elöbe akar menni. Balajthy szégyell magát. Nem! Most nem megy be a feleségéhez.

— Bent a cseledszobába és beszél a szobaleányok.

— Mari bontsa fel az ágyamat.

HIREK.

Nagy vívmány volt a villamos, S' bámultuk a nagy hangtalant, Mikor először csöndbe, halkán A köruton végigsuhan. Az automobil jött utána, Amelynek már sinpár se kell, Veszettül száguld utcahosszat, Gázol, túlköl és büzt lehel.

De multak évek és kicsiny lett Minékünk már a föld pora, Szárnyat bontunk és kutatni kezdjük, Hogy a világör mekkora. Repülni vágyunk gyors madárként, Lebegni föld és vizek felett, És barna felhők bodros hátán Keresünk pihenő helyet.

Egynek-kettőnek Ikaruszként Megolvad majd a szárnya tán, Tengerbe hull, vagy szikla-élen Tátongó rést vág az agyán, De lesz elő-utóbb bizonynal Olyan is, aki meg nem áll Csak a tüzes nap lángelhő, Vakító fény sugaránál.

Ha én repülnék, nem keresném A szikrázó, fehér napot, Megülmi rajja a melegben Nem ép csabító állapot, Fölszállnék enghe, nyári estén, Mikor millió csillag ragyog, S fülemből csendülneked édes, Halk, bűvös, álmatag dalok.

S a kedves, hűvös csillag ormán Maradnék fenn sok éven át, Sétálnék, álmodnám, dalolnék, S hallgatnám a szérák szavát, Csak akkor jönnék vissza gyorsan, Ha annak venném a nesztét, Hogy az állam szárnyasította — A végrehajtók seregét!

— **Tüzrendészeti szemle.** A mult hét folyamán a tűzrendészeti felügyelő közben-jöttével tartotta meg a vegyes bizottság közegánkjának a tűzrendészeti szemlét, mely alkalommal ipartelepek tüzetek, s ezenkívül a gabona betakarítására szolgáló pajták, szék s. b. vizsgáltattak meg s ellenőriztettek s a mulatokhoz hiány-k pótlása végett azonnal a kelő intézkedések meglettek.

— **Értetés.** A nagyatádi ízr. hitközség kebelében fennálló elemi iskola meglet a hitközség szeptember 1-vel megszűnteti akart, ájból megújult.

— **A „Vasárnapi Újság”** augusztus elsején száma gróf Zichy-Gézát méltatja halvánadik születése napja alkalmából. A többi képek aktuális eseményekkel: a bolgár királyi család magyarországi nyaralásával, a

perzsa forradalommal foglalkoznak s. időszerű saison jeleneteket mutatnak be a budapesti nyárról. Czirkvenicából stb. Szépirodalmi olvasmányok: Mikszáth Kálmán regénye, Telekes Béla verse, Zoltán Vilmos műfordítás Shakespeare-szövegeiből, Barsony István tárcacikke a vadászó nőkről, Krúdy Gyula novellája s Williamson angolból fordított regénye. Egyéb közlemények: cikk Mária Lujzáról, Napoleon-nejéről, tárcák a betről, s a rendes helyi rovatok: Irodalom és művészet, Szakképek stb. A „Vasárnapi Újság” előfizetési ára negyedszáz négy korona, „Világkronika”-val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető „Vasárnapi Újság” kiadói hivatalában (Budapest, IV. Egyetem-u. 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes-Napló” legolcsóbb újság a magyar nép számára, felvére két korona negyven fillér.

— **A bíróság köréből.** Dr. Kiszely László kir. járásbíró, járásbírószágon vezetője szabadságáról visszaérkezett. Kelén János kir. aljáró pedig f. hó 3-án kezdte meg egy hóra terjedő szabadságát.

— **Megégett gyermek.** Horváth József tanyán lakos Mária nevé 5 éves leánykáját Lovrencsik Imréné felügyeletére bízta. A kis gyermek a komházban játszadozva az egy takaréktűzhely körül, s mindon az asszony egy pár percre a leányt magára hagyta a káptató tüzzelgatótól ruhája tüzet fogott, megégett és sebeibe nagy kiűzenve után belehalt.

— **Szent-István napi látványosság a fővárosban.** Azok a vidékiek, a kik Szent-István napkor Budapestre jöttek, el nem mulaszták megtekinteni Nagy Zsigmond bútor-kereskedő házában áruházzát, Budapest, VI. Lázár-utca 3. szám. E cég az idegenforgalomra való tekintettel ez alkalomra áruházzában látványosságban menő kiállítás rendez, a hol óriási választékban lesznek felhalmozva mahagóni, paliszander, jávör és cseresznye fálo, ebédli, uriszobák és szalon garnitúrák. A bútorok szébbnél-szebb szőnyegek, csillárokat, angol, bár-butorokat, rézbutorokat és különlegesség számba menő festményekre, díszlámpákra fognak találni. Megemlítsere méltó, hogy e cég híres arról, a ki töle vesz, titkítja, hogy Nagy Zsigmondnál vásárolt, sőt a még a megérdemelt dícsőretet is egy konkurrens kapja. Nem mondja meg, hogy alkalom áruházzában vásárolt, hol fele olgyáron veszt, mint máshol, mert e cég összeveszedelmeket, gyárakat, tönkrement üzleteket, lakásokat vesz árverésen az egész világon, egyszer szömegekraktárt Tiflisben, bútorgyárat Németországban, Amerikában íróasztalokat és a mi a fő, készpénzzel fizet, nem váltóval. Adhatja tehát az árakat a legkisebb hásonra, mert egy mellékut-cában, saját házában van az üzlete, a hol nincs költsége.

— **Bucslakoma.** Boda József volt közsegőnbeli gyógyszerész és a „Nagyatádi takarékpénztár” r. l. vezérigazgatója eltávozását alkalommal fűges bucslakoma volt a Korona vendéglő-kérthelyiségeiben. A hatvan területű asztal kevesnek mulatozott arra, hogy helyet adjon mindazoknak, akik személyes megjelenésükkel akarták doku-

mentálni az eltávozó személye iránt érzett nagyrabecsülésüket. Az első fogas után dr. Weiss Jakab a Nagyatádi takarékpénztár r. l. helyettes igazgatója emelkedett szőlásra, aki szívólv jövő, őszinte, keresetlen szavakkal méltatta a távozó érdemeit, aki ugys mint társasághezi egyén, de meg mint a jótékony intézmények táradhatlan harcosa Nagyatád város intelligenciájának nagyrabecsülést vitta ki. Majd Tallian Andor főszolgabíró bucsuzott el a jelenvolak nevében az ő megszokott aranyos szavaival, akinek gyöngyöri beszédet többször szakította felbe a kitörő lelkesedés s szívhez szóló szavai a jelenvolak közül többeknek könnyet csalt szemébe. A távozó meghaltan mondott közönetet a megújulni szeretőtér s fájá szívvel bucsuzott el mindazoktól, akik szíveket voltak megjelenésükkel bucsu-tiléget mégtstetlén.

— **Selyem lámpaernyők és gyöngyrok-tok.** Nagy választékan kaphatók Rex Nővéreknél, Budapest, Kiggy-utca 5. sz. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Vidéki megrendelések azonnal eszököztetnek.

— **Adomány a tűdövész ellen védkező egyesületnek.** A somogyvármegye tűdövész ellen védkező egyesület kért adott be a vármegyehez segélyezés végett. A törvényhatósági bizottság mai ülésen 300 koránál megszavazott meg.

— **Tűzesetek.** A járási főszolgabíró jelentése szerint az elmúlt évnegyedben a nagyatádi járás területén 20 tűzeset fordult elő. Az összes kár 63176 korona a melyből biztosítás után megtérült 37840 korona. A tűz-részen lakoházak, mellékeépületek, gazdasági épületeket, részen gazdasági eszököket, takarmány, állatokat, élelmiszert, ruházatot pusztított el, mely tűzesetek részt gnyjtojatsból, részén gondatlan-ságból származtak. A járás területén az alábbi községekben fordultak elő tűzesetek. 1) Besenyei községben 1 tűzeset, kár 302 kor, melyből biztosítás után megtérült 260 kor. 2) Bőlavár községben 1 tűzeset, kár 120 kor, bizt. nem volt. 3) Bóliás községben 1 tűzeset, kár 200 kor, bizt. nem volt. 4) Csokolyi községben 4 tűzeset, kár 3150 kor, melyből biztosítás után megtérült 2700 kor. 5) Gige községben 1 tűzeset, kár 500 kor, megtérült 400 kor. 6) Görgeteg községben 1 tűzeset, kár 2160 kor, megtérült bizt. után 1200 kor. 7) Kisbajom községben 1 tűzeset, kár 530 kor, megtérült bizt. után 500 kor. 8) Kutas községben 3 tűzeset, kár 373 kor, megtérült bizt. után 340 kor. 9) Lábod községben 3 tűzeset, kár 2889 kor, megtérült biztosítás után 2220 kor. 10) Mike községben 2 tűzeset, kár 52900 kor, megtérült biztosítás után 29820 kor. 11) Nagyatád községben 1 tűzeset, kár 2 kor, bizt. nem volt. 12) Rinyakavási községben 1 tűzeset, kár 400 kor, megtérült bizt. után 400 kor. 13) Somogysszob községben 1 tűzeset, kár 50 kor, bizt. nem volt. A fentl. statisztika kimutatással kapcsolatban a tűzfőlö parancsnokság ezúttal is figyelemre méltos megfigyeléseket a tűzrendészeti szabályok pontos betartására, ami most a szárazidőjárás alatt és takarítás idején mindnyájunkra nagyon fontos.

— **Meteor jóslása.** A jövő hónapra Me-

Sirolin

Készít az érvényes és a hatóság, megalapított a közhírré, viládfőlt, előt kiadott.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-kőhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tudós és orvos által naponta ajánva.

Mintegy évtizeden utánzatokat is kintlank, kértjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerházaiban. — Ár üvegtüskén 1.— koron.

teor a következőket jelenti: Augusztus csomópontjai: 1, 4, 5, 6, 8, 12, 16, 17, 18, 20 és 24-re esnek, amelyek közül a legerősebb hatásunk a 4-iki csapadékos, a 6-iki hűvös, szeles, esetleg zivataros, a 12-iki meleg, a 18-iki szeles, viharos vagy zivataros, a 20-iki meleg jelleggel. Augusztus havában fejtik ki még aránylag leginkább nyarunk jellege, de itt zavarni fogja azt a 6-ika körüli Szaturnusz és 19-ike körüli Jupiter együttállásával, amidőn a napközfények esetére, jégesőt is kaphatunk, amelynek kifejlődésére különben augusztus hó meleg jellege, a többi csomópontok is alkalmas lesz.

Elűtött fiú. Horváth Teréz nemesabírói lakos fia: Horváth Mihály f. évi június hó elején hazuról megszökött. Személyleírása: 12 éves, terméte: alacsony, haja: szőke, szeme: kék. Eltávozásakor kopott fekete ruhát viselt és nála volt hegedűje is. Legutoljára állítólag Felsőegresden tartózkodott egy körhintással. Mindenféle körözök.

— **Szőlőgazdák figyelmébe.** Időszakonként felmerül azon hírrel jesszgetik a szőlőgazdákat, hogy itt-egy amott valami pusztító szőlőbetegség ütötte fel a fejét. Illyenkor, mikor a szőlőgazdák a legerősebbek hamar talál hitlere az a hiresztelés is, hogy a ország egyik-másik vidékén már az u. n. fekete rothadás (black-rot) is, ez a veszedelmes szőlőbetegség, mely Franciaországban nagy kiterjedésű szőlőtelepeket tett tönkre, már felütötte a fejét. Hát ez egyszerűen nem igaz. Mindazonáltal jó tudni a magyar szőlőgazdáknak, hogy ha telepeiken valami gyanus szőlőbetegség észlelnek, forduljanak az: Ampelologiai Intézet igazgatóságához, mely minden egyes esetben díjtalanul ad felvilágosítást. Címe: Budapest, II. Debrői-ut 75.

— **Az idej bortermés és a borárak.** Vidékünk bortermelő gazdái részéről több helyről különös hírekről értesítik lapunkat. Arról van ugyanis szó, hogy a borvásárló ügynökök az idén is, már most jókor megkezdették ismert manővereiket. Ez pedig

abból áll, hogy mesés országos bortermés híret terjesztik. Olyan termésről regélnék, aminő régen nem volt, amely még a tavaszi is lényegesen felül fogja mulni. Célzattuk nyilvánvaló! A borárakat akarják lenyomni, rá akarnak ijeszteni a gazdákra, hogy azután annál busásabb szüretet legyen ó nekik maguknak. Bár a szőlősgazdák megszokhatták már az effajta trükköket, félt, hogy az idén is fel fognak ülni, mert az olyan gazda akinek igazán jó mutakozik a termés, az ilyen állítást a saját kilitásaival is bizonyítva látja, aki pedig nem számíthat valami jó termésre, azt hiszi hogy csak ő van sújtva s irigykedve veszi a más vidékek jó termésüitáitai tudomásul. Ennek a hiresztéseknek a következménye pedig az, hogy igen sok szőlősgazda felül a hamis hiresztéseknek és pótton áron költségvetéll el a jó minőségűnek ígértő termést. Sajnos, hogy a gazdáknak nincs oly szervezett orgánuk, amely a a kellő nyomattal fel tudná őket világoztatni arról, hogy ezáltal már egyenesen szelgeléssel állunk szembe, amely ellen teljes éberséggel és eréllyel kell védekezni. A valóság ugyanis az, hogy ugy az őzi, mint a májusi fagy, nemkülönbön a jégverés, az ország legtöbb vidékein számtottóvó kárt tett a szőlőkben, amely helyeken 30–40% a becsülhető, továbbá a peronoszpóra is kezd már igen sok helyen pusztítani nemkülönbön a legilletékesebb helyre a földmivességi miniszterhez, a lisztharmat-kártétől is érkeznek hírek és indokolt panaszkok, így tehát országos szempontból kezelve a kérdést, a legjobb esetben is csak közepes termés várható. Az általában kitűnő bortermésről terjesztett hír e szerint nyilvánvalóan megtévesztésre irányul, melynek pedig sem vidékünkön, semsehol ez ország bortermelő vidékein a szőlőbirtokos gazdátársadalomnak, a bortermelő gazdáknak felülni nem szabad.

Nagyatádon a Fürdő-utcában levő

67-ik
számu ház

szabadkézből eladó.

Bővebb felvilágosítást a községi jegyző ad.

Kiadó szoba

Bosnyák Antal féle házban
Kossu h utca 193 sz. 1. ucvári
butorozott szoba külön bejá-
rattal szept. 1-től kiadó.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy
Kaposvárotti Korona-utca 8 szám alatt

mérnöki irodát

nyitottunk.

Elvállalunk földméréseket, gazdasági térképek készítését, birtok parcellázásokat, tervezéseket, építéseket, gazdasági- és iparvasutak létesítését, talajcsövezést, beton- és vasbeton építkezéseket, stb. műszaki munkálatokat.

GEIZINGER ÉS HORVÁT,

m é r n ö k ö k

műszaki és vállalati irodája.

Regény-csarnok.

Az elátkozott tiszt.

— Indiai történet. —

Írta: G. A. WELS.

9.

Offthon felűtöttem a tábori naplót. Reá akadtam a nyomra. Tíz évvel ezelőtt egy tiszt tűnt el a táborból. Beleszeretett egy leányba, ez megörjítette idegétő szerelmével, s szegény tisztársam mint szegény ember szemem láttára pusztult el.

De nem ez a sors vár reám is, ki már alig fekezem magam, hogy vissza ne térjek szerelmemhez?

— Kúrtós — ordítottam — riadót! Összedni az utíkészeletet, meggyünk vissza Simlába. Befejeztük köteleseágunket.

Megérkezünk Simlába, hol értesíttem, hogy a hadjárat befejeztetett: a béké teljese helyreállott. Kiténtéseket kaptam és egy felévi szabadságot. Londont nem is érinteltem, hanem előttem ismét Itáliába, hátha visszakapnám lelkemet?

— Mi a célja, kapitány?

— Bevallom, feleségül akarom venni azt az olasz leánykát. Azt keresem szeret Itáliában.

Már feljött a hajnal, mikor elváltunk meleg kézzortással. Sokáig nem tudtam elaludni, olyan hihetetlen volt a kapitány története.

A CSODÁK VILÁGA.

Mánap Bunny kapitány elutazott. Néhány napra rá Sorsentini grófné ebédjén összehozott a sors egy másik indiai kapitánnyal. Felhoztam neki, hogy nem ismeri-e Bunny kapitányt?

— Hogyne — mondta ő — fölőtte ideges, hiszterikus fiú szegény Ráté: India után egy kis pihenés.

— Nem tud arról valamit, hogy mi csoda lelki bánata van?

— A tiszt nevetelt.

— Dehogy nem ismerem. Nem ő az első ideges ember, kivel ez odalent megtörténik. Valami lelkelten zivány, ki ismeri az indiai bűvészek fogásait és valószínűleg járt is már Indiában, telte ezt vele beszúból. Majd elmondom, miről van szó. Indiában vannak bűvészek, kik mesterei a gondolatátvitelnek. Egyszer Simlában bejött a kaszányába egy ilyen bűvész. Megkérte a generálist, hogy engedje meg bemutatni mesterségét. Nem volt dolgunk ugyan, hát a generális megengedte.

Áz ezrednél volt az egyik tisztnek egy mozgófényképfelvétő készüléke, az beállította azt, hogy a bűvész minden mozdulatát megleshessük. A kaszánya ablakában állott a legénység, az udvaron volt a tisztikar, maga a generális, lord Duncham, az ezredes és mi valamennyien. A bűvész kis fálval megállott a tér közepén és végigjárt tva valamennyiünkön a szemét, így szólt erős hangon:

— Urák, én most feldobom ezt a spárpa gombolyagot s az ott marad a levegőben.

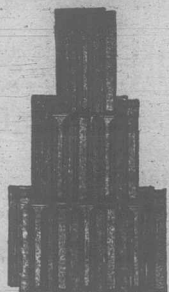
Felnézünk s tényleg a gombolyag elűtött a magasban, csak a vékony madzag lógott le róla.

— Most a 'kis fiam utána fog mászni.

— S a megdöbbenés moraja hallatszott, a kisfiú mászott felfelé a levegőben a madzagon s ő is elűtött a szemeknél elől. A bűvész elővett egy kést.

— A rossz fiú lusta, nem jön le. Utána mászok és megölöm.

(Folytatjuk.)

Szabadalm. Bohn féé termézetes vörös fedélcerép.

BOHN zsombolyai cserepe.

Legjobb minőségű fedélcerép legolcsóbb árak mellett.

Tessék árjegyzéket kérni.

Tessék árjegyzéket kérni.

Képviselők kerestetnek.

BOHN téglagyár, Zsombolyán.

CZERKON IMRE URI ÉS NŐI CIPÉSZ NAGYATÁD.

A pécsi országos kiállításán elismerő oklevéllel kitüntetve.

készítéset.

Elvállal hibás és fájós lábakra méret- szerint minden alakú cipő- el-
kivitelig.

Rendelések és javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

A pécsi országos kiállításán elismerő oklevéllel kitüntetve.

Vasuti menetrend 1909. évi május hó 1-től.

Az aláhuzott percek az éjszakai időszakot jelentik: d. u. 6 órától, reggel 6 óráig.

Budapest—Ujdombóvár—Zágráb—Fiume.

	Oy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Oy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.
Budapestről —	7 ⁰⁰	8 ⁴⁵	2 ⁵⁵	—	4 ¹⁰	9 ⁰⁰	10 ⁴⁵	—	—
Ujdombóvárra —	10 ⁰⁰	1 ⁴⁷	6 ⁰⁷	—	7 ²²	12 ⁷	3 ⁰⁷	—	—
Ujdombóvárról —	10 ¹⁰	2 ¹⁰	—	6 ²⁵	7 ³²	12 ¹⁷	3 ³²	—	—
Kaposvárra —	10 ³⁵	3 ¹⁴	—	7 ²⁰	8 ²⁰	12 ⁵⁴	4 ¹⁸	—	—
Kaposvárról —	10 ⁵⁷	3 ²²	—	7 ²⁸	8 ²⁸	12 ⁵⁶	4 ²⁴	—	—
Somogyzombbra —	11 ⁴⁵	4 ⁴⁵	—	8 ³⁶	8 ³⁶	—	5 ³⁷	—	—
Somogyzombbról —	11 ⁴⁶	4 ⁵⁰	—	8 ³⁷	8 ³⁹	—	5 ⁴⁰	—	—
Gyékényesre —	12 ¹⁹	5 ⁴⁶	—	9 ²²	9 ³²	2 ¹⁷	6 ²⁸	—	—
Gyékényesről —	12 ²⁰	6 ¹⁵	—	—	9 ⁴⁷	2 ²⁵	6 ³⁶	—	—
Zágrábra —	2 ¹⁷	8 ³⁷	—	—	11 ³⁸	4 ⁰⁵	9 ⁵³	—	—
Zágrábról —	2 ⁵⁷	10 ³⁵	—	—	11 ⁴⁴	4 ¹²	10 ³⁸	—	—
Fiumébe —	7 ⁵²	7 ⁰⁵	—	—	4 ³⁵	5 ³⁵	6 ³²	—	—

Fiume—Zágráb—Ujdombóvár—Budapest.

	Tessz.	Oy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Oy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.
Fiuméből —	—	6 ⁰⁰	10 ⁰⁰	10 ⁴⁰	9 ²⁵	7 ⁵⁵	—	—	—
Zágrábra —	—	12 ¹²	6 ⁴⁰	4 ⁴¹	6 ⁵⁵	1 ⁵⁷	—	—	—
Zágrábról —	—	12 ²⁴	7 ⁴²	4 ⁴⁸	7 ³⁰	2 ¹⁸	—	—	—
Gyékényesre —	—	2 ²⁵	10 ³²	6 ³³	10 ⁴⁵	4 ⁰⁶	—	—	—
Gyékényesről —	5 ⁰⁰	2 ¹⁵	11 ¹³	6 ⁴³	10 ³⁰	4 ¹⁶	—	—	—
Somogyzombbra —	6 ⁰³	—	12 ⁰⁰	7 ¹⁵	11 ¹³	4 ⁴⁸	—	—	—
Somogyzombbról —	6 ¹³	—	12 ⁰²	7 ¹⁵	11 ¹⁶	4 ⁴⁹	—	—	—
Kaposvárra —	7 ³⁶	3 ⁴⁰	1 ¹⁹	8 ⁰⁵	12 ³¹	5 ⁰⁰	—	—	—
Kaposvárról —	8 ¹¹	3 ⁴¹	1 ²⁰	8 ⁰⁶	12 ³⁶	5 ⁴⁰	—	—	—
Ujdombóvárra —	9 ²⁰	4 ¹²	2 ²⁴	8 ³⁷	1 ³⁸	6 ¹⁰	—	—	—
Ujdombóvárról —	10 ⁰⁰	4 ²²	3 ²⁸	8 ⁴⁷	2 ²⁸	6 ²⁰	—	—	—
Budapestre —	6 ¹⁰	7 ⁰⁰	9 ⁰⁵	12 ¹⁵	8 ¹⁵	7 ³⁵	—	—	—

Oda Somogyzombb—Balatonszentgyörgy. Vissza

Sz. v.	Vv.	Vv. I		Vv.	Vv.	Vv.
7 ³⁰	12 ¹⁰	6 ⁰⁸	Somogyzombb	7 ⁰⁰	4 ¹⁷	11 ⁰⁷
8 ⁰⁰	12 ²⁷	6 ³⁰	Segesd	6 ⁴⁵	4 ⁴⁰	10 ⁵²
8 ²⁴	12 ⁴⁰	6 ⁴⁵	Segesd-Bogát	6 ²¹	3 ³²	10 ³⁵
8 ⁴²	1 ⁰⁶	7 ¹²	Böhöngye	6 ⁰³	3 ²⁴	10 ¹⁷
9 ⁰⁰	1 ³²	7 ⁴³	Mesztegyne	5 ³⁰	2 ⁴¹	9 ³⁰
9 ³⁰	1 ⁴²	7 ⁵⁴	Gyöta	5 ¹¹	2 ²⁸	9 ²⁵
9 ⁴³	2 ⁰⁵	8 ²⁵	Marcali	4 ⁵⁰	2 ¹⁶	9 ¹³
10 ⁰¹	2 ²²	8 ³⁰	Kéthely	4 ¹⁹	1 ⁴⁴	8 ⁴³
10 ¹¹	2 ³¹	9 ⁰⁰	Balatonszombat	3 ⁵⁰	1 ³⁰	8 ²⁰
10 ²⁴	2 ⁴⁴	9 ¹³	Balatonszombat	3 ⁴⁷	1 ¹⁸	8 ¹⁷
10 ³⁶	2 ⁵⁴	9 ²⁵	Balatonszombat f. 1. sz. 6.	3 ³²	1 ⁰⁶	8 ⁰⁵
10 ⁴⁶	3 ⁰³	9 ³⁵	Balatonszentgyörgy	3 ²³	12 ⁵³	7 ³⁵

Oda Somogyzombb—Barcs. Vissza

Sz. v.	Vv.	Vv. I		Vv.	Vv.	Vv.
9 ⁴⁰	6 ²⁰	—	Somogyzombb	6 ⁵⁰	4 ⁰⁶	—
10 ¹⁴	6 ³⁰	—	Nagyatád	6 ²⁸	3 ⁴³	—
10 ²⁴	7 ⁰⁰	—	Simongát	6 ⁰⁵	3 ²⁵	—
10 ³¹	7 ²⁰	—	Erzsébetpuszta	5 ⁵⁰	3 ¹⁰	—
10 ⁴⁷	7 ²⁴	—	Lábod	5 ⁴⁰	3 ¹⁰	—
11 ¹⁷	7 ³⁰	—	Görgeteg	5 ²⁸	2 ⁵³	—
11 ⁴¹	8 ¹¹	—	Visonta-Csokonya	4 ⁵⁸	2 ²⁴	—
11 ⁴⁸	8 ²²	—	Csokonya 8. sz. őrház	4 ⁴⁶	2 ¹²	—
12 ⁰⁵	8 ³⁰	—	Somogytarnóca	4 ³²	2 ⁰⁰	—
12 ²³	8 ³⁸	—	Barcs telep	4 ⁰⁸	1 ⁴⁰	—
12 ³⁰	9 ⁰⁵	—	Barcs	4 ⁰⁰	1 ³⁰	—

Alapított
1854.**ROTTER BERNÁT, NAGYATÁDON.**Alapított
1854.**LAKATOS és LEMEZÁRUGYÁR.****MAGYAR KIR. LŐPORÁRUDA.****Gazdasági és varrógépek gyári raktára.**Horgonyzott acélfüskés kerítés sod-
rony, sodronyfonatok és sima hu-
zalok, kerítések céljaira: „Hungá-
ria” sodronyfonatok.**Mindennemű takaréktűzhelyek
a legegyszerűbbtől, a legdi-
szesebb kivitelig.****Épületvasalások. Vasgerendák.****Szab. bácskai ekék és alkatré-
szek. Gazdasági vetőmagvak.**„Cornélia” és „Sophiána” perme-
tezők és alkatrészek. I. kékkő és
raffiaháncs.**Építkezési anyagok nagy raktára.****Mauthner-féle konyhakertészeti és virágmagvak.****Jegyzői nyomtatványok nagyraktára.****KÖNYVNYOMDA.
KÖNYVKÖTÉSZET.****BENYÁK JÁNOS**
NAGYATÁD.**KÖNYV-, PAPIR-, ÍRÓ-
ÉS RAJZSZER-
KERESKEDEŚ.****RAKTÁRON TARTOK:**Imakönyveket egyszerű és finom
kivitelben. Üzleti, jegyzet és zsebköny-
veket. Író, fogalmi, itató és ivlevélpapírt.
Rajzpapírt és kartont egész ivenkben
és felvágva.Egyszerű és finom dobozlevélpapírt
fényképalbum emlékkönyv stb. nagy vá-
lasztékban, nemkülönb. mindennemű
írókészletek és rajzszerkeket.**ELVÁLLALOK:**Gazdasági, ügyvédi és pénzügyi
nyomtatványok, művek értesítők, gyász-
lapok, eljegyzési és esketési meghívók
a legizlésebb kivitelben.Értesítések, körlevelek, levélpapírok,
a legdivatosabb béli meghívók, névjegyek
szóval mindennemű alaku és kivitelű
nyomtatványok pontos és izléses elké-
szítését jutányos árban.**Könyvkötészeti munkák kifogástalanul a legolcsóbb áron
készíttetnek.****Levélpapírok nagy választékban.****Hirdetések jutányosan felvétetnek a kiadóhivatalban.**

Nyomtatott Benyák János könyvnyomdájában Nagyatádon 1909.

NAGYATÁDI HIRLAP.

NAGYATÁD ÉS VIDÉKÉNEK TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

A »NAGYATÁD ÉS VIDÉKE GAZDAKÖRÉNEK« HIVATALOS KOZLONYA.

Előfizetési árak: egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor., egyes szám ára 20 fillér.
Megjelenik minden esütőrtőkönn.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
SZMODICS SZILÁRD.

Szerkesztőség: Nagyatád, Fűrdő-utca 67. szám.
Kiadóhivatal: Nagyatád, Szechenyi-ér 23. szám.
Az előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalba küldendők.

A magyar Livius.

Az írói jubileumnak' divatja legujabban úgy látszik, előszeretettel keresi föl az élő nagyságokat. Talán ebből magyarázható, hogy egyik legjobb, legrokonszenvesebb és legérdemesebb emberünknek emlékezte nem foglalkoztatta eddig sem a nagyközönseget, sem a szakköröket, pedig sokkal kisebb nagyságok irányában sem fukarkodnak az ismeretes nemzeti hála és elismerés adójával. Ez év október havában lesz 100 éve hogy Horváth Mihály született, a magyar Livius, aki eddigelé egyedül dolgozta fel hazánk történetét, nemzetünk legrégibb napjait egészen a saját koráig egységes, egyszóval nemes és hazafias szellemű áthatótló előadásban. Távol legyen tőlünk, hogy Horváth Mihályt, a nagy történetírót jellemzzük és halhatatlan érdemét mérlegeljük. Megtetjük ezt már sokkal illetékesebb szakférfiak és meg fogják tenni bizonyára ismételve, a jövőben is. Legyen szabad ehelyett a kitünő ember és tudós munkásságának csupán egy oldalát kiemelnünk, amely a legnagyobb elismerésre és utánzásra méltó.

Horváth Mihály összefoglaló, hatalmas műben írta meg a magyar történelmet, pedig, aki maga is számtalan részletkérdésnek kutatásán és

megfejtésén kifünő sikerrel fáradozott, nagyon jól tudta, mennyi a homály és hézag multunkban, amelyek eloszlása, vagy kitöltése csak jövődó kutatásoktól várható. És mégis vállalkozott nagy műve megírására, mert úgy látta, hogy a nemzetnek szüksége van ily munkára, és mert meg volt győződve arról, hogy az ily munka csak üdvösen és teljesen irányítólag hathat a részletes kutatásra is, mely kellő áttekintés nélkül sokszor céltalan, vagy értéktelen munkát végez. Sajnos, a nagy mesternek e fényes példája nem hatott más szakok művelőire.

És még egyet. A külföldi nemzetek becsületbeli kötelezettségüknek tartják odahatni, hogy jeleseiknek nagy érdemet és nagy szolgálatot tett munkái el ne éviüljenek és teljesen le ne tűnjenek. Csak egy közel eső példára hivatkozunk. A német Schlosser világérténeke egy századdal ezt őt jelent meg először és kifünő szerzője már 1861-ben lépett ki az élők sorából. De ezen legnépszerűbb nagy műve el ma is: új meg új kiadásokban jelenik meg, természetesen azokkal a kis javításokkal és pótlásokkal, melyeket a haladó tudomány elkerülhetetlenné tesz.

Horváth nagy műve, mely pedig a maga idejében valóságos nemzeti

mű volt, teljesen letűnt: évtizedek óta elfogyott, már antikváraknál sem kapható többé és nincs senki, aki az érdemes feladatra vállalkoznék, hogy e nagy munkát továbbra is a nemzeti műveltség és az igaz hazafiság forrása gyanánt az új nemzedékeknek is hozzáférhetővé tegye.

A nemes férfiú és nagy történetíró születésének százados fordulóját semmivel sem ünneplhetnők meg méltóbban, mintha főművét megemlékező a teljes elpusztástól és új alakban ismét a nemzetnek kezébe adnók!

A cigányügy rendezése.

Akármerre jár kel az ember széles Magyarországon, nem lehet meg olyan kocsit, hogy utjában ne találkozzék, avagy pláne fel ne találkozzék, az a szemcsédett vad népesség, mely a magyar gazdaközönsegek állandó zsarolója és tolvaja, melyet általában vándorczigány gyűjtőnév alatt ismer, azonban legkevésbé sem előnyösen, úgy a nagyközöniség, valamint a közigazgatási hatóságok.

Mint dúló tatárország szabadon száguldják keresztül kaszál az országot, rabolva, ölvé, gyilkolva, gyújtogatva, gyermekeket rabolva s általában a személy és vagyonbiztonságot a szó teljes értelmében veszélyeztetve!

Az ország minden vidékéről hangzik

Nagyatádi Hirlap tárcája.

Szeptember Telé.

Édes szerelmem, rózsaszálom,
Ne buskoldj az elmulásón.
Feledj az őszit, a hervadást.
Tomboljon csak a bus enyészet,
Legyen bár elmulás a végzet,
Minket az egy cseppet se bánt.

Ne nézzük a jövőt, a multat,
Szeressük egymást kéjbe fulltan.
Hagyjuk elmulni, s jönni azt.
Őrök szerelmünk gyújtó lángja
A hervadásnak utját állja
S nem érünk mást, csak szép tavaszt.

A fény, mi most szemedben csillan,
Ragyogni fog miként a csillag.
S ez édes mosoly ajkodon,
Szívünkben nem fogy ki a dallam,
Ilyen szerelm halhatatlan,
Őrökké élünk angyalom.

Ha érzem szívem érted dobban,
S szilaj szerelmem lángra lobban

Sohase jön ránk hervadás.
Őrök tavaszban, ifjan élve,
Még itt e földön, vágyba, kéjbe
Érjük meg a földmádást.

Ólejt át forrón szép kedvesem,
S csak csókold az ajkám hevesen,
S ne féljük a bus hervadást.
Szívünkben mosolygó tavasszal
Harc nélküli nagy diadallal
Felejtünk őszit és elmulást.

Egymást ölelvé kéjjel-forrón,
A szerelmemben egybe forrón
Kedzünk majd tüzes, vig danát,
A halálnak szembenelve,
Egymással játszva, kergetőzve
Megyünk a másvilágba át.

SZABÓ GÉZA.

Mikor én is marsiroztam.

Írta: Zombory Gyula.

Ezt a kifejezést nem mindenki, használatja így, mert nálunk alig akad mozgó ember, a ki ne marsirozott volna, az általános hadkötelezettség révén, akik pedig katonák nem voltak (mint a hogy én sem)

azok egyáltalán nem is marsoltak. De én marsoltam, még pedig Japánból Mandzsuriáig, a mozgósított Nippon hadsereggel melyet hevenyében akkor vertek csapatokba, amikor Japánból, Tokióba megérkeztem. Jobban mondván: mindennap folyt a mozgósítás még pedig nem azzal a módszerrel, a hogy azt a kultúr államokban s ahogyan nálunk is végzik, hogy a járás hatósága rendelkezésére a községi előjáróság egy behívón értesíti N. N.-t, hogy ekkor és akkor jelentkezzék a X-i hadkiegészítő parancsnokságnál.

Japánban a mozgósításnak másféle neve volt eddig, mint a hogy az a vadszektáknál általában lenni szokott, a hol nincs rendes hadsereg s nincs névleges katoná, hanem ahol az általános felkelés színezetével bír a hadbakezűlés.

Japánban akkor így hívták össze a népet: A császári hírnök naponként felolvastatja a császári parancsot, melyet aztán távirón s távbeszélőn (a merre ilyen létezik), szétmeneszítettek az egész birodalomba; szolt pedig a mozgósító parancs: »ekékt: «

«Ő felsége, a fényes Mikádó, a Napisten legkegyesebb fia, a leghatalmasabb

de jászok, tulpapásaik felett s igazán türelmet vesztve kérdi már főként és elsősorban a magyar gazdák között, hogy: meddig fog még ez tartani?

A cigánygyűlölet rendezésének kérdésével úgy elméletben sokszor foglalkoztak már az illetékes testületek, de hogy gyakorlatban cselekedtek volna, arról nincs semmi adat. A magyar országgyűlésen még az 1901-ik esztendőben Hertelendy Ferenc, akor országgyűlési képviselő, vetelte fel a megrendszabályozás gondolatát s azóta sem történt semmi! Pedig azóta alig múlt el év, hogy a magyar gazdák ne sürgették volna erővel rendszabályokat a kóbor cigányok tulpapásai ellen és mégsem történt semmi! A Pécsetti 1907 évben megtartott országos gazdakongresszus folyamán türelmetlenül követelték a gazdákat, hogy tegyenek már valamit ezzel a kérdéssel? Mi lett az eredmény? A dánosai eset, meg a többi, s azóta ismét hallgát a krónika, mert tiltja a cselekvést az áhunanizmus!

Ez egy szörnyű kivétel állapot. De ennek megszüntetése annál inkább kivétel eszközöket is igényelne. Nézzük csak a régi rablólövőket! Az is kivétel állapot volt, mely kivétel eszközökkel szüntettetett meg. Pedig azokban a helységekből, még minden gonoszúságok mellett is volt valami romantikus, valami betárcsábeli féle, de a kóborcigány minden emberi értéke nélkül, aljas, vadállati ösztönökkel szaturált monstrum, aki már anjja tejével szívja be cse-csemő korától fogva mindazt a gonoszát, ami egy embert csak állatja tehet.

Váltig halljuk emlegetni, hogy nehéz kérdés, hogy emberességi szempontból nem lehet radikális eszközökhöz folyamodni. Hát erre csak az a nézetünk, hogy az ilyen fel fogás idejét multa a cigánygyűlölet szemben. Mert nem elkieserő-e, hogy míg itt minden ember adót fizet, a cigány nem fizet; mindenki köteles gyermekeit taníttatni, a cigány nem; itt mindenki katona lesz, a cigány nem; mindenkinek kell fegyverengedély, a cigány ezen is túleszi magát; földje nincs, de tarthat másén lovat; háza nincs, de lakhat a másén, ott ahol akar; illetékesség nincs, vallása szerinti ott és úgy keresztelkedik, esetleg többszörösen is, hogy ez va-

lami család cselekvéséhez megkívánatik. Ma itt rabol, holnap pedig lopott lován már a harmadik meggyébe száguldozva gyilkol, és a csendő — az gyalog-bandukol utána. Na! nincs se kenyér, se húsdrágaság! Ki-ássa a veszes sertésdögöt, amivel az állatbetegségek terjesztőjévé válik s mindezeket látjuk, tapasztaljuk; közvetlenül szemléljük s velük szemben, nincs erőnk cselekedni. Tessenek csak tanulmányozni, ilyen állapotok sehol a művelt világban nincsenek. S ha van valami, ami miatt joggal mondhatja a kiutód hogy nálunk kezdődik Ázsia, úgy ez a tört kóborcigányvilág teszi jogosulttá ezt a véleményét.

Itt lenne az ideje, hogy komolyan foglalkozzanak a cigánygyűlölet az illetékes körök, hogy végre valahára ez a kóbor, rabló, gyűlévesz népség megrendszabályozva, állandó letelepedés mellett, munkás polgár legyen hazánknak.

Polgári iskolánk ügye.

A f. hó 5-én tartott községi képviselő testületi ülésen tárgyalta a nagyatádi polgári iskola államosítására vonatkozó kultuszminis-teri leirat, mely szerint az államosításra vonatkozó tárgyalások csak akkor kezdhetők meg a kultuszminisztériummal, ha Nagyatád község kötelezi magát egy — átvé-nyű követelményeinek teljesen megfelelő iskolaépület felemelésére. Községünk képviselőtestülete belátván, hogy e szepen fejlődő iskola mostani helyzetében tovább nem maradhat, s hogy az államosítás hozza meg csak kizárólagosan az iskolára nézve a fejlődhetés azon mértékét, mely a teljes felvirágozá- sához vezet, azért azt a határozat-ot hozta, hogy ha már az államo- sítás csak az épület felemelésével lehet lehetséges, belemegy az iskola épületének felemelésébe, ha az a község nagyobb anyagi megterhelé- sével nem jár.

Azért a részletek megtárgyalása, a szükséges összeg miként leendő

előteremtésének megbeszélése céljából egy bizottságot szervezett saját kebeléből, mely ha majd látárgyal-va a látárgyalandókat, a legközelebb tartandó képviselőtestületi ülés elé terjeszti javaslatát.

Tekintettel arra, hogy iskolánk ügyében a késedelmeskedésnek már többször tapasztaltuk reánk nézve szomorú következményét, azért nagyon nagyon kívánatos, hogy a szervezeti bizottság mentől előbb essék túl a tárgyalásokon s sürgesse javaslatánál a képviselő testület elé való jutását, nehogy az októberben tartandó országos költségvetés keretéből újból kimaradva, megint egy évig kelljen várniunk a tárgyalások megkezdésére, mert akkor az odium esetleg a bizottságra száll.

HIREK.

Szörnyűt csapkodja az idő,
Máholnap vége lesz a nyárnak
Es későbbőlnek haza már,
Kik messze idegenbe járnak.
Nagy meglepetés vár rajtuk,
Ha visszatérnek Budapestre:
Kávéházak tatarozva,
Új mezben, csinosítva, festve!

A Duna épp úgy folydogál,
Mint a mikor eltávoztunk,
A villamosok most is ugy,
Mint azelőtt, kaszálnak,
A káncsok ordítanak
Szintúgy, mint akkor; dében, este,
De a kávéházak új mezben
Megannyi csinosítva; feste!

A citadella mostan is
A Gellérthegynek koronája
S a kastély fenn a várhegyen
Lakoját most is egyre várja,
A környéken most is bolyongnak
Cigányok, áldozatra leve,
De a kávéházak új mezben,
Megannyi csinosítva, feste!

Szóval minden a régi még

keleti császár fegyverbe hívja Nippon összes népét, mindazokat, akik egy igaz ügy mellett meghalni akarnak.

S mivel ez a felhívás a japánép valóságából a szinton vallásból meríti forrását több eredményel jár, mint a legendázottabb kultúrállamok mozgósítása; maradt nem jelent senki, (ellenkezőleg még a betegek, bűnös is jelentkeznek) nem áll félre, nem szökök meg senki, mert ismerik és hiszik s vallják a Szinton vallásnak ezt a czikkelyét: «A ki a Mikadó parancsára valami igaz szent ügy mellett életét áldozza, a lélekáldozat, az átmeneti csere-élet elkerülésével egyszerre jutalmul kapja a Nirvánát, a földi rossz megsemmisítésének eme ragyogó fényes országát, a hol örök jó s a földön élvezett gyönyöröknek hatványozott sokasága vár a hősökre» Tessenek, itt rejlik az a fanatikus erő, a mely ellen az orosz hadsereg másfél millió embere hiába küzdött. Tehát — miként mondtam, folyt a mozgósítás, mikor áprilisban megérkeztem Tokióba. De az előtt is, azután is egyre folyt s 6-8-10 ezer embert vittek egy egy dráncportha, mert csak így verődhetett össze az az egy milliónyi tömeg, melyből csak épen hogy a hirmondók,

a sebesültek s a táboruk jutott vissza hazájába.

A hetedik napot töltvén Tokióban, bele is lártam már erőtetett, feltűjt civilizációjukba, de meg eszembe is jutott, hogy nem a gésákba gyönyörködni jöttem én, hanem hogy első helyen Mandzsuriát lássam; a harctér volt az én legfőbb célom, majd csak azután Japán, ha onnan Isten különös kegyéből visszakérülök.

Házigazdánknak (Vargacsinnak) kifejeztem célomat s kértém, juttasson tanácsosh, miként juthatnék el Mandzsuriába? Mert ne tessék képzelní, hogy az olyan könnyű feladat földrajzi szempontból. Ugy beszéve róla, olyha tűnik fel az embernek, különösen a talikus hallgatónak, a ki a geográfiai viszonyokat figyelmén kívül hagyja, hogy «japánból Mandzsuriába» (Atádról Szoborra) haj, haj, nehezebb munka az, s akkor különösen az volt, egy magamfélé szegény scribler embernek, a ki előtt szívesen probléma képződött, hogy «hogyan is háta, gyalog-e, hajón-e, vasuton-e, léghajón, vagy horgaszon? Nippon Japán és Mandzsuri között borzasztó akadályok [stratégiai akadályok] vizslaltak torpedók, cirkáló páncélosok, elő- s őrsre kiállított torpedó hajók, uszó dombok

robbantó anyagokkal, dinamit ágyúval megrakott a fele komphoz, hidfához hasonló uszó várak kóboroltak a tengeren), földrajzi nehézségként pedig ott volt a Japán és Koreai tenger, Korea, a Sárgeatenger pokoli veszélyei megrakott öble, Wladivosztok 140 ágyútorka, mely örökkösen farkas szem nézett a Japán tengerrel s a Japán partokkal.

Legalkalmasabb lett volna egy láthatatlan, levegő színi (mondjuk csúszkaszín) Zeppelin fele léghajón átrepülni, ha azt úgy meglehetett volna venni, mint egy pakli gyufát.

Tehát a Szatósomra, a házigazdámra bízam a dolog megoldását, hogy valahogy átjuthassak.

Vargacsinn nem sokat taktetóriázott, ad rem kezdte a dolgot, elvezetett azokhoz a kóborló tisztkehez, a kik a japánacsapatokat szállították.

Vargacsinn tolmácsolta a csupán japán tudó aszóbb rendű mozgósító tisztnek, hogy óhajtanék yelik Mandzsuriába, a harc- tere menni.

Nagyon néztek, azután megkerdezte- tük Vargacsinnal azt, hogy minek?... a japán hadseregben nincs idegen legió, mit

Az otthonunk se változék meg,
Ki bírja, most is jó mulat,
Most is éheznek a szegények.
De vajjon ez kit érdekelhet,
Mikor haza jön Budapestre,
A fő, hogy a kávéház várja
Uj mezbén, csinosítva, fessve!

— **Beiratások a nagyatádi polg. fiu és leányiskolába** szept. hó 2-án kezdődnek s tartanak bezárólag szept. hó 4-éig. Beiratkozni naponta 9 óráig 11 óráig lehet. A beiratáshoz szükséges az elemi iskola IV. osztályáról kiállított iskolai bizonyítvány, továbbá születési s ujjrallási bizonyítvány. Tandíj a fiúiskolában 30, a leányiskolában 30, 50, 60 és 100 korona. Tandíjmentességért folyamodók, szegénységüket igazoló községi bizonyítvánnyal felszerelt az iskolaszékhez címzett kérvényüket beírások az igazgatónak adják át. A vid ki szűlők figyelembe melegen ajánlják a nagyatádi polg. iskolát, már csak azért is, mert itt a tanulók ellátása olcsó, de meg a szegény s szorgalmas tanulók a nagyatádi nemesség szívó urasszonyok kegyességéből ingyenes étkezést is nyerhetnek.

— **A régi tíz forintosok beváltási határideje.** Az Osztrák Magyar Bank 1901. szeptember második hírdelmévével bejelentette, hogy 1880. május elsejé ke ellett ellátott tiszoritos bankjegyeket, ameleket a bank főintézetei és fiókjai ezidőszent meg nem cseréltek, ez évi augusztus 31-ike után beváltásra el nem fogadják és e nap után a banknak az említett bankjegyekkel szemben való minden kötelezettsége megszűnik.

A vadászok örömere lekerültek a szegről a fél éven át pihent fegyverek. Megkezdődött az új vadászati idény. Sokan már szemlést is tartottak a vadászterületeken meggyőződést szerzendő a vadállományról. Általában az a vélemény, hogy kevés a fogoly. Ugy látszik a hideg május megzavarta a fogolyállományt s akadályozta a kelést. Nyúlra s fácánra azonban szépek a kilátások.

Gyümölcsös és szőlő eltartása. A gyümölcsöszezon idején jó szolgálatot tehettek olvasónknak egy szakember találatból származó alábbi tanácsok: Gyümölcsöt úgy lehet élvezhető hideg állapotban a házán tartani, ha a gyümölcsös tálat leborítjuk egy másik táttal s ennek az utóbbinak a tetejére jeget rakunk. A jég olvadása és a víz párolgása telemes meleget vonván el a

környezettől, a tálat alatt lévő gyümölcs állandóan hideg marad. Szőlőt pedig úgy tartunk be a legegyszerűbben és leggyorsabban, ha a fűrtől egy másodpercze be-mártjuk forró vízbe. A felszedett víz elpárolgásaszőlőtről hideg állapotban tartja s ezenkívül a szőlőre eselleg rátapadt spórát és megsemmisíti.

— **Az új halottkém.** Egyik délmagyarországi megyének oly szigorú főnöke az alispán, hogy a megyei tisztviselők az uolsó kisbírótól a főjegyzőig valóságos halálos félelemmel gondoltak rá. A falusi jegyzők előre reszkednek már, ha híre megy, hogy az alispán meglátogatja falujukat. Az egyik jegyzőt nemrég mulatás közben megölték a guta. Szörnyet halt. Minthogy orvos nincs jelenleg a faluban, sőt a környéken sem, a halottkém teendőket a falu kövácse végzi. A tudós féli községes embereknek hamar konstatálta a halált. Egyszerűen harapógóval összeszorította a halott lábujjait, ha nem moccant, bizonyos, hogy meg van halva. A jegyző urral azonban nem mert ilyen könyvedben elbánni. Hátha feltámad és ebben az esetben jaj neki! Nem is akarta említeni a halottkém szolgálatát. Az egész kupaletánc most már azon tanakodott, miképen kellene konstatálni a jegyző ur halálát. Nem tudtak dönteni, mikor csak egyszerre elől a kisbíró.

— Majd megmondom én kendeknek, meghalt-e a jegyző ur, vagy sem!

Ezzel odaállt a halott mellé és sakál-árvöltséssel ordította be a fülébe:

— Jegyző ur! Jegyző ur! Itt az alispán ur!

Jegyző persze nem mozdult.

— No hát, ha még erre se ébred fel, akkor meg is van halva a jegyző ur — szól meggyőződéssel a kisbíró.

— **Gondoskodás a vén leányokról.** Egy lelkes feministának az az ötlete támadt, hogy biztosító társaságot alapít, amely csekély évi díjért tekintélyes nyugdíjat ad annak a nőnek, aki pártában marad. A társaság tagjai természetesen csak nők lehetnek. A nyugdíj a nő negyvenedik évében válik eveskedéssé, aki előbb meggyérhez, az elveszíti a nyugdíjra való jogát a befizetett juttatással együtt. Az ilyen módon elvesztett díjakat a biztosító-társaság tagjainak javára fordítja.

— **Lópás.** F. évi augusztus hó 7-én Vigor Imre Széchenyi leplel puztali lakos ka-

dára ismeretlen tettes a szobában elhelyezett zárt ruha szekrényből 24 korona készpénzből 8 koronát elloptott. A csendőrszr később kinyomozta a tolvajt, kit a kaposvári kir. ügyészség eljelenített.

„**Vasárnapi Újság**” augusztus 8-iki legnagyobb közleményében a spanyol forradalmi mozgalmakkal foglalkozik, képeket mutatva be a zavarok főhelyeiről: Barcelonáról, Valenciáról és Zaragózárol, nem különben a Melilla körüli eseményekről. A többi képek a legújabb aktualitásokra vonatkoznak: a segesvári Petőfi-ánnepre, szíriai államtitkár brassói utazására, Torma Károly emléktáblájára stb. Szépirodalmi olvasmányok: Mikszáth Kálmán regénye, Nagy Zoltán verse, P. Abraham Ernő novellája s Williamson angolból fordított regénye. Egyéb közlemények: egy sorozat sazon-kép, cikkek Rockeileerről s a londoni női klubokról, tárcák a hírlírl, s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet. Sakkjáték stb. A „Vasárnapi Újság” előfizetési ára negyvedévre négy korona, „Világkrónika”-val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhetők: „Vasárnapi-Újság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-u. 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Népes-Néplap” egolcsóbb újság a magyar nép színlára, felévre két korona negyven fillér.

Közgazdaság.

Védekezés a lisztharmat és peronospora ellen.

A lisztharmat és peronospora szöbőbetegség ellen szolgáló, általam feltalált szert „Antid” elnevezéssel 13363 szab. szám alatt hozták forgalomba.

Célom lévén a köz érdekeinek szolgálatát tenni és a szer felhasználásának sikerét biztosítani, mivel annak végütése komplikált és a helytelen keverés oly vegyi elváltozásokat idéz elő, mely a legintensivebb ható szert felbonthatja, annak élenylésést okozza és a kívánt sikert megelűsíti; azért nem bízhattam azt laikusokra és így csakis egy részét képezik az elegyítendő szerekek azok, melyet az egyes lapok felsoroltak.

tona meghajolva akkorákat lép, hogyha előtte nem cimborája is nem lépne, hát egyenesen annak a hát közepére lépne. Én, aki megeléghetnem kívánom közölközni fizik. s növeks tekintetében, egy darabig csak léptem a versenyt velük; majd le léptem az előttem menőnek a bambuszdozskorba bujtattól csönkba költök, de egyszer csak azt kezdtem észre venni, hogy a tudám maján, lépem, vesem egész belső orgánum bontakozni kezd, s hogy mindjárt minden szervem lehullik rendes helyéről, kezdtem mondani.

A két bagó, látva, hogy mindjárt beadom a kulcsot, két oldalt mogfogták ködmezem zsebést s úgy vonsoztak magukkal, miat valami terhet lgy értünk Jokohamába, ahol csapattunknak lefujtak s mi pihenünk másnap hajnalig, hogy onnan már kínai vontató gőzösök szállítsanak bennünket mentő nagy tengeri deryegyeken Kórea felé.

Ekkor marsoltam először életemben s Isten kegyelméből talán utoljára is.

akarnék ott? Hárctéri tudósítóként megyek ki, jelentetlem.

A sárga tisztárnak nem igen keltett sejtelmére arról a furcsa mesterségről, mert sokáig nevezett Vargucsinnra. Azúrlan ezeket mondta:

Ez az ur kijöhét a csapatokkal, fogolyként kiviszem, felsőbbséggem utolagos jóváhagyása reményében. Hogy aztán mit fog vele történni, ő lássa; utóbb vigasztalálj meg hozzá tette:

— Igaz, hogy sok idegen van ott, sok európai, de hogy mit csinálnak ott nem tudja, mert nem katonák. A kik katonák, azok affasékként bevannak osztva a csapatokhoz.

— Mondattam Vargucsinnal, hogy csak vigyen ki, a többi az én gondom.

Tudtam: én jól, hogy nem ér bántódás engem, hiszen nem én vagyok az első, aki oda kimegy, hiszen előttem már 71 tudósító volt könn, én lettem a 72-ik. Mert a nagy világkontinensről 72 ilyen harci tudó-

sító volt könn, a kik Isten különös kegyelméből, a belgrádi kivételével, valamennyien hazakerültek azok közül a rem állatok közül. Ezt az egyet a „Petro Dviorvicsk” hajó felrobantásakor egy repülő vasszilánk átfűtte le a portárra szürke sziklákról, a hol a síhanganji csatát néztük. Alig állt tőlem nyolc lépésmjére.

Tehát beosztattam a csapat közé. A 4-ik sorba oda állítottak két szurga legény közé, a kiknek arcá csak úgy duzzadt a bagótól, a fekete szingapori dohánnyugyretől, mert a japán bagózik, akár csak az atádi kisbécs.

Elszedték összes felszerelésemet, zsebeimet kikutatták, iratimat a toborzó tiszt zsebre vágta, s megindultunk Jokohamába — gyalog, Mert Tokiótól odáig csak villamos közlekedés van: ilyen kis apparattussal pedig nem lehet sok ember liferálni.

Marsoltunk. De hogyan? Erről a nagy lónak fogalma sincs. A japán ki-

De másrészt befolyásolja a szerkeverését a szőlőnek minéműsége. Tudunk kell azért minden egyes esetben, hogy amerikai, európai, bor vagy csemege és hány éves szőlőtőkével szemben kell a szerünk hatását alkalmazni. Nagyon természetes, hogy ilyenformán a beteg korához és természetéhez alkalmazott szerünk hatása figyelmen kívül nem hagyható.

Ennélfogva elhatároztam magamat a szer gyárilag való előállítására, mely keverék a diagnózis megállapítása után, vegyészünk felügyelete mellett a kívánságnak megfelelőleg szállítatik. A szernek ilyen módon való kezelése a fenített veszélyt teljesen kizárja, amellyel a vele való eljárás kényelme, hatása pedig biztos. Így termelő gazdatiszaim olcsóbban jutnak a kifogástalan, teljes ösztéteteli szerhez, mintha azt vidéken, avagy a fővárosban kevésbé megbízható forrásból és anyagból lennének kénytelenek beszerezni. Végre is mindenki be fogja látni, hogy, mint a legtöbb esetben, úgy jelen szerrel is, csak az biztosíthatja a sikeres hatást, ha a gombamódra fellépő és üzleti versengéssel értéketlen hamisítások ellen megfelelő garanciát nyújtunk.

Az általam öt éven át kipróbált, biztos hatású, teljes keveréssel összeállított poralak szer megrendelhető Antoid gyári raktárából Budapest, V. József-ter 10. l. em. 5. ajtó. A megkeresések postafordultával elintéztet nyerne, mert a lisztbarmat, annak szárazlé válfajai és a peronospora ellen való védekezés az idén már csak augusztus hónapban történhetik hatásosan. A szer 5 kilogrammos postacsomagtartalommal küldetik a megrendelők címére, mely mennyiség két hektoliter vízbe vegyítve, olvsa, használat előtt jól keverve, a rézgálicsal szokásos terület permetyezésére elegendő.

Végül megjegyzem, hogy az általam feltalált szer a gyárossal kötött szerződés szerint önköltségen tartozik a kiszáradt részére átengedni, míg nagyobb megrendelésnél megfelelő engedményt nyújtunk. Ennek fejében tisztelettel kérem, szíveskedjék az elért eredményről esetlel-esetre engem értesíteni.

KUTHY ISVÁN

földbirtokos,
Budapest, I. Lovas-ut 14.

Tudnivalók állami ménnek kibérleése körül.

Aki állami fedezőként halál az 1910 évi idénre bérleti, annak tanácsos lesz ezt az ügyet még az idei nyár folyamán lebonyolítani, mert ha télig elmulasztja, akkor a rendelkezésre álló mén nagyrészt már le lesznek foglalva ily célra és nem marad miből választani. Az állami méntelepeknél ugyanis csakis azok a ménnek bérlehetők, melyek eddig is bérlelve voltak és nem voltak még fedeztetési állomásra kioszt-

va. Kivételt csak az angol és arab telivérnek képeznek, melyek akkor is bérlehetők, ha már állomáson is voltak, de csak az esetben, ha az illető község a mént többé nem kéri állomására.

Ha az illető lötenyészítő a kívánt tipust megállapította, akkor írjon a legközelebbi méntelepparancsnokságnak, vajjon melyik alá rendelt ménteleposztálynál találhatna a kívánt tipushoz tartozó bérlehető mént, jelezvén egyúttal az óhajtott szint és magasságot, valamint esetleg a tenyészelt is. A méntelepparancsnok ság által kijelölt ménteleposztályhoz tessék azután mielőbb ellátogatni és a rendelkezésre álló ménnek közül választani. Ha sikerül a kívánt mént megtalálni, akkor 1. koronás bélyeggel ellátott beadványt küldjön az illető méntelepparancsnoksághoz, melyben a számmal és névvel jelzett ménnek a jövő évi fedeztetési igényre bérleményanant való előjegyzését kéri. Ha a méntelepparancsnok-ság azután a méntre való előjegyzés megtörténtéről értesíti, akkor az ügy rendben van. Később átküldik a bérletnek a bérserződést aláírás végett és január 1-től kezdve bármikor kériheti a mén kiküldését.

Ha a tenyészítő, a ménteleposztályoknál nem találna alkalmas mént, ez esetben közvetlenül az állami ménesekben választhat a felállított fiatal ménnek közül. Arabvérű méneket Báboinán, magasvérű nemes angol félvérű méneket Kisbőren, nehezebb angol félvérű méneket (Furioso, North Star, Gidrán és Nonius) Mezöhegyesen, végül lipiczai fajta méneket a fogarasi m. kir. állami ménesben, Alsószombathalván lehet találni.

Ezekben a ménesekben október 10-ig lehet a fiatal- ménnek közül bérment választani. Az eljárás az, hogy a ménbérlo odautazik, engedélyt kér a parancsnokságtól a bérment kiválasztására és a megejtett választás után, ép úgy amint előbb jelezte-tett, írásbeli nyilatkozatot ad át az ottani parancsnokságnak, melyben a számával és nevével megjelölt ménnek bérletére kéri magát előjegyezteni. Az összes fiatal ménnek október havában a méntelepekhez és az illető méntelep azután megkötö a szerződést az előjegyzett bérlo-kel.

Itt is szem előtt tartandó, hogy ki minél későbbben meg bérment választani, annál kisebb választékok talál, mivel mások már megelőzték és azok a ménnek, melyek valaki részére már előjegyeztettek, természetesen más bérlo által nem bérlehetők.

Regény-csarnok.

Az elátkozott tiszt.

— Indiai történet. —
Irtá: G. A. WELS.

A bűvész fel is mászott a kőtetlen,

visitozás hallatszott s vércseppeket láttunk hullani.

A generális kiabált, a katonák fegyvereiket kapkodták fel.

És a bűvész ott állott a földön-fiaival együtt. A jelzett mozgófénykép igazolta, hogy ott is állottak folyton mozdulatlanul, míg mi feltéle néztünk, mert a bűvész átvitte belénk gondolatait, belénk szúgérta azt, a mit akart.

Ez a kelet bűvészete.

Érti most már Bunnny esetét? Szegény fiu azt hiszi, hogy átok alatt áll, pedig kutyája baja.

— De hát az ő kalandjai?

— Azokon mindenki átesik, ki az egyenlítőn túl szolgál.

— Hallott ön valamit arról a kis indiai bennszülött leányról?

— Pszt! csendesen uram! Hogy hallottam-e? A kis jószág lement Bunnny után a hegyekből, s más kapitányt lelt a fiu helyén. A leány a cserével megelegetett és én azt mondom, hogy helyesebb frusktát nem teremtet föld ennél a vad gyermeknél.

— És tudja-e, hogy Bunnny most keresi azt az öltöz leánykát és feleségül akarja venni?

— Hohó, ha ezt megteszi, istenemre elhiszem, hogy a fiu átok alatt áll!

SZABADULÁS.

Egy esztendő eltelt. Jóformán el is felejtettem az egész történetet. Nápolyban jártam, hova a Vezuv kitörése óriási tömeg idegent vonzott. Nápoly koldusnépe majdnem megdagadott az elemi csapás alatt. Az idegenek tömege aranyával fizette a láva darabkákat és a hamis dobozkat és a szegény nép most is úgy emlegeti ezt az időt, mint másult a dus aratás esztendjét.

A hullámzó idegen tömegben egy ismerős arc bukkant fel.

Bunnny kapitány volt.

Fejedelmi előkelőséggel volt öltözve és karján egy csinos fiatal hölgy.

— Üdvözlöm, kedves kapitány!

— Örülök — felelte ő — de immár nem kapitány vagyok, hanem lord, a felsőház tagja és ön előtt bizonyára ismeretlen várnak és földök örökös grófja. Keressem fel ebéd után a Palaceban, érdekes dolgokat mondok el Önnek.

Delután felkerestem az exkapitányt, ki egy spanyol havannát nyugtva felém, leültetett egy hatalmas karosszékre és elmondta története befejeztét.

— Mikor öntől elváltam, eljöttem Nápolyba. Itt működött az a kóbor stagnia, a melyet kerestem szerte Itáliában. Ödözütem a gazdának, hogy szeretnék vele beszélni. Este épen a tabledonál ülünk, mikor a pincér bejelentette, hogy itt van maestro.

A hogy voltam, — estélyi — tolelttem kisiettem és félrehívtam az emberi szörnyet, hogy zavartalan beszéljek vele.

— Uram — mondtam — véttem az Ön fogadott leánya ellen. Elveszem feleségül. Javátessen hibámat.

— Az nem lesz jó, keggelmes ur — felelte ő. — Nem tudom, hogy Ön mikor vétett leányom ellen, de ha már beismeri, fizessen 100 lírát és aztán rendben van a dolog.

Társzerkesztő: KATONA GÉZA.

(Folytatjuk.)

Hirdetések jutányos áron
e lap kiadóhivatalában.

Alapított
1854.**ROTTER BERNÁT, NAGYATÁDON.**Alapított
1854.**LAKATOS és LEMEZÁRUGYÁR.****MAGYAR KIR. LŐPORÁRUDA.****Gazdasági és varrógépek gyári raktára.**Horgonyzott acéttüskés kerítés sod-
rony, sodronyfonatok és sima hu-
zalok, kerítések céljaira: „Hungá-
ria“ sodronyfonatok.**Mindennemű takaréktűzhelyek
a legegyszerűbbtől, a legdi-
szesebb kivitelig.****Épületvasalások. Vasgerendák.**Szab. bácskai ekék és alkatré-
szek. Gazdasági vetőmagvak.„Cornélia“ és „Sophiána“ perme-
tezők és alkatrészek, 1' kékkő és
raffiaháncs.**Építkezési anyagok nagy raktára.****Mauthner-féle konyhakertészeti és virágmagvak.****Jegyzői nyomtatványok nagyraktára.****KÖNYVNYOMDA.
KÖNYVKÖTÉSZET.****BENYÁK JÁNOS
NAGYATÁD.****KÖNYV-, PAPIR-, IRO-
— ÉS RAJZSZER-
KÉRESKEDEÉS.****RAKTÁRON TARTOK:**Imakönyveket egyszerű és finom
kivitelben. Üzleti, jegyzet és zsebköny-
veket. Író, fogalmi, itató és ívlevélpapírt.Rajzpapírt, és kartont egész ívekben
és felvágva.Egyszerű és finom dobozlevélpapírt
fényképalbum emlékkönyv stb. nagy vá-
lasztékban, nemkülönb. mindennemű
írókészletek és rajzszerkeket.**ELVÁLLALOK:**Gazdasági, ügyvédi és pénzügyi
nyomtatványok, művek értesítők, gyász-
lapok, eljegyzési és esketési meghívók
a legizlésebb kivitelben.Értesítések, körlevelek, levélpapírok,
a legdivatosabb béli meghívók, névjegyek
szóval mindennemű alaku és kivitelű
nyomtatványok pontos és izléses elké-
szítését jutányos áron.**Könyvkötészeti munkák kifogástalanul a legolcsóbb áron
készíttetnek.****Levélpapírok nagy választékban.****Hirdetések jutányosan felvételnek a kiadóhivatalban.**

Nyomatott Benyák János könyvnyomdájában Nagyatádon 1909.

NAGYATÁDI HIRLAP.

NAGYATÁD ÉS VIDÉKÉNEK TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

A »NAGYATÁD ÉS VIDÉKE GAZDAKÖRÉNEK« HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor., egyes szám! ára 20 fillér.
Megjelenik minden csütörtökön

FELELŐS SZERKESZTŐ:

SZMODICS SZILÁRD.

Szerkesztőség: Nagyatád, Fűrdő-utca 67. szám

Kiadóhivatal: Nagyatád, Széchenyi-tér 23. szám.

Az előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalba küldendők.

Szent István napja.

Az első magyar király emléktünetpét kegyelettel és buzgóssággal üljük országoszerre. A törvényhozás élénk szabta, de minden jobb érzesünk úgy kívánja, hogy az államalkotó fejedelem emléke szent legyen előttünk.

Nem is csak a magunk felbuzdulása ez. Kilenc százados tradíció erős szálai fűznek az ő nagy alakjához. Kilenc évszázadon át annyi megpróbáltatáson ment át ez a nemzet, hogy megértett könnyű volna, tán menteni se nehéz, ha sok bajában megfellebbezik első jöttejéről és tudatában lassan-lassan elmosódik annak a képe, akinek első európai szerveztétét köszöni.

Nem így történt. Sok ideál szerte foszlott, sok eszme, ami ideig óráig ur volt a nemzet erején és munkáján, megmosolyogni való ócskaság lett. Emberek, akiket helyzetük, vagy tehetségük oda vitt, hogy a magyarság nagynak, minden jóra vezérnek tekintette őket, idők múltán eloszlott nimbusszakkal közönyös alakjai lettek a történelemnek. István király emlékét szeretettel és hálával attól a naptól pedig, hogy jobba a hétköznapi koporsóból éppen került ki, rajongó áhitattal tiszteli a magyar nép. Hogy török, német volt-e ur

felettünk, vagy a magunk erejére támaszkodva diktáltunk törvényt meghódolt népeknek; hogy csöndes béke, biztos fejlődés idejét éltek-e, vagy zavaros háborúkat, feltartóztatlan pusztulást; az, megannyi jelentős momentum egy nép hangulat-változásánál, szent István tiszteletére hatás nélkül maradt.

Csodálatos legendája egy régi korszaknak, mely még bennünk, modern emberekben naiv hívókra talál.

Ki tudja, hogy Bastille bevételét, közelített idejének olyan eseménye, a minek eszméi tartalma ma is friss és divatos, soká megmarad-e a franciák nemzeti ünnepének?

És biztosra kimondhatjuk, hogy szent István alakját, akinek működése mai aspirációinktól és eszmekörünktől pedig oly távolra esik, mindig ugyanaz a kegyelet veszi körül nálunk, mint eddig és ma.

Volt idő rá, hogy a nemzet vére át menjen az a kegyelet; nem jó olyan idő, ami onnan kiírthatja.

Körülveszik a szent jobbot Budavárában ünnepi körmenettel. És ezer, meg ezer ember tódul oda, hogy részt vegyen a szertartásban. Áz előtt tán tengelyen, vagy éppen gyűlésszerrel jöttek: ma a vonatok ontják százszámra a messze vidékről összeseregülő népet.

Nem a látványosságot mennek bámulni; hiszen némelyik kétszer háromszor, a másik tán minden évben látta ismétlődni az ünnepi szertartás megszokott pompáját.

Nem a látványosságot: hanem hogy részt vegyen újra, meg újra a nemzet ünnepében, lerója a kegyelet a többiekkel, s kalap levéve áhítatosan énekel a régi éneket István királyról, amelyik ott született valahol a táborban, hazájuk sorsán busuló, István király segédemét kére magyarkor ajakán.

S az államalkotó fejedelem ünnepén ime kész örömmel vonhatjuk le a tanulságot, hogy a legnagyobb alakját tiszteli ma is a magyar.

És mai jelentősége aligha ebben nem áll szent István emléke megünnepelesének. Az ő nagysága el nem törpülne, ha nevével is felelték, a kegyelethez hűlenek is lesznek; de a mi nemzeti karakterünk épségének nagy hasznára válik ez az évről évre megújuló ünnep, a maga kegyeletességével, hazafias áhítatával.

Szent István alakja nem lesz nagyobb, ha az ünnep régi fényét és pompáját esztendőről esztendőre megtartja; de a mi önértéktünknek kellene összezsugorodnia, elvesznie ha csak egyszer is elefelejtünk ünnepelésünkkel tisztelni legendáink legnagyobb alakját, államunk szer-

Nagyatádi Hirlap tárcája.

A titkos fiók.

Írta: Gömbösné Galamb Margit.

A régi családi butorok között legszebb darab az a XVI. Lajos korabeli íróasztal volt, amely a Katolnagyk között elő szokás szerint mindig a legidősebb leányt illette meg. Sohasem tarthatka igényt másokra a remek dologra, amelyért azonban — ezt csak értékeinek emelésére hangoztatta a familia — csak hogy nem próbált kis uradalmakat igény-

Ez mindenesetre túlzás volt. A Katolnagyk már évszázadok óta nem voltak abban a helyzetben, hogy módjukban lett volna uradalmakat ajándékozgatni. Sőt az utóbbi időben ugyancsak okosan kellett élniök, hogy ősi bírtokuk teher nélkül állja ki a világotörvényt: a vagyon hullámzását.

Az azonban kétségtelen, hogy az az íróasztal remekműsámba ment, tulajdon az a Bouille készíttette, aki 1675-ben a versaillesi palotában a dauphin számára tervezte a butorokat. Ez a darab, amelyhez nagy áldozatok árán jutott egy ritkasággyűjtő Ka-

tolnay, Boulle-nél Domenico Cuccu tervére készült remeke volt.

Ami a fiók sohasem tudtak — s ez a család leányainak nagy lelki erejére vall — két titkos fiók rejtőzött az asztal faragványai között. Hogy az a két fiók mi mindent rejtett évszázadok óta, azt nem jegyezte fel a krónika. De hogy kiváló és becses szolgálatokat tett a két rejtett a Katolnagylányoknak, azt elképzelheti mindenki, aki csak egyszer is végigtekinthet az ósanak fiatalkori arcképein. Olyan szépek voltak valamennyien, hogy megkísértés nélkül egyik sem elhett. Hogy mikép állták ki a kísértést, arról tanúságos példa nem maradt az utódokra, ha csak az a néhány megsárgult francia levél, amelynek egészen elhalványult írása olyan lángoló érzésekről beszél, hogy az egyik unoka egyszerű odament vele annak a szép anyjának a képehez, akihez a levél szöve és a fejét csóválva, gondolta el:

— Már énnekem mindegy, nagymama, de én nem hiszek a te őszemed szelidességében. Ha te elolvastad és megőrizted ezeket a leveleket, akkor bele is égett a lelkedbe minden betű. Az a te két szelid szemed — én nem tudom most már — sirt

és ragyogott a titkos, bűnös boldogságtól... Oh, nagymama, hogy éppen tehozárd kellett hasonlítanom neked, akinek lelken nem rezzgett meg soha egy sóhaj se abból, ami a te szíveden úgy viharozott át.

Ez a szóba nem foglalt gondolat csaknem szarmehangas volt. Katolnagylány 22 éves szive itelt így a szép anyja el nem temetett szerelmi regénye fölött. A titkos fiók árukkodott és a késői unokát valósággal veszelte, hogy külsejében szakszított mása megtévedt szép anyjának.

Legálabb ez volt a familia őszhangzó véleménye. Pedig ha szigorúan vesszük, a hasonlóság csak félig talált. Alakja vékony, magas nyakra, fejének formája; de főképp főhőre, rózsás arcbólre találd az volt. A szemének bársónyos tekintete tévedésig egy. De az ajka körül még se hasonlított hozzá. Talán csak a mosolygása.

Kató gyermekasszony volt még s a boldogság magasztalóit írt. Két éves kis lánya ölelő karja, dalais, hű emberének imádo szerelme templomot varázslott otthonából, a hóvá el nem jutott, föl nem ért semmi abból az iszapos posványból, amiből — messze alatta — a bűn hajtott virágot. De

vezőjét, az első magyar királyt.
Maradjon is mindig szent István emlékezete hazánk boldogulásának legelső reménye és a magyarság fényes őrcsillaga!

Polgári iskolánk ügye.

A nagyatádi községi képviselőtestület által, a legutóbb tartott ülésén, a polgári iskolai épület miként leendő felemelésének megbeszélése céljából kiküldött bizottság f. hó 12-én tartott ülésében egyhangúlag azt a határozatot hozta, hogy a legközelebb tartandó képviselőtestületi ülés elé a következő javaslatot terjeszti:

1. A Nagyatádon hat éven át működő polgári iskola részére, — hogy annak államosítása keresztül vihető legyen, — a község által új iskolaépület emelendők.

2. Az új iskolaépület felemelésének költségei, a megjelölt számítások alapján, a községet csakis a már megszavazott 5. pótdíjig terjedő, a még ezenül szükséges összeg fedezésére az iskolai jövedelmek a határidők elégedők.

3. Egy szűkebb körű bizottság szervezendő, mely az illetékes befolyó évi jövedelmek megfelelő 50 éves kölcsönnek miként leendő megszerzéséről gondoskodik.

Ezzel a bizottság felállításának derekasan megeléged. Elintézte gyorsan s az ügyhez méltó szép eredménnyel, ellenvetés nélkül megbízatását, most csak a képviselőtestületen van a sor, hogy azt ép oly lelkesedéssel, egyhangúlag elfogadják.

Bizunk képviselőtestületünknek a kultúra iránt nagy érakkal bíró tagjaiban hogy e városunkra nézve annyira fontos, s annak fejlődését nagyban előmozdító iskola teljes felvirágzása elő akadályokat górdítani nem fog, hanem egy szívvel s lélekkel elfogadja a bizottság javaslatát s azon lesz, hogy határozata nemelő előbb a magas miniszterium elé kerüljön, hogy végre valahára az államosítás kimondásával iskolánk a felvirágzás útjára lépjen, mely intézkedéseikkel az utókor hálaát méltán kiérdemelik.

Várunk s remélünk!

Egy községi polgár.

A magyar dal és daloskörök.

Abból az alkalomból, hogy a magyar dalosok f. hó 15-én országos ünnepre gyűltek össze Kecskemét városában, — sok minden eszembe jut a magyar dalról s annak művelőiről, a daloskörökről.

A magyar daloskörök hajdanában egészen mást szolgáltattak, mint ma. A multban a daloskörök hatalmas társadalmi jelentőséggel bírtak, ma azonban ezen jelentőségük némileg meghanyattott, mert az az igazság, különböző befolyások által ingadozóvá tett magyar társadalom veszedelmesen keresi a művészetek csak, mint élvezeti czikkét és ezt nem találja meg a dalegyesületekben, a melyek tulajdonképpen a társadalom önzetlen művészeti telepei. A dal az egyén bírja, a dalárda a társadalom hangszere s olyan ez a hangszer, mint maga a társadalom.

A magyar társadalom mai szerethető, töredezett, egység nélkül szikalkódó benső mivolta élenken visszatükröződik abban, hogy igazi nagy, a társadalmat egybefoglaló hatása ma a magyar dalnak nincs.

Es ez nagy hézaga a magyar társadalomnak.

A művelt nyugat nagy társadalmi egységeket tud teremteni s abban rejlik azoknak a nemzeteknek igazi ereje, hatalma. Mi erre képtesek nem vagyunk. És ez a mi gyengeségünk. Aminek egyik főoka az, hogy a dalban még mindig nem tudtuk megkeresni azt a kapcsolót, a mely a társadalom különböző rétegeit összefoglalja.

Szeretünk a mi nagy és igen tulzott nemzeti önértéztünkben kifolyólag kicsinyléssel tekinteni a külföldre, a hol igazán nagy erők születnek meg a dal összefoglaló, a társadalmi különbségeket kiegyenlítő hatalmából. Ott a dalárda nemzeti szalon, a hol vezető művelt közép-

osztály találkozik a kereső családok legkülönbözőbb elemével. A honoriációk együtt vannak a gazdákkal, iparosokkal, kereskedőkkel, az érintkezést a dal felmelegítő hatása bensősé teszi és az érintkezés eme pontján kiegyenlítődik a társadalmi különbség.

Erre volna nekünk szükségünk fokozottabb mértékben, mint a minőben ma éppen a daloskörök hatása következtében megvan.

Az egész ország minden nagyobb községében a nemzeti egység kifejtése érdekében szervezni kellene olyan dalosköröket, hol a társadalom minden rétegeinek egyéneit a mely érzelmi magyar nótá egybe forrasztaná.

Le kellene vetkeznünk azt a nemzeti hibát, hogy a társadalom egyes rétegei között keresve keressük a választó falakat, az elhasított ékeket, mert így az erős s egységes magyar társadalom megszületni soha sem fog.

Tömörüljünk mi is! Városkánk elég nagy ahhoz, hogy a társadalom különböző rétegeinek jóhangú egyenéből szervezzünk egy egységes, hatalmas daloskört, a mi kis társadalmunk részére egy közkedvelt hangszert, mely legyen jellemzője a mi egységes társadalmi életünknek.

HIREK.

Minden szezonnak más a rendje,
Szokása, szokásmodja más,
Télien azt mondják: «Oly hideg van,
E rejtett fágy szinte ráz»
Ősszel azt mondják: «Hol nyaralt On?»
Tavasszal az idő derült!
Igenkor azt mondják egymásnak:
„Mily jó szímben van! Hogy lesült!”

Az ember nyáron tudnillik
Elruccan, ha egy hétére csak,
Tengerhez, vagy a Balatonhoz
Hol tűznek napugarak;
Reggeltől estig a napon van,

az idő haladt és magával ragadott sok mindent, amit többé vissza nem hozhatott. Katónak férje a házon kívül is szedte már később a virágot és a csókot, nyíltan is szuttogtak már egy egy merész kalandjáról. Valószínűleg irt ő is — bár ha nem a feleségének — olyan forró hangú leveleket, amilyeneket Katolnay Kató talált az ösanyja haggatékában és csodák csodája! — az őrösztal titkos főkjába is került izzó, szenvedélyes sorok, amellyekkel azonban Kató már nem ment a szép anyja képe elé, hogy-nél tegyen szemrehányásokat...

Oh, sok minden megváltozott tizenöt éven belül! Emlékezett a változások első idejének forradalmára is. Arra a gyönyörű nyárra és még szebb őszi napok gyönyörteljes szenvedéseire. Csudás frissen maradt meg az emlékeztében minden. Pedig a legnagyobb fantáziájú költő se írhatott volna azoknak az időknél történetéből mást, mint egy hosszú, boldogságos felejthetetlenül édes csóknak az elegiját...

A szomszéd falu ura, a fiatal Szent-andrássy, gyakori vendég volt náluk, mióta Kató asszony lánya hajdanán serdült. Mikor aztán rá került a sor arra, hogy a

gyermek sorsa felett határozni kellett, kinnyit az őrösztal titkos főkjé is, hogy mielőtt átadja azt a leányának, benne maradjon valam a 15-évként történetéből...

A rejtékből egy nagy csomó levél került elő. Levelekben megírt története élete legszebb három esztendejének. Magához vette valamennyit, hogy bevigye abba a terembe, ahol az ösők képei függnek, ahol a ház egyetlen kandallója állt mintegy kinnálkova arra, hogy hamuvá egésze a beleszórt főkjából.

Mikor az első lap lobbot vetett, akkor jutott eszébe, hogy a legfőkéletesebb modern regény az, amit most eléget. Csaknem mosolyogva gondolta el, hogy ha lett volna hozzá izlése és bátorsága, hogy kiadja névtelenül: micsoda hatást ért volna el vele!

Bizonyos, hogy kelendőségben lett volna része, mert hi képe az erkölcs meggyénjén járó, jóra és rosszra egyaránt gyöngye asszonyának, akinek oly annyira hasonlítottak a többiek, de akinek finomsága, erőtelenedt lelke ezerszerre jobban átértézte a boldogságot és a szenvedést, mint amazok...

Egyenként dobta fűzbe eleinte, egy

egy sor izzó fénye ragyogott vissza rá, s ő elolvasta akaratlanul is... Te édes, te Szent, te Egyetlen egy!

Kisértelek szálltak le hozzá a betűkből, csókolgatni kezdték a szemét, homlokát, beletemették ajkukat még hajának selymébe is.

A lángnyelvek szuttogni, beszélgetni kezdtek, megismételték az írott szavak értelmét és szüntelenül fülebe csengelt: szeretlek... örökre... te, mindig csak te!

Aztán egy négylevelű lőhőre esett a lángok közé. Azt különösképpen akkor kapta, mikor ő is küldött egyet neki. Még a szavak is, amiket hozzá írtak, csaknem egyformák voltak. Emlékszik, milyen boldog-gá tette őket az, hogy úgy összetalálkoztak a lelkük...

Egy másik lapról szaggatva olvas le néhány sort. Féltekeny vagyon... Szeretlek rejtve, guarion...

Aztán megint... nem hiszem, hogy szeretsz, mert van a hitnek egy felsőbb foka: a tudás...

Ennek a lapnak látja folytatását is: és én ezt éreztem. Nevezd el hűu bo-

Mely égeti kegyetlenül,
Hogy hazajövet hallja menten:
«Mily jó szímben van! Hogy lesült!»

Ki kell használni ezt a röpke,
Gyorsan tramló egy hetet,
Ha kegyetlen sors okából
Továbbra távol nem lehet.
Az embernek orcája lángol,
Ilyesmít ölfőnn sohse tűrt.
Hadd mondják majd, a kutya-főjt:
«Mily jó szímben van! Hogy lesült!»

Az ípse már hajnali órán
Sietve a fürdőbe mén,
És míg csak onnan ki nem dobják,
Sütkérezik a nap tűzén.
És szűzja, ha a nap egy percre
A felegetek mögé kerül,
Remeg, hogy majd nem mondja senki:
«Mily jó szímben van! Hogy lesült!»

S ha haza robot a vasuton
Fejét kidugja azalatt,
Hogy piros barna jó színéből
Ne vesszen el egy árnyalat.
Mert olyan édes dal a fülnek,
Mind egy operaház kiált,
Ha színtelen azt duruzsolják:
«Mily jó szímben van! Hogy lesült!»

— **Változás a Szent Ferencről**
zárdaiban. A tartományfőnök Simon Mátyás zárdaelőnököt, aki 6 éven keresztül lelkiismeretesen igybugyzalommal viselte a nagy-
atádi rendház ügyeit Székesfehérvárra, Benedek Paskálpáter felévi itt működés után-
mely idő alatt különösen a polgári iskolában
feljött ki a hittan tanítás terén kiváló szor-
galmat — Nagykanizsára, Király Lőrinc
pedig Malackára helyezte teológiai tanárnak.
Amióta földalombán vesztünk búcsút azok-
tól, kik hosszabb itt működésük alatt mindan-
nyunk szeretet érdemelték ki, egyuttal üdvö-
zöljük a helygátú körinkbe érkezett új rend-
tagokat és pedig Makovinyi Bernardin ház-
főnököt és Bécsi Vazult, bizva és remélve,
hogy ők is elődeik nyomdokain haladva a
felekezeti béke és társadalmi egyetértés buz-
gó harcosai apostolai lesznek.

— **Közgyűlés.** A nagyatádi izr. hitköz-
ség Rotter Bernát elnökelete alatt f. hó 15-
én rendkívüli közgyűlést tartott, amelyben

londnak, önhittnek, csak ezt a fudattá vált
hitet ne vedd el tőlem.

Egy másik csomót dobott a tűzbe.
Abból kicsuszott egy levél, rajt ez a beke-
zés: Oh te nagy gyermek, hogyan rá is me-
rek a szívednek minden kis vonásában ön-
magamra.

Később egészen érthetően olvasta egy
lapról: Tisztán áll előttem imárog, hogy nem
csak a lelkeidet szeretem, hanem az ajkaidat,
a mosolygódodat, a kezdet simogatását.

Kuszált sorokból betűit majd még...
nem tudok lemondani... Menekülj előlem,
ha elveszni nem akarsz.

Közben tisztes, husszor, százsor is
feljelle kiabál egy szó: Szereltek! szereltek!
Ott volt a szó minden lapon, ezzel fe-
jezték be minden leveleiket. Igaz, később
már el maradt ez a rövid, ego kis valom-
lás. S mikor e szótól tisztelen leveleiket
bontotta halálra: szerelmük haldoalásának
szelleje érte elfehéredett arcát és megre-
megett.

Mert elmúlt a ház, elmúlt az álom, el-
múlt minden, mielőtt betelt volna. Lehet,
a természet rendje volt, hogy meg kellett
halni az érzésnek, amelynek nem volt táp-

az iskola további fenntartását hátrózta el.
Eguttal megválasztotta iskolaszéki tagokat:
dr. Borsodi József, dr. Kommen Elek,
dr. Grünbaum Nathaniel, Wimmer Ignác,
Steiner Miksa, Klein Jakab, Berger Antal
és Katona Géza hitközségi tagokat.

— **Halálózás.** A háromfászfai bér-
daság nagyberője; Klein Dezős f. hó 12-
én érmeszedésben Miskolcon elhunyt.

— **Cigányok garázdálkodása.** F. hó 13-
án Füles András balhási lakosnak a könyi
hegyben levő pincéjét ismeretlen tettesek
feltörték s ott amintegy 60 liter bort részben
elfogyasztottak részben megittak, majd a ta-
lalt gazdasági eszközöket elemelve, meg-
agrottak. A nyomozás folyamán megállapí-
tatták, hogy a betöréses lopást Kalános Mi-
hály, Szegény József és Balog Márton fel-
sőségi illetőségű, szőlésben levő kőor-
cigányok követték el.

— **Cabaret estély.** Az Ifjúsági kör f. hó
28-án este a Weisz-féle kávéház kerthelyi-
ségében válogatott műsoru, táncsal egybe-
kötött, kedélyes cabaret estélyt rendez.

Előadásra került: «Az Idegesek» c.
vígjáték egy felvonásban. «Mézes hete-
k után» c. párlenet. Egyéb cabaret számok.
Belepti díj: I. hely 1 kor, II. hely 60 fill.
A nagyérdemű közönség szívesen
fogadást ez uton is tisztelettel kéri a kör ve-
zetőségé.

Egy leánynevelő intézetről. Budapest
legszébb helyén, a villa negyedben, kertes
villában fekszik a «Délbál-utcai leányne-
velő intézet és internátus». Az intézet oly
leányoknak való, kik a főváros bármely
nyilvános iskoláját látogatják. Tanulmányok-
ra előkészít és felügyel. Egyéni nevelés,
svéd torna, tánc. Országos zenekademi
előkészítő. Bejárók egész és fél napra. To-
vábbképző oly nri leányok részére, kik is-
koláik végzetével bármely irányban tovább-
képezni akarják magukat. Prospektus ki-
vántarra küld: Dr. Förstner Gyuláné, Bud-
pest, VI. Délbál-utca 25. Telefon: 171—93.

— **Egy fiu-internátus ismertetése.** A
városligeti fasor kertjeire néző «Villa» épü-
letben, a főváros legszébb helyén fekszik
Récsy János hírneves fiu-internátusa, Bu-

láléka. Valami keserű izű barátság vált be-
lőle, s ha éppen mondani valójuk van, rö-
videsen, csaknem üzleti hangon, pár sorral
intézik el.

A levelekből pedig, azokból a forró,
sokszor indulatos, de mindig szerelmről
beszélő levelekből — hamu lett. Kató asz-
szon, önkénytelenül is kezébe vette a tüzet
élesztó vasat és bele írta a hamuba: Fuit.

Esküvőit már csak rövid idő válasz-
totta el a fiatalokat. Az öreg Kató — oh
mert nagyon öregnek érezte magát, — a kis
Katóval szemben ült, hogy jó tanácsokkal
lássa el.

Olyan szépen elgondolta, hogy mit fog
neki mondani, de a hoggyn belenézett a le-
ányának bársnyos szemébe, amely éppen
olyan volt, mint azé a szép anjájé, vagy
mint az övé s a melyhen egy pillanattal az
ő végtelenség sejtette meg — nem jött az
ajkára egyetlen szó sem.

Katóna csodálkozva, értelmetlenül né-
zett sirással küzdő anjájára, s nem tudta
megérteni azt sem, miért reszket olyan kü-
lönösen a hangja, míg neki az íróasztal til-
kos rejtéket magyarázza?

dapest VII. Damjanics-utca 30. Különös elő-
nye ezen internátusnak, hogy közelében több
középiskola van. A növendékek mindig al-
landó felügyelet és ellenőrzés alatt vannak.
Szaktanárok minden tantárgyból a növen-
deknek leckéit megmagyarázzák, kikér-
dezik s nekik szabadidejük hasznos föl-
használására utmutatást adnak. Az internátus-
ban ezenkívül a növendékek francia, angol
és német nyelvben, továbbá zenében, rajz-
ban és festésben nyerne kiképezést. A
talajdonos kiváló paedagogus, ki 20 éven
át főúri és előkelő családok gyermekeinek
nevelését a legjobb sikerrel vezette. Bővebb
értesítést ad és prospektust küld: az igaz-
gatóság.

— **Eljegyzés.** Jellinek Armin dr. helybe-
li ügyvéd eljegyezte Kohn Irén kisasszonyt
özv. Kohn Zsigmondné Uró leányát.

— **Öngyilkos polgár.** Kis Gecei József
udvarhelyi lakos, Bélavár község határában
a vasúti sínek közé feküdt s az éppen arra
robotó vonat agyongázolta. A nagyatádi
kir. járásbírószá a boncoló orvosokkal ki-
szállt a helyszínre és megállapította, hogy
az illető elmezavarodottságban követte el
tettét.

— **Veszedelmes kivándorlási terület.**
Utjabb időben a kivándorlás ismét erősbö-
vén, a magyar kivándorlók egy része az
északamerikai egyesült államok kötelekébe
tartozó Eszakkarolina felé veszi útját. A
kivándorlói hivatalból ellenőrző belügymi-
nisterium ennek következtében értesítése-
ket szerzett arról, hogy minő sors vár az
Eszakkarolinába vándorló magyar véreinkre.
Igy fón ismert dologga, hogy az Uniónak
ebben az államában az úgynökök egész ra-
ja foglalkozik a modern emberkereskedéssel,
amintek hasznát látja az úgynökök, a hajóvállal-
ók és kárat érzi az, kit a csalogatás oda cá-
bitott. Eszakkarolinába teljesen bizonytalan-
nak a munkáviszonyok, és tetest lelkét
őlt munka vár a kivándorlókra, kik kifogy-
ván hazuról hozott pénzükből, a legala-
csonyabb munkabér mellett kötelesek a
nagyoké rabigájában görnyedni. A Eszakaroli-
nái kivándorlóira való csábításban első
helyet foglal el a Demel Agoston-féle cég,
amely Magyarországra különböző átlatokon
becsempészt leveleivel paracsimoni boldog-
ságot ígér a kivándorlóknak, akik csakha-
mar érzik, hogy mily keserves működés
jutott nekik osztályrészül.

— **A kisgazdák okszerű gazdálkodását**
bizonyítja az az öröndetes jelenség, hogy
földjeiket mindinkább igyekeznek ellátni a
kellő tápanyag erővel a nagyobb és érte-
keesebb terméseredmények elérésé céljából.
Igy az idén is, mint a múltgyát az éreke-
sítő szövetkezetektől értesültünk a kisgazdák
közül négyzár vaggon superfoszfát mű-
trágyát szereztek be a szövetkezetől és
alkalmazták a legszébb eredménnyel.

— **A fogház lakói.** A kaposvári kir.
ügyesség fogházában július végén volt 132
fogoly és pedig jogerősen elítélt férfi 54,
nő 4, felebbezés alatt levő férfi 14, nő 4,
vizsgálati fogságban levő férfi 34, nő 22.

— **Öngyilkos csendőőrész vezető.** F. hó
10-én délután 5 órakor Kovács Lajos viz-
vári cs. csendőőrészvezető Gyékényesen állo-
máson, a Kaposvár felől jövő személyvonat
egy félre eső részében szolgálati fegyvere-
vel fejbe lötte magát. Temetése f. hó 12-
én volt Gyékényesen. Öngyilkosságának oka
a még folyó vizsgálat során fog kiderülni.

— Az exsah alkuszik. Perzsia volt uralkodója uralkodni nem tudott ugyan, de számolnia — azt kitűnően tud még most is. Föltett — perse még sahkörében, mert most aligha kapna — három millió rubel kölcsönt «személyes kiadásai fedezésére». Most perse meg kellene ezt a csekélységet fizetni, de a kormány kijelentette, hogy ő nem fizet. S erre megszólalt a sah — nem az; az elcsapott. Kijelenti, hogy hiszen nem is kell, hogy a kormány megfizesse ezt a summat, majd megfizeti ő, csak éppen ellenértékül hagyják meg neki perzsiai földbirtokait, melyek évenként nyolcszáz ezer rubel jövedelmet hajtának tisztán. Ugye tud számolni Ahmed Mirza. ő exfelesége? Fizet ő három milliót, csak adjanak neki olyan értéket, ami legkevésbé — tizenhat millió. Most csak az a kérdés, mennyire tud a perza kormány számolni.

— Hogy lehet a rendőrkutyát az orránál fogva vezetni. Azt, hogy az orránál fogva vezetni, tessék szó szerinti értelemben venni. A kutyánál a szaglás a legkifejtettebb érzék s így a kutyának éppen ezt az érzékét használják ki a rendőrség szolgálatában. Egy ügyes párizsi betörőnek ugyancsak sikerült ezzel lövé tenni a rendőrséget rendőrkutyájával. A párizsi rendőrségnek feltűnt a napokban, hogy egész sor betörés esik meg, gyanúsán egyenlő körülmények között. Valóságos hajszát rendezett a betörő után, de hasztalan, az mindig ki tudott siklani a rendőrök elől. Egyszer azonban egy ilyen betörés színhelyén talált a rendőrség egy pár kézelőt. No, most bizonyosan megvan a sokat keresett gazember, majd megtalálja a rendőrkutya. Oda is hozták a legjobb szimatát, megszagoltatták vele a kézelőt s a kutya elindult, a rendőrök detektívek utána. Késerves egy hajszát volt ki a városból, rögsz szántóföldeken, kertekben kerítések alatt egészen egy — patáig. Itt megállt a kutya és — vége volt a nyomnak. Pedig most különösen szerették volna a betörőt megkeríteni, mert negyven ezer frank értékű ékszert loptak el. A véletlen kezére is játszotta a rendőrségnek Rheimsban — egy ékszerszállító értekezletén akarván a loptott portékát egy részét ekkor hurorkra — került. A rendőrfőnök megkérdezte tőle, hogyan tudott még a rendőrkutya előtt is nyomot veszteni. — Hogyan? Hát egyszerűen — tisztaság által. Minden munka után ruhát és fehérmajmát váltottam, meg is furdítottam s egy parfümmel testem befecskendeztem. Lamauton — így hívják a betörőt — megtanította hát a rendőrséget valamine, de alighanem tanultak tőle a — betörők is. A kutyák nem, pedig azokat is érdekelte egy kicsit a dolog.

— Nyaralnak Egyik dunántúli városban történt a közigazgatási bizottságnak ülésénél kellett volna. A bizottság elnöke a város főispánja, de az nem elnökölhett mert nyaral. Nem elnökölhett, a főispánt helyettesítő polgármester sem, mert hát az is nyaral. A dolog rendje szerint hát a főjegyző lett volna az elnöklés sora, a főjegyző azonban csak úgy elnökölt, ha erre belügyminiszteri engedélyt kérkezik. A városban meg is történt a megfelelő lépés arra, hogy ez az engedély idején megérkezessék, de itt, a belügyminisztériumban nem történt meg. Itt ugyanis szintén az a helyzet hogy a miniszter nyaral, az őt helyettesítő államtitkár szintén nyaral. A főjegyző csak úgy kaphatta volna meg az elnöklésre az engedélyt,

hát itt meg lett volna a belügyminisztériumban valaki, aki megadhatta volna rangban és sorban következő tisztviselőnek az engedélyadási engedélyt. De perse olyan nem volt, az engedély nem mehetett el, a bizottság nem ülésezhetett. S ha ebből valakinek, vagy akár egész városnak. Kára van, az futathat fűhöz is, fához is, söhivatalhoz is s elkesereghet azon, hogy mikor főjegyzőtől fölfelé mindenki nyaral, mert nem nyaralnak az ország hajai, gondjai is.

A gazdák ellátása jó vetőmaggal.

Darányi földmívelésügyi miniszter rendelkezése szerint a kishéri, bábolnai, mezőhegyesi és fogarasi ménesbirtokok, valamint a gödöllői m. korona uradalom gabona és egyéb terménkgészleteiből az erre alkalmas minőségű magvak vetőmagul mindazonkban a gazdáknak kiadatnak, akik eziránt a birtokok igazgatóságaihoz fordulnak. Az egyes termékek csak készpénzfizetés — mellett engedtetnek át. Az eladási ár Kishérré és Bábolnára, Mezőhegyesre és Gödöllőre nézve a budapesti tőzsdei, Fogarásra nézve pedig a fogarasi piaczn jegyzett piaci árak szerint állapítatik meg oly módon hogy az elszállítás megfelelő napon jegyzett tőzsdei illetve piaci árból szállítási költség Kishéren 83 fillér, Bábolnán 60 fillér, Gödöllőn 30 fillér, Mezőhegyesen pedig 100 fillér 100 kilogrammonként levonatik, az ily módon megállapított árhoz azonban, — mivel jól megrostált vetőmag engedtetik át, — mindegyik birtokon két 2 korona hozzászámítatik. Egy gazdának és ugyanazon gabonanemből 100q -ig, egyéb magvakból pedig 10q-ig terjedő mennyiség engedtetik át. A vásárolt vetőmag kizárólag csak vetésre fordítható, azért a megrendelő gazda kívánatra a megrendelés teljesítése előtt hiteles községi bizonyítvánnyal igazolni tartozik, hogy a megrendelt vetőmagra tényleg szüksége van. A szállítást a legközelebbi vasúti állomásra mindegyik birtok ingyen, illetve költség felszámítás nélkül teljesíti, a vasúti szállítási költségeket azonban a megfelelő fél viseli. A szükségelt vetőmagvakra előjegyzéseket is kérhetnek a gazdák az emeltet uradalom igazgatóságától és pedig őszigabonákra folyó évi október 1-ig, tavasziakrapedig folyó évi december hó végéig megjegyezve, hogy az előjegyzett vetőmagvak kiszolgáltatása az őszi, illetve jövő tavaszi vetési idő végéig fog eszközöltetni. Minden előjegyzett vetőmag után előlegül (báratlan) — méterátszámint 1 kor. az illető birtok pénz-tárához beklendendő.

689. sz. 1909. vltó.

Árverési hirdetés.

Alulírott bíróság végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a kaposvári kir. törvéyszéknek 1909. évi 3999 p. számú végzése következtében dr. Spieler Jenő ügyvéd által képviselt Tichy és Nitsche cég javára

264 kor. s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás után felülfoglalt és 1860 kor-ra becsült következő ingóságok u. m. rófos árak, kendők, 50 drb. pokróc nyílvanos árverésen eladának.

Mely árverésnek a nagyvártai kir. járás-bíróság 1909. évi V. 286 6 számú végzése folytán 264 kor. tőkebevételek ennek 1909. évi márc. hó 31. napjától járó 6%, kamatai, és eddig összesen 59 kor. 35 fillérben bírólag már megállapított költségek erejéig, (Nagyvártadon, (Széchenyi-ter) 18.) leendő megtartására

1909. évi augusztus hó 23-ik napjának d. e. 11 órája

határidőit kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenmel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igények, szükséges esetén hecsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előtérvezendő ingóságok mások is le- és felülfoglaltak és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyvártadon, 1909. évi aug. hó 28. napján.

SZABÓ JÓZSEF
kir. bír. végrehajtó.

Regény-csarnok.

Az elátkozott tiszt.

— Indiai történet. —

Irla: G. A. WELS. 11.

Elfogott a düh. Hát ezért vergődtem én egy éven át, hogy a végem megtudjam, hogy egy zsidóval csepőárgó pénzt akar tőlem? Minő számár is voltam én, hogy erre nem gondoltam? Galléron fogtam a nyomorultat s lehajítottam a kert sziklás ösvényéről.

Másnap rögtön hazatartam. Mit mondjak? Két hét múlva megvolt az esküvő. Eviével, nagybátyám rem. ruházat címét és vagyonát s most itt vagyok az édes ifjú-lában az én édes kis feleségemmel, boldogan, felszabadulva az élet áldól.

— Látja, lódom, az ön esete tanulságos azért, hogy fiatal ember pillanatnyi örömről ne tegyen egy leánykeletet esetleg örökké tonkára.

— Igaza van. De a valóság az, hogy az átok mindig utána jár eszünkbe.

— S mondia, lódom, az a kis olasz leányka igazán hasonlít a ladihoz?

— A stagione ismét itt van Nápolyban, meggyőződhetik saját szemével.

Este elmentem a színházba. Hát bizony az olasz leányka százszor szebb volt, mint Bunny kapitány felesége. Itália teremtése volt ő, bájos és ragyogó szépség. Lehetetlen volt meg nem ismerkedni azzal az édes teremessé. Előadás alatt felkaldtem névjegyettem virág kíséretében, de oklva a tapasztalatok, előbb a gazdának kuldtém el egy bankjegyet.

A második üveg pezsgőnél megkérdeztem a leánykát:

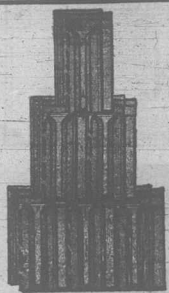
— Mondj, édesem, emlékszel te az első udvarlódra, egy angol kapitányra?

— Számár vagy — felelte ő — az első udvarlóm Beppo volt, a unokatestvérem. Az angol kapitányra is emlékszem, vörös bajusza volt, kövér eseten fin.

Bunny karscu volt, fekete. Nem kérdeztem többé semmit. Feljuttottuk a harmadik üveg pezsgőt s magamban így köszöntöttem fel az exkapitányt:

— Egészegedre, kapitányom, te vagy az örök férfi: egyszer hitelt az asszonyi szónak, s akkor is átok alá kerültél!

(Vége.)

BOHN zsombolyai cserepe.

Legjobb minőségű fedélcserép legolcsóbb árak mellett.

Tessék árjegyzéket kérni.

Tessék árjegyzéket kérni.

Képviselők kerestetnek

BOHN téglagyár, Zombolyán.

CZERKON IMRE

URI ÉS NŐI CIPÉSZ +
KÉSZ CIPŐ RAKTÁRA

NAGYATÁD.

A pécsi
országos ki-
állításán elis-
merő oklevél-
lel kitüntetve

AJÁNLJA saját készítményű lábelit a legjobb és legmodernebb kivitelben.
ELVÁLLAL hibás és fájós lábakra mérték szerint minden alaku cipők el-
készítésén.

RAKTÁRON TART: Uri, női és gyermek kész árut egyszerűtől a legfinomabb
kivitelű.

Rendelések és javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

A pécsi
országos ki-
állításán elis-
merő oklevél-
lél kitüntette.

Vasuti menetrend 1909. évi május hó 1-től.

Az aláhuzott percek az éjszakai időszakot jelentik; d. u. 6 órától, reggel 6 óráig.

Budapest – Újdombóvár – Zágráb – Fiume.										Fiume – Zágráb – Újdombóvár – Budapest.										
Gy. v.			Sz. v.			Gy. v.			Sz. v.			Gy. v.			Sz. v.			Gy. v.		
Budapestről	7 ⁰⁰	8 ⁴⁵	2 ⁵⁵	—	—	4 ¹⁰	9 ⁰⁰	10 ⁴⁵	Fiuméből	—	—	6 ¹	10 ⁰⁰	10 ⁴⁰	9 ²⁵	7 ³⁰	—	—	—	
Újdombóvárra	10 ¹⁰	1 ¹⁷	6 ⁰⁷	—	—	7 ²²	12 ¹	3 ⁰⁷	Zágrábra	—	—	12 ¹⁵	6 ⁴⁰	4 ⁴¹	6 ⁴⁵	1 ⁵⁷	—	—	—	
Újdombóvárról	10 ¹⁰	2 ¹⁰	—	6 ²⁵	7 ²²	12 ¹⁷	3 ²²	—	Zágrábból	—	—	12 ¹⁵	7 ⁴²	4 ⁴⁸	7 ⁵⁰	2 ¹⁰	—	—	—	
Kaposvárra	10 ⁵⁶	3 ³⁴	—	7 ²⁰	8 ¹⁰	12 ⁵⁴	4 ⁴⁶	—	Gyékényesre	—	—	2 ²⁸	13 ²²	6 ⁵⁰	10 ¹⁵	4 ⁴⁸	—	—	—	
Kaposvárról	10 ⁵⁷	3 ²²	—	7 ²⁸	8 ¹⁰	12 ⁵⁶	4 ²⁴	—	Gyékényesről	5 ⁵⁰	2 ¹⁸	11 ¹³	6 ⁴³	10 ³⁰	4 ¹⁶	—	—	—	—	
Somogyoszobbra	11 ⁴⁵	4 ⁴⁵	—	8 ³⁸	8 ⁵⁸	—	5 ³⁷	—	Somogyoszobbra	6 ⁰⁵	—	12 ⁰⁰	7 ¹⁵	11 ¹³	4 ⁴⁸	—	—	—	—	
Somogyoszobbról	11 ⁴⁶	4 ³⁰	—	8 ³⁵	8 ⁵⁰	—	5 ⁴⁰	—	Somogyoszobbról	6 ¹³	—	12 ¹²	7 ¹⁵	11 ¹⁶	4 ⁴⁸	—	—	—	—	
Gyékényesre	12 ¹⁰	5 ³⁶	—	9 ²²	9 ³²	2 ¹⁷	6 ²⁸	—	Kaposvárra	7 ⁵⁰	3 ⁴⁰	1 ¹⁹	8 ⁰²	12 ³¹	5 ³⁰	—	—	—	—	
Gyékényesről	12 ¹⁰	6 ¹⁵	—	—	9 ¹⁷	2 ²⁵	6 ³⁶	—	Kaposvárról	8 ¹¹	3 ³¹	1 ¹⁹	8 ⁰⁶	12 ³⁶	5 ⁴⁰	—	—	—	—	
Zágrábra	2 ¹⁷	8 ³⁷	—	11 ³⁴	4 ⁰⁵	9 ³⁵	—	—	Újdombóvárra	9 ²⁰	4 ¹²	2 ²¹	8 ³⁷	1 ³⁸	6 ¹⁰	—	—	—	—	
Zágrábból	2 ³⁷	10 ³⁵	—	11 ⁴⁴	4 ¹²	10 ³⁶	—	—	Újdombóvárról	10 ⁰⁰	4 ¹²	2 ²¹	8 ³⁷	1 ³⁸	6 ²⁰	—	—	—	—	
Fiumébe	7 ³²	7 ⁰⁵	—	4 ³⁵	9 ³⁰	6 ²⁵	—	—	Budapestre	6 ¹⁰	7 ⁵⁰	9 ¹⁶	12 ¹⁵	8 ¹⁵	9 ³⁵	—	—	—	—	

Oda Somogyzobb – Balatonszentgyörgy. Vissza										Oda Somogyzobb – Barcs. Vissza										
Sz. v.			Vv.			Sz. v.			Vv.			Sz. v.			Vv.			Sz. v.		
7 ³⁰	12 ¹⁰	6 ³⁸	—	—	—	7 ⁰⁰	4 ¹⁷	11 ⁰⁷	—	—	—	9 ⁴⁰	6 ²³	—	6 ⁵⁰	4 ⁰⁶	—	—	—	—
8 ⁴⁸	12 ²⁷	6 ³⁸	—	—	—	6 ⁴⁵	4 ⁴⁹	10 ⁵²	—	—	—	10 ¹⁴	6 ²³	—	6 ²⁸	3 ⁴⁶	—	—	—	—
8 ²⁴	12 ⁴⁰	6 ⁴²	—	—	—	6 ²¹	3 ⁴⁸	10 ³⁸	—	—	—	10 ²⁴	7 ⁰³	—	6 ⁰⁵	3	—	—	—	—
8 ⁴²	1 ⁰⁶	7 ¹²	—	—	—	6 ⁰³	3 ⁴¹	10 ¹⁷	—	—	—	10 ³¹	7 ⁰³	—	5 ⁵⁰	3 ¹⁹	—	—	—	—
9 ⁰⁹	1 ³²	7 ¹²	—	—	—	5 ³⁰	2 ⁴¹	9 ³⁰	—	—	—	10 ⁴⁷	7 ²⁴	—	5 ⁴⁰	3 ¹⁰	—	—	—	—
9 ³⁰	1 ⁴²	7 ³⁴	—	—	—	5 ¹¹	2 ²⁸	9 ¹³	—	—	—	11 ¹⁷	7 ³⁰	—	5 ²⁸	2 ⁵³	—	—	—	—
9 ⁴³	2 ⁰⁵	8 ²⁵	—	—	—	4 ²⁰	2 ¹⁶	9 ¹³	—	—	—	11 ⁴¹	8 ⁴	—	4 ⁵⁸	2 ⁴⁴	—	—	—	—
10 ⁰¹	2 ²²	8 ²⁰	—	—	—	4 ¹⁹	1 ⁴⁴	8 ⁴³	—	—	—	11 ⁴⁸	8 ²⁷	—	4 ⁴⁶	2 ⁴²	—	—	—	—
10 ¹¹	2 ³¹	9 ⁰⁰	—	—	—	3 ⁵⁹	1 ³⁰	8 ²⁹	—	—	—	12 ⁰⁵	8 ⁴⁰	—	4 ³²	2 ⁰⁰	—	—	—	—
10 ²⁴	2 ⁴⁴	9 ¹³	—	—	—	3 ⁴⁷	1 ¹⁸	8 ¹⁷	—	—	—	12 ²³	8 ³⁸	—	4 ⁰⁸	1 ⁴⁰	—	—	—	—
10 ³⁶	2 ⁵⁴	9 ²⁵	—	—	—	3 ³²	1 ⁰⁶	8 ⁰⁵	—	—	—	12 ³⁰	9 ⁰⁵	—	4 ⁰⁰	1 ³⁰	—	—	—	—
10 ⁴⁶	3 ⁰³	9 ³⁵	—	—	—	3 ²³	12 ³⁵	7 ³⁵	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
			Somogyzobb									Somogyzobb								
			Segesd									Nagyatád								
			Segesd-Bogát									Simongát								
			Böhöngye									Erzsébetpuszta								
			Mesztegnye									Lábod								
			Gyöta									Görgeteg								
			Marcali									Visonta-Csokonya								
			Kéthely									Csokonya S. sz. örház								
			Balatonujfalu									Somogytárnóca								
			Balatonkeresztur									Barcstelep								
			Balatonkerény f. l. sz. ó.									Barcs								
			Balatonszentgyörgy																	

Alapított
1854.**ROTTER BERNÁT, NAGYATÁDON.**Alapított
1854.**LAKATOS és LEMEZÁRUGYÁR.****MAGYAR KIR. LŐPORÁRÚDA.****Gazdasági és varrógépek gyári raktára.**

Horgonyzott acéltüskés kerítés sodrony, sodronyfonatok és sima huzalok, kerítések céljaira: „Hungária” sodronyfonatok.

Mindenemű takaréktűzhelyek a legegyszerűbbtől, a legdiszesebb kivitelig.**Épületvasalások. Vasgerendák.****Szab. bácskai ekék és alkatrészek. Gazdasági vetőmagvak.**

„Cornélia” és „Sophiána” permétezők és alkatrészek. 1. kékkő és raffiaháncs.

Építkezési anyagok nagy raktára.**Mauthner-féle konyhakertészeti és virágmagvak.****Jegyzői nyomtatványok nagyraktára.****KÖNYVNYOMDA.
KÖNYVKÖTÉSZET.****BENYÁK JÁNOS**
NAGYATÁD.**KÖNYV-, PAPIR-, ÍRÓ-
ÉS RAJZSZER-
KERESKEDEÉS.****RAKTÁRON TARTOK:**

Imakönyveket egyszerű és finom kivitelen. Üzleti, jegyzet és zsebkönyveket. Író, fogalmi, itató és ívlevélpapírt. — Rajzpapírt és kartont egész ívekben és felvágva.

Egyszerű és finom dobozlevélpapírt fényképalbum emlékkönyv stb. nagy választékban, nemkülönben mindenemű írókészséletek és rajzszerkeket.

ELVÁLLALOK:

Gazdasági, ügyvédi és pénztézeti nyomtatványok, művek értesítők, gyászlapok, eljegyzési és esketési meghívók a legizlesebb kivitelen.

Értesítések, körlevelek, levélpapírok, a legdivatosabb béli meghívók, névjegyek szóval mindenemű alaku és kiviteli nyomtatványok pontos és izléses elkészítését jutányos árban.

Könyvkötészeti munkák kifogástalanul a legolcsóbb áron készíttetnek.**Hirdetések jutányosan felvételnek a kiadóhivatalban.**

Nyomatott Benyák János könyvnyomdájában Nagyatádon 1909.

Levélpapírok nagy választékban.

NAGYATÁDI HIRLAP.

NAGYATÁD ÉS VIDÉKÉNEK TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODLMI HETILAPJA.

A »NAGYATÁD ÉS VIDÉKE GAZDAKÖRÉNEK« HIVATALOS KOZLONYA.

Előfizetési árak: egész évre 8 kor., félvre 4 kor., negyedévre 2 kor., egyes szám ára 20 fillér.
Megjelenik minden csütörtökön

PELELŐS SZERKESZTŐ:

SZMODICS SZILÁRD:

Szerkesztőség: Nagyatad, Fűrdő-utca 67. szám.
Kiadóhivatal: Nagyatad, Széchenyi-tér 23. szám.
Az előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalba küldendők.

Általános bajok.

Talán sohasem nyilvánult meg olyan nagy mértékben és minden téren az elégtelenség az országban, mint mostanában. Mindenki tele van bajjal, gonddal, mindenki elégtellen, mindenki a saját bajának orvoslátát sürgeti.

Az iparososztály napról-napra szegénykedik és a mindjobban pangó ipar sürgős fellendítést várja az illetékes ténylezőktől. Am hiába várja, ki törődik ma a magyar iparral? Kinek jutna eszébe a kűszködő ipar érdekében valamit tenni?

A kereskedők sem látják rózsás színben helyzetüket. A gyárosok szintén valami kényszer hatása alatt áruikat drágábban adják és kereskedőink a megdrágult árukat csak nehezen adhatják el a fogyasztók között. De ez még a kisebb baj volna. Az ausztriai piszkos konkurrencia még folgion tart, annak megátlása céljából mi sem történik és a kereskedőknek tehetetlenül kell nézni mindent. A silány osztrák áru továbbra is özönlik az országba és a kereskedők becsukják boltjukat.

A gazdaközönség a földmives osztály szinte észrevehetően szegényedik. Közvetlen oka ennek természetesen a már évek óta tartó rossz termés. Ez az osztály is orvoslást

keres bajairá, de azt nem találja meg. És ennek eredménye azután az, hogy a türelmetlenebbek kivándorolnak, a jobb megélhetés reményében.

Általában helyzetükkel megelegedett emberekről ma beszélni nem lehet. Talán a hivatalnok, az orvos, az ügyvéd, a bíró megelegedett? Korántsem. Mindegyik küzd a letér, mindegyik érzi azt a rettenetes drágaságot, mely most az egész országban dúl és ezt az intelligens osztályt még az a keserű komikum is üldözi, hogy nyomora dacára a társadalmi állása kedvéért most is olyan nagylábon kell élnie, mint ezelőtt, mikor fele olyan olcsó volt minden.

Csöppet sem túlozunk, ha azt állítjuk, hogy minden osztályra olyan súlyosan nehezkedtek a bajok, hogy általános nyögéstől hangzik az ország.

A hurok a végsőig ki vannak feszítve és tehát nagyon megértett az idő arra, hogy e bajok megszűnjenek. Végre megmozdulhatnának az illetékes ténylezők és tehetnének valamit. Igérni, ugys már rég óta ígérnek ezt.

lyenkor, mikor a politika szünetel, helyén való volna ezekkel a kérdésekkel lelkiismeretesen foglalkozni és főleg cselekedni is, mert az éhező országot csak úgy lehet az általános haladás terére vinni, ha

elsősorban is magát az éhséget, a nyomort megszüntetjük.

Az iskolai fürdő.

Irt: dr. Gerőczy Zsigmond egyetemi tanár.

Mielőtt magáról az iskolai fürdő mi-ként való működéséről szólnék, az iskolai fürdőknek higiéniai jelentőségét, mert régi tapasztalat az hogy különösen az egészségügy terén nyilvánvalóan látszó újításoktól nem csak a közönség húzódik, de a jól állatóság is, különösen akkor, ha az az újítás bizonyos anyagok alkalmazását követeli.

Testünk ápolásának, gondozásának kétségeltelenül legfontosabb eszköze a mosakodás, a rendszeres tisztálkodás, a fürdés. De a fürdés nem csupán bőrünk egészségesebb tartásának az alapja, hanem egészségesebb életkor, hogy szervezetünk ellentálló-képessége növekedjék. Az elhanyagolt és tisztálkodni nem képes zavartalan végzetni azokat a fontos életfunkciókat, amelyek elvégzése a szervezet csodálatos alakulása szerint reá van bízva. Nemcsak védőtakaró testünknek, hanem fontos szerepe van a bőrnek a lélegzéshez és mint kiválasztási szerv kiűzőből a testből olyan anyagokat, amelyek elhasználódnak és amelyeknek szervezetünkben való benmaradása kárunkra volna. Ezzel a működésével egyszersmind szabályozva testünk melege-nék.

Mindenne nagy fontosságú életfunkció.

Nagyatádi Hirlap tárcája.

Aggregények.

Irt: Radó Imre.

— Gyerünk a kuckóba! — mondotta az egyik férfi a kávéházi asztal körül ülő társaságnak. A többiek, mintha nem is hallották volna a hívást, unottan, álszerűen nezegettek széjjel a majdnem üres kávéházban.

— Gyerünk a kuckóba! szolt újra a férfi és a társaság megmozdult egyszerre, mintha törvény lenne náluk, hogy a második hívásra induljanak. Olyan unott képi, jó nadragban járó öreg legények voltak. Kimentek az éjszakába és megkeresték a világos utcát. A rosszul világított nem kellett nekik, azzal már rég jólaktak, talán szégyelnek is benne járni. Hatan voltak. És mindnyájan egy házbá mentek be, pedig szerle-széjjel laknak.

Kelen Péter, a házigazda vezette a vendégeket. Körül ültek az asztalt és nem sokára az asztalra kerülő számovárban jobogott a láng.

A házigazda kirakta a csészeket és szervírozott mindenkinek. A hogy ezek a

vén legények a terített asztal mellett ültek, úgy tűnt fel, mintha a tüzhelyet plagizálnák. Szinte érezték is ezt s az iménti kuckóba hívogató Nemes Péter, az egész társaság nyelvén mondta:

— Hogy idehúzódnak mi majdnem minden este. Talán valami "tüzhely" szaga van Kelen barlangjának. Hiába női, ostobák voltak régen, ma még ma is ostobák lenni. De az emberek még sokkal ostobábbak, mert hiszik, ha mondjuk: nősilni teljes szükségleten valami. Sőt akadnak, akik szükségleten bennünket, szilárd elhatározásu egyéniségnek tartanak és nem veszik észre, hogy nekünk is dologban nincs már elhatározásunk, mert az elhatározásához szükséges egyént ellopatta az idő.

Nemes Péter kitta már a második csésze teát és újra beszélt a társaságnak, mely sokkal szorgalmasabban szavazott, mint figyelt.

— Barátaim, ha magunk között szét nézünk, látom, hogy hasonlított emberek vagyunk. Ismerjük egymás történetét. Kalandjaink voltak, huzamosabb ideig szeretőt tartottunk, korhelykedtünk, szóval torkoskodtunk, rosszakodtunk. Ezt tudjuk egymásról,

de tudja a fene, hogy van az, hogy sohasem beszélünk arról, hogy kerestük-e valaha a boldogságot? Éreztük-e bár egy pillanattal is az úgynevezett abszolút boldogságot, amiről annyit beszélnek??

Nemes utolsó szavainál már üggett a társaság és hogy a beszélő elhallgatott, a férfiak arcán látni lehetett a múlt emlékeinek ébredését.

Eggyáltalán tudja-e valaki keresni a boldogságot, szólalt meg Kelen Péter, a házigazda és meg tudjuk-e találni, elkapni-e bennünket az abszolút boldogság, mikor mi férfiak éppen nem vagyunk a boldogságra, erre a képzelt fogalomra berendezve. Akarok még egyebet is mondani, épen azért gyűjtötök meg elhanyagolt szivarjaitokat, kóstoltjátok meg konyakomat, azonkívül majd szóval tartlak benneteket.

Kelen Péter a pohárának töltögetve kezdte a szót.

— Fiuk, ti azt nagyon jól tudjátok, hogy nem vagyok kecségő természetű. Tulajdonképen meg az élettörténetem nem is merítke. Minek mondjam el — gondoltam — hiszen az végtelenül unalmas. Az egész életem három részre oszthatom, a harma-

veletlén csak a jól gondozott, a tisztán tartott bőr tudja hibátlanul elvégezni. A tisztátalan bőrt ellepi a paraziták, rajta tapadnak és elszaporodnak. Olyan szervezetelek telepsznek meg azon, amelyek a bőr repedésein behatolnak, azt fertőzik és gyulladásokat okoznak. Bomlási folyamat is megkezdődhet a tisztán tartatlan testen. Nincs undorítóbb látvány a piszkos embernél. A tisztátalanságtól alkotott minden fogamat felülmúl a kép, amely az orvos szemé. elé tárul akkor, amikor ilyen teljesen elhanyagolt testű beteg embert kell megvizsgálnia. Azok a veszedelmes fertőző betegségek, amelyeknek terjedésében a szennyeknek, a piszoknak jelentős szerepe van, bőséges példáját adják annak, hogy mennyire hajlamosít a tisztátalan test mindenféle nyavalyára. A múlt évben Budapestten uralkodott kiütéses tüfuszjárvány alkalmával, jiszűtő példát láttam az undorító bajoknak évtizedes kórházi orvos mikródeszében megcedzett szervezeten nem egyszer megboradott. Nem tudok elképzelni olyan rothadó tömeget, olyan dögleletes levegőt, amelytől jobban megundorodtam volna, mint attól a szennyűtől, amelyet embertársaimon kellett látnom.

A test elhanyagolása, a bőr tisztatlansága természetesen első sorban magára a piszkos emberre jelent veszedelmet, de a vele való érintkezés folytán az a veszedelem környezetére is rá terjed. Azok az előzők ugyanis, amik a piszkos testű emberekben tángaznak, eljuthatnak a közelben levőkre is és csipésükkel beoltják a fertőző betegségeket másokba is. A tavalyi kiütéses tüfusz idején kórházainkban 14 olyan alkalomról kaptam meg a kiütéses tüfusz, akinek az ilyen szennyes bőri emberrel kellett foglalkoznia: persze tulajdon részben az apolónók fertőződték.

És vajon ezek a szerencsétlen emberek nem fürödtek volna-e meg, ha arra alkalom lett volna? A legtöbb sohasem fürdött, mert a fürdésre nevelve nem volt.

Azért a fürdésre nevelni kell a gyermeket. Aki gyermek korában megkezdve a fürdést, az késő öregségében is megfogja azt kívánni.

A fürdést azonban nem lehet megkezdeltetni a gyermekkel úgy, hogy egyszerűen

csak magarázgassák neki a fürdő üdítő hatását, fejtegessek előtte a tisztaság nagy higiénikus jelentőségét. Ha nincs hol fürödni, hiába való minden ilyen irányú oktatás. Igaz, azt mondhatnók, hogy egy kád, egy leknő, vagy egy nagy mosdótál, meg szappan, törülköző beszerzése nem nagy dolog, végre is, aki szereti a tisztaságot, az a egyszerűbb eszközök mellett is tisztán tarthatja a testét. Ám de jól tudjuk, hogy az otthon való fürdéshez nemcsak kád kell, avagy leknő, vagy mosdótál, de kell hozzá hely is. És épen a legszegényebb néposztály körében a tisztálkodásra, a fürdésre, szükséges helynek hiánya a szűk lakásban a zsúfoltság mellett oka annak, hogy az ilyen lakásban lakók még csak gondolatban sem foglalkoznak azzal, hogy kíváncsok volna egész testüknek időnként való megmosása, megfürdése. Sok helyen még az is akadályozza a tisztálkodást, hogy nincsen elegendő víz. A városi lakosság egy jelentékeny része tehát nélkülözi a test alapos tisztálkodásához szükséges legegyszerűbb körülményeket s kicsi korától kezdve úgy nő fel, hogy soha sem fürdik.

Gertőczy dr. czikkét annál is inkább örömmel közöljük le, hogy azt értezi türdönk körülményeire az igazgatóságának figyelmébe ajánljuk, hátha módját tudja ejteni annak, hogy legerősebb kéthetenként egyszer, mondjuk egy órában a szegény emberek s azok gyermekei ingyen fürdőben részesülhessenek.

Ezzel értezi türdönk igazgatósága nemcsak jótékonytárgyat gyakorol, hanem közegészségügyi szempontból is nagy jelentőségű intézkedést tesz.

HIREK.

Minden tájáról a világnak
Hozzánk röpit most a vonat
Orvost, professzort, szazat, ezret,
S hasonló nagy tudósokat.
Egy héttig itt lesznek közöttünk,
Lesz cécó és lesz dáridó,

lált meg téged is, vagy meggyőződött a nő rosszasságáról. Ezt ismerjük, hisz ezen nyargalunk folyvást. Engedd meg, hogy kimondjam, hogy erről beszélni a mi körünkben — hogy is mondjam — az etiket ellen való vétkezés.

— Péter, tréfásan vágott vissza:
— András barátunk, úgy látszik, nem tudja mit jelent ez a szó: etiket, mert ha tudná, akkor nem vágna közbe, ha valaki beszél... Különbözn is, amit ő hangoztat, a család, reménytelenség, nők rosszassága mind értéket jelszavak, melyekből nem hordok magamban egyet sem. Aki igazán családostól avagy a reménytelenség jutott neki osztályrésztül, az leugrik az emeletről, vízbe ugrik, vagy főbe lövi magát. Aki megél, az hazudik és bekerül az emberek egy kellemetlen osztályába, mely osztály agyonbomlasztja embertársait örökös nyűzörgecséikkel. A nő rosszassága? A nő nem mind rosszszak, csak kikeressük a legajlást és nekünk ez a jó, mert hasznát vesszük s mikor már azok sem kelleneek, — minek nekünk a jó?

Különbözn egy olyan nőről fogunk beszélni, kit semmi okom sincs rosszszak tartani.

Megtapasztalnak nálunk mindent,
A mit orvosnak tudni jó.

Itt-ott egy kis tanácskozás lesz,
Legfőképpen gyakorlati.
Demonstrálják, hogy kell az embert
Gulyás hussá aprítani.
Hogy kell kivenni a veséjét,
A máját és a vakbélét,
Hogy kell a lábát amputálni
S kezelni beteg tüdejét.

Hogy kell szűrmmal oltogatni
És az agyát lékelni meg,
Hogy kell a gyomrát gyömösölni,
Ha elrejtülnek a belek.
Vén testbe, elfáradt tagokba,
Hogy plántálni új erő,
Hogy kell a csipeszt beleszúrni
A sebébe a varrás előtt.

De mit nekünk sok tarka műtét,
Mely könnyű gyűgyulást keres,
Gyűgyítsák meg a bajunkat,
Amely immár évtizedes.
Legyen nálunk mindegyik abban
Tapasztalt bölcs tandacsád,
Hogy régi körünk szethuzsunk
Vajjon miként gyűgyítható?

Beírás a nagyatádi polgári fiú- és leányiskolába. A nagyatádi polgári fiú- és leányiskolába a jövő iskolaévi beírások szeptember hó 2, 3. és 4-én d. e. 9 órától 11 óráig lesznek. A beíráshoz szükséges a negyedik elemi osztályról kiadott iskolai bizonyítvány. Azon tanulóknak, kik az okmányok birtokában nincsenek be nem íratathók. Tandij a fiúiskolában egész évre 30 korona, a leányiskolában a vidékiek részére 30, a helybeliek részére 60 korona, a többi osztályban a vidékiek részére 50, a helybeliek részére 100 korona. Tandijmentességgel folyamodó tanulóknak, szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket beírás alkalmával az igazgatónak adják át.

Bettőrsi kísérlet Nagyatádon. F. hó 20-án, midőn Nagyatád közönségének jórésze

díkat most étem, melyben nem történt semmi és bizonyos, hogy nem is fog. Az első korszakban harcoltam. Az istennel foglalkoztam és kimondtam róla, hogy nincs. Nemcsak kimondtam, hanem bizonyítékokat keresve a szent hipotézis ellen, összeszedtem ezernyi profán hipotézist. Harc volt és ez fogva tartott mindaddig, míg le nem veteltem magamról az ostoba lelki küzdelmeket. Beistámt, hogy a legokosabb dolog elhinni az istent, mert kénelemesebb, mint harcolva igazat. De ne higgyétek, hogy e korszak elmúlásával az újabb kor értékeiből munkára serkent. Az előző évek megmérgezték. Beharcolkodtak lelkembe a megfellebbezhetetlen problémák valamennyire és ott maradtak mind addig, míg ki nem kergette őket a problémák fejedelme: a nő... Barátaim! Az előbb azt mondtam, hogy nem tudjuk a boldogságot megtalálni, mert mi férfiak nem vagyunk arra berendezve. Ezen kijelentést eredményezte az az idő, mit a női lélek kutatásában töltöttem el... Pedig csak egyet kutattam át.

— Ugyan kérek, — szólalt meg András, az egyik öreg legény — tudjuk a mesédet: családostól, vagy reménytelenség ta-

ni. Huszonnyolc éves voltam, mikor megismertem. Egy kis baba, aki elfutott tőlem és véletlenül meglátta magát a tükörben, elszegyelet magát, mert észrevette, hogy elpirult. És sokáig került, tehát beleszereltem. Mikor másodsor volt alkalmam vele találkozni, már egy levelet csemtem be egyik könyvébe. Ez volt az első levél, szolt egy szentimentális leánynak... És a leány melegegett: Sokszor volt szóbeszéd közöttünk. A leány egész tekintettel leste tőlem a szót. És én beszéltem, majd megírtam a második levelet: az ideális leánynak. Ekkor hittem, hogy valahá boldog lesznek. Kezdték a jövőről csevegni a leánnyal. Mondtam, hogy feleségül veszem és ennek következményeiről érkekezetek mondjam. Mi volt a következmény? Felült előttem az iménti szentimentális, majd ideális leány helyett az a leány, kinek már nem küldtem el, csak megfogalmaztam: a realis leánynak, csak levelet... Nincs utatolatosabb egy «realis» leánynál. Komoly, affektálva हुआ össze homlokborét. Nem beszél másról, mint az életéről, miből semmit sem látott, de titokban érzélgős regényeket olvas, megsirajta a romantikus hős halálát és azon az oldalon,

czirkuszban volt, ismeretlen tettesek betörést kíséreltek meg Wimmer Ignác nagykereskedő lakására. Az eset részleteiről a következő jelentést vettük: Wimmer Ignác este 10 óra tájt ment haza lakására családjával, felesége 16 éves fia elől mentek, hogy a lakás ajtaját kinyissák. Alig, hogy a kulcsot elfordították a záran, négy bógatyába öltözött fegyveres ember ugrott elő a kerítés mellől és az épen akkor oda érkező Wimmer Ignác mellének puskacsövet szögözve, pénzt követeltek. Wimmerék segítségére megszólalt a közeli szomszédban örködő tűzoltók vészjelzése, mire a betörni készülők a már előre kitört kerítésen keresztül kerekelt oldottak. A csendőrség erőlyesen nyomoz, de még eddig nem akadtak a merész betörők nyomára.

— **Eltűnt hazuról.** Szántó Juliska kaposzentbenedeki lakos folyó hó 20-án hazuról eltávozott és azóta vissza nem tért. Lehetséges, hogy valamely lejátszár kezébe került; a kaposvári főszolgabíróság körözeti. Személyleírása: 15 éves, közep sudár termet, haja gesztenyebarna, szemek fekete, arc hosszás, orra rendes, fogai épek; különös ismertető jele nincs. Távozásakor piros inget, fakó, virágos szoknyát, hamuszínű fejkendőt viselt, mezítállt volt.

— **Eltűnt a cséplőgép.** Most cséplős idején napi rendben vannak a kisebb nagyobb balesetek, melyek közül egyik másik végzetes kimenetelű válhatik. Igen súlyos kimenetelű baleset érte Gerlesz József vízvári lakos Imre nevű 3 éves kis fiát, aki a szomszédjukban működő cséplőgép közelében ólálkodott felügyelet nélkül. Egy észrevétlen pillanatban a kis gyermek a géphez szaladt, amely őt elkapta, bal lábát, előlére s most súlyos sérüléseivel a szigetvári kórházban fekszik. A géptulajdonosok, valamint a fiu atyja elen megindult a vizsgálat, vajjon kinek a gondatlansága okozta a szerencsétlenséget.

— **A newyorki forráság.** Legutóbbi hétfő rettentés forró napja volt Amerika több városának. Washingtonban 100, Chicagóban 96, Filadelfiában 98, New-Yorkban 93 fok Fahrenheit hőség volt. Kedden egy csekély lehülés enyhítette az amerikaiak kínáulját,

de ez nem sokat jelentett. Newyorkban egy angol lapudósító a morgueban 40 kis gyermek hulláját látta, akiknek nagy része a szűs szoros értelmében a forráság áldozata lett, Elfonyadtak, elhervadtak rohamosan, meliőt az orvos jöhetett volna. New-Yorkban 7 felöltött ember is a hőség áldozata lett ugyanakkor. A parkokban és mezőkön észrél tányáznak a newyorki polgárok éjjel-nappal. Ott is aluszának. A forráság eltűnteti a gazdasági és vagyonkülönbségeket is, a társadagok gögijét. New-York legelőkelőbb negyedében a Riversi de Driveben épügy kiülnek a vagyonos családok ingre lekötözve az erkélyre és háztetökre, mlt másutt. A Broadwayn a milliomos negyedben a divatolt is ellji a forráság. A hőlygek gallér és séta foilette nélkül egyszerű zsákszerű ruhában járnak, a divatos nagy kalapokat is félre dobták és helyette fátólyall költék át a fejüket, a napsgár ellen. Még keztyűt sem viselnek New-York milliomos hőlygei.

— **Pénzbőség a külföldi pénzpiacokon.** A külföldről olyan hírek érkeznek, hogy a tőzsdéken hihetetlenül olcsón jelzik a pénzt, tehát pénzbőség van. Sajnos, hazánkban nem olyan rózsásak az állapotok. Egészen bizonyos, hogy gazdánk zsebében pénzbőség nem dúl, sőt még bizonyosabb, hogy a rossz termés folytán nyomasztó gondokkal küzdenek. A legtöbb gazda úgy fogyezkzik helyzetén segíteni, hogy hosszú lejáratú, törlesztéses jelzálogkölcst vesz fel, a melynek alig érezhető kamajja van és ezen pénzéből készíti elő a jövő évi gazdálkodást. Törlesztéses jelzálogkölcstök gyors és előnyös lebonyolítására elsőrendű forrás: az Ingatlan- és jelzálog-forgalmi-intézet, tulajdonos Gurré Ferencz.) Budapest, VI. Váci körút 39. Tehát gazdánk bizalommal fordulhatnak e 20 év óta fennálló, intézethez, a hol a pénzkölcsonygu folyamataba teleren vonatkozó felvilágosítást lapunkra való hivalkozás esetében készséggel és díjtalanul megadják.

— **Meghívó.** A Nagyatádi Ipari-estület 1909. évi szeptember hó 4-én este a «Mátyás. Király» vendégő kert-helyiségében zártkörű nyári mulatságot tart. Belépő díj: személyi jegy 1-kor. 20 fill. családijegy 3 kor.

hol a szerelmes férfi lehelete röpül el, virágot présel, megosztván gyászt a halott szerelmével és mikor az bánatában kiitta a méregpoharat, a realis leány felsóhajt: «Mily jó is meghalni!» Eljártam hozzá öntudatlanul, tanulmányozva és látva magam előtt egy új alakot, egy leányt, aki vár egy férfira. Ha megírtam volna a negyedik levelem, szölt volna: egy leánynak, aki filozofál...

És csak én előttem, csak én velem és mindig a szerelmről. Lenézte a szerelmet és a csórolt csak annyit mondott, hogy az «a tapadás törvényszerűsége». Kezdtém csódolni ezt a lényt és csódoltam egészen addig, míg nem jött egy újabb fickó. Ez a fickó az a bizonyos átlag-ember volt, ki a leánynál való első vizitálás után órákig bandukol az utcán és keresi, hogy hol legyen ki lakást, hova vezesse a feleségét... Megkérte a leányt, az én Tanulmányomat, ki nem sokára én előttem megmegyarázta a vőlegényének: kedves Gáspár a csók a szív hőmérséke...

— Hát bizony a leány férhez ment... Kelen Péter elhallgatott. A vendégek pedig várták, hogy tovább szöjjön, mert

nem tartották befjezettnek a történetet, sőt azt hitték, hogy most jó a tulajdonképpeni történet. Aztán, hogy a házigazdának sehogys volt beszélhetnének, András az előbbi fészkelődő, bosszankodó hangon mondta:

— A te meséd olyan, mint egy rosszul égő szivar. Rágyujtunk és szívjuk türelmesen, mert azt hiszük, hogy majd csak szel. Hallgatluk türellemmel a történetet, hitük, hogy majd csak megjavul. Fiam, a te meséd, mondom, egy rosszul égő szivar.

Nevetve békétlenkedett András. A többiek is szurkálták Péter.

— Eh, nem értették meg. Nektek tanulságot is kell mondani, mint az iskolás gyerekeknek, kik másképp a tanító meséjét nem tudnak megérteni. Azt akartam magyarázni, hogy a nőnek csak addig van egyénisége, míg a legelső férfival nem találkozik.

Ezt láttam, látom most is és ezért nem házasodtam meg.

Szürken házottak el Kelen Péter szavai és nem úgy tűntek fel, mintha valaki tisztán és meggyőződéssel mondaná el. A szavakból, a beszélő arcából olyasmí volt kiolvasható, mint ha védné magát Péter.

Kezdeté este 8 órakor.

— **A Royal Orfeum.** Megnyitó előadása teljesen szufolt ház előtt a legnagyobb sikerek lelkes hangulatában folyt, le, annak bizonságául, hogy a közönség szinte türelmetlenül várta már kedves szórakozóhelyének megnyitását. A gyönyörűen átalakított és virágdíszben pompázó nézőtérű riadó taposk kísérték a színpad pompás produkciót. A palkonvnik előtt című idegrázóan izgalmas orosz dráma valósággal lázba ejtette a közönséget, haragó kagacgásba fulladtak a Szalmaözveggy és a Prolászká találmánya vidám bohóságai, a Cigányország gyönyörű melódiait pedig a számtalan ismétlés során már együtt dalolták a szereplőkkel. Szenzációs sikerű volt a Keleti Juliska és Solli Hermína új kupléinak, tomboló teltség kísérte Varjas Antal cigányzenekarral előadott Zerkovitz nótáját, amely a népszerű zeneszerző legfelbemészőbb melódiaja és mély hatást keltettek a Vénusz-reányok művészi aktjai. Elsőrangú külföldi attrakciók, ezek között a végtelenül groteszk Arras-kettős egészíti ki a szíze káprázatóan gazdag műsort, amelynek látására a rekkenő meleg ellenére is tödül a közönség.

— **Kiszabadult gyilkos.** 15 évvel e előtt nagy szenzációja volt Somogyvármegyének. Meggyilkolták ugyanis fajszi Künd Béla földbirtokost, a híres vadász. A gyilkos kézre került; Balázs Haradsi Ferenc személyében, el is ítélték 15-évi fegyházra. Most szabult ki, de amint a hivatalos írat, mely szabadlábra helyezését közli az érdekeltekkel, írja nem igen örövendt a társadalom a gyilkos kiszabadulását. A hivatalos írat-irigyen szö: Semmi néven nevezendő jóra való intés né-hatással nem volt, mindent kacsájait s gunnyal fogadott, s mint közveszélyes egyén tét vissza a társadalomba.

— **Fényképeszt.** Vértess Antal nagykanizsai fényképező meghívás folytán f. hó 29-ére és szöpt. hó 5. ére Nagyatádra érkezik s Vágó Ödön urnál fényképfelvételeket eszközöl.

— **Drágább lesz a szivar és a cigaretta.** Értesülésünk szerint az egyes dohánygyármányok árát föl fogják emelni. Az áre-

és belopóztak a szavak a többiek lekébe. Ott is maradtak. Persze, hisz ez érv. Érv, melyben van igazság is. Nagyszerűen lehet vele takarózni. Nem lehetünk boldogok, minek legyünk szerencsétlenek? És úgy szeretnék volna elhinni semleges állapotukat.

De megint nagy füst volt a szobában, megint kergették a füstöt. A házigazda újra kinyitotta az ablakokat. A füst kiszáll, az emlékek ott maradtak...

Felcélhódtek. Ballagtak le a tépcsókon öten aglegyenek. A hatodik, a házigazda világitott nekik, mert sötét volt és az ő járásuk bizonytalan, fáj a térdük, hiszen aglegyenek.

melés" tervét most dolgozzák ki a pénzügy-miniszteriumban s nemcsak a nyilvánosságra is kerül. A dohánygyártmányok áremelésével egyidőben a kincstár a várható bevétel-többletet a dohányjövödek terén hasznos befektetésekre akarja fordítani. Tervezik ugyanis a közönség izelések megfelelőbb gyárt-mányok bevezetését, valamint több célszerű reformot a dohánygyártmányok ráktározása terén.

— A dráva halottja. Egy fiatal 17 éves polgárleány megható szerelmi tragédiájáról ad hírt tudósítónk, ki azt írja, hogy a leányka a fölötti elkeseredésben, hogy szerelmese bucsuzás nélkül vált el tőle — a Drávába ölte magát. A megható tragédia részletei a következők: Kulics Antal dráva-foki földmívelőgazda leányának, a gyönyörű szép 17 éves Máriának már hosszabb idő óta udvarolt egy ott alkalmazott hivatalnok. Az udvarlás lassanként szerelmes viszonygá lett. Ez a viszony a múlt héttel tartott, a mikor a fiatal embert onnan elhelyezték. A fiatal ember elakarta kerülni a válas fájdalmát, búcsú nélkül távozott el ugy, hogy a szerencsétlen leány csak napok mulva tudta meg mecsafálást és kedvese hüllenséget. A leány napokon át buskomor volt. Vasárnap azután eltávozott hazulról s azóta szülei nem tudják, hova lett. Kerestették mindenütt, de nyomára sehol nem akadtak. Először azt hitték, hogy megfullt a víz lakását e oda-utána ment. Ott is keresték, de a leány nem volt ott. Tegnapelőtt végre a Dráva partjának egyik elhagyott részén megtalálták a leány keszkenőjét, amelyről azt hiszik, hogy elvesztette, a mikor a folyóba ugrott. Most a Dráva mentén keresik a szerencsétlen szerelmes leány holttestét.

Közigazdaság.

Állattenyésztésügyi kívánalmak

Gl.). Magyarország mezőgazdasága az áttalulási fel vezető fejlődés küszöbét kétségtelenül áttepte már és ma örvendesen halad azon az úton, amelyre egyrészt a Nyugat magas színvonalon álló mezőgazdaságának előttiünk álló példája, másrészt pedig megváltozott hazai viszonyaink vezetnek. A múlt század vége felé is tapasztalt kulterjes gazdálkodás majdnem egészen eltűnt és ennek helyébe a belterjesebb gazdálkodás lépett, a mellyel az egyoldalú szemertermelés csökkenni kezd. Ha összehasonlítjuk még csak a közel múlt idők általános gazdasági üzemmódjait a maival, úgy a növénytermesztés, mint az állattenyésztés terén szembejövő és örvendős változást tapasztalhatunk.

Különösen ez utóbbi üzemág, az amely nagyobb lépésekkel halad a fejlődés útján, mellyben kiváló segítségére volt Durányi földmívelésügyi miniszter gondoskodása, valamint jelentékeny faktor az 1894 évi XII. tcz. amelyben intenzívebb állattenyésztési politikánk első hajtását láthatjuk. Az állattenyésztés fejlesztésére fordított nagyobb gond rövid másfél évtized alatt azzal az eredménnyel jár, hogy ezen idő alatt, dacára a közbeeső takarmányingséges esztendőknél, a szarvasmarha-állomány 32 %-ra emelkedett és a sertésállomány is rohamosan emelkedett, amit legjobban bizonyít az, hogy az utóbbi három év alatt, amidőn a Balkán állatbehozatal teljesen szünetelt, a belső fogyasztást teljesen el tudtuk látni,

sőt jelentékeny kivittet is mutathatunk fel. Hasonlóan biztató a juhtenyésztés fejlődése is, mely az utóbbi három esztendő alatt szintén közel 3 millió szaporulatot tüntet fel.

Az eddig elért eredmények kétségkívül örvendések és biztatóak, de azért ösztönten be kell vallanunk, hogy még mindig nem kielégítőek, mert állattenyésztésünk még nem sikerült arra a színvonalra emelni, amelyben hazai viszonyaink között állania kellene.

A magyar gazdaságszom, az állattenyésztési politikának még intenzívebb felkarolásának szükségességét átérzve, a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége által ez év június havában megtartott országos gazda naggyűlésen vitatta meg azt a kérdést, miképpen lenne állattenyésztési politikánk ugy folytatandó, hogy állattenyésztésünk a fejlődés útján rohamosabban haladhasson és arra a színvonalra emelkedhessen, amellyel az állattenyésztéssel foglalkozó más kontinentális államoké ma áll.

Az említett országos értekezleten a magyar állattenyésztésügy legalaposabb ismerője, Pirkner János miniszteri tanácsos fejtegette a kérdést, kinek felfogásában kell, hogy minden hozzáértő gazda ösztözzék. Tenyészállományunknak körülbelül háromnegyed része van ma a törpebirtokokos, vagy a teljesen földmélkői kisemberek kezében, akik a tenyész állatanyag fejlesztésének nélkülözhetetlen voltától kevésbé vannak áthalva s e téren határozottan vezetésre, irányításra szorulnak, mely feladat az intelligens gazdaságszomra, a gazdák érdekei vételei szerveire, a kormányra és a törvényhozásra hárul.

A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894 XII. tcz. az állattenyésztésről szóló rendelkezései ugyan szintén szánolnak ezzel a feladattal, de mai kereteiben a törvény rendelkezései már meg nem felelők, a gyakorlati élet körülményeit már kielégíteni nem képesek, hiányos és hézagos voltak miatt, hogy ezen törvények az állattenyésztésre vonatkozó rendelkezései okvetlenül hatályon kívül helyezendők és mielőbb egy új, a mai viszonyokhoz simuló, kizárólag az állattenyésztésre vonatkozó külön törvény alkotandó és léptetendő életbe.

Ami egy új állattenyésztési törvény mielőbbi megalkotását és sürgős életbevitelét különösen kívánatos teszi, az az apaállatok ugy minőség, mint számbeli vizsgálatának mai módja. Ne a szolgabíró, aki tudvalevőleg jószág, bírálja el a tenyészcélra való használatra alkalmasságot, de hozzáértő gazdaember s ha erről intézkedik majd az új törvény, legyen benne intézkedés arra is, hogy a kállenleg és fajtánlag kifogásolható apaállatok a köztenyésztésből büntetés terhe mellett kizárhassanak.

Országos szempontból állattenyésztésünk egészséges és hasznos fejlesztésének elengedhetetlen feltétele az állatállomány időszakonként való számbeli megállapítása, valamint a havasi legelők okszerű kihasználásának is az új törvénybe felveendő biztosítása. De kétségtelenül óriási hatást várhatnánk az 1908 évi XLIII. tcz. rendelkezéseinek életbevitelétől, mely tudvalevőleg egy állandó jellegű tenyész és haszonállatvásárlételeket létesítést mondja ki, mely kimondhatatlan előnyre szolgálna a hazai állatértékesítés s ezzel magának az állattenyésztés ügyének is.

Ugyanezen törvény arról is intézkedik, hogy az állatdíjazások eddigi módja meg-

változtandó, amennyiben az állatdíjazások egyöntetűen az egész országra szőlőan rendezendők. Ebben a tekintetben az említett törvényzikk állattenyésztési politikánkra lett hasznos rendelkezéseket tartalmaz, mindaddig azonban, míg e törvény végrehajtásáról intézkedés nem történik, a magyar állattenyésztésügy kívánatos fejlesztése ezzel a felakadást szenved és ezért e törvényzikk végrehajtása iránt a szükséges lépések haladéktalanul való megtétele, állattenyésztésügyünk egyik sarkalatos alapfel-tétele.

Meg kell tehát oldani mielőbb az új állattenyésztési törvényt, mellyben módot kell nyújtani arra, hogy a magyar gazdaságszom érdekképviseleti szervei hathatós közreműködésével a magyar állattenyésztés ugy arra a színvonalra emeltessek, mely mezőgazdasági helyzetünkkel fogva azt mel-lén megilleti.

Társzerkesztő: KATONA GÉZA.

HIRDETÉSEK.

Egy szobafestő

tanonc felvétetik

HORVÁTH BÉLA szobafestőnél

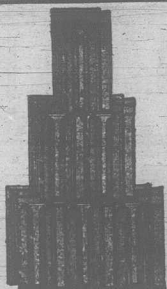
Nagyatádon.

Nagyatádon a Fürdő-utcában levő

67-ik számú ház szabadkézből eladó.

Bővebb felvilágosítást a közégi jegyző ad.

Szabadalm. Bohn féle tet-
mészletes vörös fedélcserép.

BOHN zsombolyai cserepe.

Legjobb minőségű fedélcserép legolcsóbb árak mellett.

Tessék árjegyzéket kérni.

Tessék árjegyzéket kérni.

Képviselők kerestetnek.

BOHN téglagyár, Zsombolyán.

CZERKON IMRE URI ÉS NŐI CIPÉSZ + KÉSZ CIPŐ RAKTÁRA NAGYATÁD.

A pécsi
országos ki-
állításán el-
ismerő oklevél-
tel kitüntette.

AJÁNlja saját készítményű lábelit a legjobb és legmodernebb kivitelben.
ELVÁLLAL hibás és fájós lábakra mérték szerin' minden alakú cipők el-
készítését.
RAKTÁRON TART: Uri, női és gyermek kész áru' egyszerűen a legmodernebb
kivitelig.

A pécsi
országos ki-
állításán el-
ismerő oklevél-
tel kitüntette.

Rendelések és javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vasúti menetrend 1909. évi május hó 1-től.

Az aláhúzott perczek az éjszakai időszakot jelentik: d. u. 6 órától, reggel 6 óráig.

Budapest—Ujdombóvár—Zágráb—Fiume.

	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.
Budapestről —	7 ⁰⁰	8 ⁴⁵	2 ⁵⁵	—	4 ¹⁰	9 ⁰⁰	10 ⁴⁵	—
Ujdombóvárra —	10 ⁰⁰	1 ⁴⁷	6 ⁰⁷	—	7 ²²	12 ¹⁷	3 ⁰⁷	—
Ujdombóváról —	10 ¹⁰	2 ¹⁰	—	6 ²⁵	7 ³²	12 ¹⁷	3 ²²	—
Kaposvárra —	10 ⁵⁰	3 ¹⁴	—	7 ³⁰	8 ⁰⁰	12 ³⁴	4 ¹⁰	—
Kaposvárról —	10 ⁵⁷	3 ²²	—	7 ³⁸	8 ¹⁰	12 ⁵⁰	4 ²⁴	—
Somogyszobbra —	11 ⁴⁵	4 ⁴⁵	—	8 ⁰⁶	8 ⁵⁸	—	5 ³⁷	—
Somogyszobbról —	11 ⁴⁶	4 ⁵⁰	—	8 ³¹	8 ⁵⁰	—	5 ⁴⁰	—
Gyékényesre —	12 ¹⁰	5 ¹⁵	—	9 ²²	9 ³²	2 ¹⁷	6 ²⁸	—
Gyékényesről —	12 ²⁰	6 ¹⁵	—	9 ¹⁷	2 ²⁵	6 ³⁶	—	—
Zágrábra —	2 ¹⁷	8 ⁵⁷	—	11 ³⁴	4 ⁰⁵	9 ³⁵	—	—
Zágrábról —	2 ³⁷	10 ⁴⁵	—	11 ⁴⁴	4 ¹²	10 ³⁵	—	—
Fiumébe —	7 ⁵²	7 ⁰⁵	—	4 ³⁵	9 ⁵⁰	5 ²²	—	—

Fiume—Zágráb—Ujdombóvár—Budapest.

	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.
Fiuméből —	—	6 ¹⁰	10 ⁰⁰	10 ⁴⁰	9 ²⁵	7 ⁵⁵	—	—
Zágrábra —	—	12 ¹²	6 ⁴⁰	4 ⁴¹	6 ⁴⁵	1 ⁵⁷	—	—
Zágrábról —	—	12 ²⁴	7 ⁴²	4 ⁴⁰	7 ³⁰	2 ¹⁸	—	—
Gyékényesre —	—	2 ²⁸	10 ⁵²	6 ³³	10 ¹⁵	4 ⁰⁰	—	—
Gyékényesről —	5 ⁰⁰	2 ¹⁵	11 ¹³	6 ⁴³	10 ³⁰	4 ¹⁰	—	—
Somogyszobbra —	6 ⁰³	—	12 ⁰⁰	7 ¹⁵	11 ¹³	4 ⁴⁸	—	—
Somogyszobbról —	6 ¹³	—	12 ⁰²	7 ¹⁵	11 ¹⁰	4 ⁴⁰	—	—
Kaposvárra —	7 ³⁶	3 ¹⁰	1 ¹⁰	8 ⁰⁵	12 ¹¹	5 ⁰⁰	—	—
Kaposvárról —	8 ¹¹	3 ¹¹	1 ²⁰	8 ⁰⁰	12 ⁴⁶	5 ⁴⁰	—	—
Ujdombóvárra —	9 ³⁰	4 ¹²	2 ²⁴	8 ³⁷	1 ²⁸	6 ¹⁰	—	—
Ujdombóváról —	10 ¹⁰	4 ²²	3 ³⁸	8 ⁴⁷	2 ²⁸	6 ²⁰	—	—
Budapestre —	6 ¹⁰	7 ³⁰	9 ¹⁶	12 ¹⁵	8 ¹⁵	9 ³⁵	—	—

Oda Somogyszob—Balatonszentgyörgy. Vissza

Sz. v.	Vv.	Vv.	Sz. v.	Vv.	Vv.
7 ⁵⁰	12 ¹⁰	6 ⁰⁸	Somogyszob	7 ⁰¹	4 ¹⁷
8 ⁰⁸	12 ²⁷	6 ²⁰	Segesd	6 ⁴⁵	4 ⁰⁰
8 ²⁴	12 ⁴⁰	6 ⁴⁵	Segesd-Bogát	6 ²¹	3 ⁴²
8 ⁴²	1 ⁰⁶	7 ¹²	Böhönye	6 ⁰³	3 ²¹
9 ⁰⁰	1 ³²	7 ⁴³	Mesztegye	5 ³⁰	2 ⁴⁴
9 ²⁰	1 ⁴²	7 ⁵⁴	Gyöta	5 ¹¹	2 ²⁸
9 ⁴⁵	2 ⁰⁵	8 ²⁵	Marcali	4 ⁵⁰	2 ¹⁰
10 ⁰¹	2 ²²	8 ³⁰	Kéthely	4 ¹⁰	1 ⁴⁴
10 ¹¹	2 ³¹	9 ⁰⁰	Balatonujlak	3 ⁵⁰	1 ³⁰
10 ²⁴	2 ⁴⁴	9 ¹³	Balatonkeresztúr	3 ⁴⁷	1 ¹⁸
10 ³⁸	2 ⁵⁴	9 ²⁵	Balatonbénye f. t. sz. 6.	3 ³²	1 ⁰⁶
10 ⁴⁶	3 ⁰³	9 ³⁵	Balatonszentgyörgy	3 ²³	12 ³⁵

Oda Somogyszob—Barcs. Vissza

Sz. v.	Vv.	Vv.	Sz. v.	Vv.	Vv.
9 ⁴⁰	6 ²³	11 ⁰⁷	Somogyszob	6 ⁵⁰	4 ⁰⁵
10 ¹⁴	6 ³²	—	Nagyatád	6 ²⁸	3 ⁴⁸
10 ²⁴	7 ⁰⁵	—	Simongát	6 ⁰⁵	3 ²⁵
10 ³¹	7 ³⁰	—	Erzsébetpuszta	5 ²⁰	3 ¹⁰
10 ¹⁷	7 ²⁴	—	Lábod	5 ⁴⁰	3 ¹⁰
11 ¹⁷	7 ³⁰	—	Görgeteg	5 ²⁸	2 ⁵³
11 ⁴¹	8 ¹⁴	—	Visonta-Csokonya	4 ⁵⁸	2 ²⁴
11 ⁴⁸	8 ²¹	—	Csokonya 8. sz. őrház	4 ⁴⁶	2 ¹²
12 ⁰⁵	8 ⁴⁰	—	Somogytarnóca	4 ³²	2 ⁰⁰
12 ²³	8 ⁴⁸	—	Barcs telep	4 ⁰⁸	1 ⁴⁰
12 ³⁰	9 ⁰⁵	—	Barcs	4 ⁰⁰	1 ³⁰

Alapított
1854.**ROTTER BERNÁT, NAGYATÁDON.**Alapított
1854.**LAKATOS és LEMEZÁRUGYÁR.****MAGYAR KIR. LÖPORÁRUDA.**

Gazdasági és varrógépek gyári raktára.

Horgonyzott acéltüskés kerítés sodrony, sodronyfonatok és sima huzalok, kerítések céljaira: „Hungária” sodronyfonatok.

Mindenemű takaréktűzhelyek a legegyszerűbbtől, a legdiszesebb kivitelig.**Épületvasalások. Vasgerendák.**Szab. bácskai ekék és alkatrészek. **Gazdasági vetőmagvak.**

„Cornélia” és „Sophiána” permezők és alkatrészek. 1. kékkő és raffiaháncs.

Építkezési anyagok nagy raktára.

Mauthner-féle konyhakertészeti és virágmagvak.

Jegyzői nyomtatványok nagyraktára.

KÖNYVNYOMDA.
KÖNYVKÖTÉSZET.**BENYÁK JÁNOS**
NAGYATÁD.KÖNYV-, PAPIR-, ÍRÓ-
ÉS RAJZSZER-
KERESKEDEÉS.**RAKTÁRON TARTOK:**

Imakönyveket egyszerű és finom kivitelben. Üzleti, jegyzet és zsebkönyveket. Író, fogalmi, ítatós és ívlevélpapírt.

Rajzpapírt és kartont egész ívekben és felvágva.

Egyszerű és finom dobozlevélpapírt fényképalbum emlékkönyv stb. nagy választékban, nemkülönben mindenemű írókészletek és rajzszeretek.

ELVÁLLALOK:

Gazdasági, ügyvédi és pénzügyi nyomtatványok, művek értesítők, gyászlapok, eljegyzési és esketési meghívók a legizlesebb kivitelben.

Értesítések, körlevelek, levélpapírok, a legdivatosabb bál meghívók, névjegyek szóval mindenemű alaku és kivitelű nyomtatványok pontos és izléses elkészítését jutányos árban.

Könyvkötészeti munkák kifogástalanul a legolcsóbb áron készíttetnek.

Levélpapírok nagy választékban.

Hirdetések jutányosan felvétetnek a kiadóhivatalban.

Nyomatott Benyák János könyvnyomdájában Nagyatádon 1909.